

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“

2022 M. METINIS PRANEŠIMAS

Metinis pranešimas už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d. ir Bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d., parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d.

TURINYS

1	APŽVALGA	3
	1.1 Vadovo pranešimas	4
	1.2 Svarbiausi įvykiai	5
	1.3 Rezultatų apžvalga	9
2	VERSLO APŽVALGA	13
	2.1 Verslo profilis	14
	2.2 Verslo aplinka	16
	2.3 Strategija	17
3	REZULTATAI	21
	3.1 Metiniai rezultatai	22
	3.2 Trijų metų santrauka	32
4	VALDYMO ATASKAITA	33
	4.1 Valdysenos modelis	34
	4.2 Stebėtojų taryba	38
	4.3 Valdyba	41
	4.4 Žmonės ir atlygis	45
	4.5 Rizikos ir jų valdymas	49
5	TVARUMAS	56
	5.1 Tvarumo apžvalga	57
6	FINANSINĖS ATASKAITOS	72
	6.1 Bendrovės finansinės ataskaitos	73
	6.2 Nepriklausomo auditoriaus išvada	126
	6.3 Informacija apie auditorių	134
7	PAPILDOMA INFORMACIJA	135
	7.1 Kita svarbi teisinė informacija	136
	7.2 Informacija apie atitiktį valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėms	138
8	TRUMPINIAI	140
9	ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS	141

APŽVALGA

1.1	Vadovo pranešimas	[4]
1.2	Svarbiausi įvykiai	[5]
1.3	Rezultatų apžvalga	[9]

1.1 VADOVO PRANEŠIMAS

Mieli klientai, akcininkai, partneriai, kolegos,

energetikos sektorius ir energijos skirstymo sistema bei rinka sparčiai keičiasi. 2022 metai bendrovei „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) buvo ne išimtis – nuo didžiulių audrų sausio mėnesį, išmaniųjų skaitiklių diegimo pradžios, gaminančių vartotojų ir saulės parkų prijungimo iki toliau vykstančios elektros rinkos liberalizacijos.

Nepaisant iššūkių, didėja integralumas tarp sistemos dalyvių, įsigali nauji sprendimai ir kompleksinės paslaugos. Elektros tinklo klientai tampa ir vartotojais, ir gamintojais, vertinančiais individualius, jiems svarbius tinklo patikimumo, išmanumo, kokybės, išvestinių rinkos paslaugų ir galimybių ar efektyvumo sprendimus.

Šių aspektų visuma sukuria kliento patirties esmę, o klientų lūkesčiai ir elgsena vis labiau formuos viso tinklo ateitį.

Pokyčiai skirstymo sistemoje turi būti nukreipti į tinklo patikimumą bei išmanumą, subalansuotą suinteresuotų šalių lūkesčių atliepimą, efektyviai valdomi ir nuoseklūs, įgalinantys rinką konkuruoti bei sukuriantys geriausią kliento patirtį.

ESO komanda dirba šiomis strateginėmis kryptimis: didinant tinklo patikimumą; diegiant automatizuotus ir išmanius sprendimus; kuriant rinkos įgalinimo platformas ir įrankius; gerinant kliento patirtį visoje tarpusavio vertės grandinėje, efektyvia bendrovės veikla ir tikslingomis investicijomis.

Tikime, jog ESO žmonės, dirbantys prasmingą darbą, kuriantys sprendimus strategijos įgyvendinimui bei ateities energetikai, ir nuolatinis tobulėjimas bei vieninga organizacijos kultūra – įgalinanti, įtraukianti, atvira pokyčiams – užtikrins sėkmingą strategijos įgyvendinimą.

Sėkmingo darbo prioritetais patikimumo srityje laikome tinklo kokybės gerinimą, technologinių ir išmaniųjų sprendimų diegimą, apimant nuotolinį bei automatizuotą tinklo ir jo apkrautumo valdymą bei priežiūrą.

Išmaniųjų apskaitų diegimas – prioritetas tinklo išmanizacijai, taip pat generacijos ir apkrovos, paskirstytos generacijos ir kitų išmaniųjų sprendimų kūrimas ir diegimas.

Rinkos įgalinimo prioritetinė priemonė – duomenų mainų platforma – atviros ir neutralios rinkos dalyviams sukūrimas, mainų tarp gaminančių vartotojų įgalinimas geresniam regioninės rinkos integralumui ir aktyvių vartotojų dalies augimas.

Kasdienė efektyvi veikla, nuolatinis procesų tobulinimas, vidinių sistemų vientisumas, patikimi duomenys, greitis ir lankstumas – vidiniai strategijos rezultatų pasiekimo šaltiniai.

Renaldas Radvila

Bendrovės vadovas

1.2 SVARBIAUSI ĮVYKIAI

PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

Sausis

- Atsižvelgiant į didėjančių pažeidimų skaičių bei jų metu padarytą žalos dydį, sugriežtinta atsakomybė už skirstomojo tinklo pažeidimus – baudos didėja penkis kartus.
- Didžioji dauguma Lietuvos gyventojų žino apie galimybę pasirinkti savo nepriklausomą elektros energijos tiekėją, o beveik pusė jų šį pokytį vertina palankiai. Tokius rezultatus atskleidė ESO užsakymu atlikta visuomenės apklausa.
- Dėl šalį sausio mėn. užklupusio ir katastrofinį greitį pasiekusio vėjo su elektros tiekimo sutrikimais per penkias dienas susidūrė apie 400 tūkst. vartotojų. Iš visų paveiktų klientų net 59 proc. elektros tiekimas buvo atstatytas greičiau nei per 3 minutes, pasitelkus automatizuotus sprendimus. Tuo metu ilgiau nei 12 val. su gedimais susidūrė vos 2 proc. klientų.

Vasaris

- ESO per šių metų sausio mėnesį sulaukė rekordinio prašymų kiekio išduoti prijungimo sąlygas gyventojų saulės elektrinių prijungimui prie skirstomųjų tinklų. Pernai vidutiniškai per vieną mėnesį bendrovė gaudavo iki 1 tūkst. prašymų, o 2022 m. sausio mėnesį gauta net 2,3 tūkst. tokių prašymų – dvigubai daugiau nei įprasta. Tokio didėjimas priežastis – šių metų pradžioje Aplinkos projektų valdymo agentūros (APVA) paskelbtas kvietimas gyventojams teikti paraiškas dėl saulės elektrinių įrengimo savo namuose.

Kovas

- Siekiant identifikuoti medžius, kurie kelia didžiausią grėsmę elektros tinklui, bendrovė atliko pilotinį projektą, kurio metu šalia vidutinės įtampos elektros oro linijos grėsmę keliančių medžių nustatymas vyko ne tik su specialaus radaro „LiDAR“ (angl. „Light Detection and Ranging“) technologijos, bet ir Valstybinių miškų urėdijos (VMU) specialistų pagalba.

Balandis

- Balandžio 29 d. vienintelio akcininko sprendimu, ketverių metų kadencijai, išrinkti ir veiklą pradėjo keturi iš šešių naujos ESO stebėtojų tarybos nariai.
- Rusijos kariams įsiveržus į Ukrainą, NATO sąjungininkai Lietuvoje dislokuoja vis daugiau pajėgų. Atvykstantiems aljanso kariams įrengiamos trys naujos karinės stovyklos. Įrengiant šias stovyklas svarbus vaidmuo atitenka ESO – Krašto apsaugos ministerijos prašymu ESO skubiai atliko įvairius elektros galios įvedimo ir padidavimo darbus.
- Prisijungdami prie visoje šalyje vykstančios miškų sodinimo talkos, šimtai ESO ir visos „Ignitis grupės“ darbuotojų didžiausiame Vilniaus miško parke – Vingio – pasodino pustrėčio tūkstančio sodinukų.

Gegužė

- ESO iniciavo Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių pakeitimus skirtus leisti savivaldybėms sodinti medžius ir krūmus arčiau po žeme esančių kabelinių linijų.
- Siekiant realiomis sąlygomis įsitikinti, kad ESO planuojami diegti išmanieji elektros skaitikliai atitinka visus iškeltus aukščiausius reikalavimus, t. y. skaičiuoja energiją tiksliai, veikia saugiai bei tiksliai matuoja tinklo parametrus – gegužės mėn. buvo atliekama išsami pirmųjų Lietuvai skirtų išmaniųjų elektros skaitiklių ir visų jų darbui reikalingų sistemų kokybės patikra.

Birželis

- ESO vadovas ir valdybos pirmininkas Mindaugas Keizeris nuo rugpjūčio atsistatydina iš dabartinių pareigų. Jis nusprendė karjerą tęsti už „Ignitis grupės“ ribų.
- ESO, įgyvendindama Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatas, suregistravo skirstomajam tinklui elektros tinklų ir skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonas viešajame registre. Nuo šiol, visi Lietuvos gyventojai savo Registrų centro išrašuose gali matyti, ar jų žemės sklypuose yra elektros ar dujų tinklai.

- Interaktyvus ESO elektros gedimų žemėlapis, kurio kasdien naudojasi tūkstančiai vartotojų, buvo atnaujintas ir nuo šiol yra dar patogesnis. Jame ne tik realiu laiku skelbiama informacija apie elektros skirstomojo tinklo darbą, bet ir aiškiai, teritorijomis atvaizduojami gedimai, planiniai remonto darbai bei gyventojų pranešimai apie nutrūkusį elektros tiekimą. Kaip ir anksčiau, žemėlapyje galima greitai ir patogiai pranešti apie pastebėtą elektros energijos tiekimo sutrikimą.
- Įgyvendinant 2022 m. gegužės 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 553, kuriuo dėl išaugusių energetikos kainų 2022 m. II pusmečiui nustatyti konkretūs elektros energijos ir gamtinių dujų kainos dalinio kompensavimo dydžiai buitiniams vartotojams, ESO ir Finansų ministerija sudarė Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį, kuria susitarė dėl daliniam kompensavimui skirtų valstybės biudžeto lėšų skyrimo ir gražinimo tvarkos. Pagal šią sutartį ir jos vėlesnį pakeitimą šių lėšų administratoriui – ESO – numatyta išmokėti iki 600 mln. Eur.

Liepa

- ESO pernai pasirašė išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkimo sutartį su Prancūzijos bendrove „Sagemcom Energy and Telecom“ SAS. Sutartis sudaryta 10 metų laikotarpiui ir apima virš milijono skaitiklių tiekimą, sistemų komunikacijų paslaugas, išmaniosios apskaitos diegimą ir viso sprendimo palaikymą sutarties galiojimo laikotarpiu. Įgyvendinant sutartį – projektuojant, sertifikuojant skaitiklius ir informacines sistemas bei jų gamybos procese dėl globalių tendencijų ir naujai paaiškėjusių aplinkybių iškilo poreikis peržiūrėti sutartį ir ją keisti pagal naujai paaiškėjusias aplinkybes.
- Liepos mėnesį į Lietuvą atvyko pirmoji naujųjų, išmaniųjų elektros energijos skaitiklių siunta. Šie apskaitos prietaisai pradėti diegti realiomis sąlygomis, t. y. prijungiami prie Bendrovės valdomo skirstomojo tinklo ir bus stebimas jų darbas.
- ESO dujų tinklo informacinių sistemų (GIS) modernizavimas bei adaptuotų valdymo priemonių projektas sulaukė tarptautinio pripažinimo. Tarptautinėje konferencijoje „ESRI UC 2022“ ESO įgyvendinta inovacija pateko tarp pačių geriausių projektų visame pasaulyje ir apdovanota už ypatingus pasiekimus Elektros ir dujų kategorijoje.

Rugpjūtis

- AB „Ignitis grupė“ stebėtojų taryba ir valdyba priėmė sprendimus bendrovės taikomą dvipakopį valdymo modelį keisti į vienpakopį t. y., – atsisakyti iš darbuotojų suformuotų vykdomųjų valdybų, vietoje jų formuoti valdybas su priežiūros funkcija, kurias sudarys ne mažiau kaip 1/3 nepriklausomų narių, valstybės tarnautojai ir akcininko atstovai. Pokytis įsigalios pabaigus valdybos narių atrankas ir įregistravus bendrovės įstatus.
- ESO valdybos nariu bei Finansų ir administravimo tarnybos direktoriumi paskirtas atranką laimėjęs Audrius Ruseckas. Tokį sprendimą rugpjūčio 17 dieną priėmė ESO stebėtojų taryba. A. Ruseckas ėjo ESO Strategijos ir skaitmenizacijos departamento direktoriaus pareigas. Jis ESO valdybos nario ir Finansų ir administravimo tarnybos direktoriaus pareigose pakeis Augustą Dragūną, kuris nuo birželio 9 d. prisijungė prie „Ignitis renewables“ vadovų komandos.
- Į ESO vadovo pareigas laikinai paskirtas ESO valdybos narys, Paslaugų tarnybos direktorius Renaldas Radvila. Jis nuo rugpjūčio 22 dienos laikinai pakeičia atsistatydinantį Mindaugą Keizerį, kuris paskirtas energetikos grupės „Epsco-G“ vadovu.

Rugsėjis

- Rugsėjo mėnesį ESO visuomenei pristatė išmaniosios apskaitos projektą ir pradėjo plataus masto išmaniųjų elektros energijos skaitiklių diegimo darbus. Liepos mėn. atvyko pirmoji naujųjų skaitiklių siunta ir apskaitos prietaisai buvo pradėti diegti realiomis sąlygomis – buvo prijungiami prie bendrovės valdomo skirstomojo tinklo ir buvo stebimas jų darbas. Įvertinus, jog skaitikliai ir jų sistemos dirba nepriekaištingai, buvo pradėti didelės apimties diegimo darbai.

Spalis

- Bendrovė pirmiesiems 100 tūkst. gyventojų jau įdiegė išmaniuosius elektros skaitiklius
- 2022 m. spalio 17 d. reguliatorius priėmė nutarimą dėl Bendrovės elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinės ribos ateinančiam reguliavimo periodui. 2023 metams nustatytas leistinas elektros energijos skirstymo paslaugos pajamų lygis sudaro 395,5 mln. Eur bei yra 65,0 proc. didesnis palyginus su 2022 metams nustatytu pajamų lygiu (239,7 mln. Eur). Pagrindinės pajamų lygio didėjimo priežastys yra didesnės elektros energijos technologinės sąnaudos, kurios didėjo dėl išaugusios elektros energijos pirkimo kainos. Tačiau dėl 2022 m. išaugusios elektros energijos kainos technologinėms sąnaudoms padengti gruodžio mėn. buvo skirtas papildomas finansavimas per papildomos dedamosios prie elektros

energijos persiuntimo paslaugos kainos. Įvertinus šį papildomą finansavimą, 2023 m. pajamos lyginant su 2022 m. pajamomis auga 9,9 proc.

- Energetikos specialistų trūkumą Lietuvoje pradėjo jausti ir šalies gyventojai. Sparčiai augant darbų apimtimis prijungiant gaminančius bei naujus elektros vartotojus, ESO pranešė, kad rangovai susiduria su darbuotojų bei medžiagų trūkumu, o dėl to vėluoja prijungimo darbai.

Lapkritis

- Bendrovės valdyba, atsižvelgdama į ESO stebėtojų tarybos nuomonę, 2022 m. lapkričio 23 d. išrinko naują Bendrovės vadovą. Juo tapo ESO valdybos narys ir Paslaugų tarnybos direktorius Renaldas Radvila.
- Suteikiant humanitarinę pagalbą ESO Ukrainai 2022 m. lapkričio 26 d. perdavė per 250 vnt. galios transformatorių.
- Įgyvendinant 2022 m. spalio 26 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 1062, kuriuo 2022 m. IV ketv. nustatyti dalinio kompensavimo dydžiai nebutiniams vartotojams, ESO ir Finansų ministerija sudarė Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį dėl daliniam kompensavimui skirtų valstybės biudžeto lėšų skyrimo ir grąžinimo tvarkos. Pagal šią sutartį šių lėšų administratoriui – ESO – numatyta išmokėti iki 212 mln. Eur

Gruodis

- 2022 m. gruodžio 05 d. paskelbta atranka vadovauti tarptautinės energetikos ESO Paslaugų tarnybai. Tarp pagrindinių pozicijos atsakomybių – vis aktualesnėmis tampančių energetikos sektoriaus inovacijų, sumanių ir tvarių sprendimų diegimas, klientams skirtų paslaugų transformacija.
- Regulatorius patvirtino naujų elektros energijos vartotojų prijungimo prie ESO skirstomųjų tinklų įkainius. Lyginant su šiuo metu galiojančiais įkainiais, nuo 2023 m. sausio 1 d. keičiasi visos elektros vartotojų prijungimo įkainių dedamosios.
- Bendrovė pasiekė 2022 m. tikslą vykdant didžiausią Baltijos šalyse išmaniosios apskaitos projektą – Lietuvos gyventojams įdiegė 210 tūkst. išmaniųjų elektros skaitiklių. Kasdien bendrovės inžinieriai pakeičia apie 2 tūkst. apskaitos prietaisų, o kitais metais planuojama iš senųjų į išmaniuosius pakeisti apie pusę milijono skaitiklių.
- Įgyvendinant 2022 m. gruodžio 14 d. ir 21 d. priimtus Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimus, ESO ir Finansų ministerijos pasirašė papildomus susitarimus dėl anksčiau sudarytų Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutarčių pakeitimo, kuriais numatyta lėšų administratoriui – ESO – papildomai skirti iki 146,59 mln. Eur, skirtų išlaidoms dėl papildomos dedamosios prie elektros energijos persiuntimo paslaugos kainos ir papildomos dedamosios prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos, kuriomis įvertinami 2022 metais susidarę reguliaciniai skirtumai, kompensavimo buitiniams vartotojams padengti, bei iki 146,05 mln. Eur išlaidoms dėl papildomos dedamosios prie elektros energijos persiuntimo paslaugos kainos, kuria įvertinami 2022 metais susidarę reguliaciniai skirtumai dėl elektros energijos įsigijimo technologinėms reikmėms, kompensavimo buitiniams ir nebutiniams vartotojams padengti. Šios lėšos kompensacijos gavėjams išmokėtos vienu kartu 2022 m. gruodžio mėnesį.

PO ATASKAITINIO LAIKOTARPIO

Sausis

- Bendrovės paskelbė, kad per 2022 m. ESO prijungė dvigubai daugiau gaminančių vartotojų. ESO prie savo valdomo skirstomojo tinklo prijungė rekordinį kiekį gaminančių vartotojų – savo elektros energiją iš atsinaujinančių šaltinių gaminančių vartotojų skaičius 2022 metais padvigubėjo.
- ESO ir Finansų ministerija sudarė naujas valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis dėl 2023 m. I pusmečiui nustatytų daliniam kompensavimui skirtų lėšų išmokėjimo ir grąžinimo tvarkos. Pagal šias sutartis buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti skirta iki 382,83 mln. Eur, o nebutinių vartotojų – iki 174 mln. Eur. Valstybės biudžeto lėšų.

Vasaris

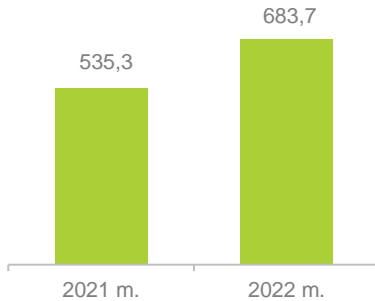
- 2023 m. vasario 14 d. viešajame registre įregistravus naujos redakcijos Bendrovės įstatus įsigaliojo Bendrovės valdysenos pokytis, veiklą pradėjo valdyba su priežiūros funkcija.
- Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. vasario 23 d. nutartimi nusprendė tenkinti ieškovės UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ reikalavimą byloje prieš atsakovę AB „Energinės skirstymo operatorius“. Iš ESO buvo priteista 1,7 mln. Eur nuostolių atlyginimo už 2014 m. ir 0,5 mln. Eur nuostolių atlyginimo už 2015 m. – 6

procentų dydžio procesinės palūkanos už priteistą sumą (2,2 mln. Eur), skaičiuojant nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2014 m. kovo 24 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, ir 0,1 mln. Eur bylinėjimosi išlaidų. Teismo nutartis įsigalioja ir yra vykdytina iš karto. Vadovybės nuomone, yra pakankamas teisinis pagrindas kasacinei instancijai, todėl vertinama galimybė rengti kasacinį skundą.

1.3 REZULTATŲ APŽVALGA

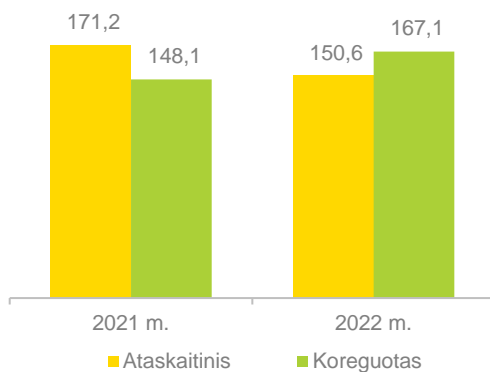
FINANSINIAI

Pajamos,
mln. Eur

2022 m. Bendrovės pajamos augo 27,7 proc. arba 148,3 mln. Eur. Augimui darė įtaką didesnės elektros energijos rinkos kainos. Elektros energijos persiuntimo pajamos augo 24 proc., arba +103,1 mln. Eur, o pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo 150,2 proc., arba +45,5 mln. Eur. Persiuntimo pajamų didėjimą lėmė nuo liepos mėn. reguliuotojo nustatyta didesnė perdavimo tarifo dedamoji bei dėl išaugusios elektros energijos kainos technologinėms sąnaudoms padengti skirtas papildomas finansavimas per papildomas dedamosios prie elektros energijos persiuntimo paslaugos kainos. Padidėjimą iš dalies atsėvė sumažėjusios dujų skirstymo pajamos dėl mažesnių paskirstytų kiekių (-3,6 mln. Eur).

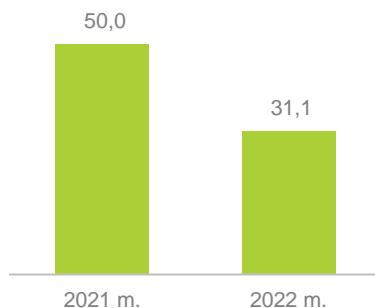
EBITDA, Koreguotas EBITDA, AVR¹
mln. Eur

Lyginant su praėjusiais metais 2022 m. ataskaitinis EBITDA sumažėjo 20,6 mln. Eur (-12 proc.), tam didžiausią įtaką darė išaugusios darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos (+11,4 mln. Eur) bei padidėjusios remonto ir techninės priežiūros sąnaudos (+8,6 mln. Eur) dėl makroekonominės ir geopolitinės situacijos.

Koreguoto EBITDA augimą lėmė įvesta nauja tarifo dedamoji (+28 mln. Eur) ir didesnis RAB (+3,6 mln. Eur). Augimą dalinai atsėvė mažesnis elektros WACC (4,16 proc. 2022 m., lyginant su 5,34 proc. 2021 m.) (-12,6 mln. Eur) dėl atnaujintos WACC metodikos naujam reguliaciniam laikotarpiui, prasidėjusiam 2022 m.

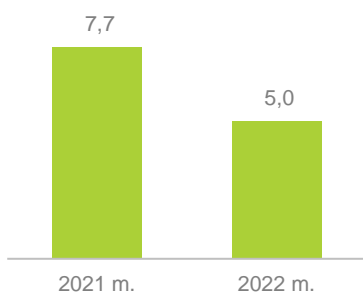
Grynasis pelnas,
Mln. Eur

Grynasis pelnas sumažėjimo 18,9 mln. Eur, tam įtakos turėjo ženkliai išaugusios remonto bei kitų veiklos sąnaudų didėjimas sąlygotas makroekonominės ir geopolitinės situacijos. Taip pat įtakos turėjo išmaniųjų skaitiklių diegimo projekto eigoje pripažintas užkeičiamų elektros skaitiklių vertės sumažėjimas (+7,7 mln. Eur) bei padidėjusios nusidėvėjimo sąnaudos (+7,4 mln. Eur) dėl didesnės ilgalaikio turto vertės.

¹ Alternatyvūs veiklos rodikliai (AVR) – tai vidiniam veiklos valdymo vertinimui naudojami pakoreguoti šiame pranešime pateikiami skaičiai. Šie rodikliai nėra apibrėžti tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS) ir neatitinka TFAS reikalavimų. Alternatyvių veiklos rodiklių apibrėžtys pateiktos Grupės svetainėje ([nuoroda](#)).

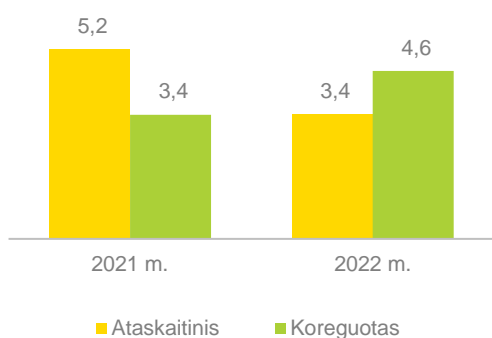
ROE (12 mėn.), %

Nuosavo kapitalo grąžos (ROE 12 mėn.) rodiklis sumažėjo 2,7 p. p., daugiausia dėl sumažėjusio grynojo pelno.

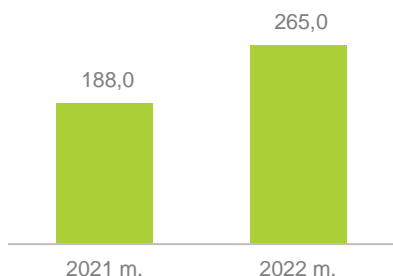
ROCE (12 mėn.), Koreguotas ROCE (12 mėn.)

AVR
%

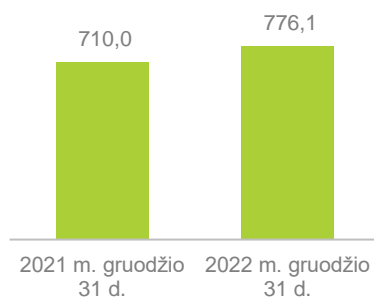
Ataskaitinis pastovaus kapitalo pelningumo rodiklis (ROCE 12 mėn.) 2022 m. metais sumažėjo 1,8 p.p. dėl padidėjusios grynosios skolos ir sumažėjusio nuosavo kapitalo. Koreguotas ROCE išaugo 1,2 p.p. dėl didesnio koreguoto EBITDA.

Investicijos AVR Mln. Eur

2022 m. investicijos išaugo +40,9 proc. pagrinde dėl didesnių investicijų į elektros tinklo plėtrą (+75,1 mln. Eur, arba 112,8 proc.), išaugusių rangos sutarčių įkainių, kurie vienam klientui vidutiniškai padidėjo 56 proc. ir dėl didesnio skaičiaus elektros tinklo naujų klientų prijungimų ir galios didinimų. Investicijos į elektros skirstymo tinklo rekonstrukciją išaugo +8,4 mln. Eur, arba +9,2 proc. Investicijos pagrinde augo dėl rangovų įkainių augimo, kurį dalinai atsivėrė mažesnės apimtys. Rangovų įkainiai elektros tinklo rekonstrukcijos objektui vidutiniškai augo 55 proc. Papildomai, investicijų padidėjimas yra susijęs su startavusiu išmaniųjų skaitiklių diegimu (+20,6 mln. Eur).

Grynoji skola AVR Mln. Eur

Grynoji skola išaugo 9,3 proc., daugiausia dėl didesnio apyvartinio kapitalo poreikio ir įvykdytų investicijų apimčių.

VEIKLOS

Elektros energijos tiekimo patikimumo rodiklis SAIDI, neplaninis min.

Vidutinės neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmės (SAIDI) įtaka per 2022 m. vienam klientui siekė 178,73 minutes ir, lyginant su 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 23,22 minutėmis (2021 m. SAIDI sudarė 201,95 min.). Esminę įtaką 2022 m. rodiklio santykiniam pagerėjimui, turėjo vis daugiau įdiegtų automatinio valdymo sprendimų (per 2022 m. +14 proc.), bei prognozuojant audras, koreguotas budinčių brigadų kiekis iš pasyvaus budėjimo į aktyvų.

Nevertinant stichinių reiškinių ir gedimų perdavimo tinkle kategorijai priskirtinų įvykių įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2022 m. būtų fiksuojamas elektros tiekimo patikimumo rodiklių pagerėjimas lyginant su 2021 m. 2022 m. SAIDI rodiklis siektų 98,50 minutės, o 2021 m. 119,55 minutės, pagerėjimas sudarytų 21,05 minutes (18 proc.).

Elektros energijos tiekimo patikimumo rodiklis SAIFI, neplaninis, kartai

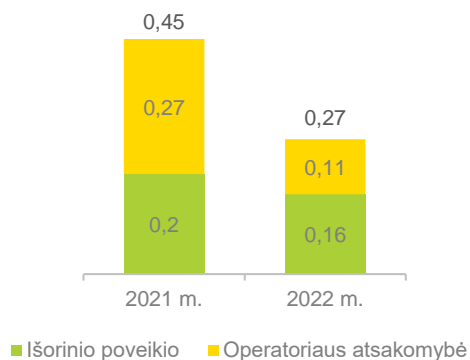

Vidutinio neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų kiekio (SAIFI) įtaka per 2022 m. vienam klientui siekė 1,52 karto ir, lyginant su 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 0,07 karto (2021 m. SAIFI sudarė 1,45 karto).

Esminę įtaką 2022 m. rodiklio santykiniam pablogėjimui turėjo stichiniai meteorologiniai reiškiniai 1 ketv. Jų įtaka 2022 m. sudarė 0,33 karto ir lyginant su 2021 m. stichinių meteorologinių reiškinių įtaka buvo 0,15 karto (83 proc.) didesnis.

Nevertinant stichinių reiškinių ir gedimų perdavimo tinkle kategorijai priskirtinų įvykių įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2022 m. būtų fiksuojamas elektros tiekimo patikimumo rodiklių pagerėjimas lyginant su 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu: 2022 m. SAIFI rodiklis siektų 1,13 karto, o 2021 m. 1,27 karto, pagerėjimas sudarytų 0,14 karto (11 proc.).

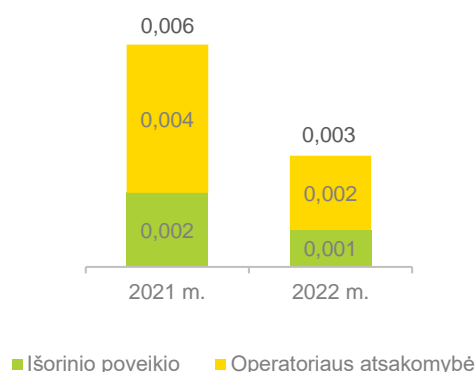
Dujų patikimumo rodiklis SAIDI, neplaninis, vnt.

2022 m. vidutinė neplanuotų dujų energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) su stichinių reiškinų įtaka („force majeure“) vienam klientui siekė 0,27 min. ir, lyginant su 2021 m. sumažėjo 0,2 min. (2021 m. SAIDI sudarė 0,47 min).

Pagrindinė šio rodiklio skirtumo priežastis: 2021 m. sausio mėn. oro temperatūrai nukritus žemiau – 20°C, buvo reikšmingai padidėjęs mažo galingumo dujų reguliatorių atsijungimų skaičius, dėl ko atsijungė didesnis nei įprastai klientų kiekis.

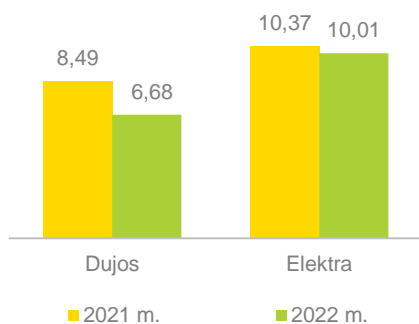
Dujų patikimumo rodiklis SAIFI, neplaninis, kartai

Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI) per 2022 m. siekė 0,003 karto ir, lyginant su 2021 m. sausio–gruodžio mėn., sumažėjo 0,003 karto (2021 m. – 0,006 karto).

Pagrindinė šio rodiklio skirtumo priežastis: 2021 m. sausio mėn. oro temperatūrai nukritus žemiau – 20°C, buvo reikšmingai padidėjęs mažo galingumo dujų reguliatorių atsijungimų skaičius, dėl ko atsijungė didesnis nei įprastai klientų kiekis.

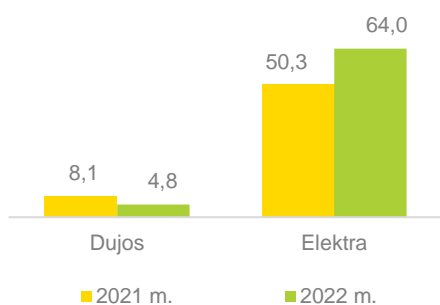
Paskirstyti kiekiai, TWh

Bendras paskirstytos elektros energijos kiekis 2022 m. mažėjo 3,5 proc. Mažėjimą daugiausiai lėmė dėl išaugusios elektros energijos kainos sumažėjęs privačių klientų vartojimas (-5,2 proc.). Verslo klientų vartojimas mažėjo 2,7 proc.

Gamtinių dujų paskirstytas kiekis sumažėjo 21,3 proc. Dėl geopolitinės situacijos ir didėjusios dujų kainos vartotojai mažino dujų vartojimą ir rinkosi alternatyvias kuro rūšis.

Naujų klientų prijungimai ir galios didinimai tūkst. vnt.

2022 m. prie elektros skirstymo tinklo buvo prijungta 27,3 proc. daugiau naujų klientų nei 2021 m. Augimą iš dalies sąlygojo gautos naujų gaminančių vartotojų dotacijos saulės elektrinėms bei elektrifikacijos sprendimų pasirinkimas būsto šildymui. Gaminančių vartotojų ir gamintojų kiekis išaugo 112 proc.

Dėl pateikto mažesnio paraiškų prijungti prie dujų skirstomojo tinklo kiekio iš klientų, 2022 m. prijungtų naujų klientų skaičius sumažėjo 40,9 proc.

2 VERSLO APŽVALGA

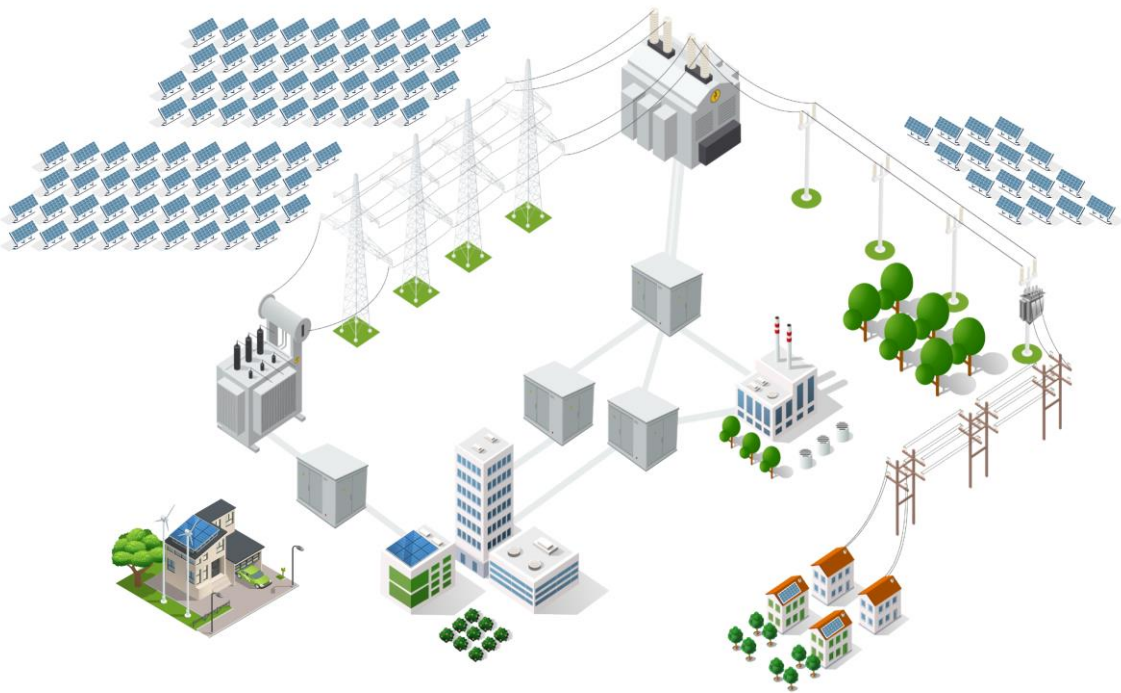
2.1	Verslo profilis	[14]
2.2	Veiklos aplinka	[15]
2.3	Strategija	[16]

2.1 VERSLO PROFILIS

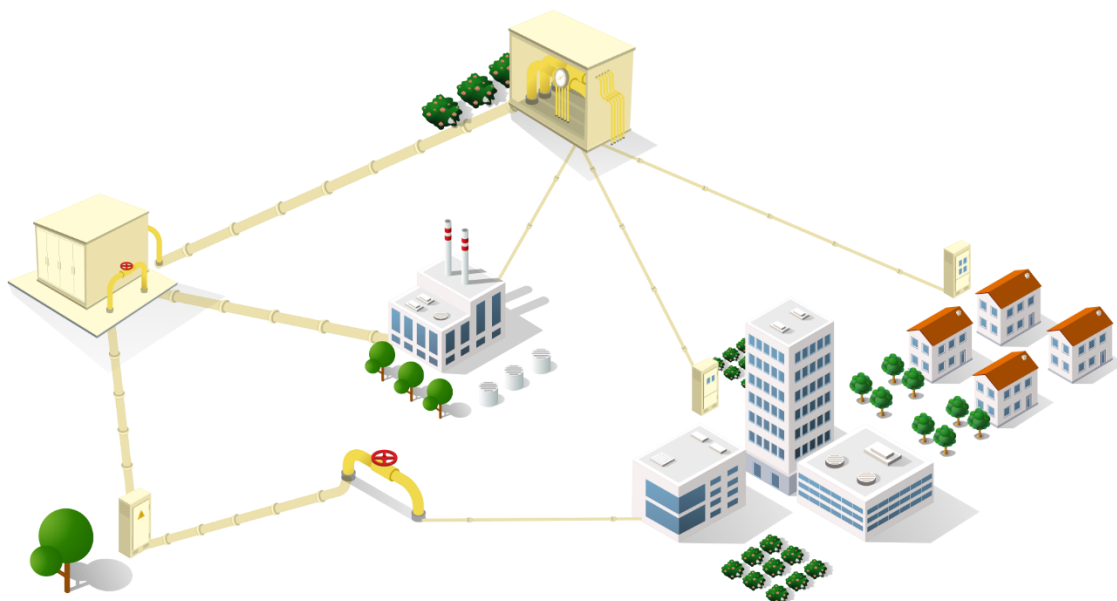
PAGRINDINIAI BENDROVĖS TINKLO RODIKLIAI

ESO skirsto elektrą ir dujas bei prižiūri skirstomuosius tinklus, juose diegia išmaniuosius sprendimus, kad tinklai būtų patikimi ir efektyvūs, rūpinasi jų gedimų šalinimu ir naujų klientų prijungimu.

ESO valdomas elektros skirstomasis tinklas

ESO valdomas dujų skirstomasis tinklas

ESO užtikrina atsparias ir efektyvias energijos skirstymo paslaugas visoje Lietuvoje, sudarančias prielaidas energetikos sektoriaus transformacijai. ESO nuolat investuoja ir visoje šalyje modernizuoja valdomą strateginės reikšmės turtą, naudojamą elektros ir gamtinių dujų skirstymo veiklai, didindama tinklo atsparumą, saugumą ir efektyvumą. Bendrovės veikla pilnai reguliuojama – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) yra suteikusi elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo licencijas. Reguliavimas yra realizuojamas nustatant ESO teikiamų paslaugų kainų viršutines ribas, kurios yra apskaičiuojamos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu elektros energetikos sektoriui yra taikomas 2022–2026 metų, o gamtinių dujų 2019–2023 reguliavimo periodai).

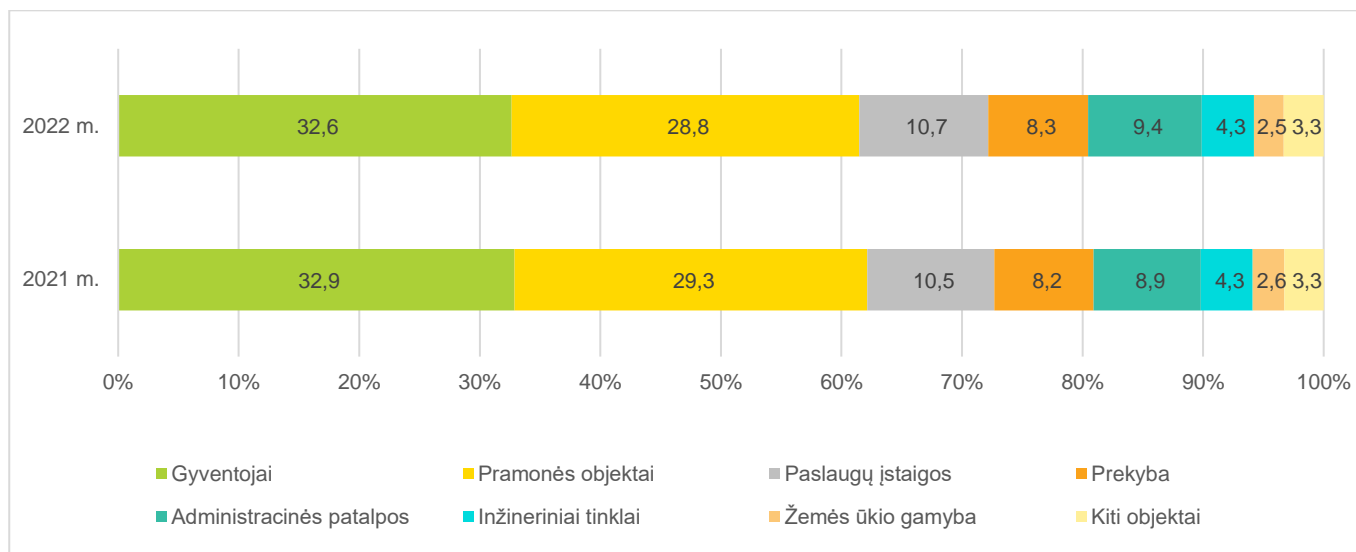
ESO vysto skirstymo tinklo skaitmenizavimo sprendimus, siekdama išvystyti išmanųjį tinklą, kuris būtų vienas pažangiausių regione. ESO prisideda prie energetikos inovacijų, gamybos iš atsinaujinančių energijos šaltinių plėtros ir vietinės energijos rinkos skatinimo bei jos efektyvumo didinimo.

ELEKTROS ENERGIJOS SKIRSTYMAS

ESO nuosavybės teise valdo 127,504 tūkst. km elektros linijų: 65,6 proc. – elektros oro linijos, 34,4 proc. – elektros kabeliai. 2022 m. Bendrovės klientams paskirstyta 10,01 TWh elektros energijos (2021 m. – 10,37 TWh). Mažesniams paskirstytam elektros energijos kiekiui daugiausiai įtakos turėjo dėl išaugusių elektros energijos kainų sumažėjęs privačių klientų vartojimas. Garantinis tiekimas iš šio skaičiaus sudarė 2,6 proc. (2021 m. - 3,3 proc.). Likusiems klientams Bendrovė teikė tik elektros energijos skirstymo paslaugą. Bendrovės skirstymo technologiniuose įrenginiuose sąnaudos 2022 m. sudarė 533,13 mln. kWh, arba 5,05 proc. nuo gauto į skirstomąjį tinklą elektros energijos kiekio. 2021 m. šios sąnaudos siekė 5,2 proc. (258,02 mln. kWh).

Apie 32,6 proc. ESO persiunčiamos elektros energijos 2022 m. sausio–gruodžio mėn. naudojo gyventojai. Pramonės objektai ir paslaugų įstaigos naudojo atitinkamai 28,8 proc. ir 10,7 proc. elektros energijos. Palyginti su 2021 m. duomenimis, elektros energijos persiuntimo kiekių objektams struktūra reikšmingai nepakito.

Persiūstos elektros energijos kiekis pagal objektus, %

GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

Bendrovė eksploatuoja 9,644 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių. Per 2022 m. sausio–gruodžio mėn. Bendrovė skirstomaisiais dujotiekiais transportavo 6,68 mlrd. kWh gamtinių dujų – apie 21,3 proc. mažiau nei 2021 m. per tą patį laikotarpį.

Dujų skirstymo apimčių sumažėjimui 2022 m. didžiausią įtaką turėjo dėl geopolitinės situacijos drastiškai išaugusios gamtinių dujų kainos. Ypatingas vartojimo kritimas (26,6 proc.) jautėsi verslo sektoriuje, klientai mažino gamtinių dujų vartojimą ir rinkosi alternatyvias kuro rūšis. Komerciniams klientams nebuvo taikytos valstybės kompensacijos už dujas kaip buitiniams vartotojams.

2.2 VERSLO APLINKA

Bendrovė veikia Lietuvoje, jos veiklą reguliuoja VERT.

2022 m. sėkmingai vykdyti priežiūros ir plėtros darbai tinklų segmente. Išmaniųjų skaitiklių diegimo projektas vyksta pagal planą. Gavus pirmąjį skaitiklių krovinį skirtą bandymams, pradėti diegti pirmieji išmanieji skaitikliai, o planas užbaigti masinį diegimo procesą iki 2025 m. pabaigos nesikeitė. Vis dėl to, toliau susiduriama su sutrikusios tiekimo grandinės pasaulyje rizika („puslaidininkų krize“) bei geopolitine krize, kurios gali potencialiai sutrikdyti išmaniųjų skaitiklių gamybą, priversdamos tiekti išmaniuosius skaitiklius mažesniais kiekiais ir (arba) per ilgesnį laikotarpį, ir taip paveikdamos projektą.

Plačiau apie verslo aplinką galima rasti „Ignitis grupės“ 2022 m. metiniame pranešime ([nuoroda](#)).

2.3 STRATEGIJA

APŽVALGA

Bendrovė yra „Ignitis grupės“ dalis bei vykdo veiklą siekiu užtikrinti 2020 m. atnaujintos „Ignitis grupės“ strategijos ([nuoroda](#)) įgyvendinimą, kuri yra taikoma visoms grupės dukterinėms bendrovėms.

Strategijoje darnumas sudaro labai svarbią dalį. „Ignitis grupė“ spartina pokyčius, kurie prisidės prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo pasaulyje, keičia savo veiklos modelius, kurdami ir diegdami sumanius energetikos sprendimus, plečia savo veiklą regione ir ieško naujų galimybių rinkose, kuriose vyksta esminiai energetikos pokyčiai.

Strategijoje „Ignitis grupė“ susitelkia į keturis strateginius prioritetus. Pirma, kuria tvarią ateitį. Aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir gerosios valdymo praktikos kriterijus integruoja į savo strateginius tikslus ir tvirtai įsipareigojame kurti darnesnę ateitį. „Ignitis grupė“ verslo tikslai dera su Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslais (DVT) ir „Ignitis grupė“ įsipareigoja iki nulinio sumažinti grynąjį išmetamojo anglies dvideginio (CO₂) kiekį iki 2050 m. Taip pat „Ignitis grupė“ siekia savo veiklas suderinti su mokslu grįstais tikslais, kad užtikrintų verslo modelį, kuris padėtų išlaikyti ne didesnę nei 1,5 °C klimato šilumą. Antra, užtikrina energetikos sistemos patikimumą ir lankstumą bei skatiname energetikos pokyčius ir vystymąsi. Trečia, plečia žaliąją gamybą prisideddami prie regioninių energetikos tikslų įgyvendinimo. Siekia išvystyti 4 GW instaliuotos galios žaliosios gamybos pajėgumus iki 2030 m. Ketvirta, išnaudoja plėtros galimybes ir vystome inovatyvius sprendimus, kad gyvenimas būtų lengvesnis ir energetiškai sumanus.

„Ignitis grupė“ didžiausias dėmesys yra namų rinkoms – Baltijos šalims, Lenkijai ir Suomijai. Taip pat aktyviai ieškoma naujų galimybių šalyse, kuriose vyksta esminiai energetikos pokyčiai.

Įgyvendindami strateginius prioritetus itin didelį dėmesį skiriame finansinei drausmei. Įsitraukę darbuotojai, lanksčios komandos, mokymosi kultūra, tvirtas organizacijos valdymo modelis ir veiklos skaitmenizavimas yra „Ignitis grupės“ strategijos sudėtinė dalis.

Siekiant kasmet užtikrinti strategijos įgyvendinimą, „Ignitis grupė“ skelbia strateginį planą ([nuoroda](#)) su strateginiais tikslais ir pagrindiniais veiklos rodikliais kitiems keturiems metams, kuriais vykdydamos veiklą vadovaujasi ir už kurių įgyvendinimą yra atsakingos grupės dukterinės bendrovės.

Bendrovės vertybės

ATSAKOMYBĖ

Rūpi. Darau. Žemei.
Pradedu nuo savęs.

PARTNERYSTĖ

Skirtingi. Stiprus.
Išvien.

ATVIRUMAS

Matau. Suprantu. Dalinuosi.
Atsiveriu pasauliui.

TOBULĖJIMAS

Smalsiai. Drąsiai.
Kasdien.

BENDROVĖS STRATEGIJA IR TIKSLAI

ESO siekiant įgyvendinti strategiją ir nusimatytus tikslus vadovaujasi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), Valdymo koordinavimo centras (VKC) rekomendacijomis ir savo veikloje taiko pažangius pasaulines praktikas atitinkančius strateginio ir rizikos valdymo modelius. Bendrovė savo strategiją rengia ir atnaujina bei veiklos planą jos įgyvendinimui sudaro atsižvelgdama į „Ignitis grupė“ strategiją bei Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją (NENS). Savo ilgalaikį finansinį planą ir metinį biudžetą ESO kasmet rengia vadovaujantis strategija, strateginiais ir veiklos planais, kurie rengiami 4 metų laikotarpiui.

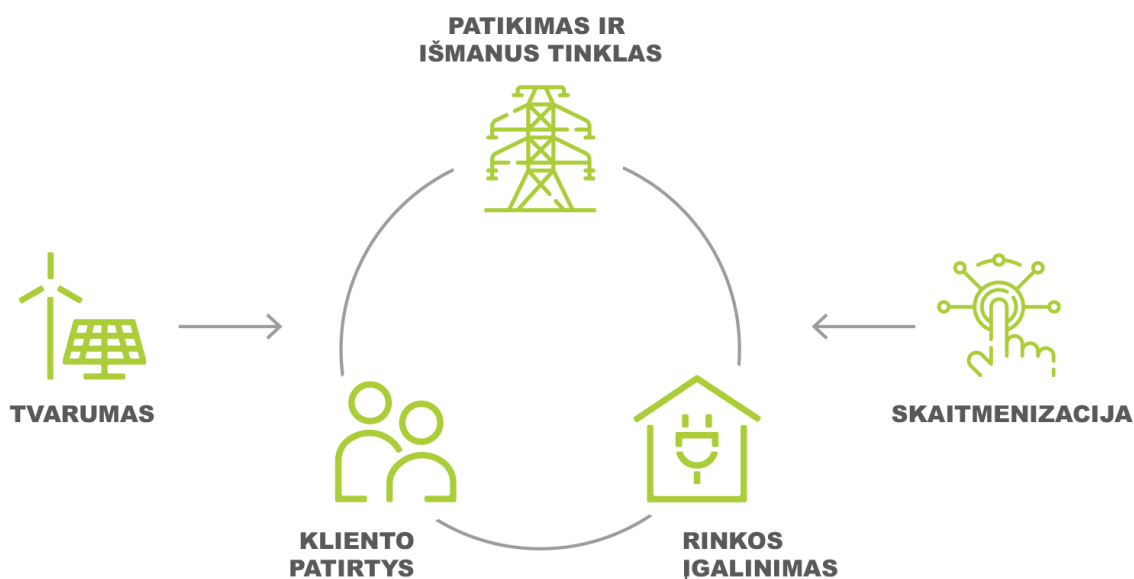
Papildomai rengiamas ir kitas strateginis planavimo dokumentas – ilgalaikis (10 m.) investicinis planas ([nuoroda](#)), kuriame nustatomi didžiausių investicinių programų principai ir tikslai. „Ignitis grupė“ ir jai priklausančių įmonių strategijos reguliariai peržiūrimos. Pasikeitus aplinkybėms, kurios keičia struktūrą,

įmonių veiklos sritis ar turi esminę įtaką prognozuojamiems veiklos rezultatams, strateginėms kryptims ir strateginiams tikslams, strategijos atnaujinamos.

Svarbu pažymėti, kad Bendrovei kasmet yra keliami konkretūs tikslai, susieti su strategijos įgyvendinimu ir apima numatytas strategines sritis tokias kaip atsparus ir išmanus tinklas, kliento patirtys ir rinkos įgalinimas, tvari ir efektyvi veikla, darnus vystymasis, žmonės ir kultūra, kurių įgyvendinimo ir rezultatų stebėseną vykdoma kas mėnesinė/ketvirtinė.

Patronuojančioji įmonė „Ignitis grupė“ 2020 m. birželio 19 d. paskelbė atnaujintą „Ignitis grupė“ ilgalaikę veiklos strategiją ir 2022 m. vasario 28 d. 2022–2025 m. strateginį planą. Remiantis šiais dokumentais ESO veiklos strateginės pagrindinės kryptys išlieka atsparus ir išmanus tinklas bei rinkos įgalinimas ir kliento patirtys, kurios nurodomos paveiksle žemiau.

ESO 2030 m. veiklos strateginės kryptys ir prioritetai

Visose veiklose vienija misija kurti energetiškai sumanų pasaulį. Tvarumas yra natūrali organizacijos veiklos modelio, procesų ir kultūros dalis, įtakoianti mūsų pasirinkimus. Skaitmenizacija yra pagrindinė dedamoji, norint pasiekti keliamus tikslus energetikos pokyčių kontekste.

VEIKLOS PLANAI

Bendrovė savo strategiją rengia ir atnaujinama bei veiklos planus jų įgyvendinimui sudaro atsižvelgdama į AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės strategiją. Savo ilgalaikius finansinius planus ir metinį biudžetą bendrovė peržiūri kasmet ir rengia vadovaudamasi strategija, strateginiais ir veiklos planais, kurie rengiami 4 metų laikotarpiui.

Bendrovė strategiją reguliariai peržiūri, įvertina strateginių tikslų įgyvendinimo statusą. Reguliariai teikia ataskaitas AB „Ignitis grupė“ įmonių grupei apie strateginių iniciatyvų vykdymą, veiklos valdymo rezultatus. Pasikeitus aplinkybėms, kurios keičia bendrovės struktūrą, veiklos sritis, turi esminę įtaką prognozuojamiems veiklos rezultatams, strateginėms kryptims ir strateginiams tikslams, strategijos atnaujinamos.

Bendrovės strateginės kryptys ir rodikliai

Bendrovės strateginės kryptys	Strateginių krypčių detalizacija	Strateginiai rodikliai
Patikimas ir išmanus tinklas	Nuolat investuojame ir visoje šalyje modernizuojame strateginės reikšmės turtą, kuris naudojamas elektros ir gamtinių dujų skirstymui verslo klientams ir namų ūkiams, tuo užtikrindami tinklo atsparumą ir efektyvumą	Investuojame į EE tinklų patikimumo didinimą ir GD patikimumo išlaikymą
Rinkos įgalinimas	Mes skaitmeniname skirstymo tinklą, siekdami išvystyti išmanią infrastruktūrą, kuri būtų viena iš pažangiausių regione.	Tinklo išmanizacijos (skaitmenizacijos) sprendimų įgyvendinimas (Klientų skaitiklių pakeitimas į išmaniuosius skaitiklius)
Kliento patirtys	Vystydami duomenimis paremtus sprendimus, prisidedame prie energetikos inovacijų, gamybos iš atsinaujinančių energijos šaltinių plėtros ir vietinės energijos rinkos skatinimo bei jos efektyvumo didinimo.	Atitikti ir viršyti kliento lūkesčius

INVESTICIJOS

Investicijų planas: elektros ir dujų skirstymo tinklo modernizavimas

ESO 2021 m. gruodžio 7 d. paskelbė atnaujintą 2021–2030 m. vykdomų ir planuojamų investicijų į elektros ir dujų skirstymo tinklą investicijų planą ([nuoroda](#)), kuriame numatyta, kad per artimiausius 10 metų ESO investuos į tinklo patikimumo, atsparumo ir išmanumo didinimą bei kliento patirčių gerinimą – 1,9 mlrd. eurų. Planuojamos investicijos ir toliau bus nukreipiamos į dvi pagrindines kryptis – tinklo patikimumo ir efektyvumo didinimą bei rinkos įgalinimą ir kliento patirtį:

- tinklo patikimumo ir efektyvumo didinimas: siekiu pagreitinti energijos tiekimo atkūrimą įvykus sutrikimams tęsiamas elektros tinklų oro linijų keitimas požeminėmis, prioritetą teikiant dažnai atsijungiančių ir avaringų linijų keitimui, miškingoms teritorijoms. Ir toliau bus diegiama įranga, užtikrinanti tinklo automatizavimą ir valdymą. Papildomai bus diegiami pažangūs ir inovatyvūs sprendimai, ypač siekiant užtikrinti sklandų ir optimalų paskirstytų energijos šaltinių ir elektromobilių krovimo stotelių integravimą, bei turto valdymo skaitmenizavimo sprendimai;
- rinkos įgalinimo ir kliento patirtis: siekiu įgalinti elektros rinkos transformaciją bei vystymąsi bei skatinti klientų aktyvumą renkantis energijos tiekėją. Pagrindinė šios programos priemonė yra išmaniųjų skaitiklių diegimas. Šis technologinis sprendimas ESO tinkle užtikrins duomenų tikslumą ir savalaikiškumą bei įgalins rinką ir vartotojus kurti aukštesnės kokybės paslaugas.

Iki šiol Investicijų planas buvo atnaujinamas kasmet. Nuo 2022 m. remiantis Elektros energetikos įstatymu, teisės aktų numatyta tvarka Investicijų planas kas du metus turės būti pateiktas VERT derinimui. 2022 m. gruodžio mėn. VERT buvo pateiktas bei šiuo metu yra derinamas naujas 2022 – 2031 m. investicijų plano projektas. Suderinus, naujas investicijų planas bus paskelbtas įmonės svetainėje ([nuoroda](#)).

Investicijų politika

Nuo 2021 m. pabaigos sėkmingai tęsėme tinklo priežiūros ir plėtros darbus, įskaitant išmaniųjų skaitiklių diegimą. Kalbant apie pastarąjį projektą – skaitiklių diegimas vyksta pagal planą, o pačioje 2022 m. III ketv. pradžioje paleidome IT sistemą, kuri leidžia jau pradėti ir masinį skaitiklių diegimą. Išmaniųjų skaitiklių diegimas numatomas visiems privatiems ir verslo klientams, kurių energijos suvartojimas yra didesnis nei 1 000 kWh per metus, bei visiems naujiems klientams, elektros gamintojams ir nutolusiems gamintojams. Be

to, žmonės su negalia jau gali kreiptis dėl išmaniojo skaitiklio įdiegimo jų namuose, nepaisant jų metinio sunaudojamos energijos kiekio. Diegimas planuojamas ir inžinieriams užduotys paskirstomos pagal prioritetus – pirmiausiai įtraukiant neplaninius darbus, tokius kaip dabartinio skaitiklio išmontavimas, naujų klientų prijungimą. Tuomet, sistema pasirenka optimalius planinių išmaniojo skaitiklio įdiegimo klientams darbų maršrutus pagal aukščiau išvardintus, prie prioritetinių darbų esančius, kriterijus.

2022 metais sėkmingai pasiekėme ir viršijome išmaniųjų skaitiklių įrengimo tikslą – 192 tūkst. Iš viso per ataskaitinį laikotarpį buvo įrengti 210 439 išmanieji skaitikliai. Nepaisant visame pasaulyje sutrikusios tiekimo grandinės, kuri gali sutrikdyti išmaniųjų skaitiklių gamybą, priversdamos tiekti išmaniuosius skaitiklius mažesniais kiekiais ir (arba) per ilgesnį laikotarpį, mūsų tikslas užbaigti masinį skaitiklių diegimo procesą bei įdiegti 1,2 mln. skaitiklių iki 2025 m. nesikeitė.

Vykdomos ir planuojamos investicijos

Projektai/kryptys			
Tinklo patikimumas	Plėtra Naujų klientų pajungimai ir galios didinimai	Plėtra Išmaniųjų skaitiklių diegimas	Viso
Atsparus ir išmanus tinklas	Rinkos įgalinimas	Rinkos įgalinimas	
<ul style="list-style-type: none"> – Investicijos 2021–2030 m. (ESO 10 metų investicinis planas): ~1 mlrd. Eur – Investicijos 2022–2025 m. (Strateginis planas): ~390–410 mln. Eur – Pajamų modelis: Iš dalies padengta ES lėšomis (priklausomai nuo projekto) – Nuosavybė: 100 proc. – Statusas: ██████████ – Progresas: 2022 m. rekonstruota virš 1 136 km elektros linijų (iš kurių 345 km rekonstruota 2022 m. IV ketv.). Daugiau nei 95 proc. iš jų buvo pakeistos požeminėmis. 	<ul style="list-style-type: none"> – Investicijos 2021–2030 m. (ESO 10 metų investicinis planas): ~750 mln. Eur – Investicijos 2022–2025 m. (Strateginis planas): ~320–340 mln. Eur – Pajamų modelis: Iš dalies padengta ES lėšomis (priklausomai nuo projekto) – Nuosavybė: 100 proc. – Statusas: ██████████ – Progresas: 2022 m. prijungta beveik 37 824 naujų elektros energijos vartotojų bei atlikta 26 177 galios didinimų. Tai sudarė apie 726 km naujų elektros linijų (iš kurių 208 km nutiesta 2022 m. IV ketv.). 	<ul style="list-style-type: none"> – Investicijos 2021–2030 m. (ESO 10 metų investicinis planas): ~150 mln. Eur – Investicijos 2022–2025 m. (Strateginis planas): ~ 100–120 mln. Eur² – Pajamų modelis: n/a – Nuosavybė: 100 proc. – Statusas: ██████████ – Progresas: Tuoju po 2022 m. II ketv. sėkmingai pradėtas masinis skaitiklių diegimas. Iki 2022 m. pabaigos iš viso buvo įrengti 210 439 išmanieji skaitikliai. Be to, 2022 m. IV ketvirtį buvo pradėtas antrasis išmaniųjų matavimo IT sistemų diegimo projekto etapas, kurio metu atlikta išsami naujų funkcijų analizė ir diegimo planavimas. Tikimasi, kad iki 2023 m. pabaigos išmaniųjų skaitiklių bus įrengta 692 000. 	<ul style="list-style-type: none"> – Investicijos 2021–2030 m. (ESO 10 metų investicinis planas): ~1,9 mlrd. Eur – Investicijos 2022–2025 m. (Strateginis planas): 0,8–0,9 mlrd. Eur – Pajamų modelis: n/a – Nuosavybė: 100 proc.
Legenda	Vyksta pagal planą	Vėlavimas ir (ar) nuokrypis nuo biudžeto	

² Sagemcom Energy & Telecom* SAS (Prancūzija) yra atsakinga už išmaniųjų skaitiklių (maždaug 1,2 mln. vnt.) tiekimą ir susijusių IT sistemų (duomenų perdavimo technologijos – siaurajuosčio daiktų interneto technologijos (NB-IoT) diegimą.

3 REZULTATAI

3.1	Metiniai rezultatai	[22]
3.2	Trijų metų santrauka	[32]

3.1 METINIAI REZULTATAI

PAJAMOS

2022 m. Bendrovės pajamos siekė 683,7 mln. Eur ir buvo 27,7 proc., arba 148,3 mln. Eur, didesnės nei 2021 m.

Didžiausią įtaką Bendrovės pajamų augimui, lyginant su ankstesniu laikotarpiu, turėjo išaugusios elektros energijos persiuntimo pajamos (+103,1 mln. Eur), kurias apima elektros energijos skirstymo ir perdavimo pajamos. Elektros skirstymo pajamos padidėjo 71 mln. Eur, dėl metų pabaigoje gautos iš valstybės biudžeto kompensacijos, skirtos skirstymo tinklo operatoriams, dėl susidariusių reguliacinių skirtumų elektros energijos įsigijimui technologinėms reikmėms. Bendrovei skirta kompensacija siekė 120 mln. Eur. Kompensaciją iš dalies atsvėrė 15 proc. mažesnis reguliuotojo patvirtintas elektros skirstymo tarifas 2022 metams. Elektros perdavimo pajamos 2022 m. didėjo 32,1 mln. Eur. dėl reguliuotojo patvirtintos didesnės perdavimo tarifo dedamosios. Augo ir pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo, kurios dėl didesnės elektros rinkos kainos (+154,4 proc.) padidėjo 150,2 proc., arba 45,5 mln. Eur.

Dėl šiltesnių orų 2022 m. lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2021 m., ir mažesnių paskirstytų gamtinių dujų kiekių, dujų skirstymo pajamos sumažėjo 7,8 proc., arba 3,6 mln. Eur. Dėl geopolitinės situacijos ir drastiškai didėjusių gamtinių dujų kainos, klientai mažino dujų vartojimą ir rinkosi alternatyvius kuro rūšis. Ypatingai mažėjo gamtinių dujų vartojimas komercijoje (-26,6 proc.).

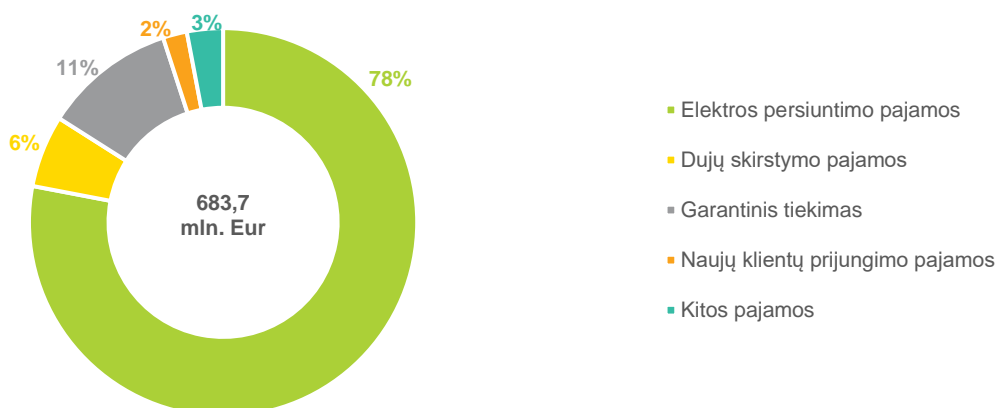
Naujų klientų prijungimo pajamos didėjo 1,0 mln. Eur, arba 9,4 proc.

Pajamos pagal veiklos pobūdį, mln. Eur

	2022 m.	2021 m.	Δ	Δ,%
Elektros persiuntimo pajamos	532,9	429,8	103,1	24,0%
Dujų skirstymo pajamos	41,9	45,5	(3,6)	(7,8%)
Elektros garantinio tiekimo pajamos	75,7	30,3	45,5	150,2%
Naujų klientų prijungimo pajamos	11,8	10,8	1,0	9,4%
Kitos pajamos	21,2	18,9	2,3	12,1%
Pajamos	683,7	535,3	148,3	27,7%

Pagrindinis Bendrovės pajamų šaltinis – elektros energijos persiuntimas, kuris 2022 m. sudarė 78 proc. visų Bendrovės pajamų. Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo sudarė 11 proc., gamtinių dujų skirstymo pajamos - 6 proc., kitos pajamos – 3 proc., naujų klientų prijungimo pajamos sudarė 2 proc. nuo visų gautų Bendrovės pajamų.

Pajamos pagal veiklos pobūdį, %

2022 m. pajamos, susijusios su elektros energija, kurias apima elektros energijos persiuntimas, garantinis tiekimas ir kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai, sudarė 91,0 proc. visų Bendrovės pajamų. Pajamos susijusios su gamtinių dujų skirstymu sudarė 6 proc. visų pajamų. Kitos pajamos, prie kurių priskiriamos

naujų klientų prijungimo, galios didinimo, elektros įrenginių iškėlimo ir kitos pajamos pagal sutartis su klientais, nuomos bei kitos veiklos pajamos – 3 proc.

Pajamos pagal tipą, mln. Eur ir %

	2022 m.	2021 m.	Δ	Δ,%	2022 m., %
Susijusios su elektros energija	619,0	469,7	149,3	31,8%	91%
Susijusios su gamtinėmis dujomis	42,1	45,5	-3,4	(7,4%)	6%
Kita	22,5	20,1	2,4	12,0%	3%
Pajamos	683,7	535,3	148,3	27,7%	100%

SĄNAUDOS

Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai

2022 m. Bendrovės elektros energijos ir gamtinių dujų pirkimai siekė 398,7 mln. Eur ir augo 55,9 proc. lyginant su 2021 m. Tokį padidėjimą lėmė didesni elektros energijos (+133,7 mln. Eur, arba 53,7 proc.) ir gamtinių dujų (+9,2 mln. Eur, arba 146,4 proc.) pirkimai, daugiausiai dėl aukštesnių rinkos kainų.

OPEX

2022 m. Bendrovės OPEX sudarė 133,3 mln. Eur ir padidėjo 23,2 proc. (+25,1 mln. Eur). Tokį pokytį lėmė išaugusios darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos, kurios padidėjo 21,5 proc., arba 11,4 mln. Eur, dėl didėjančio vidutinio darbo užmokesčio ir padidėjusio viršvalandžių skaičiaus šalinant elektros skirstymo tinklo gedimus po stiprių audrų 2022 m. Dėl smarkiai augančios infliacijos reikšmingai augo rangovų įkainiai, kuras ir komunaliniai mokesčiai. Dėl išaugusių paslaugų kainų padidėjo remonto ir techninės priežiūros sąnaudos (+39,0 proc., arba 8,6 mln. Eur). Kitos sąnaudos išaugo daugiausiai dėl didesnių turto valdymo ir administravimo sąnaudų (transportas ir komunalinės paslaugos), telekomunikacijų ir IT paslaugų.

Kita

2022 m. nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos išaugo 7,4 mln. Eur, daugiausiai dėl atliktų investicijų.

Sąnaudos, mln. Eur

	2022 m.	2021 m.	Δ	Δ,%
Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai	398,7	255,7	142,9	55,9%
Elektros ir susijusių paslaugų pirkimai	382,7	249,0	133,7	53,7%
Dujų ir susijusių paslaugų pirkimai	15,5	6,3	9,2	146,4%
Kita	0,4	0,4	0,0	0,2%
OPEX ^{AVR}	133,3	108,2	25,1	23,2%
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	64,5	53,1	11,4	21,5%
Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos	30,7	22,1	8,6	39,0%
Kita	38,1	33,0	5,0	15,3%
Kita	105,8	101,5	4,3	4,3%
Nusidėvėjimas ir amortizacija	92,9	85,5	7,4	8,6%
Ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimo sąnaudos ir nurašymai	11,8	15,8	(4,0)	(25,3%)
Ilgalaikių ir trumpalaikių gautinų sumų, atsargų bei kitų sumų nurašymai ir vertės sumažėjimai	1,1	0,1	1,0	652,1%
Iš viso sąnaudų	637,7	465,4	172,3	37,0%

EBITDA

Bendrovė 2022 m. uždirbo 150,6 mln. Eur pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA). Palyginti su 2021 m. ataskaitinis EBITDA sumažėjo 12,0 proc. Rodiklio sumažėjimui darė įtakos išaugusios darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos bei padidėjusios remonto ir techninės priežiūros sąnaudos.

Siekdama atskleisti Bendrovės įprastos veiklos rezultatus, be netipinių, vienkartinių ar su einamuoju veiklos laikotarpiu tiesiogiai nesusijusių veiksnių įtakos, EBITDA rezultatas yra pateikiamas po vadovybės atliktų korekcijų, eliminuojant faktinių ir reguliuojamų pajamų nuokrypį bei vienkartinių veiksnių įtaką (koreguotas EBITDA). Koreguotas EBITDA vadovybės manymu tiksliau atspindi konkretaus laikotarpio rezultatus bei leidžia geriau palyginti faktinius rezultatus su ankstesniais laikotarpiais.

2022 m. koreguotas EBITDA sudarė 167,1 mln. Eur ir buvo 12,9 proc., arba 19,1 mln. Eur, didesnis nei 2021 m. Koreguoto EBITDA marža siekė 23,9 proc. (2021 m. – 28,9 proc.).

Pagrindinės koreguoto EBITDA pokytį lėmusios priežastys:

Koreguoto EBITDA augimą lėmė įvesta nauja tarifo dedamoji (+28 mln. Eur) ir didesnis RAB (+3,6 mln. Eur). Augimą dalinai atsvėrė mažesnis elektros WACC (4,16 proc. 2022 m., lyginant su 5,34 proc. 2021 m.) (-12,6 mln. Eur) dėl atnaujintos WACC metodikos naujam reguliaciniam laikotarpiui, prasidėjusiam 2022 m.

EBITDA KOREKCIJOS

Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas einamuoju laikotarpiu dėl vadovybės vertinimu galimai susidarysiančio pelno, viršijančio leistiną pelną. Apskaičiuojant šį dydį įvertinamos pagrindinių pajamų lygio dedamųjų (Bendrovės veiklos, elektros energijos įsigijimo savoms reikmėms bei nuostoliams technologiniuose įrenginiuose, nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų, investicijų gražos, bei kitų pajamų) prognozės ir reguliuotojo patvirtintų kainų dedamųjų dydžių skirtumas. 12 mėn. reguliuojamos veiklos pajamų dedamosios apskaičiuojamos proporcingai Bendrovės planuojamiems veiklos rodiklių dydžiams mėnesiais.

Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas dėl praėjusių laikotarpių, kuris Reguliotojo sprendimu yra realizuotas tvirtinant einamųjų metų kainas. 12 mėn. reguliuojamos veiklos pajamų dedamosios apskaičiuojamos proporcingai Bendrovės planuojamiems veiklos rodiklių dydžiams mėnesiais.

EBITDA korekcijos, mln. Eur

	2022 m.	2021 m.	Δ	Δ, %
EBITDA <small>AVR</small>	150,6	171,2	(20,6)	(12,0%)
<i>Korekcijos³</i>				
Laikini reguliaciniai skirtumai	16,5	(23,2)	39,7	(171,0%)
ESO reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (einamieji metai)	(15,2)	(50,8)		
ESO reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (praėję laikotarpiai)	31,7	27,6		
Iš viso EBITDA koregavimų	16,5	(23,2)	39,7	(171,0%)
Koreguotas EBITDA <small>AVR</small>	167,1	148,1	19,1	12,9%
<i>Koreguoto EBITDA marža <small>AVR</small></i>	23,9%	28,9%	(5 p.p)	n/a

Eliminuojamas skirtumas tarp faktinio ataskaitinio laikotarpio pelno bei reguliuotojo leidžiamo uždirbti pelno. EBITDA korekcijas apima:

- 2022 m. metų didesnio pelno eliminavimas (-15,2 mln. Eur), kuris bus gražintas ateityje, ir kuris susidarė dėl neatitikimų tarp planuojamų ir faktinių sąnaudų ir pajamų, o +31,7 mln. Eur – susiję su ankstesniais laikotarpiais ir tarifais realizuoti per šį laikotarpį;
- 2021 m. Bendrovės reguliuojamų pajamų perskaičiavimas susijęs su dabartiniu laikotarpiu sudarė - 50,8 mln. Eur, o perskaičiavimas dėl praėjusių laikotarpių +27,6 mln. Eur.

³ Korekcijos apima reguliuojamųjų pajamų perskaičiavimą einamuoju laikotarpiu ir dėl praėjusių laikotarpių.

Reguliuotojo patvirtintų kainų dedamųjų metiniai dydžiai yra skelbiami reguliuotojo interneto puslapyje pateiktose kainų tvirtinimo pažymose.

Reguliuotojo pažymos, kuriomis vadovaujantis atliekami 2022 ir 2021 metų reguliuojamų pajamų perskaičiavimai:

- 2020 m. spalio 14 d. pažyma Nr. O5E-838 „Dėl akcinės bendrovės AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2021 metams koregavimo“ ([nuoroda](#))
- 2020 m. spalio 16 d. pažyma Nr. O3E-989 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2021 metams koregavimo“ ([nuoroda](#))
- 2021 m. spalio 15 d. nutarimas Nr. O3E-1309 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2022–2026 metams nustatymo“ ([nuoroda](#))
- 2021 m. spalio 29 d. nutarimas Nr. O3E-1390 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2022 metams koregavimo“ ([nuoroda](#))

GRYNASIS PELNAS

Ataskaitinis grynasis pelnas 2022 m. sumažėjo iki 31,1 mln. Eur, lyginant su 50,0 mln. Eur 2021 metais. Neigiamos įtakos Bendrovės grynajam pelnui turėjo ženkliai išaugusios remonto bei veiklos sąnaudos, kurių didėjimas sąlygotas makroekonominės ir geopolitinės situacijos. Taip pat įtakos turėjo išmaniųjų skaitiklių diegimo projekto eigoje pripažintas užkeičiamų elektros skaitiklių vertės sumažėjimas bei padidėjusios nusidėvėjimo sąnaudos dėl didesnės ilgalaikio turto vertės.

Grynojo pelno korekcijos, mln. Eur

	2022 m.	2021 m.	Δ	Δ, %
Grynasis pelnas	31,1	50,0	(18,9)	(37,8%)
<i>Korekcijos</i>				
Iš viso EBIT korekcijų	16,5	(10,56)	27,0	(256,1%)
Korekcijų įtaka pelno mokesčiui ⁴	(2,47)	1,6	(4,1)	(256,1%)
Iš viso grynojo pelno korekcijų	14,0	(9,0)	23,0	(256,1%)
Koreguotas grynasis pelnas <small>AVR</small>	45,1	41,1	4,1	9,9%
<i>Koreguotas ROE (12 mėn.)</i> <small>AVR</small>	7,3%	6,3%	1,0 p.p.	n/a
<i>ROE (12 mėn.)</i> <small>AVR</small>	5,0%	7,7%	(2,7 p.p.)	n/a

Nors ataskaitinis grynasis pelnas 2022 m. sumažėjo (-18,9 mln. Eur), koreguotas grynasis pelnas padidėjo, daugiausiai dėl laikinų reguliacinių skirtumų. 2022 m. koreguotas grynasis pelnas sudarė 45,1 mln. Eur ir buvo 9,9 proc., arba 4,1 mln. Eur, didesnis nei 2021 m.

⁴ Papildoma pelno mokesčio korekcija, taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą (įstatymų nustatytas pelno mokesčio tarifas Lietuvoje), taikoma visoms EBIT korekcijoms.

INVESTICIJOS

2022 m. ESO investicijos siekė 265,0 mln. Eur ir buvo 77,0 mln. Eur arba 40,9 proc., didesnės nei 2021 m. 2022 m. sausio–gruodžio mėn. daugiausia investicijų – 141,7 mln. Eur – buvo skirta elektros tinklo plėtrai dėl didesnio skaičiaus naujų klientų prijungimų ir galios didinimų bei išaugusios rekonstrukcijos dėl naujų vartotojų poreikio, o tai 75,1 mln. Eur, arba 112,8 proc., daugiau nei 2021 m. atitinkamu laikotarpiu. Be to, padidėjimas yra susijęs su masinio išmaniųjų skaitiklių diegimo pradžia 2022 m. liepos mėn. (+20,6 mln. Eur). Investicijų augimui taip pat įtakos turėjo didesni rangovų sutarčių dėl naujų klientų prijungimų ir galios didinimų įkainiai, kurie vienam klientui vidutiniškai augo 56 proc. Investicijos į elektros tinklo plėtrą sudarė 53,5 proc. visų Bendrovės investicijų.

2022 m. ESO prie elektros skirstymo tinklo prijungė arba galią padidino 64,00 tūkst. naujų klientų (iš kurių 37,82 tūkst. nauji prijungimai ir 26,18 tūkst. galios didinimai) – 27,3 proc. daugiau nei 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu. Naujų klientų prijungimo kiekis ir galios didinimo atvejų skaičiaus augimas sąlygotas gaminančių vartotojų ir gamintojų augimo. Naujų klientų prijungtų objektų ir galios didinimų leistinoji naudoti galia 2022 m. sudarė 524,73 MW ir buvo 8,98 MW didesnė nei 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu, kai ji siekė 515,75 MW.

2021 ir 2022 m. stebimas naujų vartotojų prijungimo prie tinklo faktinių kaštų augimas. Kaštų augimas sąlygojamas rinkoje didėjančių rangos darbų sutarčių įkainių bei metalų, plastiko ir kitų medžiagų gamybos kainų didėjimo. Rangovų sutarčių įkainių didėjimą įtakoja ir geopolitinė situacija bei infliacija.

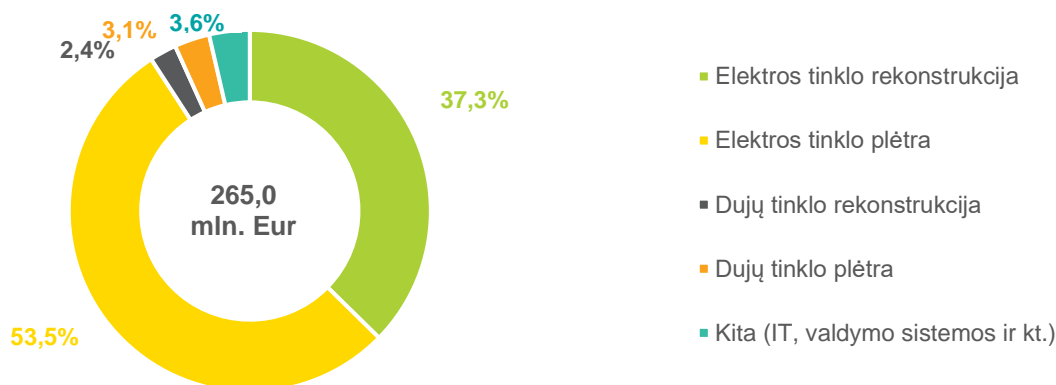
2022 m. ESO investicijos į elektros skirstymo tinklo rekonstrukciją bei patikimumo didinimą išaugo +8,4 mln. Eur, arba 9,2 proc., ir siekė 99,0 mln. Eur. Investicijos į tinklo rekonstrukciją augo dėl rangovų įkainių augimo. Rangovų sutarčių įkainiai elektros tinklo techninei priežiūrai objektui vidutiniškai augo 55 proc. Investicijos į elektros tinklo rekonstrukciją sudarė 37,3 proc. visų 2022 m. Bendrovės investicijų.

2022 m. į dujų tinklo rekonstrukciją ESO investavo 6,4 mln. Eur – 37,6 proc. mažiau nei 2021 m. atitinkamu laikotarpiu. Investicijos į dujų tinklo plėtrą siekė 8,3 mln. Eur ir buvo 43,6 proc. mažesnės nei 2021 m. Prie gamtinių dujų skirstomojo tinklo Bendrovė 2022 m. sausio–gruodžio mėn. prijungė 4,81 tūkst. naujų klientų, o tai yra 40,9 proc. mažiau nei 2021 m. tuo pat metu (8,13 tūkst. klientų). Naujų prijungtų klientų kiekis sumažėjo dėl mažesnio gautų paraiškų kiekio prijungti prie ESO tinklo.

2022 m. investicijos pagal veiklos pobūdį, mln. Eur

	2022 m.	2021 m.	Δ	Δ,%
Elektros tinklo rekonstrukcija	99,0	90,6	8,4	9,2%
Elektros tinklo plėtra	141,7	66,6	75,1	112,8%
Dujų tinklo rekonstrukcija	6,4	10,2	(3,8)	(37,6%)
Dujų tinklo plėtra	8,3	14,8	(6,5)	(43,6%)
Kita (IT, valdymo sistemos, ir kt.)	9,6	5,8	3,8	n/a
Investicijos	265,0	188,0	77,0	40,9%

2022 m. investicijos pagal veiklos pobūdį, %

VEIKLOS SEGMENTAI

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniams sprendimams priimančiam asmeniui. Pagrindinį sprendimą priimančią asmenį, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, sudaro Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

Vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du veiklos segmentus – elektros energijos skirstymas ir perdavimas, bei dujų skirstymas. Visas Bendrovės turtas ir klientai yra Lietuvos Respublikoje. Bendrovės vadovybė stebi rezultatus remdamasi finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir finansinėse ataskaitose pagal TFAS, t. y. informaciją apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas ir sąnaudas. Vadovybė neanalizuoja segmentų pagal informaciją apie turtą ir įsipareigojimus. Tarpusavyje tarp šių veiklos segmentų sandoriai nėra vykdomi.

Vadovaujantis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimo Nr. O3E-468 „Dėl elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų“ aprašu, kriterijus – veiksnys, kuriuo vadovaujantis pagal priežastingumo ryšį konkrečios pajamų, sąnaudų ir ilgalaikio turto sumos yra priskiriamos galutinėms paslaugoms (produktams) ir (arba) verslo vienetams. Elektros energetikos įmonės naudojamas kriterijus turi būti ekonomiškai pagrįstas, logiškai pateisinamas ir nustatytas nediskriminaciniais pagrindais.

Informacija apie veiklos segmentus, mln. Eur

	Elektros skirstymas ir perdavimas		Dujų skirstymas		Iš viso	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Pajamos pagal sutartis su klientais	637,4	485,2	44,5	47,9	681,9	533,1
Kitos pajamos	1,6	1,7	0,2	0,5	1,8	2,2
Sąnaudos	(486,8)	(334,4)	(46,2)	(29,7)	(533,0)	(364,1)
EBITDA	152,1	152,5	(1,5)	18,7	150,6	171,2
Vadovybės koregavimai	(6,3)	(26,4)	22,8	3,2	16,5	(23,2)
Koreguotas EBITDA	145,8	126,2	21,3	21,9	167,1	148,1

BALANSAS

Turtas

2022 m. gruodžio 31 d. bendra turto vertė siekė 2 046,9 mln. Eur (+12,5 proc. nuo 2021 m. gruodžio 31 d.).

Ilgalaikis turtas padidėjo 152,2 mln. Eur, arba 8,9 proc., lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d. ir sudarė 1 863,5 mln. Eur. Augimą daugiausia lėmė išaugusi ilgalaikio materialiojo turto vertė (+154,3 mln. Eur) dėl investicijų atliktų 2022 m. sausio–gruodžio mėnesiais. Ilgalaikis turtas sudarė 91 proc. viso Bendrovės turto.

Bendrovės trumpalaikis turtas padidėjo 75,3 mln. Eur, arba 69,6 proc., lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d., pagrindinė priežastis – pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pinigų likutis sudarė 84,6 mln. Eur dėl metų pabaigoje gautų valstybės biudžeto lėšų, skirtų kompensacijai dėl susidariusių reguliacinių skirtumų elektros energijos įsigijimui technologinėms reikmėms (120 mln. Eur).

Nuosavas kapitalas

2022 m. gruodžio 31 d. nuosavas kapitalas sudarė 607,5 mln. Eur ir sumažėjo 20,2 mln. Eur, arba 3,2 proc. lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d., daugiausiai dėl 2022 m. uždirbto mažesnio grynojo pelno ir išmokėtų dividendų (-50 mln. Eur), paskirtų už 2021 metus.

Įsipareigojimai

Visi įsipareigojimai 2022 m. gruodžio 31 d. padidėjo 20,8 proc., arba 247,6 mln. Eur. ir sudarė 1 439,4 mln. Eur. Ilgalaikiai įsipareigojimai padidėjo 205,8 mln. Eur (+21,6 proc.). Padidėjimą lėmė gautos iš patrunuojančios įmonės AB „Ignitis grupė“ 73 mln. Eur ir 80 mln. Eur ilgalaikės paskolos skirtos išmaniųjų skaitiklių diegimui.

Trumpalaikiai įsipareigojimai augo 17,6 proc., arba 41,8 mln. Eur. dėl išaugusių mokėtinų sumų už elektros energiją ir ilgalaikį turtą. Taip pat padidėjimą lėmė mokėtinas PVM, kuris sudarė 20 mln. Eur dėl gautos kompensacijos.

Balansas, mln. Eur

	2022.12.31	2021.12.31	Δ	Δ,%
Ilgalaikis turtas	1 863,5	1 711,4	152,2	8,9%
Trumpalaikis turtas	183,3	108,1	75,3	69,6%
TURTO IŠ VISO	2 046,9	1 819,5	227,4	12,5%
Nuosavas kapitalas	607,5	627,7	(20,2)	(3,2%)
Įsipareigojimų iš viso	1 439,4	1 191,8	247,6	20,8%
Ilgalaikiai įsipareigojimai	1 160,3	954,5	205,8	21,6%
Trumpalaikiai įsipareigojimai	279,1	237,3	41,8	17,6%
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	2 046,9	1 819,5	227,4	12,5%
<i>Turto apyvartumas (12 mėn.)</i> ^{AVR}	0,35	0,30	0,05	18,4%
<i>ROA (12 mėn.)</i> ^{AVR}	1,6%	2,8%	(1,2 p. p.)	n/a
<i>Bendrojo likvidumo koef.</i> ^{AVR}	0,66	0,46	0,20	44,2%
<i>Grynasis apyvartinis kapitalas</i>	(137,7)	(54,4)	(83,3)	153,3%
<i>Grynasis apyvartinis kapitalas / Pajamos (12 mėn.)</i> ^{AVR}	(20,1%)	(10,2%)	(9,9 p.p.)	n/a
<i>Pastovus kapitalas (12 mėn.)</i> ^{AVR}	1 383,53	1 337,61	45,92	3,4%

FINANSAVIMAS

Grynoji skola

2022 m. gruodžio 31 d. grynoji skola sudarė 776,1 mln. Eur., o tai yra 9,3 proc., arba 66,1 mln. Eur, padidėjimas, lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d., kurį lėmė didesnis apyvartinio kapitalo poreikis ir atliktos investicijos.

Grynoji skola, mln. Eur

	2022.12.31	2021.12.31	Δ	Δ,%
Ilgalaikių finansinių įsipareigojimų viso	841,3	656,5	184,8	28,1%
Ilgalaikės paskolos	834,9	649,8	185,1	28,5%
Nuomos įsipareigojimai (16-asis TFAS)	6,3	6,6	(0,3)	(4,6%)
Trumpalaikių finansinių įsipareigojimų viso	19,43	68,01	(48,6)	(71,4%)
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	7,90	7,90	0,0	0,0%
Trumpalaikės paskolos	-	47,12	(47,1)	(100,0%)
Mokėtinos (įskaitant sukauptas) palūkanos	10,43	8,42	2,0	24,0%
Nuomos įsipareigojimai (16-asis TFAS)	1,10	4,57	(3,5)	(76,0%)
Finansinės skolos ^{AVR}	860,7	724,5	136,2	18,8%
Pinigai ir jų ekvivalentai bei lėšos sąlyginio deponavimo sąskaitoje	84,6	14,5	70,1	482,7%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	84,6	14,5	70,1	482,7%
Grynoji skola ^{AVR}	776,1	710,0	66,1	9,3%
<i>Grynoji skola / koreguotas EBITDA (12 mėn.)</i> ^{AVR}	4,64	4,80	(0,15)	(3,2%)
<i>Grynoji skola / EBITDA (12 mėn.)</i> ^{AVR}	5,15	4,15	1,01	24,3%
<i>Finansinės skolos / Nuosavas kapitalas</i> ^{AVR}	1,42	1,15	0,26	22,7%
<i>Nuosavo kapitalo lygis</i> ^{AVR}	0,30	0,34	(0,04)	(14,0%)

DIVIDENDAI

2020 m. gruodžio 15 d. „Ignitis grupės“ valdyba patvirtino atnaujintą jos valdomų dukterinių įmonių dividendų politiką ([nuoroda](#)), pagal kurią:

1. dukterinių įmonių valdymo organai siūlo skirti pelno dalį dividendams už finansinius metus ar trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį – ne mažiau kaip 80 procentų įmonės grynojo pelno, gauto ataskaitiniu laikotarpiu, už kurį siūlomi dividendai;
2. dukterinių įmonių valdymo organai gali siūlyti skirti pelno dalį dividendams už finansinius metus ar trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį, jei ataskaitiniu laikotarpiu įmonė patyrė nuostolį, tačiau yra sukaupusi nepaskirstytojo pelno iš ankstesnių ataskaitinių laikotarpių. Ši nuostata taikoma tik tuo atveju, kai yra būtinas poreikis jos patronuojančiai bendrovei gauti dividendus, įgyvendinant patronuojančios bendrovės dividendų politiką;
3. dukterinių įmonių valdymo organai gali siūlyti nustatyti mažesnę už 1 papunktyje Įmonėms nustatytą dividendams išmokėti skirtą pelno dalį, arba siūlyti neskirti dividendų už ataskaitinį laikotarpį, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:
 - 3.1. dukterinė įmonė, remiantis „Ignitis grupės“ strategija, įgyvendina žaliosios generacijos investicinius projektus;
 - 3.2. dukterinės įmonės galimybes skirti dividendus riboja finansavimo sutartyse nustatyti kovenantai;
 - 3.3. dukterinė įmonė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu pripažintą valstybei svarbų ekonominį projektą;
 - 3.4. dukterinės įmonės nuosavas kapitalas, išmokėjus dividendus, taptų mažesnis už Įmonės įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo ir rezervo savoms akcijoms įsigyti sumą;
 - 3.5. dukterinė įmonė yra nemoki, arba išmokėjus dividendus taptų nemoki;
 - 3.6. dukterinės įmonės grynoji finansinė skola ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, už kurį siūloma mokėti dividendus, yra lygi arba didesnė, nei Įmonės paskutinių dvylikos mėnesių (skaičiuojant nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos) EBITDA padauginta iš šešių (t. y. grynoji finansinė skola ≥ 6 EBITDA už paskutinius 12 mėnesių);
 - 3.7. dukterinė įmonė yra gavusi rašytinį lždo funkcijos vadovo ir patronuojančios bendrovės Finansų ir lždo direktoriaus pritarimą taikyti 3 papunktį dėl atvejų, nenumatytų 3.1–3.6 papunkčiuose.

2022 m. balandžio mėn. 29 d. įvykęs eilinis visuotinis AB „Energijos skirstymo operatorius“ acnininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2021 metus paskirstymą ir nusprendė skirti 0,056 Eur dividendų vienai akcijai, iš viso 50,0 mln. Už 2020 metus dividendams buvo skirta 55,5 mln. Eur, 0,062 Eur už vieną akciją.

Paskirti dividendai už nurodytus metus, mln. Eur

	2021 m.	2020 m.	Δ	Δ,%
Išmokėtų dividendų dydis už nurodytą laikotarpį	50,0	55,5	(5,5)	(9,8%)

PAGRINDINIAI VEIKLOS RODIKLIAI

		2022 m.	2021 m.	Δ	Δ,%
Elektros energijos skirstymas					
Paskirstyta elektros energijos	TWh	10,01	10,37	(0,36)	(3,5%)
Privatūs klientai	TWh	3,20	3,38	(0,17)	(5,2%)
Verslo klientai	TWh	6,81	6,99	(0,19)	(2,7%)
Tinklų ilgis	tūkst. km	127,50	126,81	0,69	0,5%
Technologinės sąnaudos	%	5,0%	5,2%	(0,2 p.p)	n/a
Klientų skaičius	tūkst.	1 825,21	1 801,42	23,79	1,3%
iš kurių gaminantys vartotojai ir gamintojai	tūkst.	35,28	16,63	18,66	112,2%
Nauji prijungimai	tūkst.	37,82	26,88	10,95	40,7%
Prijungimų galios padidiniai	tūkst.	26,18	23,41	2,77	11,8%
Naujų klientų prijungimų ir galios didinimų leistinoji naudoti galia	MW	524,73	515,75	8,98	1,7%
Naujų prijungimų trukmė (vidutiniškai)	k.d.	63,91	36,67	27,24	74,3%
SAIFI	kartai	1,52	1,45	0,07	4,9%
SAIDI	min.	178,7	202,0	(23,22)	(11,5%)
Garantinis tiekimas	TWh	0,26	0,34	(0,08)	(23,3%)
Privačių klientų skaičius garantiniame tiekime	tūkst.	56,21	2,63	53,58	2 041,3%
Verslo klientų skaičius garantiniame tiekime	tūkst.	18,64	26,54	(7,90)	(29,7%)
Išmanieji skaitikliai, įdiegti pagal išmaniųjų skaitiklių programą	tūkst.	210,44	0,00	210,44	-
Gamtinių dujų skirstymas					
Paskirstyta gamtinių dujų	TWh	6,68	8,49	(1,81)	(21,3%)
Privatūs klientai	TWh	2,50	2,79	(0,29)	(10,4%)
Verslo klientai	TWh	4,19	5,71	(1,52)	(26,6%)
Tinklų ilgis	tūkst. km	9,64	9,56	0,08	0,8%
Technologinės sąnaudos	%	1,8%	1,8%	0,0 p.p	n/a
Klientų skaičius	tūkst.	623,51	618,88	4,63	0,7%
Naujų vartotojų prijungimai ir galios didinimai	tūkst.	4,81	8,13	(3,32)	(40,9%)
Naujų prijungimų trukmė (vidutiniškai)	k.d.	58,33	71,86	(13,53)	(18,8%)
SAIFI	kartai	0,003	0,006	(0,00)	(43,3%)
SAIDI	min.	0,27	0,47	(0,20)	(41,7%)

Elektros energijos skirstymas

2022 m. bendras paskirstytos elektros energijos kiekis sumažėjo 3,5 proc. Mažėjimą daugiausiai lėmė dėl išaugusios elektros energijos kainos sumažėjęs privačių klientų vartojimas (-5,2 proc.). Verslo klientų vartojimas mažėjo 2,7 proc. Technologinių sąnaudų rodiklis pagerėjo 0,2 p.p., lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, dėl elektros nuostolių mažinimo priemonių efekto ir atnaujinto proceso, kuris leidžia aptikti nedeklaruotą paskirstytos elektros energijos kiekį. 2022 m. elektros skirstomojo tinklo vartotojų skaičius padidėjo 23 785, arba 1,3 proc., lyginant su 2021 m. Pagrindinė augimo priežastis – gautas didesnis paraiškų prijungti prie elektros skirstomojo tinklo kiekis. 2022 metais ženkliai išaugo naujų gaminančių vartotojų ir gamintojų skaičius (+112,2 proc.). Gaminančių vartotojų ir nutolusių gaminančių vartotojų prijungimo tempas įgavo pagreitį dėl pingančių technologijų, geresnio informuotumo, kasmet augančios elektrinių įrengimų suteikiamos valstybės paramos, patrauklesnės prijungimo kainodaros bei pastaraisiais metais itin stipriai išaugusių elektros energijos kainų. Vidutinė naujų prijungimų trukmė išaugo 74,3 proc. dėl didesnio pateiktų paraiškų kiekio, sutrikusio medžiagų tiekimo, išaugusio rangovų užimtumo dėl didesnės paklausos ir nepalankių oro sąlygų, bei padidėjusios būtinų atlikti projektavimo darbų apimties.

Nuo 2022 m. liepos mėnesio, prasidėjus masiniam išmaniųjų skaitiklių diegimui, iki 2022 m. gruodžio 31 d. klientams buvo įdiegti 210 439 išmaniųjų skaitiklių.

2022 m. elektros energijos garantiniame tiekime buvo paskirstyta 23,3 proc. elektros kiekio mažiau nei 2021 m. Privačių klientų skaičius garantiniame tiekime išaugo 53,58 tūkst. dėl į garantinį tiekimą patekusių sustabdžiusios veiklą UAB „Perlas energija“ klientų. Verslo klientų skaičius garantiniame tiekime 2022 m. sumažėjo 7,9 tūkst. Siekiama, kad garantiniame tiekime būtų kuo mažiau klientų, todėl nuolat vykdoma informacinė kampanija skatinanti klientus rinktis nepriklausomus tiekėjus.

Elektros kokybės rodiklis SAIFI šiek tiek padidėjo, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, ir siekė 1,52 karto (2021 m. – 1,45 karto). Elektros kokybės SAIDI rodiklis pagerėjo ir siekė 178,73 min. lyginant su 201,95 min. 2021 metais. Elektros kokybės rodikliams 2022 m. neigiamos įtakos turėjo ekstremalios sąlygos / Stichiniai reiškiniai – vėjas virš 28 m/s (sukėlusios masinius elektros linijų atsijungimus 2022 m. pirmąjį ketvirtį) bei smarkus vėjas / smarkus snygis (2022 m. kovo ir gruodžio mėn. vėjo greitis siekė iki 28 m/s, gruodžio mėn. vakarinėje Lietuvos dalyje buvo fiksuotas pavojingas reiškiny – smarkus snygis). Vidutinės pertraukimų trukmės rodiklio gerėjimą lėmė daugiau įdiegtų automatinių valdymo sprendimų (per 2022 m. 14 proc. išaugo valdomų TR/SP/TP), savalaikis budinčių komandų valdymas remiantis atsijungimų prognozavimo modeliu.

Nevertinant avarijų dėl stichinių reiškinių ir gedimų perdavimo tinkle kategorijai priskirtinų įvykių įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2022 m. būtų fiksuojamas elektros tiekimo patikimumo rodiklių pagerėjimas lyginant su 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu: 2022 m. SAIDI rodiklis siektų 98,50⁵ minutės, o 2021 m. 119,55 minutės, pagerėjimas sudarytų 21,05 minutes (18 proc.). 2022 m. SAIFI rodiklis siektų 1,13⁶ karto, o 2021 m. 1,27 karto, sumažėjimas sudarytų 0,14 karto (11 proc.).

Gamtinių dujų skirstymas

Gerokai išaugusi gamtinių dujų kaina privertė verslo klientus mažinti dujų vartojimą, stabdyti gamybą arba rinkis alternatyvų kurą, šios aplinkybės paveikė gamtinių dujų paskirstytą kiekį, kuris 2022 m. lyginant su praėjusiais metais, sumažėjo 21,3 proc. Vidutinė naujų prijungimų trukmė pagerėjo 18,8 proc. dėl sumažėjusios paklausos, leidžiančios rangovams užbaigti darbus pagal sutartus terminus.

Abu gamtinių dujų kokybės rodikliai (SAIFI ir SAIDI) pagerėjo, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, ir atitinkamai siekė 0,003 karto ir 0,27 min. Dujų kokybės rodikliai pagerėjo, nes 2022 m. buvo mažiau reikšmingų sutrikimų, lyginant su 2021 m.

⁵ 2022 m. sausio 14-17 d. sausio 30 d. – vasario 02 d., vasario 19-20 d. (toliau – Avarijos) meteorologinių sąlygų sukeltų masinių atjungimų įtaka SAIDI, SAIFI rodikliams apskaičiuota remiantis iki šiol VERT suformuota praktika, t. y. tuo atveju, kai stichiniai meteorologiniai, katastrofiniai meteorologiniai, stichiniai hidrologiniai ir katastrofiniai hidrologiniai reiškiniai (toliau – stichiniai reiškiniai) vyko visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ir užfiksuoti bent vienoje Lietuvos Respublikos teritorijos vietoje (bent vienoje metrologinėje stotyje), avarija laikoma įvykusia visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ir eliminuojami visi su tokiu avarijos mastu susiję SAIDI, SAIFI rodikliai.

⁶ 2022 m. sausio 14-17 d. sausio 30 d. – vasario 02 d., vasario 19-20 d. (toliau – Avarijos) meteorologinių sąlygų sukeltų masinių atjungimų įtaka SAIDI, SAIFI rodikliams apskaičiuota remiantis iki šiol VERT suformuota praktika, t. y. tuo atveju, kai stichiniai meteorologiniai, katastrofiniai meteorologiniai, stichiniai hidrologiniai ir katastrofiniai hidrologiniai reiškiniai (toliau – stichiniai reiškiniai) vyko visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ir užfiksuoti bent vienoje Lietuvos Respublikos teritorijos vietoje (bent vienoje metrologinėje stotyje), avarija laikoma įvykusia visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ir eliminuojami visi su tokiu avarijos mastu susiję SAIDI, SAIFI rodikliai.

3.2 TRIJŲ METŲ SANTRAUKA

Pagrindiniai finansiniai rodikliai

		2022 m.	2021 m.	2020 m.
Pajamos	mln. Eur	683,7	535,3	484,8
EBITDA ^{AVR}	mln. Eur	150,6	171,2	183,7
Koreguotas EBITDA ^{AVR}	mln. Eur	167,1	148,1	140,3
Koreguoto EBITDA marža ^{AVR}	%	23,9%	28,9%	31,8%
EBIT ^{AVR}	mln. Eur	45,9	46,4	51,3
Koreguotas EBIT ^{AVR}	mln. Eur	62,4	69,9	90,0
Grynasis pelnas	mln. Eur	31,1	50,0	69,5
Koreguotas grynasis pelnas ^{AVR}	mln. Eur	45,1	41,1	32,6
Investicijos ^{AVR}	mln. Eur	265,0	188,0	140,5
ROE ^{AVR}	%	5,0%	7,7%	10,5%
Koreguotas ROE ^{AVR}	%	7,3%	6,3%	4,9%
ROCE ^{AVR}	%	3,4%	5,2%	6,7%
Koreguotas ROCE ^{AVR}	%	4,6%	3,5%	3,5%
ROA ^{AVR}	%	1,6%	2,8%	4,0%
Koreguotas ROA ^{AVR}	%	2,3%	2,3%	1,9%
		2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Iš viso turto	mln. Eur	2 046,9	1 819,5	1 763,5
Nuosavas kapitalas	mln. Eur	607,5	627,7	665,6
Grynoji skola ^{AVR}	mln. Eur	776,1	710,0	680,7
Grynasis apyvartinis kapitalas ^{AVR}	mln. Eur	(137,7)	(54,4)	(30,5)
Grynoji skola / EBITDA ^{AVR}	kartai	5,2	4,1	3,7
Grynoji skola / Koreguotas EBITDA ^{AVR}	kartai	4,64	4,80	4,85
Bendrojo likvidumo koef. ^{AVR}	%	65,7%	45,5%	59,3%
Turto apyvartumas ^{AVR}	kartai	0,35	0,30	0,28

Pagrindiniai veiklos rodikliai

		2022 m.	2021 m.	2020 m.
Elektros energijos skirstymas				
Paskirstyta elektros energijos	TWh	10,01	10,37	9,55
Garantinis tiekimas	TWh	0,26	0,34	0,43
Naujų vartotojų prijungimai ir galios didinimai	tūkst.	64,00	50,29	41,04
Naujų prijungimų trukmė (vidutiniškai)	k.d.	63,91	36,67	28,54
SAIFI	Kartai	1,5	1,4	1,3
SAIDI	min.	178,7	202,0	207,7
Išmanieji skaitikliai, įdiegti pagal išmaniųjų skaitiklių programą	tūkst.	210,4		
Gamtinių dujų skirstymas				
Paskirstyta gamtinių dujų	TWh	6,7	8,5	7,1
Naujų vartotojų prijungimai ir galios didinimai	tūkst.	4,8	8,1	7,8
Naujų prijungimų trukmė (vidutiniškai)	k.d.	58,3	71,9	57,4
SAIFI	Kartai	0,003	0,006	0,01
SAIDI	min.	0,27	0,47	1,61

4 VALDYMO ATASKAITA

4.1	Valdysenos modelis	[34]
4.2	Stebėtojų taryba	[38]
4.3	Valdyba	[41]
4.4	Žmonės ir atlygis	[45]
4.5	Rizikos ir jų valdymas	[49]

4.1 VALDYSENOS MODELIS

BENDROVĖS VALDYMO MODELIS

Iki 2023 m. vasario 14 d.⁷ Bendrovės organai:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- kolegialus valdymo organas – stebėtojų taryba;
- kolegialus valdymo organas – valdyba;
- vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas.

Šio pranešimo pasirašymo dieną, pagal naujausios redakcijos Bendrovės įstatus, Bendrovės organai yra:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- kolegialus valdymo organas – valdyba;
- vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas.

AB „Ignitis grupė“ stebėtojų taryba ir valdyba priėmė sprendimą Bendrovėje taikomą dvipakopį valdymo modelį keisti į vienpakopį, t. y., – atsisakyti iš darbuotojų suformuotų vykdomųjų valdybų, vietoje jų formuoti valdybas su priežiūros funkcija ir patvirtino naujų valdybų sudėtis.

Atsižvelgiant į 2022 m. liepos 19 d. „Ignitis grupės“ valdybos patvirtintus ESO ir „Ignitis gamyba“ valdybos kompetencijų profilius, buvo inicijuotos dukterinių bendrovių valdybų su priežiūros funkcija narių atrankos procedūros.

„Ignitis grupė“ įmonių grupėje galioja „Ignitis grupė“ įmonių grupės lygių galimybių politika, kuri reglamentuoja lygių galimybių įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principus bei šių principų įgyvendinimo priemones „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonėse. Šioje politikoje nustatyti lygių galimybių principai taikomi ne tik visų be išimties darbuotojų atrankai, bet ir bendrovių valdymo ir priežiūros organų narių atrankai.

2023 m. vasario 7 d. Bendrovės vienintelis akcininkas – AB „Ignitis grupė“ ketverių metų kadencijai patvirtino šią Bendrovės valdybos sudėtį pagal konkrečias kompetencijų sritis:

Naujosios kadencijos Bendrovės valdybos sudėtis:

- finansų valdymo srityje – nepriklausomas narys Nerijus Datkūnas;
- organizacijos vystymo srityje – nepriklausomas narys Eligijus Kajieta;
- energijos skirstymo ir reguliavimo srityje – akcininko atstovas Darius Maikštėnas;
- strateginio planavimo ir valdymo srityje – akcininko atstovė Živilė Skibarkienė;
- veiklos tęstinumo ir saugumo srityje – valstybės tarnautojas Jonas Skardinskas;
- darbuotojų atstovavimo srityje – Dalia Jakutavičė.

Bendrovės valdyba savo darbą pradėjo 2023 m. vasario 14 d. įsigaliojus atnaujintiems Bendrovės įstatams.

Bendrovės valdyba su priežiūros funkcija sudaroma iš 6 narių: 2 nepriklausomų narių, 2 akcininko atstovų, 1 valstybės tarnautojo ir 1 darbuotojų atstovo.

Naujai valdybai nustatyta pareiga vykdyti priežiūros funkcijas, įtvirtintas LR akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 11 dalyje.

Vienpakopis valdysenos modelis Bendrovėje užtikrins paprastesnę, bet tuo pačiu efektyvią ir toliau aukščiausius valdysenos standartus atitinkančią valdyseną, greitą sprendimų priėmimą, operatyvią komunikaciją, aktyvų nepriklausomų narių įsitraukimą.

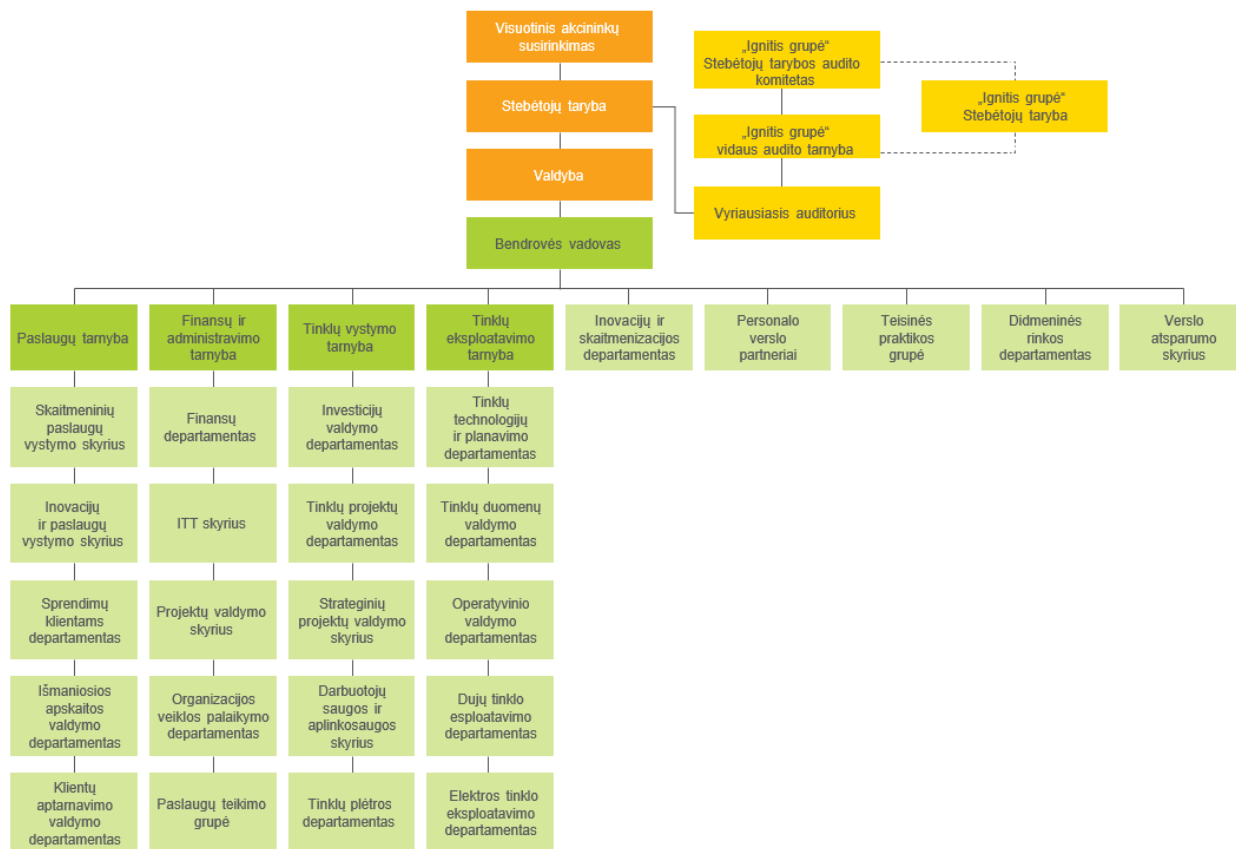
Įgyvendinus pokytį toliau bus užtikrinamas Bendrovės skaidrumas ir atvirumas, valdymo ir priežiūros organų atskaitomybė.

Įstatų keitimo tvarka

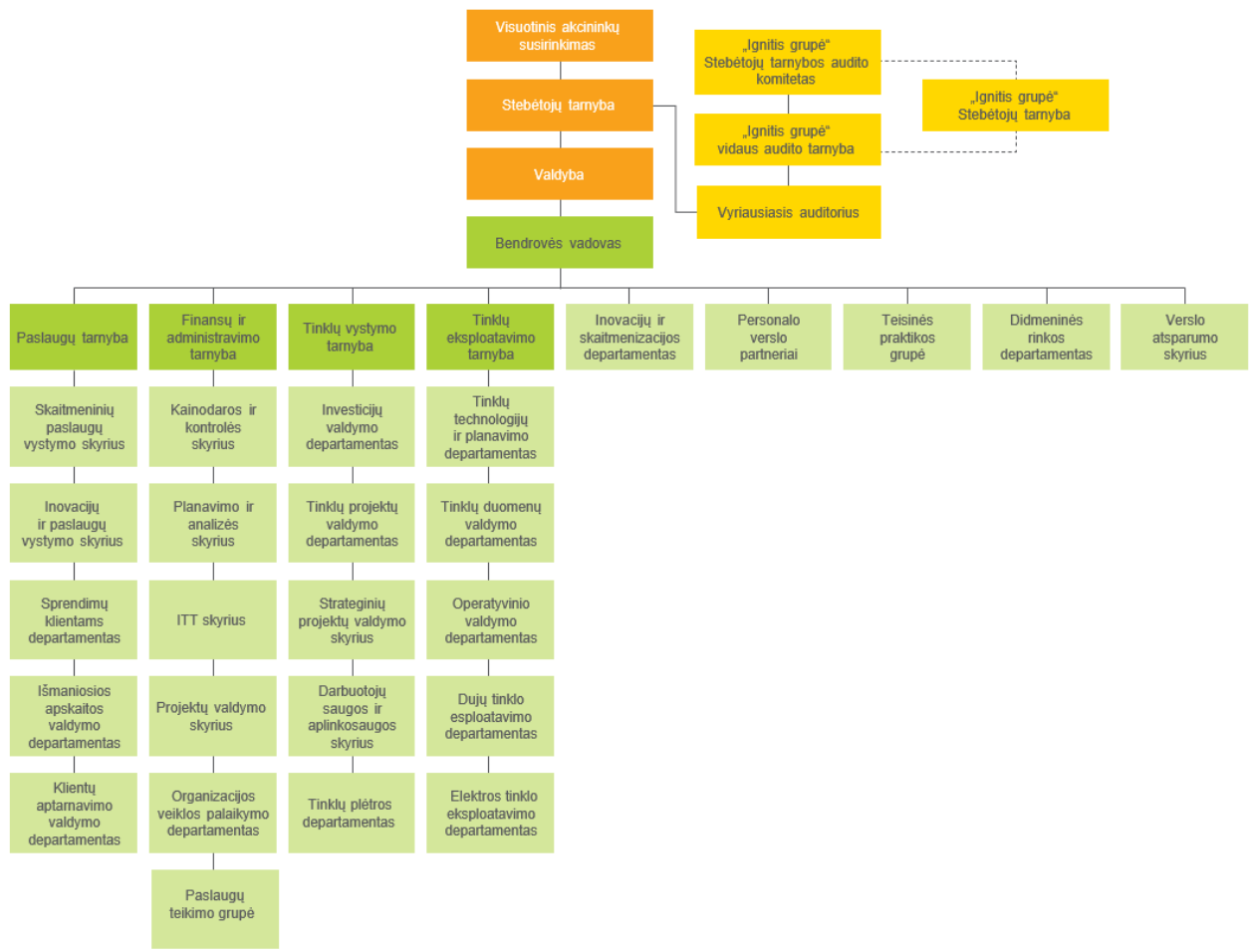
Bendrovės įstatatai gali būti keičiami tik visuotiniame akcininkų susirinkime.

⁷ 2023 m. vasario 14 d. įsigaliojo naujos redakcijos Bendrovės įstatatai, įtvirtinę valdysenos pokytį Bendrovėje.

Bendrovės organizacinė struktūra, (2022 m. lapkričio 1 d. duomenimis)

Bendrovės organizacinė struktūra po ataskaitinio laikotarpio, (galiojanti nuo 2023 m. vasario 1 d.)

AKCININKAI, JŲ TEISĖS IR FUNKCIJOS

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Papildoma Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija:

- priimti sprendimus dėl sutarčių (dėl veiklos stebėtojų taryboje ir konfidencialios informacijos apsaugos) su bendrovės stebėtojų tarybos nariais ir stebėtojų tarybos pirmininku sudarymo ir jų sąlygų bei asmens, įgalioto bendrovės vardu pasirašyti šias sutartis, paskyrimo;
- pritarti ar nepritarti bendrovės metiniam pranešimui ir tarpiniam pranešimui, sudarytam priimti sprendimui dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės akcininkai turėjo vienodas teises (turtines ir neturtines), numatytas įstatymuose, kituose teisės aktuose bei Bendrovės įstatuose. Nė vienas Bendrovės akcininkas neturėjo jokių specialių kontrolės teisių, visų akcininkų teisės yra vienodos.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko vienas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas. 2022 m. kovo 29 d. įvykusiame eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo 1 akcininkas. Šiame visuotiniame akcininkų susirinkime nagrinėtus klausimus pateikiama Bendrovės interneto svetainėje ([nuoroda](#)).

Informacija apie akcininkų balsavimo rezultatus iki 2022 m. kovo 29 d. vykusiuose visuotiniuose akcininkų susirinkimuose pateikiama Bendrovės interneto svetainėje ([nuoroda](#)).

Nuo 2021 m. balandžio 15 d. Bendrovės 100 proc. akcijų valdo vienintelis akcininkas – „Ignitis grupė“, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 29 straipsnio 7 dalimi, kai Bendrovės visų akcijų savininkas yra vienas asmuo, jo raštiški sprendimai prilyginami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės vienintelis akcininkas priėmė šiuos sprendimus:

- 2022 m. kovo 8 d. priėmė sprendimą dėl naujos bendrovės įstatų redakcijos patvirtinimo;
- 2022 m. balandžio 28 d. pritarė Bendrovės 2021 m. metiniam pranešimui, patvirtino 2021 m. finansinių ataskaitų rinkinį ir priėmė sprendimą dėl pelno (nuostolių) paskirstymo; patvirtino kandidatūras, išskyrus akcininko atstovus, į Bendrovės stebėtojų tarybą ir išrinko stebėtojų tarybos narius;
- 2022 m. rugsėjo 29 d. priėmė sprendimą nustatyti Bendrovės stebėtojų tarybos nariams fiksuotą (per kalendorinį mėnesį) atlygį.

Bendrovės vienintelio akcininko sprendimai priimti po ataskaitinio laikotarpio:

- 2023 m. vasario 7 d. priėmė sprendimą dėl Bendrovės naujos redakcijos įstatų patvirtinimo ir naujos valdybos su priežiūros funkcija išrinkimo.

4.2 STEBĖTOJŲ TARYBA

APŽVALGA

ESO stebėtojų taryba – kolegialus priežiūros organas. Stebėtojų tarybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai.

ESO stebėtojų tarybą sudaro šeši nariai, kurie yra išrinkti visuotiniame akcininkų susirinkime ketverių metų kadencijai.

Informacija apie stebėtojų tarybos narių atrankos kriterijus

Stebėtojų tarybos narių atranką inicijuoja ir vykdo AB „Ignitis grupė“ vadovaudamasi Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631. Pagal šį nutarimą, stebėtojų tarybos nariai privalo turėti įvairių kompetencijų. Visi nariai privalo turėti bent vieną iš šių kompetencijų: finansų (finansų valdymo, finansų analizės ar audito) srityje, strateginio planavimo ir valdymo srityje, ūkio šakos, kurioje veikia patronuojančioji bendrovė (t. y. energetikos sektorius) srityje ir kitose srityse (teisė, valdymas, personalo valdymas).

Sprendimą dėl stebėtojų tarybos narių išrinkimo priima visuotinis akcininkų susirinkimas.

Balandžio 29 d. vienintelio akcininko sprendimu atšaukta AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų taryba *in corpore* bei ketverių metų kadencijai, išrinkti ir veiklą pradėjo keturi iš šešių naujos ESO stebėtojų tarybos nariai.⁸

Pagrindinės Bendrovės stebėtojų tarybos funkcijas ir atsakomybės, pagal kurias planuojama metinė stebėtojų tarybos veikla, apima ir šias kompetencijas:

- Svarstyti ir tvirtinti Bendrovės veiklos strategiją, analizuoti ir vertinti informaciją apie Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, šią informaciją teikti eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- Rinkti valdybos narius ir atšaukti juos iš pareigų;
- Prižiūrėti valdybos ir Bendrovės vadovo veiklą;
- Pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto ir Bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos;
- Pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus sprendimo dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektui, sprendimui priimti sudarytam tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniui ir parengtam tarpiniam pranešimui;
- Teikti siūlymus valdybai ir Bendrovės vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, šiems įstatymams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams;
- Spręsti kitus Bendrovės įstatuose, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus bendrovės valdymo organų veiklos priežiūros klausimus.

„Ignitis grupė“ stebėtojų taryba ir valdyba priėmė sprendimus Bendrovės taikomą dvipakopį valdymo modelį keisti į vienpakopį t. y., – atsisakyti iš darbuotojų suformuotų vykdomųjų valdybų, vietoje jų formuoti valdybas su priežiūros funkcija, kurias sudaro ne mažiau kaip 1/3 nepriklausomų narių, valstybės tarnautojas ir akcininko atstovai. Vienpakopės valdymo struktūros pagrindinis bruožas yra tas, kad juridinis asmuo neturi savarankiško kolegialaus priežiūros organo. Pokytis įsigaliojo 2023 m. vasario 14 d. įregistravus naujos redakcijos Bendrovės įstatus. Nuo 2023 m. vasario 14 d. Bendrovėje nebeformuojama Stebėtojų taryba, veiklą pradėjo valdyba su priežiūros funkcija.

⁸ Nerijus Datkūnas, Dalia Jakutavičė, Eligijus Kajieta ir Jonas Skardinskas.

VEIKLA PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

2022 metais iš viso įvyko 16 Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžių. Toliau pateiktoje lentelėje apžvelgtas dalyvavimas posėdžiuose.

Stebėtojų tarybos narių dalyvavimo posėdžiuose apžvalga

Vardas Pavardė	
Darius Maikštėnas (narys iki 2022-04-29)	6 / 6
Darius Kašauskas (narys iki 2022-03-01)	3 / 6
Kęstutis Betingis (narys iki 2022-04-29)	6 / 6
Žaneta Kovaliova (narys iki 2022-04-29)	6 / 6
Dalia Jakutavičė ⁹	16 / 16
Nerijus Datkūnas	10 / 10
Eligijus Kajieta	10 / 10
Jonas Skardinskas	10 / 10

Pastaba 1: Skaiciai rodo, kokiame skaičiuje iš visų 2022 m. organizuotų posėdžių nariai dalyvavo.

Stebėtojų tarybos veikla 2022 metais apėmė šias pagrindines sritis:

- Bendrovės veiklos planavimo dokumentų, tarp jų 10 metų investicinio plano, veiklos biudžeto, vertinimą ir tvirtinimą;
- klausimus, susijusius su metiniu pranešimu, 2021 m. metinėmis finansinėmis ataskaitomis;
- sprendimo dėl Bendrovės valdybos nario išrinkimo priėmimą;
- nuomonės dėl susijusių šalių sandorių pateikimą;
- nuomonės dėl audito įmonės pateikimą;
- nuomonės dėl Bendrovės vadovo išrinkimo pateikimą;
- Bendrovės veiklos rezultatų stebėseną.

Veikla po ataskaitinio laikotarpio:

Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. vasario 28 d. įvyko 2 Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai, kuriuose priimtas sprendimas patvirtinti Bendrovės 2023-2026 m. strateginį planą, taip pat susipažinta su Bendrovės veiklos plano (strateginių priemonių portfelio), strateginių tikslų bei rizikų 2022 m. IV ketvirčio rezultatais.

STEBĖTOJŲ TARYBOS NARIAI

	Aprašymas	Patirtis	Išsilavinimas	Kitos šiuo metu einamos pareigos
	Dalia Jakutavičė Darbuotojų atstovė/ Narė Kadencijos pradžia ir pabaiga: nuo 2019 m. spalio 15 d. iki 2022-03-30; Nuo 2022-04-29 iki 2023-02-14	Lietuvos energetikos darbuotojų profesinių sąjungų federacija, pirmininko pavaduotoja teisininkė	Kauno radijo ir televizijos mechanikų mokykla Kolpingo kolegija, Teisė (specializacija- viešasis administravimas) Socialinio dialogo mediatoriaus (tarpininko) profesinė kompetencija	Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacija Nuo 2012 m. Darbo ginčų komisija prie LR Valstybinės darbo inspekcijos (komisijos narė) Nuo 2013 m. LR Trišalė taryba (narė) Nuo 2018 m. Kauno miesto trišalė taryba (narė) Nuo 2019 m. Bendrovės (stebėtojų tarybos narė) Nuo 2019 m.
	Nerijus Datkūnas Pirmininkas / Nepriklausomas narys Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2022-04-29 iki 2023-02-14	17 metų Finansų vadovo patirtis, tiek gamybos, tiek paslaugų įmonėse. 11 metų Valdybos nario patirtis, iš jų 7 metai nepriklausomo valdybos nario pareigose. 7 metai individualios veiklos konsultuojant įmones	Baltic Management institute, Verslo administravimo magistras Vilniaus universitetas Ekonomikos mokslų magistras BALTIC INSTITUTE OF CORPORATE GOVERNANCE Profesionalus valdybos narys	Mokymai vadovams: nuo 2015 m. Vadovų klubuose, nuo 2018 m. „Verslo Žinių“ akademijoje, 2018 m. ISM, nuo 2020 m. BMI, vidiniai mokymai įmonėse Valdymas per tikslus ir siekiamus rezultatus (OKRs): nuo 2022 m. 04/2015

⁹ 2022 m. balandžio 29 d. Dalia Jakutavičė buvo perrinkta naujai kadencijai.

		finansų valdymo, strateginio valdymo ir bendrovių valdysenos srityse.	– dabar.	
	Eligijus Kajieta Nepriklausomas narys Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2022-04-29 iki 2023-02-14	Korn Ferry“ Generalinis direktorius Baltijos šalyse / Paslaugų ir produktų padalinio vadovas Šiaurės Europos šalių regione (Danija, Norvegija, Švedija, Suomija, Lietuva, Latvija, Estija) 2009/10 – 2018/12 Atlygio informacijos paslaugų vadovas Baltijos šalyse Iki 2012/02 „INVL FINASTA“ Žmogiškųjų išteklių vadovas 2007/01 – 2008/10 „BITĖS GRUPĖ“ Vyresnysis vidinės komunikacijos ir mokymų vadovas 2004/09 – 2007/01.	Vilniaus universitetas Ryšių su visuomene magistro laipsnis (Cum laude) 2001 – 2003 Vilniaus universitetas Komunikacijos ir informacijos bakalauro laipsnis 1997 – 2001 Boruso universiteto koledžas Informacijos valdymo studijos 2000/08 – 2001/01	„Atlygio konsultacijos“, MB Įkūrėjas ir pagrindinis konsultantas; Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija Nepriklausomas valdybos narys; „Myriad Capital“, FMJ UAB Valdybos narys
	Jonas Skardinskas Narys Kadencijos pradžia ir pabaiga: Nuo 2022-04-29 iki 2023-02-14	Lietuvos atstovas UNESCO Vykdomojoje Taryboje (vicepirmininkas) 2016/10 – 2017/07	Harvardo universitetas Kibernetinio saugumo kursas, 2020 m. Mykolo Romerio universitetas Verslo vadyba (kibernetinio saugumo kryptis) / Magistras, 2020 m. Vytauto Didžiojo universitetas Humanitariniai mokslai / Bakalauras 1997 m.	Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijas, Kibernetinio saugumo ir IT politikos grupė

4.3 VALDYBA

APŽVALGA

ESO valdyba – kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo, narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai, Bendrovės įstatai ir valdybos darbo reglamentas.

Bendrovės valdybos pagrindinės funkcijos ir atsakomybės, pagal kurias planuojama metinė valdybos veikla, apima kompetenciją priimti šiuos sprendimus dėl:

- Bendrovės valdymo ir organizacinės struktūros, darbuotojų pareigybių sąrašo bei maksimalaus etatų skaičiaus;
- konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių sąrašo;
- Bendrovės atlygio ataskaitos;
- Bendrovės tapimo juridinių asmenų steigėja, dalyve;
- bet kokio Bendrovės turimų akcijų (dalių, pajų) ar jų suteikiamų teisių perleidimo kitiems asmenims ar suvaržymo;
- Bendrovės filialų ar atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo;
- obligacijų išleidimo;
- Bendrovės metinio pranešimo ir tarpinio pranešimo, sudaryto priimti sprendimui dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo, tvirtinimo
- Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nurodytų ir Bendrovei priklausančių objektų disponavimo;
- tam tikrų sutarčių, kurių vertė didesnė kaip 3 mln. eurų, sudarymo;
- gamtinių dujų skirstymo kainų;
- garantinio gamtinių dujų tiekimo kainų;
- elektros energijos persiuntimo paslaugos kainų ir jų taikymo tvarkos;
- priima kitus Bendrovės įstatuose numatytus sprendimus.

Tam tikrais atvejais, prieš priimdama sprendimus, valdyba turi gauti stebėtojų tarybos ar visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą.

Atsižvelgdama į stebėtojų tarybos nuomonę, valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Bendrovės valdybos sudėtis kito ataskaitiniu laikotarpiu: Bendrovė 2022 m. birželio 27 d. gavo ESO vadovo Mindaugo Keizerio pranešimą dėl atsistatydinimo iš ESO valdybos nario ir ESO vadovo pareigų nuo 2022 m. rugpjūčio 21 d. ESO valdyba 2022 m. birželio 30 d. priėmė sprendimą atšaukti Mindaugą Keizerį iš ESO vadovo pareigų, atsižvelgiant į ESO stebėtojų tarybos 2022 m. birželio 29 d. nuomonę. 2022 m. rugpjūčio 17 d. į Bendrovės valdybą iki jos kadencijos pabaigos valdybos nariu išrinktas Audrius Ruseckas (kuruojama sritis – finansai ir administravimas). Atsižvelgiant į tai, kad 2022 m. gruodžio 26 d. numatyta Bendrovės valdybos kadencijos pabaiga, taip pat į tai, kad buvo vykdomos ESO valdybos su priežiūros funkcija narių atrankos procedūros, siekiant užtikrinti sklandžią Bendrovės valdybos veiklą, 2023 m. lapkričio 23 d. ESO stebėtojų taryba atšaukė ESO valdybą *in corpore* bei priėmė sprendimą į valdybą laikinai, iki viešos atrankos būdu bus išrinkta valdyba su priežiūros funkcija, išrinkti: Renaldą Radvilą, Audrių Rusecką, Ovidijų Martinonį ir Virgilijų Žukauską.

INFORMACIJA APIE VALDYBOS NARIŲ ATRANKOS KRITERIJUS

Valdybą renka ir atšaukia stebėtojų taryba Bendrovės įstatų ir teisės aktų nustatyta tvarka.

Kiekvienas valdybos narys yra renkamas ketverių metų kadencijai. Bendrovės valdyba sudaroma atsižvelgiant į tai, kad valdybos narių kompetencijos turi būti įvairios. Valdybos nario pareigų negali eiti Bendrovės ar patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybos narys, asmuo, kuris pagal įstatymą neturi teisės eiti šių pareigų, taip pat tai negali būti elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar gamybos (gavybos) veiklą, kito gamtinių dujų ir (ar) elektros energijos tiekimo veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos narys, auditorius ar audito įmonės darbuotojas, dalyvaujantis ir (ar) dalyvavęs finansinių ataskaitų audite, jei nepraėjo daugiau nei 2 metų laikotarpis. Bendrovės valdybos

nariai turi atitikti teisės aktuose nustatytus bendruosius ir specialiuosius kriterijus. Kompetencijų poreikį nustato stebėtojų taryba, sudarydama valdybą.

Veikla per ataskaitinį laikotarpį

2022 metais iš viso įvyko 50 Bendrovės valdybos posėdžių. Toliau pateiktoje lentelėje apžvelgtas dalyvavimas posėdžiuose.

Valdybos narių dalyvavimo posėdžiuose apžvalga

Vardas Pavardė	
Mindaugas Keizeris ¹⁰	28 / 50
Augustas Dragūnas ¹¹	19 / 26
Renaldas Radvila	50 / 50
Virgilijus Žukauskas	50 / 50
Ovidijus Martinonis	50 / 50
Audrius Ruseckas	22 / 22

Pastaba 1: Skaičiai rodo, kokiame skaičiuje iš visų 2022 m. organizuotų posėdžių nariai dalyvavo.

Valdybos veikla 2022 metais apėmė šias pagrindines sritis:

- reikšmingiausių Bendrovės planuojamų sudaryti sandorių vertinimą, pritarimą jų sudarymui ir esminių sandorių sąlygų tvirtinimą;
- Bendrovės veiklos organizavimo vertinimą ir su tuo susijusių sprendimų priėmimą;
- Bendrovės veiklos planavimo dokumentų vertinimą ir tvirtinimą, atsižvelgiant į Bendrovės stebėtojų tarybos nuomonę;
- sprendimų dėl dalyvavimo ir balsavimo įmonių, kuriose Bendrovė yra akcininkė, visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, priėmimą;
- metinio pranešimo tvirtinimą bei teikimą stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir pelno (nuostolių) paskirstymo projekto vertinimą ir atsiliepimų teikimą stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- gamtinių dujų skirstymo kainų nustatymą;
- garantinio gamtinių dujų tiekimo kainų nustatymą;
- elektros energijos persiuntimo paslaugos kainų ir jų taikymo tvarkos nustatymą.

Veikla po ataskaitinio laikotarpio

Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. vasario 28 d. įvyko 5 Bendrovės valdybos posėdžiai, kuriuose priimti sprendimai dėl sandorių sudarymo, kreipimosi į vienintelį akcininką, patvirtinta atnaujinta Bendrovės organizacinė struktūra.

2023 m. vasario 21 d. įvyko pirmasis valdybos su priežiūros funkcija posėdis, kurio metu buvo išrinktas Bendrovės valdybos pirmininkas, patvirtintas valdybos su priežiūros funkcija darbo reglamentas.

¹⁰ Mindaugas Keizeris atsistatydino iš ESO valdybos nario ir ESO vadovo pareigų nuo 2022 m. rugpjūčio 21 d.

¹¹ Augustas Dragūnas ėjo ESO valdybos nario ir ESO finansų ir administravimo tarnybos direktoriaus pareigas iki 2022 m. birželio 10 d.

VALDYBOS NARIAI

	Aprašymas	Patirtis	Išsilavinimas	Kitos šiuo metu einamos pareigos
	Renaldas Radvila Narys Kadencijos pradžia ir pabaiga: nuo 2018-12-27 iki 2022-08-21; Pirmininkas nuo 2022-08-22 iki 2022-11-23, Pirmininkas nuo 2022-11-23 iki 2023-02-14	Daugiau nei 17 metų sėkmingos lyderystės patirtis įvairiose verslo srityse.	ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, Vadovų studijų magistro laipsnis Vilniaus universitetas, Ekonomikos bakalauro laipsnis	ESO vadovas
	Virgilijus Žukauskas Narys Kadencijos pradžia ir pabaiga: nuo 2018-12-27 iki 2022-11-23, nuo 2022-11-23 iki 2023-02-14	„Energijos skirstymo operatorius“, AB Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius, valdybos narys 2019 01 - dabar „Vilniaus vandenys“, UAB Gamybos tarnybos direktorius 2016 – 2018 09 „LESTO“, AB Generalinio direktoriaus pavaduotojas, Elektros tinklo tarnybos direktorius 2011 – 2015	Kauno technologijos universitetas, Tarptautinės prekybos magistro laipsnis ir Elektros inžinerijos bakalauro laipsnis	ESO Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius
	Ovidijus Martinonis Narys Kadencijos pradžia ir pabaiga: nuo 2018-12-27 iki 2022-11-23, nuo 2022-11-23 iki 2023-02-14	Investicijų į elektros ir dujų tinklus vystymas, naujų klientų prijungimas, technologinių sprendimų elektros ir dujų įrenginiuose diegimas	Kauno technologijos universitetas, Telekomunikacijų ir elektronikos bakalauro ir magistro laipsnis	ESO Tinklų vystymo tarnybos direktorius
	Audrius Ruseckas Narys Kadencijos pradžia ir pabaiga: nuo 2022-08-17 iki 2022-11-23, nuo 2022-11-23 iki 2023-02-14	Finansų ir administravimo tarnybos direktorius, AB „Energijos skirstymo operatorius“; Finansinio stabilumo departamento vyresnysis ekonomistas Lietuvos Centriniam banke; Kainodaros ir kontrolės vadovas AB „Lesto“;	Vilniaus universitetas, Ekonomikos ir finansų magistro laipsnis; Verslo administravimo ir vadybos bakalauro laipsnis	ESO Finansų ir administravimo tarnybos direktorius

BENDROVĖS VADOVAS

Apžvalga

Bendrovės vadovas – vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Bendrovės vadovo kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Bendrovės vadovas organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir vienvaldiškai sudaro sandorius, išskyrus Bendrovės įstatų ir teisės aktų numatytus atvejus.

Bendrovės vadovą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų Bendrovės valdyba, atsižvelgdama į Bendrovės Stebėtojų tarybos nuomonę. Bendrovės vadovo kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką, kadencijų skaičių nustato Akcinių bendrovių įstatymas, jo įgyvendinamieji teisės aktai, Bendrovės įstatai. Pažymėtina, kad Bendrovės, kaip valstybės valdomos įmonės dukterinės įmonės, vadovui taikomi ir specialieji Akcinių bendrovių įstatyme numatyti priėmimo į darbą ypatumai, pagal kuriuos vadovo kadencija yra apribota penkerių metų laikotarpiu. Įstatyme nustatyta, kad tas pats asmuo vadovu gali būti renkamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

Bendrovės vadovui atlygis nustatomas vadovaujantis AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės atlygio politika ir ją įgyvendinančiais vidaus teisės aktais. Daugiau informacijos apie atlygį galite rasti Atlygio politikoje ([nuoroda](#)).

Bendrovė 2022 m. birželio 27 d. gavo ESO vadovo Mindaugo Keizerio pranešimą dėl atsistatydinimo iš ESO valdybos nario ir ESO vadovo pareigų nuo 2022 m. rugpjūčio 21 d. ESO valdyba 2022 m. birželio 30 d. priėmė sprendimą atšaukti Mindaugą Keizerį iš ESO vadovo pareigų, atsižvelgiant į ESO stebėtojų tarybos 2022 m. birželio 29 d. nuomonę.

ESO stebėtojų taryba patvirtino, kad nuo 2022 m. rugpjūčio 22 d. įmonės vadovo pareigas, iki kol bus paskirtas naujas vadovas, laikinai eis ESO valdybos narys, Paslaugų tarnybos vadovas Renaldas Radvila.

ESO valdyba, atsižvelgdama į ESO stebėtojų tarybos nuomonę, 2022 m. lapkričio 23 d. 5 metų kadencijai išrinko bendrovės vadovą – Renaldą Radvilą, kuris nuo šių metų rugpjūčio 22 d. ėjo laikinojo Bendrovės vadovo pareigas.

Bendrovės vadovas

	Aprašymas	Patirtis	Išsilavinimas	Kitos šiuo metu einamos pareigos
	Renaldas Radvila Bendrovės vadovas Kadencijos pradžia ir pabaiga: l.e.p. nuo 2022-08-22 iki 2022-11-24, nuolat einantis vadovo pareigas: nuo 2022 m. lapkričio 24 d. iki 2027 m. lapkričio 23 d.			

Bendrovės vadovo atlygis 2022 m., Eur (prieš mokesčius)

Vardas Pavardė	PAD	KAD ¹²	VVA	Iš viso
Renaldas Radvila ¹³	11 176		2 160	13 336
Mindaugas Keizeris ¹⁴	66 721	38 373	13 935	119 029

¹² KAD už praeitų kalendorinių metų rezultatus mokama II ketv., todėl KAD išmokėta 2022 m. atspindi 2021 m. tikslų pasiekimą.

¹³ Renaldas Radvila 2022 m. lapkričio 24 d. buvo išrinktas į Bendrovės vadovo ir ESO valdybos pirmininko pareigas.

¹⁴ Mindaugas Keizeris 2022 m. rugpjūčio 21 d. pasitraukė iš ESO valdybos nario ir Bendrovės vadovo pareigų. Atitinkamai į 2022 m. išmokėta KAD yra įtraukta išėtinė išmoka – 10 162 Eur (prieš mokesčius) ir KAD išmokėta suma už 2022 m. tikslų pasiekimą - 11 188 Eur (prieš mokesčius).

4.4 ŽMONĖS IR ATLYGIS

ŽMONĖS IR KULTŪRA

Apžvalga

„Ignitis grupė“, kurios dalimi yra ir Bendrovė, yra viena didžiausių darbdavių Lietuvoje. Gerų santykių su darbuotojais palaikymas ir indėlis į darbuotojų įsitraukimą ir gerovę – didžiulė atsakomybė, iššūkis ir tuo pačiu metu – galimybė.

„Ignitis grupė“ formuoja ir siekia palaikyti organizacijos kultūrą, kuri puoselėtų ilgalaikę darbdavio ir darbuotojo partnerystę, pagrįstą vertybėmis ir Etikos kodeksu, abipusiu supratimu ir galimybe kartu kurti energetiškai sumanią ateitį.

„Ignitis grupės“ strategijoje įvardintos šios Žmonių ir kultūros srities strateginės kryptys: įsitraukę žmonės, lanksčios komandos, mokymasis visur ir visada. „Ignitis grupės“ Žmonių ir kultūros politika nustato principus ir apibrėžia pagrindines nuostatas, kuriomis vadovaujasi Bendrovė savo veikloje, valdydama žmonių potencialą, kultūros sritį ir įgyvendindama strateginius tikslus.

Bendrovė, remdamasi grupės Žmonių ir kultūros politika siekia išlaikyti ir pritraukti geriausius darbuotojus galinčius profesionaliai vystyti esamas organizacijos veiklas ir kuriančius naujas verslo galimybes bei inovacijas, taip tvariai kuriant tradicinę ir kartu inovatyvią organizaciją. Siekiama, kad darbuotojai palaikytų organizacijos vertybes: būtų atviri, tobulėjantys, atsakingi ir puoselėjantys partnerystę.

Darbuotojai, jų įvairovė ir atstovavimas

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 2 563 darbuotojai (2021 m. gruodžio 31 d. – 2 427 darbuotojai).

Bendrovėje, kaip ir visoje „Ignitis grupėje“, darbo pobūdžio galimybės nepriklauso nuo darbuotojo lyties. Bendrovė užtikrina darbuotojų lygias galimybes ir įvairovę ir netoleruoja tiesioginės bei netiesioginės diskriminacijos visose jų veiklos sferose. 2022 m. gruodžio 31 d. vyrai sudarė – 80 proc. Bendrovės darbuotojų, moterys – 20 proc. Specialistų vyrų buvo – 71 proc., moterų – 29 proc. Vidurinio lygmens vadovų pasiskirstymas: vyrai sudarė 81 proc., moterys – 19 proc.

Bendrovė suteikia galimybes įsidarbinti įvairaus amžiaus žmonėms. 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje daugiausiai dirbo 37-56 metų amžiaus grupės darbuotojų (51 proc.), mažiausiai – 17-24 metų amžiaus grupės darbuotojų (2 proc.). Daugiau nei 73 proc. Bendrovės darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą.

Bendrovėje skatinamas ir palaikomas socialinis dialogas su darbuotojų atstovais. Bendrovėje veikia profesinės sąjungos ir galioja kolektyvinė sutartis, kuri 2020 m. gruodžio 22 d. buvo sudaryta su visomis 7 ESO veikiančiomis profesinėmis sąjungomis.

STEBĖTOJŲ TARYBOS NARIŲ ATLYGIS

Apžvalga

Stebėtojų tarybos narių sutarčių dėl veiklos stebėtojų taryboje sąlygas, įskaitant atlygio stebėtojų tarybos nariams nustatymą, tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2022 m. rugpjūčio 3 d. nutarimu Nr. 794 (toliau – Nutarimas) patvirtino Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), kuris nustato atlygio mokėjimo tvarką valstybės valdomos bendrovės ir jos dukterinių įmonių, kurios yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nariams.

Atsižvelgiant į tai, Bendrovės dukterinių įmonių visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nariams – nepriklausomiems nariams, valstybės tarnautojams, darbuotojų atstovams (jeigu yra), mokamas atlygis:

- nepriklausomam AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybos nariui – 2 430 Eur (neatskaičius mokesčių);
- valstybės tarnautojui, einančiam AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybos nario pareigas – 1 210 Eur (neatskaičius mokesčių);

- darbuotojų atstovui, einančiam AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybos nario pareigas – 2 430 Eur (neatskaičius mokesčių).

Detalesnė informacija apie per ataskaitinį laikotarpį stebėtojų tarybos nariams išmokamą atlygį pateikta žemiau esančioje lentelėje „ESO stebėtojų tarybos sudėtis“.

Daugiau informacijos apie kolegialių organų atlygį galite rasti Atlygio politikoje ([nuoroda](#)).

Stebėtojų tarybos nariams sumokėtas atlygis

Stebėtojų tarybos narių metinis atlygis, Eur (neatskaičius mokesčių)

Vardas, pavardė (pareigos)	2022 m. ¹⁵	2021 m.
Kęstutis Betingis (nepriklausomas narys)	5 268	7 560
Žaneta Kovaliova (nepriklausoma narė)	6 500	14 300
Dalia Jakutavičė (narė)	20 290	10 685
Nerijus Datkūnas (pirmininkas, nepriklausomas narys)	13 877	
Eligijus Kajieta (nepriklausomas narys)	13 877	
Jonas Skardinskas (narys)	3 630	

ATLYGIS BENDROVĖJE

Apžvalga

„Ignitis grupėje“ sparčiai pereinama prie tvaraus veiklos valdymo modelio, ne išimtis ir žmogiškųjų išteklių valdymas. Norint toliau tęsti perėjimo procesą, reikia naujų įgūdžių ir kompetencijų tam, kad būtų galima toliau plėtoti „Ignitis grupės“ kultūrą. Siekiant užtikrinti išorinį konkurencingumą Bendrovė kasmet dalyvauja atlyginimų rinkos tyrimuose. Atsižvelgiant į nepriklausomos nacionalinės atlygio apklausos duomenis ir atlygio rinkos tendencijas PAD rėžiai gali būti nustatomi ir peržiūrimi kasmet. Atlygio rėžiai nustatomi kiekvienos pareigybės lygiui pagal atlygio rinkos vidurkį. Daugiau informacijos personalo valdymo ir su atlygiu susijusiais klausimais pateikta patronuojančios „Ignitis grupės“ svetainėje ([nuoroda](#)).

Atlygio politika

Atlygio politikos, kuri taikoma visoms „Ignitis grupės“ įmonėms, tikslas yra didinti veiklos efektyvumą bei skatinti strateginių tikslų pasiekimą. „Ignitis grupė“ apibrėžė 5 pagrindinius Atlygio politikos principus – teisingumą, konkurencingumą, aiškumą, skaidrumą ir lankstumą.

Pagrindiniai Grupės atlygio politikos principai

Vidinis teisingumas	Už tokį patį ar lygiavertį (vienodą vertę sukuriantį) darbą visoje organizacijoje mokamas vienodas darbo užmokestis.
Išorinis konkurencingumas	Darbuotojams mokamas valstybės, kurioje dirba darbuotojai, darbo rinkoje, konkurencingas atlygis.
Aiškumas	Kiekvienam darbuotojui turi būti aišku, kaip nustatomas jo darbo užmokestis ir nuo kokių darbuotojo darbo rezultatų, kompetencijų bei kvalifikacijos priklauso jo dydis.
Skaidrumas	Vadovaujantis skaidrumo principu, darbuotojai informuojami apie objektyvius atlygio nustatymo kriterijus.
Lankstumas	Esame lankstūs siekdami išlaikyti strateginę reikšmę organizacijai ar kritinių pozicijų darbuotojus, laikantis aukščiau išvardintų principų.

Bendrai, „Ignitis grupės“ atlygio struktūrą sudaro dvi dalys: pastovioji atlygio dalis (PAD) ir kintama atlygio dalis (procentas nuo PAD). Kintamą metinio atlygio dalis (KAD) priklausomai nuo darbuotojų funkcijų, mokama kas ketvirtį, pusmetį arba kasmet ir yra susieta su darbuotojo, komandos ir (arba) įmonės / „Ignitis grupės“ rezultatais. Pareigybėms, veikiančioms įtemptos konkurencijos aplinkoje (pvz., atsinaujinančios energetikos vystymo projektų vadovams, didmeninės elektros ir dujų prekybos specialistams ir pardavėjams), taikomos specializuotos atlygio sistemos.

Su visa Atlygio politika galima susipažinti „Ignitis grupės“ interneto svetainėje ([nuoroda](#)).

¹⁵ Kęstutis Betingis ir Žaneta Kovaliova Stebėtojų tarybos nariai iki 2022 m. balandžio 29 d. Nerijus Datkūnas, Eligijus Kajieta, Jonas Skardinskas išrinkti į Stebėtojų tarybos narius nuo 2022 m. balandžio 29 d.

Bendrovės darbuotojų atlygis

Bendrovės darbo užmokesčio fondas 2022 m. buvo lygus 64,5 mln. Eur, 2021 m. – 53,1 mln. Eur. Lentelėje žemiau pateiktas 2022-2021 m. darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (KAD ir PAD).

Bendrovės darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Eur (prieš mokesčius)

Pareigybių kategorija	2022 m.		2021 m.	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis
Bendrovės vadovas	1	11 949	1	9 709
Aukščiausio lygmens vadovai ¹⁶	3	8 799	4	8 279
Vidutinio lygmens vadovai	211	3 800	206	3 515
Ekspertai, specialistai	1 687	2 273	1 602	2 007
Darbuotojai	661	2 007	614	1 776
Iš viso	2 563	2 347	2 427	2 094

Bendrovės valdybos ir Bendrovės vadovo atlygis

Taikant vadovų Atlygio gairių nuostatas siekiama pritraukti ir išlaikyti kompetentingus valdybos narius. Siekiant pritraukti aukšto lygio profesionalus į vadovaujančias pareigas, siekiame išlaikyti atlygį artimą šalies, kurioje veikia Grupės įmonė, rinkos medianai. Valdybos narių atlygio struktūra atitinka likusių Grupės darbuotojų atlygio struktūrą (išskyrus bendrovės automobilio skyrimą). Atlygis apima PAD, KAD ir yra išsamiau apibūdinti pateiktoje lentelėje.

Bendrovės vadovo ir valdybos atlygio struktūra

Elementas	Tikslas	Apibūdinimas ir darbo rezultatų vertinimas
Pastovi atlygio dalis (PAD)	Atlyginama už atliekamas funkcijas atsižvelgiant į asmens įgūdžius, žinias ir patirtį.	Atlygis, nustatomas darbo sutartyje, atsižvelgiant į pareigybės lygmenį ir darbuotojo kompetencijos lygį (atitikimą pareigybei keliamiems reikalavimams). Pastovi atlygio dalis mokamas kiekvieną mėnesį. Pastovi atlygio dalis nustatomas kasmetinės atlygio peržiūros metu.
Kompensavimas už valdybos nario veiklą (VVA)	Atlyginti už valdybos nario atliekamą veiklą.	VVA yra fiksuota mėnesinė išmoka, kurios dydis paprastai peržiūrimas prieš pasirašant 4-ių metų sutartį dėl valdybos nario veiklos.
Kintamas atlygis (KAD)	Skatinti Grupės ar įmonės metinių tikslų įgyvendinimą.	Atlygis, mokamas už darbo rezultatus, t. y. už konkrečiose pareigose įgyvendintus tikslus ar pasiektus rodiklius, nustatomas kaip procentas nuo PAD. Ši vadovams mokama atlygio dalis gali sudaryti iki 20 proc. nuo metinio PAD.
Sveikatos draudimas, 3 pakopos pensija ar gyvybės draudimas	Taikyti gerąją rinkos praktiką ir išlaikyti esamus vadovus.	Darbuotojai draudžiami sveikatos draudimu, nebent jie nusprendžia dalyvauti pensijų kaupimo sistemoje. Patronuojančios bendrovės valdybos nariams, kaip atlygio paketo dalis skiriamas ir automobilis.

Bendrovės valdybos narių atlygis 2022 m., Eur (prieš mokesčius)

Vardas Pavardė (pareigos)	PAD	KAD ¹⁷	VVA	Iš viso
Mindaugas Keizeris (valdybos pirmininkas) ¹⁸	66 721	38 373	13 935	119 029
Augustas Dragūnas (valdybos narys) ¹⁹	38 516	14 397	6 847	59 760
Renaldas Radvila (valdybos narys/ pirmininkas) ²⁰	95 477	14 397	17 808	127 682
Virgilijus Žukauskas (valdybos narys)	90 497	14 397	15 600	120 494
Ovidijus Martinonis (valdybos narys)	90 480	14 397	15 600	120 477
Audrius Ruseckas (valdybos narys) ²¹	29 353		5 829	35 182

¹⁶ Renaldas Radvila 2022 m. lapkričio 24 d. išrinktas į Bendrovės vadovo pareigas, iki tol ėjo Paslaugų tarnybos direktoriaus pareigas.

¹⁷ KAD už praeitų kalendorinių metų rezultatus mokama II ketv., todėl KAD išmokėta 2022 m. atspindi 2021 m. tikslų pasiekimą.

¹⁸ Mindaugas Keizeris 2022 m. rugpjūčio 21 d. pasitraukė iš ESO valdybos nario ir Bendrovės vadovo pareigų. Atitinkamai į 2022 m. išmokėtą KAD yra įtraukta išieštinė išmoka – 10 162 Eur (prieš mokesčius) ir KAD išmokėta suma už 2022 m. tikslų pasiekimą – 11 188 Eur (prieš mokesčius).

¹⁹ Augustas Dragūnas 2022 m. birželio 10 d. pasitraukė iš ESO valdybos nario ir ESO finansų ir administravimo tarnybos direktoriaus pareigų.

²⁰ Renaldas Radvila 2022 m. lapkričio 24 d. išrinktas į Bendrovės vadovo ir ESO valdybos pirmininko pareigas.

²¹ Audrius Ruseckas 2022 m. rugpjūčio 17 d. išrinktas į ESO valdybą.

2022 m. kintamojo atlygio tikslai

Veiklos vertinimo kriterijai	Svoriai	Rodikliai	Igyvendinimas
Paslaugų kokybė	25 %	Tinklo atsparumas: Elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo SAIDI/SAIFI (min./kartai) ²² (20 %) Kliento pasitenkinimas ²³ (NPS, %) (5 %)	25 %
Strateginių iniciatyvų pagrindiniai etapai	25 %	Išmaniosios apskaitos sistemos vystymo programa (SMART, metinis kiekis) (10 %) Buitinių elektros energijos vartotojų rinkos dereguliacijos (10 %) Bendros duomenų kaupimo ir apsaugos platformos (angl. Data Hub) vystymas (10 %)	23 %
Finansiniai tikslai	40 %	OPEX (20 %) CAPEX (20 %)	39 %
Darnumo tikslai	10 %	Saugumas darbe: TRIR ²⁴ ir nulis mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe įmonės darbuotojams (5 %) Darbuotojų patirties rodiklis (eNPS), % (5 %)	0 % 5 %
			Iš viso: 92 %

Daugiau informacijos apie „Ignitis grupė“ Atlygio nustatymo principus galite rasti „Ignitis grupės“ 2022 m. metiniame pranešime ([nuoroda](#)).

2023 m. kintamojo atlygio tikslai

Veiklos vertinimo kriterijai	Svoriai	Rodikliai
Paslaugų kokybė	20 %	Tinklo atsparumas: Elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo SAIDI/SAIFI (min./kartai) ²⁵
	10 %	Klientų patirties rodiklis (NPS, %)
	10 %	Išmaniųjų skaitiklių diegimo programa: įdiegtų išmaniųjų skaitiklių kiekis per metus
Strateginių iniciatyvų pagrindiniai etapai	10 %	Tinklų reguliavimas: prisidėti prie tvaraus ir ilgalaikio reguliacinio modelio užtikrinimo esamam reguliaciniam laikotarpiui
	5 %	Bendros duomenų kaupimo ir apsaugos platformos (angl. Data Hub) vystymas
	5 %	Veiklos sąnaudos ²⁶
Finansiniai tikslai	15 %	Kapitalo išlaidos ²⁷
	10 %	Saugos darbe didinimas ²⁸
Darnumo tikslai	5 %	Įtrauktų atrankų užtikrinimas ²⁹

Pastaba 1: Vertinant tikslų įgyvendinimą, išimtimi gali būti patvirtinti išoriniai veiksniai ar kiti su tikslo pasiekimu susiję efektai, kurių bendrovė negali kontroliuoti ar apie juos nebuvo žinoma tikslų tvirtinimo metu.

²² Elektros energijos persiuntimo patikimumo rodikliai apskaičiuojami vadovaujantis VERT patvirtintu elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės rodiklių aprašo nuostatomis, pagal kurias į SAIDI ir SAIFI neįtraukiami šie atvejai: (1) nutraukimai, įvykę dėl stichinių gamtos reiškinių, atitinkančių stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių reikšmes; (2) nutraukimai, įvykę dėl gedimų perdavimo sistemos operatoriaus tinkle.

²³ NPS – po kontaktinis – (angl. Net Promoter Score).

²⁴ TRIR – nelaimingų atsitikimų skaičius milijonui išdirbtų valandų (angl. Total Recordable Injury Rate).

²⁵ Elektros energijos persiuntimo patikimumo rodikliai apskaičiuojami vadovaujantis VERT patvirtintu elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės rodiklių aprašo nuostatomis, pagal kurias į SAIDI ir SAIFI neįtraukiami šie atvejai: (1) nutraukimai, įvykę dėl stichinių gamtos reiškinių, atitinkančių stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių reikšmes; (2) nutraukimai, įvykę dėl gedimų perdavimo sistemos operatoriaus tinkle.

²⁶ (angl. OPEX)

²⁷ (angl. CAPEX)

²⁸ Nulis mirties atvejų darbe (darbuotojų ir rangovų), darbuotojų TRIR – ≤ 2,7, o rangovų TRIR – ≤ 3,31. TRIR (angl. Total Recordable Injury Rate) – nelaimingų atsitikimų skaičius milijonui išdirbtų valandų.

²⁹ Siekiama lyčių balanso atrankose į aukščiausio lygio vadovaujančias pozicijas: trumpuosiuose kandidatų sąrašuose užtikrinant ne mažiau nei 33 % nepakankamai atstovaujamos lyties atstovų.

4.5 RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

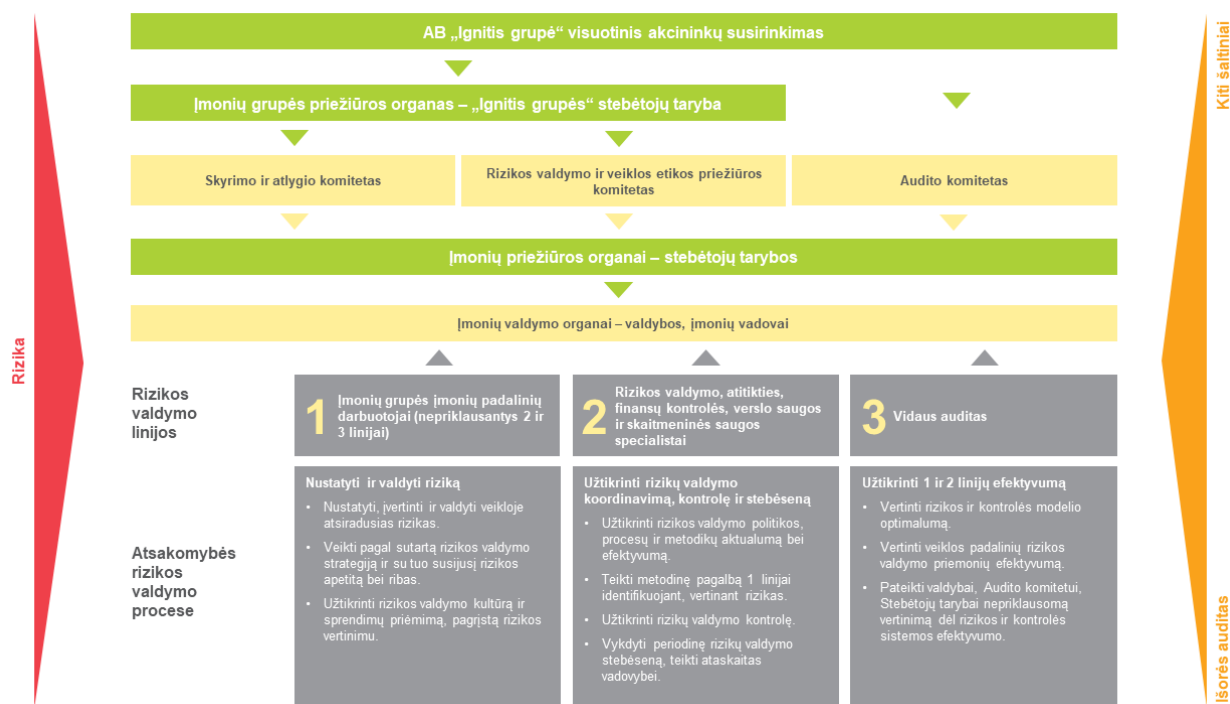
RIZIKOS VALDYMO SISTEMA

Bendrovės verslo aplinka yra veikiami vidinių ir išorinių rizikų, nuo kurių priklauso Bendrovės veikla ir jos rezultatai. Siekiant apsaugoti ir suvaldyti rizikas iki priimtino lygio, Bendrovėje ir visoje Grupėje yra taikomi vieningi rizikos valdymo principai atliepiantys gerąsias rizikos valdymo praktikas, įskaitant ir pagrindinius COSO (ang. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ir AS/NZS ISO 31000:2009 (angl. Risk management – Principles and guidelines) principus. Aiškūs atsakomybių už rizikos valdymą ir kontrolę pasidalinimas tarp valdymo ir priežiūros organų, struktūrinių padalinių bei funkcijų Bendrovėje ir visoje Grupėje yra užtikrinamas taikant „trijų linijų modelį“ (angl. Three lines model).

Siekiant užtikrinti, kad Bendrovės vadovybės priimami sprendimai atspindėtų visus su veikla susijusius pokyčius Bendrovėje ir visoje Grupėje yra taikomas vieningas visas Bendrovės veiklos sritis apimantis rizikos valdymo procesas. Efektyviai rizikos valdymo kontrolei užtikrinti kiekvieną ketvirtį vykdoma rizikos, rizikos valdymo priemonių, pagrindinių rizikos rodiklių stebėseną ir ataskaitų rengimas Bendrovės valdybai bei stebėtojų tarybai.

Daugiau informacijos, įskaitant ir pagrindines 2023 m. rizikas, pateikiame žemiau. Be to, atsižvelgiant į didėjančią svarbą ir su tuo susijusius Bendrovės tikslus šiais metais atskirai akcentuojame ir su Aplinkosauga, Socialine atsakomybe ir Valdysena (toliau – ASV) susijusias rizikas.

„Trijų linijų“ modelis

Pagrindiniai rizikos valdymo proceso tikslai Bendrovėje:

- Panaikinti arba kiek įmanoma sumažinti rizikų poveikį Bendrovės skirtingo laikotarpio tikslams;
- užtikrinti nepertraukiamą Bendrovės pagrindinių veiklų vykdymą trumpalaikėje ir ilgalaikėje perspektyvoje;
- užtikrinti, kad sprendimus priimančioms asmenims, akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims būtų laiku suteikta maksimaliai teisinga informacija;
- apsaugoti ir užtikrinti Bendrovės reputaciją ir patikimumą;
- ginti akcininkų, darbuotojų, klientų, suinteresuotųjų šalių bei visuomenės interesus;
- užtikrinti Bendrovės veiklos stabilumą (įskaitant ir finansinį) bei tvarumą.

Rizikos valdymo procesas ir pagrindiniai principai

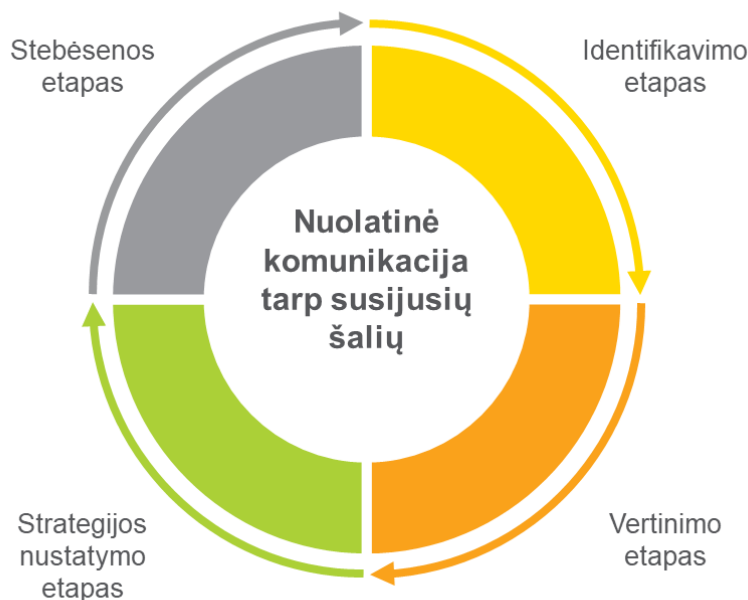
Bendrovės rizikos valdymas yra nuolatinis ir dinaminis procesas, kuriuo siekiama užtikrinti Bendrovės strateginių tikslų vykdymą ir prisitaikyti prie greitų aplinkos pokyčių. Šiame procese, kas ketvirtį rizikos lygiai yra pervaldinami, esant poreikiui suplanuojamos papildomos rizikos valdymo priemonės, patikslinami pagrindiniai rizikos rodikliai, identifikuojami nauji rizikos šaltiniai. Tokia rizikos valdymo praktika yra ypatingai svarbi, siekiant užtikrinti, kad rizikos valdymo informacija ir sprendimai atitiktų Bendrovės aktualijas ir įvykusius pokyčius.

Rizikos valdymo procesas Bendrovėje susideda iš keturių etapų: rizikos identifikavimo, įvertinimo, rizikos valdymo strategijos sudarymo ir stebėsenos. Nuolatinis rizikos valdymo procesas užtikrina naujų rizikos šaltinių identifikavimą, kurie nedelsiant įtraukiami į Bendrovės stebimas rizikas, atliekamas naujos rizikos vertinimas ir parenkama atitinkama rizikos valdymo strategija.

Rizikos valdymo procesas

Bendrovėje rizikos yra skirstomos į strategines, operacines (veiklos), finansines ir išorines. Jų aprašymus pateikiame žemiau.

Rizikos valdymo procesas

Identifikavimo etapas

Grupės rizikos valdymo komanda prieš prasidedant metiniams planavimo procesams pateikia rizikos valdymo planavimo gaires, kuriose įtraukiama aktuali ir reikšminga informacija apie rizikos šaltinius, kurie gali turėti neigiamos įtakos Grupei, bei Grupėms įmonėms (įskaitant ir Bendrovę). Metų pabaigoje peržiūrint Bendrovės tikslus, vertinama, ar metiniams ir strateginiams tikslams nėra papildomų rizikų, peržiūrimos esamos rizikos, identifikuojamos naujos. Kiekvieną ketvirtį visos esamos Bendrovės rizikos pervaldinamos, įtraukiamos naujos, jei tokių atsirado. Bendrovėje vykdomas nuolatinis rizikos šaltinių vertinimas apimantis: klimato kaitą, reguliacinius pokyčius, geopolitinę ir ekonominę situaciją, žaliavų /paslaugų/darbo rinkos tendencijas, kultūrinės ir socialinės problemas, kurios yra reikšmingos Bendrovės strateginių tikslų siekiamas. Rizikos, pagal galimą materialumo poveikį, gali paveikti trumpalaikius Bendrovės tikslus (rizikos trukmė apima vienerių metų laikotarpį); vidutinės trukmės tikslus (rizikos trukmė apima ketverių metų laikotarpį), kurie yra reikšmingi Bendrovės 4-ių metų strateginių planų vykdymui, ilgalaikės trukmės tikslus, kurie gali neigiamai paveikti Bendrovės strategijos įgyvendinimą (rizikos trukmė apima ilgesnį nei 5-ių metų laikotarpį).

Vertinimo etapas

Bendrovėje šiuo etapu nustatomas rizikos lygis. Rizikos lygio vertinimas yra paremtas tikimybes, kuri pažymi rizikos tikėtumą, ir galimo poveikio sandauga, kur poveikis Bendrovėje identifikuojamas per kelias sritis

(galimo poveikio sritys: finansinė, saugos ir sveikatos, atitikties, reputacijos). Rizikos poveikio lygis gali būti žemas, vidutinis, didelis ir labai didelis (žr. Rizikos vertinimo matrica).

Rizikos finansinio materialumo vertinimas

Poveikio lygis	Finansinis poveikis nuo koreguotos EBITDA
Žemas	$x \leq 1\%$
Vidutinis	$1\% < x \leq 2\%$
Didelis	$2\% < x \leq 5\%$
Labai didelis	$x > 5\%$

Rizikos apetitas – rizikos lygis ir tipas, kurį Bendrovė yra pasirengusi prisiimti siekiant įgyvendinti strateginius tikslus. Vertinant galimą neigiamą finansinį poveikį, rizikos, kurių realus finansinis poveikis viršija 2 proc. koreguotos Bendrovės EBITDA privalo turėti numatytas papildomas rizikos valdymo priemones.

Kiekvienai naujai rizikai yra priskiriama rizikos rūšis, rizikos taip pat, yra įvertinamos iš ASV rizikų pusės ir jei nustatoma, kad tai ASV rizika, jai priskiriamas atitinkamas ASV rizikos tipas. Pagrindiniai rizikos rodikliai (angl. k. Key risk indicators – KRI) yra priskiriami atsižvelgiant į rizikos tipą ir laikotarpį, per kurį rizika gali pasireikšti. Pagrindinių rizikos rodiklių stebėseną leidžia identifikuoti rizikos tendencijas (sumažėjimą, padidėjimą, stabilumą), stebėsenos procese nustatomos rodiklių tolerancijos ribos, kurios padeda identifikuoti reikšmingus nukrypimus ir užtikrina išankstinio perspėjimo sistemos funkcionalumą.

Strategijos nustatymo etapas

Kiekviena rizika turi savo valdymo strategiją, pagal kurią rizikas galima prisiimti, mažinti, išvengti ar perkelti. Visos rizikos, kurios viršija apibrėžtą rizikos apetitą privalo būti valdomos – su rizikos valdymo priemonėmis, siekiant jas sumažinti iki Bendrovei priimtino lygio. Rizikos valdymo priemonių įgyvendinimas ir progresas vertinamas su periodine rizikos valdymo stebėseną.

Stebėsenos etapas

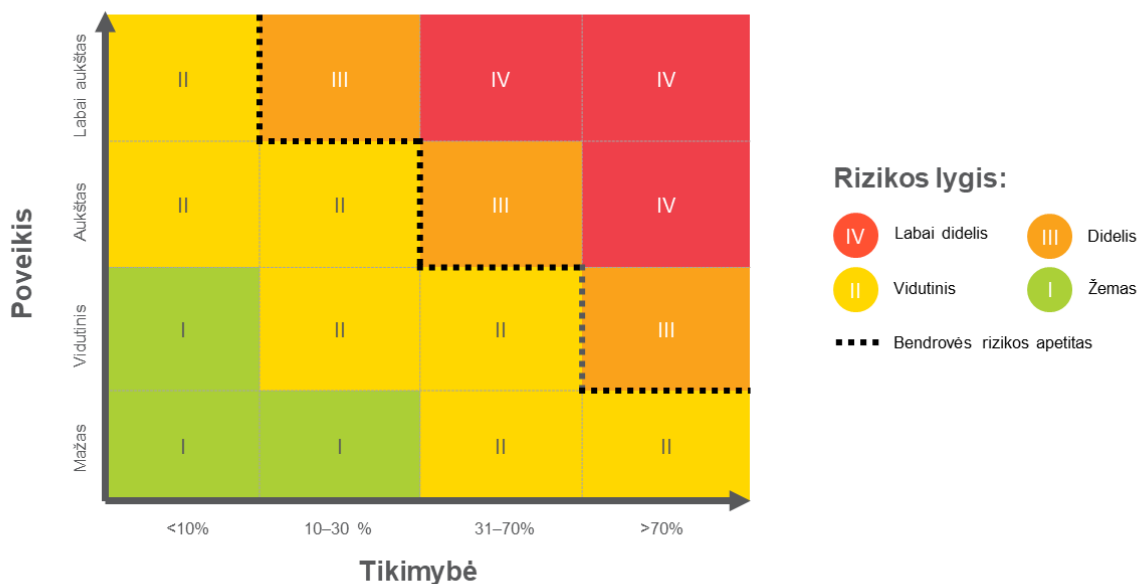
Periodinė stebėseną vykdoma kas ketvirtį, įtraukia rizikos pervertinimą, rizikos valdymo priemonių efektyvumo vertinimą, pagrindinių rizikos rodiklių stebėseną, rizikos signalų vertinimą, naujų rizikų įtraukimą, visa tai pristatoma Bendrovės valdymo ir priežiūros organams (Valdybai ir Stebėtojų tarybai, rizikos viršijančios Grupės rizikos apetitą atitinkamai pristatomos Grupės valdymo ir priežiūros organams).

Rizikos rūšys

Bendrovėje rizikos yra skirstomos į strategines, operacines (veiklos), finansines ir išorines. Jų aprašymus pateikiame žemiau.

Rizikos rūšis	Strateginės	Operacinės (veiklos)	Finansinės	Išorinės
Aprašymas	Rizikos, galinčios turėti poveikį Bendrovės misijai, strateginiams tikslams. Jos gali kilti dėl nepalankių ar klaidingų verslo sprendimų, netinkamo sprendimų įgyvendinimo arba dėl nepakankamo reagavimo į politinius, norminių teisės aktų pokyčius.	Rizikos, kylančios dėl netinkamų ar blogai organizuotų ir valdomų vidaus procesų, neįgyvendintų ar neveiksmingų vidaus kontrolės procedūrų, netinkamos veiklos praktikos ar plėtros pasirinkimo, darbuotojų klaidų ir/ ar neteisėtų veiksmų, netinkamo/ nepakankamo informacinių sistemų veikimo užtikrinimo ir pan.	Rizikos, kylančios iš Bendrovės turimo finansinio turto ir/ ar finansinių įsipareigojimų. Šiai kategorijai priskiriama: kredito, likvidumo, kapitalo nepakankamumo, palūkanų normų, valiutų kursų bei biržinių prekių kainų svyravimo ir pan. rizikos.	Rizikos, kurių pasireiškimas siejamas su rinkos sąlygų pasikeitimu, reguliavimo ir teisinės aplinkos pokyčiais (tiek numatytais, tiek nenumatytais), gamtiniais ištekliais, stichinėmis nelaimėmis ir pan.

Rizikos vertinimo matrica

Pagrindinės rizikos ir jų kontrolė

2022 m.

2022 m. nelaimingų atsitikimų rizika Bendrovėje išliko „Didelio“ lygmens. Grupė (tame tarpe ir Bendrovė) pradėjo edukuoti rangovus saugos ir sveikatos darbe tema ir inicijavo duomenų apie rangovų darbuotojų incidentus rinkimą. Deja, 2022 m. Bendrovė patyrė tris tragedijas: vienas Bendrovės darbuotojas ir du rangovų darbuotojai patyrė mirtinus nelaimingus atsitikimus. Atitinkamai, Bendrovė užtikrina nuolatinį dėmesį saugos ir sveikatos darbe temai.

Bendrovę 2022 metais itin veikė augančios energijos kainos, nes dėl laikinų reguliacinių skirtumų, kurie atsirasdavo didėjant atotrūkiui tarp faktinių energijos kainų ir nustatytų tarifo kainų augo apyvartinio kapitalo poreikis. Tačiau 2022 m. pabaigoje – 2023 m. pradžioje mažėjant elektros ir dujų rinkos kainoms bei gavus kompensacijas iš Vyriausybės apyvartinio kapitalo poreikis mažėja.

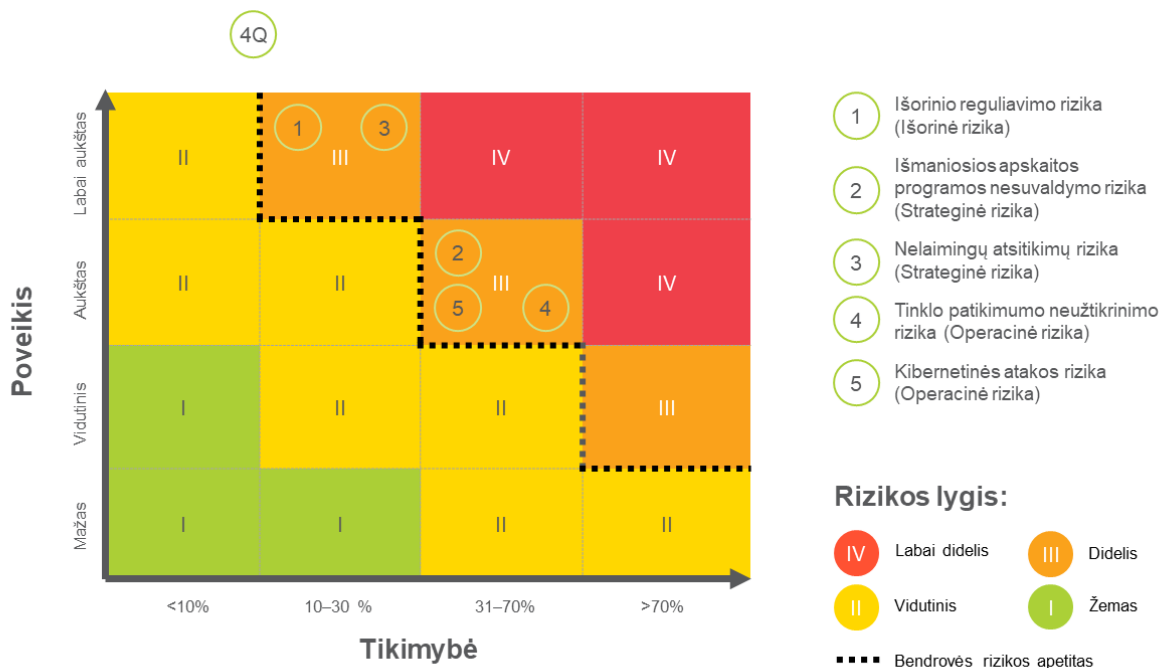
Be to, dėl išaugusių rangovų įkainių ir medžiagų kainų, kuriuos paveikė Rusijos invazija į Ukrainą, išaugo investicijos į elektros skirstymo tinklo plėtrą. Nepaisant šių sąlygų projektų įgyvendinimo tęstinumas yra užtikrinamas. Taip pat, pastebimas reikšmingas pokytis klientų skolose, kurį įtakojo išaugę tarifai dėl elektros ir dujų kainų augimo rinkoje.

Nuo 2023 m.

2022 m. trečią ketv. Bendrovėje inicijuotas periodinis rizikos valdymo planavimo procesas. Jo metu įvertinus visas aktualias rizikas Bendrovės veiklos sričių, verslo segmentų kontekste, atsižvelgiant į strategines kryptis, buvo sudarytas Bendrovės rizikos registras, kuriame išskirtos svarbiausios rizikos Bendrovėje ateinančiu periodu. Šioms pagrindinėms Bendrovės rizikoms ir jų valdymo plano vykdymui skiriamas didžiausias dėmesys. Rizikų potencialaus poveikio ir tikimybės apibendrinimas pateikiamas žemiau matricoje, o detalus rizikos valdymo strategijų aprašymas pateikiamas žemiau lentelėje.

Bendrai reikšmingų pasikeitimų pagrindinių Bendrovės rizikų lygiuose neužfiksuota, rizikos, kurios buvo „Didelio“ lygmens išlieka šiame lygmenyje.

Pagrindinės Bendrovės rizikos

ASV rizikos

Pastaruoju metu dauguma pasaulio valstybių, tarptautinių organizacijų skiria nemažą dėmesį tvarumo tematikoms: klimato kaitos prevencijai; korupcijos prevencijai; skaidrumo didinimui, socialinei gerovei, valdysenos principų gerinimui, Grupė (tame tarpe ir Bendrovė) suvokia savo atsakomybę ir stengiasi prisidėti prie tvarumo veiksnių vystymo. Todėl rizikos valdyme Grupėje (tame tarpe ir Bendrovėje) skiriamas ypatingas dėmesys rizikų valdymui, kurios susijusios su aplinkos apsauga, socialine atsakomybe ir valdysena. Atsižvelgus į tai, kiekviena rizika Grupėje (tame tarpe ir Bendrovėje) yra vertinama atsižvelgiant į ASV kriterijus, t. y. įvertinama, ar rizikos susijusios su ASV kriterijais. Grupėje (tame tarpe ir Bendrovėje) vadovaujama šiais pagrindiniais ASV rizikos valdymo principais, apimančiais informacijos atskleidimą, dėl ASV rizikų, jų valdymą ir jų suvokimą kasdienėje veikloje:

Informacijos susijusios su ASV rizikomis atskleidimas: skaidrumas susijęs su ASV informacijos sklaida yra būtinas siekiant užtikrinti akcininkų interesus. Todėl Grupė (tame tarpe ir Bendrovė) vadovaujasi su klimatu susijusios finansinės informacijos darbo grupės (angl. k. TCFD – Task Force on Climate Related Financial Disclosures) rekomendacijomis atskleidžiant tokio tipo informaciją.

ASV rizikų valdymas: su klimato kaita susijusios rizikos ir galimybės yra nukreiptos kaip integrali Grupės (tame tarpe ir Bendrovės) kasdienės veiklos dalis ir yra visapusiškai integruota į rizikos valdymo procesą, t. y. procesai, kurių pagalba identifikuojamos ir įvertinamos rizikos yra lygiagretūs procesams taikomiems kitų rizikų vertinimui (detaliau žr. rizikos valdymo procesas ir pagrindiniai principai). Grupėje (tame tarpe ir Bendrovėje) skiriamas reikšmingas dėmesys informacijos susijusios su galimu poveikiu klimato kaitai ir su juo susijusius ekonominius, tarptautinius pokyčius Grupės (tame tarpe ir Bendrovės) veikloje. Poveikis susijęs su klimato kaita gali atsirasti dėl fizinių (ekstremalių) klimato pakeitimų ir dėl valstybių siekio pereiti prie Žaliojo kurso susitarimo (angl. Green deal), kuris gali sąlygoti papildomų reikalavimų energetikos sektoriuje: atitiktis naujai reguliacinei aplinkai; naujų technologijų diegimas; reputacinių rizikų valdymas; reakcija į rinkos paklausos pokyčius dėl žalios energijos sprendimų. Klimato kaita gali turėti neigiamų pasekmių įvairių rizikų materialumo vertinimui nustatant rizikos pasireiškimo tikimybę, ar vertinant galima poveikį rizikos srityse (finansų, reputacijos, atitikties, saugos ir sveiktos srityse).

ASV rizikų suvokimo skatinimas: Grupės (tame tarpe ir Bendrovės) darbuotojai yra mokomi ir konsultuojami klimato kaitos ir kitų ASV rizikų klausimais, bei jų galima įtaka Grupės (tame tarpe ir Bendrovės) verslo tikslų siekimui. ASV rizikų suvokimo skatinimas, padidina Grupės (tame tarpe ir Bendrovės) gebėjimus tinkamai ir laiku identifiuoti bei valdyti su klimato kaita susijusias rizikas, įskaitant kitas ASV rizikas, tokiu būdu ne tik užtikrinant ASV rizikų valdymą, bet ir prisidedant prie globalių tvarumo tikslų įgyvendinimo. Lentelėje žemiau pateikiamos 2023 m. svarbiausios rizikos ir jų valdymo kryptys.

2023 metų svarbiausios rizikos ir jų valdymo kryptys

Išorinio reguliavimo rizika (Išorinė rizika)

Rizikos šaltiniai:	Įtaka Grupės strateginei kryptčiai	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:
<ul style="list-style-type: none"> reguliacinės aplinkos nepastovumas (dažnai besikeičiantys teisės aktai, kurie sudaro sąlygas klaidoms, klaidingiems interpretavimams, keičiantis reguliavimo periodams kyla reguliacinio modelio ženkliaus pasikeitimo rizika). 	<p>Finansai</p> <p>Pagrindinis galimas poveikis Finansinis</p> <p>Rizikos lygis Didelis</p> <p>ASV rizikos tipas Nesusijusi</p>	<ul style="list-style-type: none"> naujų reikalavimų atitikimo užtikrinimui organizuojami įmonių grupės projektai, kurių metu įtraukiami geriausi įmonių grupės specialistai, konkrečiu klausimu; aktyvus dalyvavimas teisės aktų viešo derinimo procese; aktualių Bendrovės veiklai teisės aktų projektų inicijavimas ir problematikos dėl teisės aktų taikymo išsakymas.
<p>Pagrindiniai rizikos rodikliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> gauta informacija dėl reikšmingų pokyčių galimose rizikos pasireiškimo srityse; periodinis rizikos signalų teikimas vadovybei. 		

Išmaniosios apskaitos programos nesuvaldymo rizika (Strateginė rizika)

Rizikos šaltiniai:	Įtaka Grupės strateginei kryptčiai	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:
<ul style="list-style-type: none"> išorinės aplinkos problemos, dėl visame pasaulyje sutrikusios tiekimo grandinės; IT kompetencijos resursų trūkumas; 	<p>Tinklai</p> <p>Pagrindinis galimas poveikis Reputacija</p> <p>Rizikos lygis Didelis</p> <p>ASV rizikos tipas Nesusijusi</p>	<ul style="list-style-type: none"> vidinė kaštų (resursų), investicijų kontrolė; rinkos ir išorinio reguliavimo analizė; sutarties procedūrų vykdymo kontrolė ir stebėseną; strateginių iniciatyvų portfelio stebėseną Bendrovės Valdybos ir Stebėtojų tarybos lygiu; pinigų srautų prognozavimas, monitoringas, analizė.
<p>Pagrindiniai rizikos rodikliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> kritinių gairių vykdymas; išmaniųjų skaitiklių diegimo plano vykdymas. 		

Nelaimingų atsitikimų rizika (Strateginė rizika)

Rizikos šaltiniai	Įtaka Grupės strateginei kryptčiai	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:
<ul style="list-style-type: none"> saugos reikalavimų nesilaikymas; nepakankamas praktinių žinių ir įgūdžių turėjimas; nepakankamas darbuotojų sąmoningumas. 	<p>Darnus vystymasis</p> <p>Pagrindinis galimas poveikis Sauga ir sveikata</p> <p>Rizikos lygis Didelis</p> <p>ASV rizikos tipas Socialinė</p>	<ul style="list-style-type: none"> palaikoma darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo sistema (ISO 45001:2018); diegiama saugos kultūros stiprinimo programa; nuolatinė darbuotojų ir rangovų saugos kontrolė ir priežiūra; naudojama mobili aplikacija, leidžianti patogiai fiksuoti darbo saugos pažeidimus visiems darbuotojams; vykdomi praktiniai ir virtualios realybės mokymai; sistemiškai vykdoma nuolatinė darbuotojų mokymų proceso stebėseną; įdiegta prevencinių priemonių valdymo bazė, kurioje registruojamos priemonės po nelaimingų atsitikimų, incidentų ir kt., užtikrinanti numatytų priemonių įgyvendinimą laiku; toliau sėkmingai vystoma informacinė sistema darbuotojų aprūpinimui apsaugos priemonėmis bei sveikatos tikrinimo procesui gerinti; skaitmenizuojamas darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos.
<p>Pagrindiniai rizikos rodikliai</p> <ul style="list-style-type: none"> nelaimingi atsitikimai; TRIR (angl. k. Total recordable injury rate) Bendrovės ir jos partnerių veikloje; darbo vietos su pažeidimais. 		

Tinklo patikimumo neužtikrinimo rizika (Operacinė rizika)

Rizikos šaltiniai:	Įtaka Grupės strateginei kryptčiai	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:
<ul style="list-style-type: none"> elektros tiekimo nutraukimai dėl gamtinių sąlygų, trečiųjų šalių poveikio. Nusidėvėję, dažnai gendantys, ar didžiausią tikimybę sugesti turintys tinklo įrenginiai (pvz. komplektinės transformatorinės); 68 proc. elektros linijų ESO tinkle yra oro linijos, kurių pažeidžiamumas yra gero kai didesnis nei požeminių kabelių linijų; 	<p>Tinklai</p> <p>Pagrindinis galimas poveikis Finansinis/Atitiktis</p> <p>Rizikos lygis Didelis</p> <p>ASV rizikos tipas</p>	<ul style="list-style-type: none"> bendradarbiaujama su Meteorologijos tarnyba iš anksto gaunant informaciją apie prognozuojamus meteorologinius reiškinius, kas lemia kada aktyvuojama resursų mobilizacija; bendradarbiaujama su Valstybinių miškų urėdija, dėl elektros tinklams pavojų keliančių medžių kirtimo; investicijos oro linijas keičiant kabelių linijomis miškingose vietovėse;

- rangovų darbo, žaliavų, techninių ir žmogiškųjų resursų kainų didėjimas, trūkumas.
- Pagrindiniai rizikos rodikliai:**
- elektros energijos SAIDI/SAIFI patikimumo rodikliai;
 - CAPEX biudžeto vykdymas.
- Aplinkosauginė – klimato
- vykdomas technologinio turto valdymo efektyvinimas – atliekamas elektros oro linijų inspektavimas naudojant „LiDAR“ technologiją;
 - įdiegta nauja, šiandienos lūkesčius atitinkanti technologinio turto valdymo ir priežiūros sistema, kuri leidžia efektyviau ir kokybiškiau vykdyti su priežiūra ir remontu susijusius procesus;
 - nuolat peržiūrimi ir atnaujinami investicinių objektų reitingavimo modeliai;
 - vykdoma centralizuota elektros energijos kokybės parametrų stebėseną, pagal LST EN 50160 standartą;
 - vykdoma ilgalaikė tinklų automatizavimo investicijų programa;
 - masinių atjungimų valdymo efektyvinimas;
 - vidinių operatyvinio personalo komandų steigimas.

Kibernetinės atakos rizika (Operacinė rizika)

Rizikos šaltiniai:	Įtaka strateginei kryptčiai Organizacija	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys:
<ul style="list-style-type: none"> - trečiųjų šalių organizuojamos kibernetinės atakos prieš Grupe (tame tarpe ir Bendrove); - socialinės inžinerijos atakos, duomenų vagystės; - pavėluotai ar netinkamai pašalinti viešai žinomi sistemų pažeidžiamumai; - dėl besikeičiančios geopolitinės situacijos didėja kibernetinių incidentų rizika, kurie gali paveikti elektros skirstymo tinklo patikimumą. <p>Pagrindiniai rizikos rodikliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vidinių ir išorinių kritinių pažeidžiamumų skaičius; - vidutinis kritinių pažeidžiamumų šalinimo laikas. 	<p>Pagrindinis galimas poveikis Atitikis/Reputacija</p> <p>Rizikos lygis Didelis</p> <p>ASV rizikos tipas Valdysena</p>	<ul style="list-style-type: none"> - skaitmeninės saugos sritis AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje yra valdoma centralizuotai, todėl yra konsoliduotos pagrindinės šios srities kompetencijos, priemonės ir valdymo gerosios praktikos; - AB „Ignitis grupė“ Skaitmeninės saugos operacijų centro personalas kvalifikaciją tobulina dalyvaudamas nacionalinėse ir tarptautinėse kibernetinio saugumo pratybose; - kibernetinių atakų aptikimo / užkardymo sistemų tobulinimas; - elektros skirstymo tinklo valdymo sistemų atsparumo kibernetinėms grėsmėms didinimas plečiant kibernetinio saugumo tinklą; - bendradarbiavimas su išorės organizacijomis kibernetinės saugos srityje; - bendrovės darbuotojų nuolatinis švietimas ir mokymai; - verslo saugos funkcinės srities priemonės siekiant užkardyti korupciją, galimą šnipinėjimą; - vidinis auditas; - AB „Ignitis grupė“ Skaitmeninės saugos operacijų centras užtikrina nuolatinę visą parą veikiančią kibernetinio saugumo priežiūrą.

Bendrovės svarbiausios rizikos, kurios detalizuotos aukščiau pateiktoje lentelėje yra ilgalaikės. Kitos prigimtinės Bendrovės finansinės rizikos (valiutos, palūkanų normos, kredito, likvidumo), kurios neviršija Bendrovės rizikos apetito, pagal TFAS apibrėžtus reikalavimus aprašytos šios ataskaitos dalyje Finansinės ataskaitos.

Kitos Bendrovės rizikos, susijusios su ASV (aplinkos apsauga, socialiniu atsakingumu ir valdysena), darbuotojų (ir rangovų) sauga ir sveikata, korupcija, atitiktimi, veiklos tęstinumu ir kt. sritimis, įvertintos kaip vidutinio/ žemo rizikos lygio ir patenka į rizikos apetito ir pagrindinių rizikos rodiklių (tolerancijos) ribas, todėl lentelėje aukščiau neminimos, tačiau jų stebėseną vykdoma, siekiant jas išlaikyti šiose ribose. Plačiau apie kai kurias iš jų galite rasti metinio pranešimo dalyje – „Tvarumas“ bei AB „Ignitis grupė“ 2022 m. metiniame pranešime skyriuje „Rizikos ir jų valdymas“ – „Kitos rizikos“.

5. TVARUMAS

5.1 Tvarumo apžvalga

[57]

5.1 TVARUMO APŽVALGA

Visos Grupės, taip pat ir jai priklausančios ESO, tvarumo veiklos ir rezultatai apžvelgiami konsoliduotame „Ignitis grupės“ 2022 m. metiniame pranešime, kurio integruota dalis yra ir visos Grupės tvarumo ataskaita. Šią ataskaitą galima rasti interneto svetainės www.ignitisgrupe.lt dalyje „Investuotojams“ bei „Darnumas“. Pažymime, kad terminai „darnumas“ ir „tvarumas“ čia vartojami kaip sinonimai.

Grupės tvarumo ataskaita, kurioje pateikta informacija apima laikotarpį nuo 2022 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., yra parengta pagal Visuotinės ataskaitų teikimo iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative; GRI) standarto modelį. Informacija atskleidžiama remiantis reikšmingumo principu ir atspindi Grupės pažangą įgyvendinant Jungtinių Tautų Pasaulinį susitarimą (angl. United Nations Global Compact; UNGC) ir Grupės bei jos įmonių indėlį siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT). Ši ataskaita atitinka darnumo / socialinės atsakomybės ataskaitoms keliamus reikalavimus, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

Atsižvelgiant į tai, ESO atskiros ataskaitos šia tema neruošia, tačiau toliau pateikia apibendrintą informaciją apie savo tvarumo veiklas bei nuorodas į aktualias Grupės tvarumo ataskaitas, kuri apima ir Grupės įmonėms taikomus atskleidimų pagal ES taksonomijos reglamentą reikalavimus, vietas.

TVARUMAS GRUPĖJE IR BENDROVĖJE

Darniai vykdoma veikla yra būtina Grupės misijos kurti energetiškai sumanų pasaulį sąlyga. Pasauliui egzistuoti būtina energija, todėl Grupėje siekiame ją gaminti, skirstyti, tiekti ir vartoti tvariai. Mūsų ilgalaikėje strategijoje didžiausias dėmesys skiriamas tvarios ateities kūrimui. Siekiame toliau didinti energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių pajėgumus, užtikrinti energetikos sistemos patikimumą ir lankstumą, skatinti energetikos sistemos pokyčius ir vystymąsi, išnaudoti plėtros galimybes. Grupės strategiją ir kasmet atnaujinamą strateginį planą ([nuoroda](#)).

Pagrindinius tvarumo principus, kurių laikomės vykdydami savo kasdienę veiklą ESO ir visoje Grupėje, apibrėžia Grupės darnumo politika ([nuoroda](#)), kurioje be kita ko pabrėžiamas mūsų įsipareigojimas laikytis dešimties Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (UNGC) iniciatyvos, prie kurios prisijungėme 2016 m., principų. Šis susitarimas – visuotinai priimtos atsakingo verslo elgesio gairės – yra aiškus atsakingo verslo plėtros kelrodis. Šių principų įgyvendinimo kontrolė ir susijusios rizikos valdymas yra neatsiejama Grupės įmonių bendros kontrolės ir rizikų valdymo dalis, kuri taikoma visoje Grupėje, taigi, ir ESO.

Skatindami regiono energetikos transformaciją link energetiškai sumanaus pasaulio, skiriame daug dėmesio savo aplinkosaugos, socialinio atsakingumo ir valdysenos (ASV) veiklai ir atskaitingumui. Grupės darnumo valdymo planas ir politikos, kurios taikomos ir ESO, skelbiamos viešai ([nuoroda](#)). Pagrindinius ASV rodiklių duomenis ir reikšmingiausias pasiekimus skelbiame tarpinėse ir pusmetinėse ataskaitose, išsamią informaciją pateikiame metinėse ataskaitose.

Tvarumo veiklos Grupės įmonėse koordinuojamos centralizuotai per atskirą, tiesiogiai patrunuojančios bendrovės vadovui atskaitingą Tvarumo funkciją. Grupės valdyba priima sprendimus dėl organizacijos darnumo strateginių kryptių, politikų ir veiklų formavimo, patvirtinimo ir atnaujinimo. Išsamų tvarios veiklos valdymo Grupėje aprašymą galite rasti Grupės 2022 m. tvarumo ataskaitoje bei Grupės interneto svetainės dalyje „Darnumas“ ([nuoroda](#)). Toliau pateikiame, kuo remdamiesi mes geriname ASV rezultatus.

Pagrindinės tvarumo temos bei valdymo ir atskaitomybės principai Grupėje

BUSINESS AMBITION FOR 1.5°C

OUR ONLY FUTURE

VKC
Valdymo koordinavimo centras

SCIENCE BASED TARGETS

Nasdaq

TCFD
TASK FORCE ON CLIMATE-RELATED FINANCIAL RISK ASSESSMENTS

CDP

PAGRINDINĖS TEMINĖS SRITYS

Siekiamo nulinio ŠESD emisijų balanso iki 2050 m. Tiesiogiai prisidedame prie Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo, Darnaus vystymosi tikslų ir Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo.

VALDYSENA IR PROCESAI

Vadovaujamės gerosios valdysenos praktikomis ir savo veikloje atsižvelgiame į tarptautinių institucijų ir mokslo bendruomenės rekomendacijas.

ATSKAITOMYBĖ

Informaciją apie Grupės pažangą atskleidžiame laikydamiesi pasauliniu mastu pripažintų standartų ir pasirinkdami plačiam suinteresuotų šalių ratui pritaikytus formatus.

PAŽANGOS VERTINIMAS

Nuolat vertiname Grupės pažangą remdamiesi ASV reitingais, kuriuos suteikia nepriklausomos, lyderiaujančios ASV reitingų agentūros.

Tvarumo tikslai ir siektini rodikliai

ESO skiria svarbų dėmesį ASV aspektams, turi nustaciūsi pagrindinius ASV būklę nustatančius rodiklius bei nuolat stebi jų reikšmes.

Pagrindiniai ESO stebimi ASV rodikliai

Tvarumo kryptis Rodiklis		Matavimo vnt.	2021 m.	2022 m.
Poveikio klimatui mažinimas	ŠESD emisijos	Tūkst. t CO ₂ ekv.	496	469
	1 apimtis	Tūkst. t CO ₂ ekv.	196	140
	2 apimtis	Tūkst. t CO ₂ ekv.	180	186
	3 apimtis	Tūkst. t CO ₂ ekv.	120	143
	Išmanieji skaitikliai, įdiegtų skaitiklių skaičius	Tūkst. vnt.	-	210,44
	Klientams patiekto energijos sutaupymas, dalis nuo visos patiekto energijos (švietimas)	%	1	1
	Energijos sutaupymai pagal Energijos sutaupymo susitarimą (Nr. 50200/901794)	GWh	0,109	11,63 ³⁰
	Darbo kelionių CO ₂ emisijos	t CO ₂ ekv.	4 541	4 466
	Bendrame biure dirbančių darbuotojų elektromobiliais nuvažiuojamo atstumo dalis nuo viso bendro naudojimo automobiliais nuvažiuojamo atstumo	%	-	51,2
	Biure naudojamos žaliosios energijos dalis	%	2	22
	Energijos sutaupymai biure	%	-	32
	Vandens sutaupymai biure	%	41	10
Gamtos išteklių apsauga	Rūšiavimo pasiekiamumas, dalis nuo visų administracinių patalpų	%	45	43,9
Ateičiai pasiruošę darbuotojai	Mirtini nelaimingi atsitikimai (iš viso)	vnt.	0	3
	Darbuotojai	vnt.	0	1
	Rangovai	vnt.	0	2
	TRIR (Darbuotojai)	kartai	2,52	2,28
	eNPS (darbuotojų pasitenkinimo rodiklis)	%	59,4	64
	Moterų dalis inžinerinėse ir IT pozicijose	%	19,74	20,25
	Moterų dalis vadovaujančiose pozicijose	%	19,23	18,18
	Darbuotojų, kurie bent kartą sudalyvauja savanorystės iniciatyvose, dalis	%	-	2,2
Patikima	Korupcijos netoleravimas tarp darbuotojų	%	-	93,78
	VKC gerojo valdymo indeksas	reitingas	A+	A+
	Darbuotojų, dalyvaujančių ir išlaikančių Etikos kodekso ir antikorpucijos žinių testą, dalis	%	-	95,28

³⁰ Energijos sutaupymai su daugiklio efektu iki 2030 m. pab. – 11,85 GWh.

organizacija	Elektros SAIDI	min.	201,95	178,73
	Elektros SAIFI	vnt.	1,45	1,52
	Elektros SAIDI, VERT 2022 ³¹	min.	119,55	98,50
	Elektros SAIFI, VERT 2022 ²⁹	vnt.	1,27	1,13

SANTYKIAI SU SUINTERESUOTOMIS ŠALIMIS IR ASV PRIORITETŲ VERTINIMAS

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas nepaprastai svarbus užtikrinant, kad ESO proaktyviai reaguotų į tendencijas, kylančius klausimus ir galimybes. ESO geografinė ir veiklų apimtis apima visą Lietuvą, todėl taikydami ASV principus santykiuose su suinteresuotomis šalimis, kaip numatyta Darnumo politikoje ([nuoroda](#)), siekiame ne tik efektyviai valdyti jų lūkesčius, atsižvelgti į jų interesus, bet ir ieškoti galimybių, kur mūsų bendradarbiavimas galėtų padidinti teigiamą veiklos poveikį.

Dėl to planuodami savo veiklas, pavyzdžiui, rengdami investicijų planus, atliekame suinteresuotų šalių lūkesčių analizę remiantis tarptautiniais principais (AA1000 standartas) ir įtraukiant suinteresuotas šalis, kaip tai rekomenduoja pripažinti darnumo standartai – pavyzdžiui, Pasaulinio atskaitingumo iniciatyva (angl. Global Reporting Initiative; GRI). 2021 m. pavasarį atliktų apklausų metu ESO suinteresuotų šalių buvo klausiama, kokiems ASV aspektams Bendrovė turėtų skirti didžiausią dėmesį bei kaip suinteresuotieji vertina dabartinę ESO veiklą kiekvieno ASV aspekto atžvilgiu.

Suinteresuotų šalių įtraukimo metu išskirtos ir apklaustos 9 pagrindinės suinteresuotų šalių grupės (gauti atsakymai iš 1,7 tūkst. respondentų, kas prilygsta 6 proc. atsakomumui). Toks grupavimas pasirinktas siekiant tiksliau atskleisti kiekvienos grupės lūkesčių specifiką, tuo pačiu įvertinant respondentų lūkesčių panašumą kiekvienos grupės viduje. Kaip tai rekomenduoja aukščiau minėti darnumo standartai, remiantis tyrimo rezultatais atliktas reikšmingumo vertinimas (angl. materiality assessment).

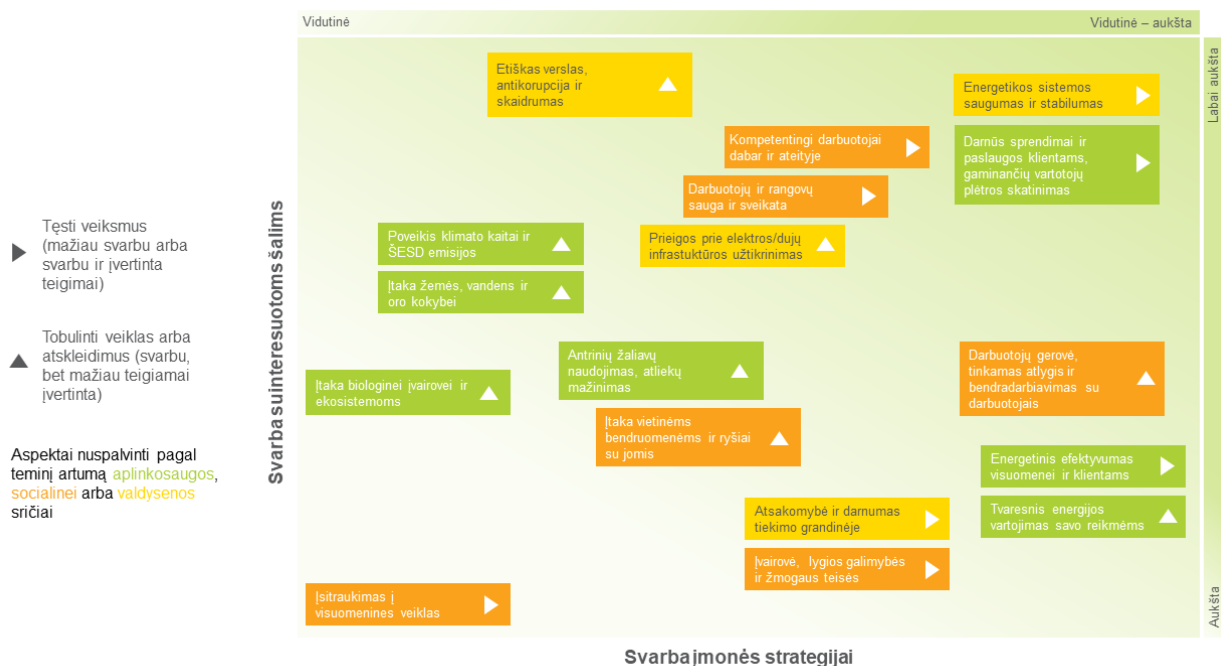
Pagrindinės ESO suinteresuotos šalys

Privatūs klientai	Tiekėjai, rangovai	Valstybės ir savivaldybės institucijos
Verslo klientai	Energetikos sektoriaus partneriai	Žiniasklaida
Darbuotojai	Asociacijos ir švietimo įstaigos	Akcininkai / investuotojai

Šio proceso metu išsakyti suinteresuotųjų lūkesčiai buvo derinami su esamais ESO tikslais ir uždaviniais, kurių pagrindu išskirtos prioritetingos ESO temos, atitinkančios tiek suinteresuotų šalių lūkesčius, tiek nustatytus ESO veiklos tikslus. Reikšmingumo vertinimo rezultatas tampa pagrindu tolesniam tvarumo įvertinimui ESO veikloje tokiu būdu, kuris leidžia atsižvelgti į bendrą ESO poveikį jos suinteresuotoms šalims ir bendrai derinti suinteresuotųjų išsakytus lūkesčius su strateginiais tikslais. Pagrindiniai ESO suinteresuotų šalių lūkesčiai aprašyti 2021–2030 m. investicijų plane ([nuoroda](#)).

³¹ Išskyrus: (1) nutrūkimus dėl gamtos reiškinių prilyginamų stichinei nelaimei, katastrofiškiems meteorologiniams ir hidrologiniams reiškiniams; (2) nutrūkimus dėl gedimų elektros energijos perdavimo tinkluose.

ESO 2021 m. reikšmingumo vertinimo matrica

Pagrindiniai Bendrovės reikšmingumo vertinimo faktai:

- apklausta beveik 1,7 tūkst. ESO suinteresuotų šalių atstovų (Grupėje – iš viso 3 tūkst.);
- identifikavome 17 teminių ASV aspektų, turinčių didžiausią reikšmę ESO ir jos suinteresuotosioms šalims;
- suinteresuotieji pasidalino savo nuomone, kurie ASV aspektai turėtų būti svarbūs ESO;
- vidinių strateginių sesijų metu ESO vadovai išgrynino sąsajas tarp išsakytų suinteresuotųjų lūkesčių ir veiklos strategijos.

Pažymėtina, kad reikšmingiausios Bendrovės ASV poveikio sritys, lyginant su tuo, kas buvo aprašyta Bendrovės 2021 m. metiniame pranešime iš esmės nekito. Reikšmingumo vertinimo metu buvo patikslinta jų svarba kiekvienai ESO suinteresuotai šaliai ir Bendrovės bei Grupės strategijai. Išsamūs visos Grupės reikšmingumo vertinimo ataskaita pateikiama Grupės interneto svetainės dalyje „Darnumas“ ([nuoroda](#)).

ASV rizikos ir jų valdymas

Pagrindinės ASV rizikos ir jų valdymo sprendimai plačiau atskleisti šios ataskaitos dalyje „4.5 Rizikos ir jų valdymas“.

SVARBIAUSIŲ 2022 M. ESO DARBŲ IR PASIEKIMŲ APŽVALGA IŠ TVARUMO PERSPEKTYVOS

Aplinkosaugos sritis

Pagrindiniai ESO poveikiai aplinkosaugos srityje:

- poveikis klimato kaitai ir ŠESD emisijos – veikloje susidarantių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO₂ ir kt.) mažinimas;
- energetinis efektyvumas visuomenei ir klientams – vartotojų energijos vartojimo efektyvumo skatinimas ir tinklo skaitmenizavimo didinimas;
- darnūs sprendimai ir paslaugos klientams – gaminančių vartotojų plėtros skatinimas ir kiti aplinkai draugiški bei išmanūs sprendimai klientams;
- poveikis biologinei įvairovei ir ekosistemoms – biologinės įvairovės apsauga;

- poveikis dirvožemio, vandens ir oro kokybei – dirvožemio, vandens ir oro kokybės palaikymas, aplinkos taršos prevencija;
- tvaresnis energijos vartojimas savo reikmėms – žalios energijos naudojimas savo reikmėms, savo energijos vartojimo mažinimas;
- žiedinės ekonomikos principų diegimo skatinimas, išteklių vartojimo efektyvumas ir atliekų tvarkymas – antrinis žaliavų panaudojimas veikloje, dar tinkamų naudoti tinklo elementų pardavimas, veikloje susidarantių atliekų mažinimas.

Poveikio klimato kaitai mažinimas

Klimato kaita – vienas didžiausių šio šimtmečio žmonijos iššūkių, su kuriuo susiduriant svarbūs visų – valstybių, verslo ir nevyriausybinėse organizacijų, visuomenės – veiksmai. Nors energija – ekonomikos variklis, jos gamyba sudaro ženkliai šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų dalį. Todėl energetikos sektoriaus transformacija ir dekarbonizacija yra būtinos sąlygos norint įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir apriboti vidutinį žemės temperatūros padidėjimą iki 1,5 °C laipsnio lyginant su laikotarpiu prieš pramonės revoliuciją. Būtent energetika yra kertinis sektorius Europos Sąjungos politikoje siekiant klimato neutralumo iki 2050 m.

2021 m. lapkričio mėnesį „Mokslu grįstų tikslų iniciatyva“ (angl. Science Based Targets initiative, SBTi) patvirtino ambicingus Grupės ŠESD emisijų mažinimo tikslus – jie atitinka naujausias mokslininkų rekomendacijas dėl veiksmų, kurių reikėtų imtis siekiant, kad klimato šiltėjimas neviršytų 1,5 °C, lyginant su prieš pramonės revoliuciją buvusiu lygiu. Tokios ribos, pasak mokslininkų, nederėtų peržengti siekiant išvengti katastrofiškų gamtos reiškinių, neigiamos įtakos gyventojų sveikatai ir turtui.

Siekdami ŠESD emisijų mažinimo tikslų, visą dėmesį koncentruosime į veikloje susidarantių emisijų kiekį ir sieksime į šį procesą įtraukti ir savo partnerius, tiekėjus bei klientus. Planuojamos Grupėje ir jos bendrovių emisijų mažinimo priemonės apima žaliosios gamybos pajėgumų didinimą, vartotojams parduodamas ir pačių Grupės įmonių suvartojamos žaliosios elektros dalies auginimą, skatinimą palaipsniui atsakyti gamtinių dujų naudojimo, skirstymo tinklo nuostolių mažinimą, transporto priemonių parko pildymą elektromobiliais ir kt. Daugiau apie Grupės tikslus ir planuojamas emisijų mažinimo priemones skaitykite į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Poveikio klimatui mažinimas“ ([nuoroda](#)).

Vienas pagrindinių veiksnių, turinčių įtakos ESO ŠESD emisijoms, yra skirstymo metu susidarantys nuostoliai. Skirstymo nuostoliai būna tiesioginiai (transformatoriuose, elektros linijose, pastotėse ir kituose tinklo elementuose) ir netiesioginiai (pavyzdžiui, patiriami apledėjus linijoms arba vartotojams neteisingai deklaravus suvartotos elektros kiekį). Bendras skirstymo tinklo linijų ilgis siekia 127 504 km. 2022 m. elektros energijos technologinės sąnaudos sudarė 5,05 proc., kas lygu 504 576 MWh ir buvo mažesnės nei 2021 metais dėl žemiau nurodytų priemonių. Šios emisijos sudarė apie 37 proc. visų Grupės 2 apimties (angl. Scope 2) emisijų. Investicijų planuose ir organizacijos ilgalaikėje strategijoje, taip pat metiniame biudžete skirstymo nuostolių mažinimo tikslai įtvirtinami kaip pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai. Siekiant sumažinti elektros skirstymo technologines sąnaudas, taikomos šios priemonės:

- siekiant tikslesnio sąnaudų monitoringo naudojamos išmaniosios apskaitos sistemos. Modernesni, geresnių techninių parametrų skaitikliai patys vartoja mažiau energijos ir padeda efektyviau stebėti bei identifikuoti nuostolius tinkle;
- 0,4–10 kV tinklo dalių analizė, identifikuojant tinklo dalies komponentus, kur susidaro didžiausios sąnaudos, taip pat neapskaitinio elektros energijos vartojimo užkardymas ir prevencija. Faktinis sutaupymas per 2022 m. – 7963 MWh;
- naudojami modernesni, geresnių techninių parametrų matavimo transformatoriai, kurie patys suvartoja mažiau energijos. Nuostolius mažina ir savalaikė metrologinė jų patikra. Per 2022 m. patikrinta ir pakeista 11 874 vnt. matavimo transformatorių. Faktinis sutaupymas siekė apie 471 MWh;
- 6–10 kV galios transformatorių modernizavimas, keičiant senus naujais ir efektyvesniais. Transformatoriai keičiami pagal planą, taip pat rekonstrukcijų metu, esant gedimui. Per 2022 m. patikrinta ir pakeista 2 830 vnt. transformatorių. Metinis sutaupymas – apie 3500 MWh;
- transformatorių pastočių ir skirstomųjų punktų (TP/SP) šildymo ir apšvietimo modernizavimas. Nuostolius elektros tinkle mažina kaitrinių lempų patalpose ir įrenginių narveliuose keitimas liuminescencinėmis arba LED, senų elektros šildytuvų keitimas šiuolaikiniais, šildymo automatikos įrengimas (su termo davikliais). Atlikti 51 TP/SP modernizavimo darbai. Metinis sutaupymas – apie 0,01 MWh;
- skatinama naudotis Pasitikėjimo linija, per kurią gyventojai gali konfidencialiai pranešti apie įtariamą energijos vagystę.

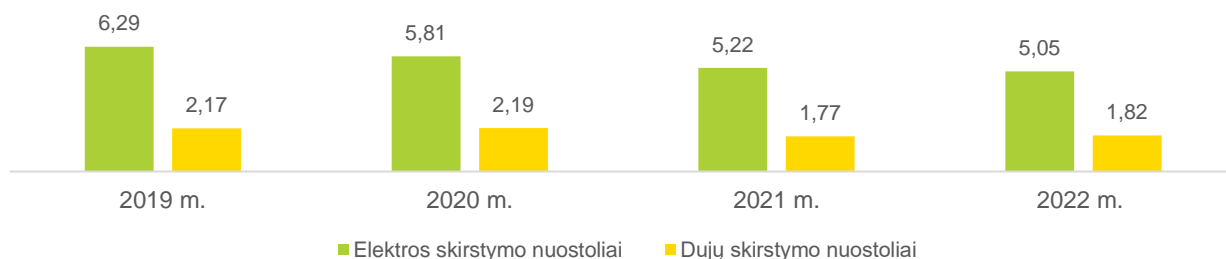
Bendrovė skirsto gamtines dujas ir prižiūri skirstomuosius tinklus. Bendras skirstomojo tinklo dujotiekio ilgis siekia 9 644 km. Gamtinių dujų skirstymo tinklo technologinės sąnaudos apima techninius ir komercinius

nuostolius. Šioje dalyje vertinama tik techninėms reikmėms suvartotas dujų tūris, susijęs su dujų išleidimu į atmosferą. Gamtinių dujų sudėtyje yra apie 90 proc. metano – šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Taigi, bet koks gamtinių dujų nuotėkis į atmosferą iš gamtinių dujų skirstomųjų tinklų yra tiesiogiai susijęs su metano išsiskyrimu. Bendras gamtinių dujų technologinės sąnaudos 2022 m. sudarė 1,82 proc., o techniniai nuostoliai susiję su dujų išleidimu į atmosferą 1,22 proc. (arba 83 238 MWh). Techniniai nuostoliai sudarė 29 proc. visų Grupės 1 apimties (angl. Scope 1) emisijų. Siekiant sumažinti gamtinių dujų išmetimą į atmosferą, taikomos šios priemonės:

- atlikta techninių nuostolių metodologijos peržiūra. Įvertinta metodologijoje esančių įrenginių nuostolių skaičiavimo koeficientų priklausomybė nuo atliekamų gamtinių dujų tinklo eksploatacijos, dujų nuotėkio matavimų, rekonstrukcijos darbų;
- eksploatuojant skirstomuosius dujotiekius, jų sandarumas periodiškai tikrinamas specialiais dujų nuotėkio detektoriais. Plieninių skirstomųjų dujotiekų sandarumas tikrinamas kartą per metus, polietileno skirstomųjų vamzdinių – kartą per 5 metus. Bet koks dujų nuotėkis, aptiktas skirstomajame dujotiekyje, nedelsiant pašalinamas;
- dujų slėgį reguliuojančių įrenginių patikrinimas. Bendrovė naudoja PLEXOR dujų slėgį reguliuojančių įrenginių patikros sistemą. Ši sistema skirta saugiai, patikimai ir tiksliai patikrinti šiuos įrenginius;
- prijungiant naujus skirstomuosius dujotiekus ar atliekant esamų skirstomųjų dujotiekų pertvarkymo (rekonstrukcijos) bei remonto darbus, turi būti naudojama tokia technologinė įranga, kuri leidžia prijungti naujus skirstomuosius dujotiekus ir perjungti rekonstruotus skirstomuosius dujotiekus nesumažinant dujų slėgio (taip sumažinant metano išmetimą į atmosferą);
- 99 % požeminių plieninių skirstomųjų dujotiekų yra apsaugota nuo aktyviosios korozijos. Kartą per 6 metus atliekama požeminių plieninių skirstomųjų dujotiekų apsauginės dangos apžiūra, tvarkomi pažeidimai. Atstatoma antžeminių plieninių skirstomųjų dujotiekų ir įvadų apsauginė danga. Dėl to iki minimumo sumažinamas korozijos procesas ir dujų nutekėjimo tikimybė.

Skirstymo nuostoliai, %

Sieros heksafluorido (SF₆) dujos yra viena iš šešių tarptautiniu mastu pripažintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Didžioji dalis elektros įrangoje naudojamo SF₆ naudojama skirstomuosiuose įrenginiuose, pastotėse su dujų izoliacija ir dujų grandinės pertraukikliuose. Vidutinės įtampos tinkle naudojami įrenginiai, kuriuose yra SF₆, yra hermetiški – gamintojas juos prižiūri ir užtikrina, kad nebūtų nuotėkio. Pasibaigus eksploataavimo laikotarpiui, elementai grąžinami gamintojui. ESO vykdydama veiklą, remiasi parengtu šių dujų kontrolės ir duomenų pateikimo proceso aprašu. 2022 m. nefiksuotas SF₆ nuotėkis.

Energetinis efektyvumas visuomenei ir klientams

2022 m. ESO pasiūlė klientams skaitmeninių įrankių savo energijos suvartojimo stebėjimui, palyginimui. ESO savitarnos sistemoje įdiegė palyginamosios analizės sprendimus, leidžiančius palyginti vartotojų energijos suvartojimą su ankstesniais metais ir su panašiomis vartotojų grupėmis, tiek privatiems, tiek ir verslo klientams. Sistemoje taip pat pateikiama energetinio efektyvumo patarimų.

ESO (Tinklai) ir Vilniaus universitetas 2021–2022 m. vykdė pilotinį skirstymo automatizuotos apskaitos duomenų analizės projektą. Jame dalyvavo 1 145 vartotojai. Projekto tikslas buvo pasiūlyti namų ūkiams lengvai prieinamą ir suprantamą informaciją apie jų valandinį elektros energijos suvartojimą ESO mobiliosios programėlės pagalba ir suprasti, kokią įtaką informacijos teikimas per ESO mobiliąją programėlę daro namų ūkių faktiniam elektros energijos suvartojimui. Nustatyta, kad šios mobiliosios programėlės sukurtas efektas – siunčiami pranešimai ir suvartojimo palyginimas – daro apie 0,3 kWh/val. poveikį piko valandomis. Taip pat 2022 m. birželio mėn. programėlės naudotojai buvo pakviesti dalyvauti apklausoje ir įvertinti programėlės naudą, gauti 309 atsakymai. Respondentai įvertino programėlės naudą vidutiniškai apie 6 Eur/metus, o 43 proc. mano, kad ši programėlė padėjo jiems taupyti. Pasibaigus moksliniam tyrimui veiklos stabdomos, o gauti rezultatai integruojami turimuose darbo su klientais kanaluose.

ESO energijos taupymo pasiekimai³²

	2021 m. pasiekimai	2022 m. pasiekimai	2023–2026 m. tikslai
Energijos taupymas tinkle (ESO)	0,109 GWh ³³	11,63 GWh ³⁴	655,3 GWh
Energijos taupymas vartotojų švietimo priemonėmis	3,44 GWh	2,64 GWh	Ne mažiau kaip 1 proc. įmonių klientams patiekto energijos kiekio galutinės energijos vartotojams.

Įgyvendinant susitarimus pagal Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 str. (energijos taupymas), Grupės įmonės pateikė informaciją Lietuvos energetikos agentūros tikrinimui. 2022 m. energijos sutaupymo tikslas – 5,3 GWh. Ataskaitos išleidimo metu išvados dar nebuvo gautos, tačiau preliminariais skaičiavimais ESO sutaupymai yra 11,63 GWh (su daugiklio efektu iki 2030 pab. – 11,85 GWh).

Išmaniųjų skaitiklių diegimas – vienas iš sprendimų energijos vartojimo efektyvumui didinti. 2022 m. liepos mėn. buvo pradėtas masinis išmaniųjų skaitiklių diegimas. Per 2022 m. įdiegta daugiau nei 210 tūkst. išmaniųjų skaitiklių (kiek daugiau nei 10 tūkst. daugiau negu planuota). Kasdien bendrovės inžinieriai pakeičia apie 2 tūkst. apskaitos prietaisų, o kitais metais planuojama iš senųjų į išmaniuosius pakeisti apie pusę milijono skaitiklių. Per pirmąjį skaitiklių diegimo etapą, iki 2026 m., daugiausiai elektros energijos suvartojantiems klientams bus įdiegti apie 1,2 mln. išmaniųjų skaitiklių. Vėlesniame etape mažiau nei 1 000 kWh elektros energijos per metus suvartojantiems klientams skaitikliai bus keičiami pasibaigus jų

³² Pateikiama informacija apie energijos taupymą įgyvendinant susitarimus pagal Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 str. (energijos taupymas) ir 8 str. (vartotojų švietimas ir konsultavimas).

³³ Energijos sutaupymai su daugiklio efektu iki 2030 m. pab. - 1,018 GWh (sutaupymai pripažinti tinkamais).

³⁴ Energijos sutaupymai su daugiklio efektu iki 2030 m. pab. – 11,85 GWh.

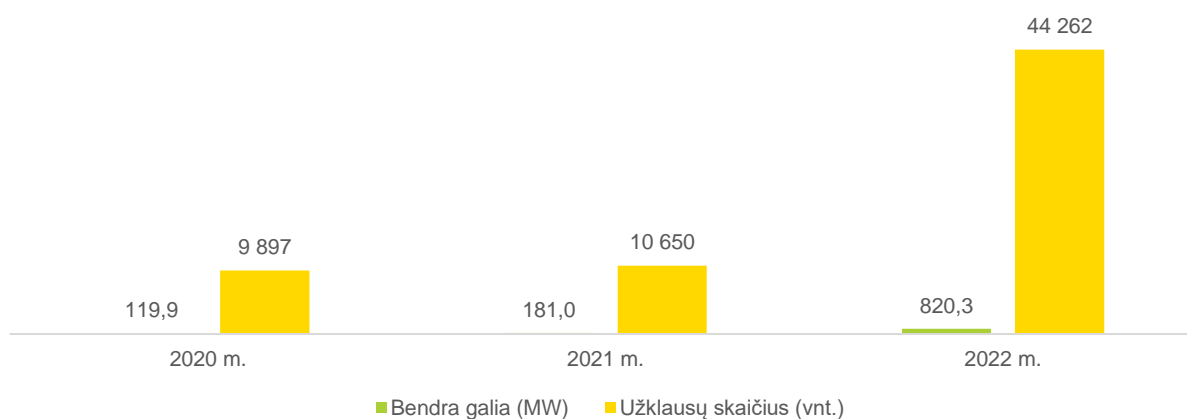
metrologinės patikros terminui. Išmaniuosius skaitiklius turintys gyventojai nebeturės prievolės fiziškai nurašyti skaitiklių rodmenis, galės matyti tikslų savo elektros energijos suvartojimą, gauti naujas paslaugas iš rinkos dalyvių bei efektyviau vartoti energiją .

2022 m. balandžio mėn. ESO prisijungė prie visoje šalyje vykstančios miškų sodinimo talkos, šimtai bendrovės darbuotojų Vilniaus Vingio parke pasodino pustrėčio tūkstančio sodinukų. Šis kiekis – ne atsitiktinis, būtent tiek įsigyta už dalį sėkmingai įgyvendintos energetinio efektyvumo iniciatyvos sutaupytų lėšų.

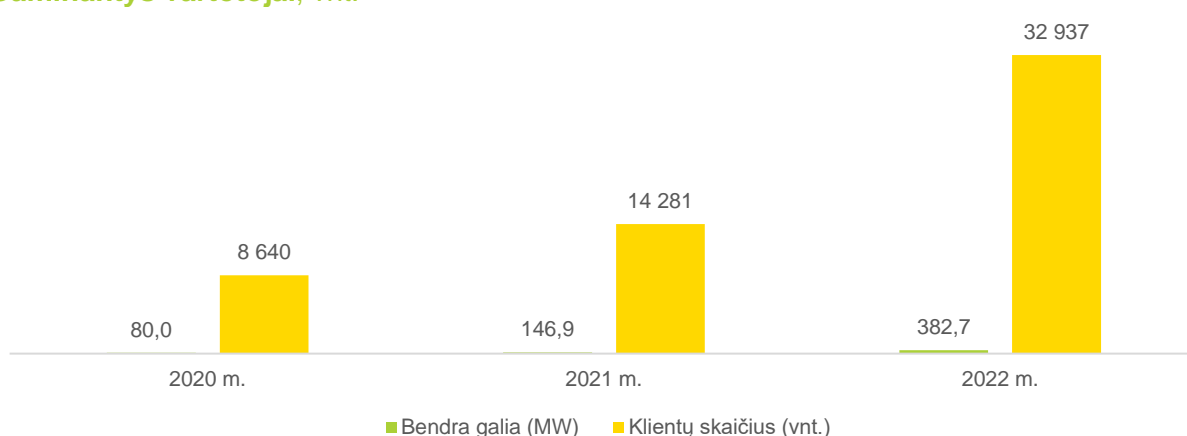
Sprendimai ir paslaugos klientams

Per 2022 m. prie ESO prijungtų gaminančių vartotojų skaičius išaugo nuo 14 tūkst. iki beveik 33 tūkst., nutolusių gaminančių vartotojų – nuo 4,5 tūkst. iki 9,5 tūkst., iš viso – daugiau nei dvigubai. Gaminančių vartotojų ir nutolusių gaminančių vartotojų prijungimo tempas įgavo pagreitį dėl pingančių technologijų, geresnio informuotumo, kasmet augančios elektrinių įrengimui suteikiamos valstybės paramos bei pastaraisiais metais itin stipriai išaugusių elektros energijos kainų. Per 2022 m. Bendrovė gavo 44,2 tūkst. prašymų išduoti technines sąlygas gaminantiems vartotojams (2021 m. tokių buvo 10,6 tūkst.). 2022 m. III ketv., siekdami supaprastinti ir pagreitinti visą procesą bei pagerinti klientų patirtį, buvo atlikti pokyčiai, kurie leidžia klientams prašymus padidinti galią bei suteikti gaminančio vartotojo statusą pateikti vienu metu.

Techninių sąlygų užklausos gaminančių vartotojų prijungimui, vnt.

Gaminantys vartotojai, vnt.

Nuo 2023 m. gaminantys vartotojai turės galimybę vienam objektui priskirti kelias skirtingas elektrines. Iki šiol vienam vartotojo objektui buvo galima priskirti energijos generacijos galią tik iš vienos elektrinės. Pavyzdžiui, vienam namui būdavo galima priskirti arba saulės kolektorių ant stogo, arba nutolusios saulės elektrinės dalį. Nuo 2023 m. prie vieno objekto ESO galės priskirti kelis generacijos šaltinius. Tokia galimybė atsirado šių metų liepos mėnesį priėmus vadinamąjį Proveržio įstatymų paketą, kuriuo siekiama paskatinti gaminančių vartotojų plėtrą.

Tvaresnis energijos vartojimas savo reikmėms

ESO skatina efektyvų energijos naudojimą, prisideda prie darbuotojų švietimo bei diegia priemones, gerinančias energijos vartojimo efektyvumą. 2022 m. Bendrovė savo veikloje diegė vandens ir elektros vartojimo efektyvumą didinančius sprendimus, sukūrė transporto ŠESD ir ekovairavimo rodiklių įrankį, kuriame pateikiamas skirtingų komandų konkrečių transporto priemonių vairavimo rodiklių ataskaita: kokios komandos daugiausiai sunaudojo kuro, nuvažiavo kilometrų ir sukūrė ŠESD emisijų. 2022 m. Grupėje vykdytuose ekologiško vairavimo mokymuose dalyvavo 325 Bendrovės darbuotojai, kas sudarė 41 proc. tikslinės šio segmento mokymų kategorijos. Plačiau šios ir kitos ESO bei visos Grupės energijos vartojimo efektyvumo iniciatyvos aprašytos į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Gamtos išteklių apsauga“ ([nuoroda](#)).

Poveikis biologinei įvairovei, ekosistemoms bei žemės, vandens ir oro kokybei

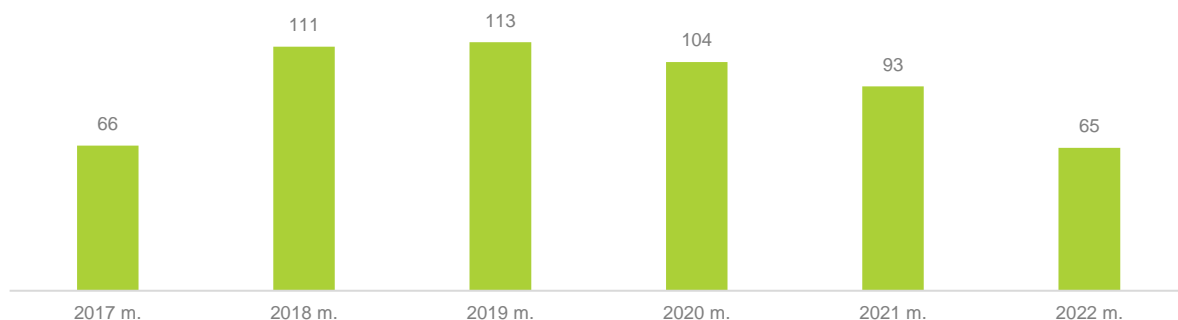
Aplinkosaugos klausimai Grupės lygiu koordinuojami pagal Grupės aplinkos apsaugos politiką ([nuoroda](#)), kuria nustatomos bendrosios aplinkosaugos Grupėje nuostatos ir principai. Politikos aplinkos apsaugos principai apima valdomų įrenginių priežiūrą ir jų modernizavimą, siekiant rūpintis kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga vadovautis saugomų teritorijų ir rūšių bei aukštos ekologinės vertės buveinių neliečiamumo principu, ir kiti. Kai poveikio išvengti neįmanoma dėl objektyvių priežasčių, įgyvendinamos visos įmanomos priemonės, reikalingos sumažinti ir (ar) kompensuoti poveikį. Bendrovė, siekdama užtikrinti nuolatinį aplinkos apsaugos veiksmingumo gerinimą, vadovaujasi Aplinkos apsaugos standartu ISO 14001:2015. 2022 m. atlikome ESO naudojamos aplinkos apsaugos vadybos sistemos ir jos atitikties ISO 14001 standarto reikalavimams vertinimą. Vidaus audito metu nustatyta tam tikrų trūkumų. Visais atvejais sudaryti neatitikimų korekcijų planai, prižiūrimas jų įgyvendinimas.

Grupės veiklos poveikio bioįvairovei ir ekosistemoms analizėje, parengtoje remiantis Natural Capital Finance Alliance sukurtu ENCORE (angl. Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and Exposure) įrankiu, preliminariai įvertinti Grupės veiklos poveikiai gamtinei aplinkai ir priklausomybės nuo jos. Galimo veiklos poveikio biologinei įvairovei ir aplinkai nustatymas yra labai svarbus siekiant identifikuoti veiksmingiausias strategijas, kaip išvengti, sumažinti ar kompensuoti poveikius laikantis poveikio švelninimo hierarchijos principo. Poveikių ir priklausomybių identifikavimas naudingas ir iš verslo perspektyvos – biologinė įvairovė yra gamtos kapitalo ir jo kuriamų prekių bei ekosisteminių paslaugų pagrindas. Tad biologinės įvairovės ir su gamtos kapitalu susijusių rizikų supratimas leidžia geriau jas valdyti, nustatyti Grupės veiklos poveikio švelninimo ir prisitaikymo galimybes.

Iš preliminaraus vertinimo matyti, kad Bendrovės aukščiausios priklausomybės susijusios su faktoriais, galinčiais lemti veiklos nutrūkimus (audros, paviršiaus erozija ir kt.). Tinklų segmento didžiausi poveikiai gamtai identifikuoti sausumos ekosistemoms (dėl trikdymo, buveinių fragmentacijos, buveinių pakeitimo ar sunaikinimo ir kt.), ŠESD emisijoms (tinklo nuostoliai).

Oro linijos, kuriomis teka elektros energija, taip pat kelia grėsmę paukščiams, ypač didesniems, sklandantiems (nematydami elektros laidų, paukščiai su jais susiduria ir žūsta). Ant oro linijų stulpų sukrauti gandralizdžiai gali kelti pavojų ne tik pačiam gyvūnui, bet ir elektros energijos tiekimui, todėl tokie gandralizdžiai turi būti perkelti. Bendrovė, bendradarbiaudama su Aplinkos apsaugos agentūra, perkelia gandralizdžius, keliančius grėsmę elektros tinklui ir žmonių saugumui. Siekdami pašalinti neplanuotus avarinius elektros oro linijų gedimus, ESO gandrų lizdus perkelia į netoliese esančią paukščiams tinkamą aplinką – gandralizdžiai perkelti ne toliau kaip už 100 metrų nuo pirminės laukinių paukščių lizdo vietos. Per 2022 m. buvo perkelti 65 gandralizdžiai, dar 14 perkėlimas suplanuotas artimiausiu metu (2021 m. perkelti 93 gandralizdžiai, 2020 m. – 104).

Perkelti gandralizdžiai, vnt.

Siekdama sumažinti galimą miškingose teritorijose esančių oro linijų priežiūros poveikį (medžių ir krūmynų kirtimas, galimas buveinių suskaidymas, gyvūnų migracijos sutrikdymas, kraštovaizdžio skurdinimas), oro linijas ESO keičia požeminiais kabeliais. Taip sumažinamas poveikis kraštovaizdžiui ir laukiniams gyvūnams, be to, taip didinant tinklo atsparumą, geriau prisitaikoma ir prie klimato kaitos poveikių. 2021–2030 m. Bendrovės investicijų plane numatyta nutiesti 11,9 tūkst. km naujų požeminių kabelių ir pasiekti, kad 72 proc. 10 kV linijų miškingose vietovėse būtų požeminės.

Poveikio ekosistemai mažinimo tikslai

	2021 m. faktas		2022 m. faktas		2030 m. tikslas	
Bendras požeminių elektros linijų ilgis	42 028 km	33,0 % tinklo	43 918 km	34,6 % tinklo	52 345 km	41,2 % tinklo

Siekiant išvengti grunto užteršimo alyva, Bendrovė seno tipo transformatorines keitė naujomis, sandariomis. Per 2022 m. pakeista 2 431 transformatorinė, ateityje planuojama pakeisti dar 4 092. Tai mažino alyvos pratekėjimo ir patekimo į gruntą grėsmes. Apie šio poveikio valdymo priemones bei kitas aplinkosaugines ESO iniciatyvas skaitykite į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Gamtos išteklių apsauga“ ([nuoroda](#)).

Žiedinės ekonomikos principų diegimas, išteklių vartojimo efektyvumas ir atliekų tvarkymas

Atliekų tvarkymas kiekvienoje Grupės įmonėje paremtas Grupės aplinkos apsaugos politika ([nuoroda](#)). Prisidedant prie aplinkos saugojimo ir taršos Lietuvoje mažinimo, visos Bendrovės veikloje susidariusios atliekos yra rūšiuojamos, išskiriant antrines žaliavas, pavojingas atliekas, apskaitomos GPAIS (Vieninga gaminių pakuočių ir jų atliekų informacinė sistema) ir perduodamos pagal sutartį licencijuotiems atliekų tvarkytojams. To paties reikalaujama ir iš ESO partnerių ir rangovų.

Didžioji dalis Bendrovės atliekų susidaro vykdant elektros energijos skirstomųjų įrenginių techninę priežiūrą ir remontą. Apie 60 proc. iš jų yra metalo atliekos, apie 25 proc. – išmontuoti skirstymo tinklo įrenginiai. Rekonstruodama tinklą Bendrovė dalį senų tinklo medžiagų naudoja pakartotinai arba parduoda, o likusi dalis, vadovaujantis aplinkosaugos standartais, pagal sudarytas sutartis atiduodama reikiama patirtį, kompetenciją ir įrangą turintiems rangovams. Plačiau apie šiuos ir kitus ESO bei visos Grupės darbus diegiant žiedinės ekonomikos principus, išteklių efektyvumo skatinimą ir atliekų tvarkymą skaitykite į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Gamtos išteklių apsauga“ ([nuoroda](#)).

Personalo ir visuomenės (bendruomenių) sritis

Pagrindiniai Bendrovės poveikiai personalo ir visuomenės (bendruomenių) srityje:

- darbuotojų sauga ir sveikata – darbų saugos užtikrinimas, darbuotojų ir rangovų sveikatos puoselėjimas;
- darbuotojų gerovė ir bendradarbiavimas su darbuotojais – sąžiningas atlygis darbuotojams, darbuotojų pasitenkinimas darbu, laisvės jungtis į asociacijas užtikrinimas;
- kompetentingi darbuotojai dabar ir ateityje – profesinis ir asmeninis darbuotojų tobulėjimas, energetikos sektoriui reikalingų kompetencijų auginimas;
- įtaka vietinėms bendruomenėms ir ryšiai su jomis – bendruomenių narių sveikatos ir gamtinės aplinkos saugojimas, įsiklausymas į bendruomenių poreikius;
- įsitraukimas į visuomenines veiklas – dalyvavimas pilietinėse iniciatyvose ir nevyriausybinų organizacijų veikloje; savanorystė.

Darbuotojų ir rangovų sauga ir sveikata

Bendrovė laikosi Grupės darbuotojų saugos ir sveikatos politikos ([nuoroda](#)), parengtos atsižvelgiant į Darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) vadybos sistemos standarto bei teisės aktų reikalavimus, nuostatų. Bendrovėje veikia DSS komitetas. Nelaimingų atsitikimų prevencijai, saugos ir sveikatos užtikrinimui Bendrovėje skiriamas didžiulis dėmesys, todėl ESO įdiegtas DSS standartas ISO 45001, kuriam 2022 m. buvo sėkmingai atliktas išorės priežiūros auditas. Nuolat tikrinamos darbuotojų bei rangovų darbo vietos ir darbų organizavimo kokybė, atliekami kompleksiniai padalinių patikrinimai, keliama darbuotojų kompetencija ir rengiami mokymai. Saugos kultūrai stiprinti nuolat diegiamos naujos ir inovatyvios priemonės, didinančios darbuotojų ir vadovų įsitraukimą darbuotojų saugoje (atliekama patikrinimų metu užfiksuotų pažeidimų analizė, teikiami prevencinių priemonių pasiūlymai, priskiriami atsakingi asmenys jų įgyvendinimui, stiprinama neblaivumo prevencijos sistema apimanti ne tik darbuotojų patikrinimą, bet ir švietimą sveikos

gyvensenos tema, suteikta galimybė eksploatacijos vadovams tikrinant darbo vietas naudotis išmaniaja darbo vietų patikrinimo programėle mobiliuosiuose telefonuose). Bendrovės darbuotojai ir vadovai gali užsisakyti reikiamą įrangą, patikrinti jos galiojimo datas pasinaudodami ESHOPIS – elektronine priemone, apie nesaugią darbo aplinką gali pranešti „Nesaugu. Pranešk“ programėlėje. Bendrovė DSS aktualijomis su vadovais ir darbuotojais dalinasi per naujienlaiškius, siunčiamus du kartus per mėnesį. 2022 m. buvo atliktas profesinės rizikos vertinimas, nustatyti tam tikri toleruoti veiksniai, ruošiamas rizikos mažinimo planas.

Kadangi didelė dalis rangovų atlieka ESO inicijuotus darbus, bendrovė yra nustačiusi rangovų reitingavimo tvarką, naudojamą vertinant rangovų veiklos kokybę. Atsižvelgiama ne tik į sutarčių terminų laikymąsi, bet ir į tai, ar darbai atlikti laikantis darbuotojų saugos reikalavimų, į fiksuotą darbuotojų saugos pažeidimų skaičių. Į sutartis įtraukiamos specialios darbų saugos ir sveikatos nuostatos ir numatomos sankcijos už pažeidimus. 2022 m. Bendrovė parengė rangovų DSS priemonių stiprinimo planą, su kuriuo supažindinti įmonės rangovai, organizuoti susitikimai su jais. DSS specialistai lankėsi pas rangovus, jų saugos dienų ir kitų DSS klausimams organizuotų susitikimų metu pristatė darbuotojų saugos temas, diskutavo kitais aktualiais klausimais. Taip pat parengta mokymo medžiaga naujiems padalinių vadovams – naujam vadovui sričių koordinatoriai susitikimų metu prisistato ir supažindina su aktualiais klausimais, nuorodomis bei priemonėmis, kurios padės vadovui užtikrinti darbuotojų saugą padalinyje. Sukurtos būtinųjų instrukcijų matricos ir skaitmenizuotas instruktavimų procesas. Sukurti skaitmeniniai įrankiai palengvinti darbuotojų instruktavimo kontrolę. Diegiamos interaktyvios instrukcijos, užtikrinančios, kad darbuotojai tinkamai įsisavintų instrukcijų turinį. Darbuotojų gebėjimai vertinami naudojant klausimus, įvairius scenarijus.

Kitos svarbiausios 2022 m. vykdytos iniciatyvos:

- Atnaujintas darbuotojų profilaktinių periodinių sveikatos tikrinimų procesas, sukurtas profesinių ligų tyrimo ir nustatymo procesas;
- Paskiepyti visi norintys darbuotojai nuo gripo ir didelės rizikos darbuotojai nuo erkinio encefalito, pneumokoko. Sukurtas naujas funkcionalumas „ESHOPIS“ – darbuotojų nuo erkinio encefalito skiepavimo grafikas;
- Vykdytas savanoriškas darbuotojų (vykdyta karantino metu įsidarbinusiems ir administracijai) apmokymas pirmąją pagalbą (individuali praktika su gaivinimo manekenu ir atsprindinimo liemene). Pažymėtina, kad tas buvo daroma norint pagilinti darbuotojų žinias, darbuotojus pirmos pagalbos mokina ir pažymėjimus išduoda išorės institucija (žinių patikrinimas kas 5 m.);
- Bendrovė organizavo evakavimosi pratybas visose didžiuosiuose miestuose (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Šiauliai, Utena, Alytus);
- Po karantino atgaivinus Praktinių mokymų centro (toliau – PMC) Panevėžyje veiklą, jame per metus apmokyti 796 darbuotojai, vėl organizuotos meistrų varžybos tiek ESO, tiek rangovų darbuotojams.

ESO darbuotojų sveikatos ir saugaus darbo rodikliai (2022 m.)

Darbuotojų incidentai ir nelaimingi atsitikimai (lengvi, sunkūs arba žūty)	2022 m. įvyko 1 mirtinas ir 10 kitų nelaimingų atsitikimų 7 įvyko darbo metu, 3 – pakeliui į/iš darbo. Darbe: 4 paslydimai/užkliuvimai, 1 piršto prisipaudimas, 2 trumpo jungimo nelaimingi atsitikimai, kurių metu darbuotojai apdegė, 1 mirtinas elektros srovės traumavimas. Pakeliui: 1 griuvimas dviračiu, 2 paslydimai.
	Pagrindinės nelaimingų atsitikimų priežastys – netinkamas aplinkybių vertinimas ir saugos nesilaikymas.
	Beveik visi nelaimingi atsitikimai bei incidentai yra ištirti, išskyrus mirtiną incidentą, kurio tyrimas dar vyksta.
Bendrovės objektuose įvykę rangovų darbuotojų saugos ir sveikatos pažeidimai, jų pobūdis bei nelaimingi atsitikimai	Su rangovų darbuotojais, pagal informaciją, kurią pateikė rangovai, įvyko 2 mirtimi pasibaigę nelaimingi atsitikimai.
	Patikrintos 3 135 rangovų darbo vietos, skirtą baudų už 72 tūkst. Eur. 40 kartų buvo stabdyti darbai dėl kompleksinių arba grubių pažeidimų.
	Pobūdis: netinkamas darbų įforminimas, apsauginių šalmų nedėvėjimas, visiškasis neturėjimas arba neturėjimas tinkamai išbandytų gaisro gesinimo priemonių.

Nors darbą su Grupės įmonių ir rangovų darbuotojais saugos ir sveikatos srityje laikome prioritetu, nelaimingų atsitikimų išvengti nepavyko. Per 2022 m. įvyko trys tragedijos. Mirtinai susižalojo du rangovo darbuotojai: vienas – 2022 m. sausio mėn. vykdant medžių ir krūmų valymo darbus po aukštos įtampos elektros linija, kitas – 2022 m. liepos mėn. atliekant techninės priežiūros darbus. Be to, 2022 m. birželio mėn. Grupės darbuotojas buvo mirtinai nutrenktas elektros srovės darbo metu. Atliktus tyrimus buvo prieita prie išvadų, kad šios tragedijos įvyko dėl netinkamo aplinkybių vertinimo, prasto pasirengimo darbui ir saugumo taisyklių nesilaikymo.

Išsami informacija apie Grupės įmonėse, tarp jų ir ESO, siekiant užtikrinti darbuotojų ir rangovų saugą ir sveikatą įgyvendinamas priemonės ir iniciatyvas pateikiama į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Ateičiai pasiruošę darbuotojai“ ([nuoroda](#)).

Darbuotojų gerovė ir bendradarbiavimas su darbuotojais, darbuotojų kompetencijos užtikrinimas

Grupė yra viena didžiausių darbdavių Lietuvoje, todėl formuoja ir siekia palaikyti organizacijos kultūrą, kuri puoselėtų ilgalaikę darbdavio ir darbuotojo partnerystę, grįstą Grupės vertybėmis ([nuoroda](#)) ir Etikos kodeksu ([nuoroda](#)), abipusiu supratimu ir galimybe drauge kurti energetiškai sumanią ateitį. Savo veiklą vykdomė ir tikslų siekiame tausodami ne tik aplinką, bet ir darbuotojų gerovę: mums tai – tvaraus veikimo sąlyga. Todėl Grupė nuolat kuria, ieško ir išbando skirtingas priemones, kurios galėtų prisidėti prie geros darbuotojų savijautos. ESO yra didžiausia Grupės įmonė – 2022 m. pabaigoje joje dirbo 2 563 darbuotojai, tad visi šie principai bendrovėje įgyvendinami itin skrupulingai.

Bendrovė gerbia darbuotojų teises ir pasisako prieš vaikų darbą, bet kokią diskriminaciją tiek įdarbinant naujus darbuotojus, tiek tarp esamų darbuotojų. Bendrovėje veikia profesinės sąjungos ir galioja kolektyvinė sutartis, kuri 2020 m. gruodžio 22 d. buvo sudaryta su visomis 7 Bendrovėje veikiančiomis profesinėmis sąjungomis. ESO darbuotojų pasitenkinimo rodiklis (eNPS) 2022 m. paaugo lyginant su 2021 m. – nuo 59,4 proc. iki 64 proc.. Šio rodiklio gerinimas yra strateginis kiekvienos Grupės įmonės tikslas.

Organizacijoje kuriant bei puoselėjant nuolatinio tobulėjimo kultūrą bei aplinką, taip pat – remiantis keliamais veiklos ir darbuotojų karjeros tikslais, naujomis veiklomis, diegiamomis naujovėmis darbo procesuose, Bendrovėje sudaromos sąlygos darbuotojams kryptingai augti bei tobulėti, plėsti profesines, bendrąsias ir vadybines kompetencijas. Bendrovėje rūpinamasi darbuotojų emocine gerove, darbuotojams dirbantiems su klientais rengiami psichologinio atsparumo mokymai. Taip pat Grupėje vystomas Gerovės mentorių projektas, kurio metu bus rengiamos rekomendacijos vadovams, kaip būtų galima pasirūpinti klientus aptarnaujančių darbuotojų savijauta, kaip pagerinti jų darbo aplinką ir sukurti geresnę darbo patirtį.

Išsami informacija apie tai, kaip Grupės įmonėse, įskaitant ir ESO užtikrinama darbuotojų gerovė, jų atstovavimas, taip pat informacija apie Atlygio politikos ([nuoroda](#)) taikymą, darbuotojų mokymo ir kompetencijų didinimo iniciatyvas, pateikiama į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Ateičiai pasiruošę darbuotojai“ ([nuoroda](#)).

Įtaka vietinėms bendruomenėms ir ryšiai su jomis, įsitraukimas į visuomenines veiklas

Grupė siekia palaikyti gerus santykius su bendruomenėmis, kuriose įmonė vykdo veiklas. Tai įgyvendinama remiantis Bendruomenių įtraukimo ir santykių valdymo gairėmis ([nuoroda](#)), pagal kurias Grupės įmonės į savo veiklas įtraukia bendruomenes ir valdo santykius su jomis, bei nustatytos šių principų įgyvendinimo Grupėje priemonės, kuriomis stiprinama atsakingo ir darniai vystomo verslo kultūra ir praktika.

ESO įgyvendina plataus masto ilgalaikės socialinės atsakomybės iniciatyvas, kurias vienija aktyvus tikslinių visuomenės grupių įtraukimas bei saugumo ir efektyvaus energijos naudojimo idėjos. Per žiniasklaidos priemones – televiziją, radiją, spaudą ir internetą – siekiama informuoti visuomenę apie tinklo veiklą ir patikimumą, energetikos sektoriaus įgalinimą – elektros rinkos liberalizaciją, išmaniųjų skaitiklių diegimą, klientų patirtis, prevencijos vykdomą veiklą. Edukuoja gyventojus kaip saugiai elgtis elektros nutūkėjimų, dujų gedimų atvejais, kaip saugiai atlikti lauko darbus, Ypatingas dėmesys skiriamas priminimui apie požeminį elektros ir dujų tinklą, taip pat patarimų apie saugų elgesį audrų metu sklaidai. Šioms ir kitoms saugos temoms yra sukurtas atskiras „Saugi energija“ polapis ([nuoroda](#)) ESO internetinėje svetainėje. Daug dėmesio skiriama vagysčių, dėl kurių sutrikdoma elektros tinklo veikla, prevencijai ir visuomenės pilietiškumo skatinimui.

Nuo 2022 m. spalio mėn. ESO pradėjo prioritetine tvarka diegti išmaniuosius elektros energijos skaitiklius žmonėms su negalia, kurie pateikia prašymą ESO internetinėje svetainėje.

2022 m. ESO aktyviai dalyvavo teikiant pagalbą nuo karo nukentėjusiai Ukrainai. Suteikdama humanitarinę pagalbą ESO Ukrainai teikė galios transformatorius, dyzelinius generatorius ir kitas įvairias medžiagas, reikalingas sugadinto ar sugriauto elektros tinklo atstatymui.

Platesnė informacija apie tai pateikiama į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Ateičiai pasiruošę darbuotojai“ ([nuoroda](#)).

Žmogaus teisių sritis

Pagrindiniai Bendrovės poveikiai žmogaus teisių srityje - įvairovė, lygios galimybės ir žmogaus teisės – lyčių lygybės ir lygių galimybių užtikrinimas, įvairovės darbe skatinimas.

Įvairovė, lygios galimybės ir žmogaus teisės

Vertiname darbuotojų įvairovę ir siekiame užtikrinti visiems savo darbuotojams lygias galimybes būti visaverte organizacijos dalimi. Tai reiškia lygias galimybes įsidarbinti, sklandžiai dirbti, gauti teisingą atlygį, gerai jaustis, tobulėti, siekti karjeros, derinti darbą ir asmeninį gyvenimą, realizuoti savo įgūdžius ir talentus. Todėl, kaip įtvirtinta Grupės lygių galimybių ir įvairovės politikoje ([nuoroda](#)), Grupės įmonės netoleruoja diskriminacijos, skatina visuomenės įvairovę atspindinčią darbo aplinką, diegia pagarbos įvairovei principus savo veikloje.

Grupė nuolat renka ir skelbia duomenis apie darbuotojų įvairovę: jų pasiskirstymą pagal lytį, amžių, išsilavinimą, profesiją, šalį, kurioje dirbama. Įvairovės duomenys yra būdas pažinti Grupės žmones ir, atsižvelgiant į faktą, kad esame skirtingi, kurti visiems palankią, įtraukią darbo kultūrą. Vyrų 2022 m. pabaigoje sudarė 80 proc. ESO darbuotojų, moterys – 20 proc.. Toks pasiskirstymas Bendrovėje išlieka stabilus dėl jos veiklos specifikos – moterys rečiau renkasi technologinius darbus ir su jais susijusias specialybes. Daugiau informacijos apie darbus ir pasiekimus užtikrinant įvairovę, lygybę ir žmogaus teises Grupės įmonėse pateikiama į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Ateičiai pasiruošę darbuotojai“ ([nuoroda](#)).

Valdysenos ir antikorpucijos sritis

Pagrindiniai Bendrovės poveikiai valdysenos ir antikorpucijos srityje:

- priegios prie energijos užtikrinimas – sklandus ir greitas klientų prijungimas prie tinklo, elektros finansinis ir fizinis prieinamumas;
- energetikos sistemos stabilumas ir saugumas – energetikos sistemos saugumo ir nenutrūkstamos veiklos užtikrinimas, tinklo patikimumas ir atsparumas oro ir kt. išorės veiksniams;
- etiškas verslas, antikorpucija ir skaidrumas – skaidrus įmonės valdymas, kova su korupcija, sąžininga ir etiška veikla rinkoje;
- atsakomybė ir darnumas įmonės tiekimo grandinėje – aplinkai draugiškesnių prekių ir paslaugų pirkimas savo reikmėms bei tiekėjų neigiamo poveikio gamtinei ir socialinei aplinkai mažinimas.

Priegios prie energijos užtikrinimas

ESO valdo apie 127,5 tūkst. km. elektros skirstymo ir apie 9,6 tūkst. km. dujų skirstymo tinklų. Bendrovė atsakinga už priegią prie energijos ir stabilų, patikimą bei atsparų paskirstymo tinklą. ESO nuolat investuoja į tinklo modernizavimą, o vienas iš pagrindinių 10-ies metų ESO investicijų plano tikslų – užtikrinti nenutrūkstamą ir kokybišką energijos paskirstymą visuomenei saugiu elektros ir gamtinių dujų tinklu.

Bendrovė nuolat stebi naujų klientų prijungimo prie tinklo procesą ir stengiasi sutrumpinti šį laikotarpį. Viena iš reikšmingiausių ESO investicijų plano priemonių yra antžeminių linijų pakeitimas požeminėmis (pirmenybę teikiant nepatikimų linijų pakeitimui tose vietovėse, kur dažnai nutrūksta elektros tiekimas) ir įtampos kokybės gerinimo sprendimai, įskaitant nepatikimų plieninių gamtinių dujų vamzdžių ir kitų nepatikimų elektros ir gamtinių dujų tinklo elementų pakeitimą ir rekonstrukciją.

ESO taip pat teikia garantinio elektros energijos tiekimo paslaugą tiems vartotojams, kurie laiku nepasirinko nepriklausomo elektros energijos tiekėjo, kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su vartotojais sąlygomis, kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia veiklą ar nutraukia su vartotoju sudarytą elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį. Tai lyg „draudimas“, kuris apsaugo vartotoją, kad šis neliktų be elektros energijos, tačiau kartu neatleidžia jo nuo pareigos pasirinkti nepriklausomą elektros energijos tiekėją. 2022 m. pabaigoje garantinio elektros tiekimo paslauga buvo teikiama daugiau kaip 55 tūkst. buitinių Lietuvos vartotojų.

Svarbiausi 2022 m. darbai:

- 2022 m. pradžioje įvyko stiprių audrų – penkis dienas vėjo greitis prilygo stichiniam. Su elektros tiekimo trikdžiais susidūrė apie 400 tūkst. ESO klientų. Nepaisant to, tik 2 proc. vartotojų patyrė ilgiau nei 12 val. trukusius tinklo trikdžius, 59 proc. su trikdžiais susidūrusių vartotojų elektros tiekimas atsotytas greičiau nei per 3 min. naudojant automatizuotus sprendimus. Lyginant su rekordiniu snygiu

- 2021 m. žiemą, vienas elektros tiekimo atjungimas buvo atstatytas maždaug dvigubai greičiau nei 2021 m.
- Atnaujintas interaktyvus elektros tiekimo sutrikimų žemėlapis ([nuoroda](#)) ir dabar jį dar patogiau naudoti. Žemėlapyje ne tik suteikiama informacija apie elektros skirstymo tinklo veiklą realiu laiku, bet ir aiškiai vaizduojami gedimai, planiniai remonto darbai, pranešimai apie sutrikusį elektros tiekimą pagal teritoriją. Nuo šiol pažymėti atjungimai pagal teritoriją leis dar greičiau ir aiškiau sužinoti, ar gedimas turi įtakos konkrečiam objektui.
- 2022 m. gyventojai pateikė rekordinį prašymų išduoti technines prijungimo prie ESO elektros energijos sąlygas kiekį (daugiau nei 44 tūkst.). Todėl 2022 m. III ketv., siekiant supaprastinti ir pagreitinti visą procesą bei pagerinti klientų patirtį, buvo inicijuoti pokyčiai, kurie dabar leidžia klientams prašymus padidinti galią bei suteikti gaminančio vartotojo statusą pateikti vienu metu.
- 2022 m. III ketv. ESO modernizuotos gamtinių dujų geografinės informacinės sistemos ir pritaikyti valdymo įrankiai buvo pripažinti tarptautiniu mastu. Tarptautinėje konferencijoje „ESRI UC 2022“ ESO įgyvendinta inovacija pateko tarp pačių geriausių projektų pasaulyje ir buvo apdovanota už išskirtinius pasiekimus Elektros ir dujų kategorijoje.

Energetikos sistemos stabilumas ir saugumas

ESO kryptingai investuoja į elektros ir dujų skirstomojo tinklo patikimumo ir efektyvumo užtikrinimą, tinklo automatizavimą, išmanių sprendimų diegimą bei efektyvų rinkos įgalinimą. 2021–2030 m. bendrovė tinklo patikimumui, atsparumui ir išmanumui didinti numato skirti 1,9 mlrd. eurų investicijų. Planuojamos investicijos bus nukreipiamos į dvi pagrindines programas – tinklo patikimumo ir efektyvumo didinimą bei rinkos įgalinimą ir kliento patirtį. Nuolat stebimi ir siekiama gerinti tinklo patikimumo (SAIFI ir SAIDI) bei kitus rodiklius, numatoma plėsti požeminių elektros linijų tinklą, taip pat ESO nuolat išbando inovatyvius sprendimus, pavyzdžiui, LiDAR technologijų pagalba tikrina oro linijas. Išsamiai ESO numatomos priemonės, tikslai ir siekiami rodikliai aprašomi 2021–2030 m. investicijų plane ([nuoroda](#)).

Svarbiausi 2022 m. darbai:

- ESO ir Valstybinių miškų urėdija (toliau – VMU) 2022 m. I ketv. sudarė bendradarbiavimo susitarimą dėl elektros tinklams pavojų keliančių medžių kirtimo. Bendradarbiavimo susitarimas numato pagrindinius susitarimus, kaip bus vykdomi pavojingų medžių, keliančių riziką energijos tiekimo stabilumui, šalinimo veiksmai valstybiniuose miškuose: ESO atrenka ir pažymi elektros tinklams pavojų keliančius medžius, ir kreipiasi sutikimo kirsti medžius į VMU. Gavus sutikimą, VMU skelbia konkursus ir atrenka rangovus, kurie šalina pavojingus medžius (konkursai paskelbti Vilniaus, Kauno, Utenos, Panevėžio ir Šiaulių regionuose; Vilniaus ir Utenos regionuose konkursai neįvyko, kituose rangovai atrinkti.), o ESO apmoka VMU patirtas išlaidas. ESO ir VMU 2022 m. gruodžio mėn. sudarė sutartį dėl pavojingų medžių šalinimo darbų Panevėžio, Šiaulių, Kauno ir Klaipėdos regionuose. Pavojingų medžių šalinimo darbai prasidės 2023 m. ir planuojama, kad bus užbaigti iki 2023 m. vidurio. Elektros tinklams pavojų keliančių medžių yra ne tik VMU valdomuose miškuose, bet ir privačiuose ar nesuformuotuose žemės sklypuose. Šiuos pavojingus medžius pažymi ir šalina ESO atrinkti rangovai. Naudojantis LiDAR technologija, buvo apskraidyta 7,8 tūkst. km elektros oro linijų ir identifikuoti pavojingi medžiai;
- Trūkstant rangovų savalaikiai ir efektyviai 10–0,4 kV įtampos elektros tinklų techninei priežiūrai ir remontui, o esamiems rangovams reikšmingai padidinus remonto darbų įkainius, Bendrovė 2022 m. įkūrė remonto brigadas. Įkurtos septynios regioninės remonto komandos, turinčios po 3 brigadas, kurios atliks iki 70 proc. 10–04 kV tinklų planinio remonto darbų;
- Bendrovėje įdiegta nauja, šiandienos lūkesčius atitinkanti technologinio turto valdymo ir priežiūros sistema, leisianti efektyviau ir kokybiškiau atlikti su technologinio turto eksploatavimu, priežiūra ir remontu susijusius procesus, užtikrinti sistemingą įmonės turto priežiūrą ir aptarnavimą. Pirmu etapu į naują technologinio turto valdymo ir priežiūros sistemą perkelta daugiau kaip 90 proc. visų turimų duomenų apie turtą, defektus bei kiti svarbūs istoriniai duomenys. Startavo pagrindiniai procesai: apžiūrų planavimo ir atlikimo, planinių remontų planavimo ir atlikimo ūkio būdu valdymo, perkelta elektros ir dujų technologinio turto duomenų bazė. Kitame etape bus diegiama darbų, atliekamų rangos būdu, planavimo ir valdymo, sandėlių, darbų saugos, sutarčių valdymo, gamtinių dujų tinklų dispečerinio valdymo moduliai. 2022 m. Bendrovėje pabaigta diegti Centralizuota elektros energijos kokybės stebėsenos sistema – 37 transformatorių pastotėse (110/(35)/10 kV įtampos) įdiegta daugiau kaip 120 įtampos kokybės analizatorių. Centralizuotai stebime elektros energijos kokybės parametrus pagal LST EN 50160 standartą. Siekdami užtikrinti įtampos kokybės parametrus, koreguojame relinės apsaugos nustatymus, teikiame rekomendacijas klientams dėl jų parametru nustatymų;
- Vykdamt ilgalaikę tinklo automatizavimo investicijų programą, Bendrovės įdiegtas nuotolinis 12 skirstomųjų punktų (10 kV) ir 14 10 kV įtampos linijų valdymas. Šie sprendimai leidžia ekonomiškai ir

technologiskai efektyviau valdyti elektros tinklą įvykus gedimui, gedimų metu atjungiamas mažesnis klientų skaičius.

Etiškas verslas, antikorupcija ir skaidrumas

ESO, kaip ir kitos Grupės įmonės, vadovaujasi etiškos veiklos principais, kurie apibrėžti įmonių grupės Etikos kodekse ([nuoroda](#)). Laikydamosi Pasaulinio susitarimo principo dėl kovos su korupcija, Bendrovė ir jos darbuotojai vadovaujasi Antikorupcijos politika ([nuoroda](#)), galiojančia visoje Grupėje. Bendrovė netoleruoja jokių korupcijos formų. 2022 m. nebuvo ryškesnių korupcijos rizikos pasireiškimų.

Apie galimai neetišką Grupės darbuotojų ar atstovų elgesį, diskriminacijos ar korupcijos atvejus bei kitus darnumo principų pažeidimus ar susirūpinimą keliančius klausimus skatiname pranešti Pasitikėjimo linijai elektroniniu paštu pasitikejimolinija@ignitis.lt, telefonu +370 640 88889 arba užpildyti formą internete ([nuoroda](#)). Šiais kontaktais gali naudotis tiek darbuotojai, tiek visos suinteresuotosios šalys.

Atsakomybė ir darnumas įmonės tiekimo grandinėje

Bendrovė yra perkančioji organizacija. Grupės įmonių pirkimų funkciją vykdo UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ (GSC). GSC vykdo pirkimų procedūras ir teikia prekių, paslaugų arba darbų viešųjų pirkimų planavimo ir vykdymo paslaugas. Viešieji pirkimai yra centralizuoti, pirkimų procesai – standartizuoti ir sukonzentruoti vienoje internetinėje platformoje. Siekiant užtikrinti skaidrų viešųjų pirkimų procesą bei atvirą dialogą, GSC kviečia tiekėjus į informacinius susirinkimus, kurių metu pristatomi perkančiųjų organizacijų planuojami didelės vertės pirkimai. ESO 2022 m. baigti 1 907 pirkimai. Per 2022 metus gautos 97 tiekėjų pretenzijos dėl ESO vykdytų pirkimų, 5 iš jų pripažintos pagrįstomis ir buvo tenkintos, o 24 pretenzijos buvo tenkintos iš dalies.

Išsami informacija apie pasiekimus užtikrinant tinklo stabilumą ir patikimumą, taikant skaidrumo ir antikorupcijos principus, užtikrinant asmens duomenų saugumą, kokybišką klientų aptarnavimą, atsakingus pirkimus ir tiekėjų įtraukimą pateikiama į Grupės 2022 m. metinį pranešimą integruotos „Tvarumo ataskaitos“ dalyje „Patikima organizacija“ ([nuoroda](#)).

6. FINANSINĖS ATASKAITOS

6.1	Bendrovės finansinės ataskaitos	[73]
6.2	Nepriklausomo auditoriaus išvada	[126]
6.3	Informacija apie auditorių	[134]

6.1 BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

PARENGTOS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D., PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE

Pelno (nuostolių) ataskaita	74
Bendrųjų pajamų ataskaita	75
Finansinės padėties ataskaita	76
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	77
Pinigų srautų ataskaita	78
Aiškinamasis raštas	79

Bendrovės finansinės ataskaitos buvo parengtos ir jas AB „Energijos skirstymo operatorius“ vadovybė pasirašė 2023 m. vasario 28 d.:

Renaldas Radvila

Bendrovės vadovas

Audrius Ruseckas

Finansų ir administravimo
tarnybos direktorius

Paulius Žukovskis

UAB „Ignitis grupės paslaugų
centras“, Finansinių ataskaitų ir
konsultacijų skyriaus vadovas,
veikiantis pagal 2023 m. vasario
17 d. įsakymą Nr.
23_GSC_SP_0010

Pelno (nuostolių) ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	2022 m.	2021 m. (pertvarkyta) ¹
Pajamos pagal sutartis su klientais	8	681.860	533.134
Kitos pajamos	9	1.792	2.172
Pajamos ir kitos pajamos, iš viso		683.652	535.306
Elektros, gamtinių dujų ir kitų paslaugų pirkimai		(398.651)	(255.655)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	16,17,18	(92.913)	(85.540)
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	11	(64.498)	(53.085)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(30.713)	(22.102)
Telekomunikacijos ir IT sąnaudos		(12.651)	(11.213)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymai, perkainojimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai	12	(11.805)	(15.797)
Kitos sąnaudos	13	(26.502)	(22.009)
Sąnaudos iš viso		(637.733)	(465.401)
Veiklos pelnas (nuostoliai)		45.919	69.905
Finansinės veiklos pajamos	14	76	62
Finansinės veiklos sąnaudos	14	(15.375)	(13.526)
Finansinės veiklos grynasis rezultatas		(15.299)	(13.464)
Asocijuotųjų įmonių rezultatų dalis	19	205	366
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		30.825	56.807
Atidėtojo mokesčio pajamos (sąnaudos)	15	299	(6.776)
Grynasis pelnas už metus		31.124	50.031

¹ Dalis sumų neatitinka 2021 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl atskirų pelno (nuostolių) ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymų. Daugiau informacijos atskleista 6 pastaboje.

Bendrujų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	2022 m.	2021 m.
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)			
Straipsniai, kurie ateityje nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius) (atėmus mokesčius)			
Materialiojo turto perkainojimas	24.2	(1.484)	(32.617)
Aktuarinių prielaidų pasikeitimas	29	182	80
Straipsniai, kurie ateityje nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius), iš viso		(1.302)	(32.537)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus, iš viso		(1.302)	(32.537)
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus, iš viso		29.822	17.494

Finansinės padėties ataskaita

2022 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d. (pertvarkyta) ¹
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Nematerialusis turtas	16	43.528	46.446
Ilgalaikis materialusis turtas	17	1.804.050	1.649.739
Naudojimo teise valdomas turtas	18	7.227	11.033
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turta		1.088	3
Investicijos į asocijuotąsias įmones	19	3.904	3.891
Ilgalaikės gautinos sumos		3.719	255
Kitas ilgalaikis turtas	2	2	-
Ilgalaikio turto iš viso		1.863.518	1.711.367
Trumpalaikis turtas			
Atsargos		3.797	2.786
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos		1.861	684
Prekybos gautinos sumos	20	77.585	80.533
Kitos gautinos sumos	21	6.622	6.215
Kitas trumpalaikis turtas		8.857	3.345
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	22	84.625	14.524
Turtas, laikomas perduoti		-	1
Trumpalaikio turto iš viso		183.347	108.088
TURTO IŠ VISO		2.046.865	1.819.455
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGIJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	23	259.443	259.443
Perkainojimo rezervas	24	71.769	83.101
Įstatymų numatytas rezervas	24	25.944	25.944
Nepaskirstytasis pelnas		250.313	259.169
Nuosavo kapitalo iš viso		607.469	627.657
Įsipareigojimai			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikės paskolos	25,26	834.929	649.830
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	27	6.328	6.634
Dotacijos ir subsidijos	28	39.890	27.168
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	15	17.467	18.028
Atidėjiniai	29	10.689	21.072
Ateinančių laikotarpių pajamos	31	251.014	231.759
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		1.160.317	954.491
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos	26	18.333	63.439
Nuomos įsipareigojimai	27	1.098	4.572
Prekybos mokėtinos sumos		59.996	48.560
Gauti išankstiniai apmokėjimai	31	46.854	47.125
Atidėjiniai	29	3.183	7.609
Ateinančių laikotarpių pajamos	31	19.017	11.247
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	30	130.598	54.755
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		279.079	237.307
Įsipareigojimų iš viso		1.439.396	1.191.798
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGIJIMŲ IŠ VISO		2.046.865	1.819.455

¹ Dalis sumų neatitinka 2021 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl atskirų finansinės padėties ataskaitos straipsnių vienetų pertvarkymų. Daugiau informacijos atskleista 6 pastaboje.

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2021 m. sausio 1 d.		259.443	127.038	25.944	253.191	665.616
Grynasis pelnas už metus		-	-	-	50.031	50.031
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)						
Aktuarinių prielaidų pasikeitimo rezultatas	29	-	-	-	80	80
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas, atėmus atidėtąjį mokestį	17,24	-	(32.617)	-	-	(32.617)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	(32.617)	-	80	(32.537)
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	(32.617)	-	50.111	17.494
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus mokesčius)	24	-	(11.320)	-	11.320	-
Dividendai	10	-	-	-	(55.467)	(55.467)
Mokėjimai akcijomis		-	-	-	14	14
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.		259.443	83.101	25.944	259.169	627.657
Likutis 2022 m. sausio 1 d.		259.443	83.101	25.944	259.169	627.657
Grynasis pelnas už metus		-	-	-	31.124	31.124
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)						
Aktuarinių prielaidų pasikeitimo rezultatas	29	-	-	-	182	182
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas, atėmus atidėtąjį mokestį	17,24	-	(1.484)	-	-	(1.484)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	(1.484)	-	182	(1.302)
Bendrosios pajamos (sąnaudos) už metus iš viso		-	(1.484)	-	31.306	29.822
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus mokesčius)	24	-	(9.848)	-	9.848	-
Dividendai	10	-	-	-	(50.010)	(50.010)
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.		259.443	71.769	25.944	250.313	607.469

Pinigų srautų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d.

tūkst. Eur	Pastabos	2022 m.	2021 m. (pertvarkyta) ¹
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus		31.124	50.031
Koregavimai suderinti grynąjį pelną su grynaisiais pinigų srautais:			
Asocijuotųjų įmonių (pelno) dalis	19	(205)	(366)
Mokėjimų akcijomis sąnaudos		-	14
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	16,17,18	94.097	86.793
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas/(atstatymas)	17	-	6.095
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezultatas		7.702	5.852
Finansinio turto vertės sumažėjimas/(atstatymas)		581	(355)
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	15	(299)	6.776
Dotacijų nusidėvėjimas ir amortizacija	28	(1.184)	(1.253)
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)		698	670
Atsargų nurašymas iki grynosios realizavimo vertės (atstatymas)		62	26
Nuostoliai (pajamos) dėl ilgalaikio materialiojo turto perleidimo/nurašymo		4.150	3.802
Asocijuotųjų įmonių (pelno) dalis	19	(205)	(366)
Palūkanų pajamos	14	(76)	(62)
Palūkanų sąnaudos	14	15.351	13.489
Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)		24	37
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Prekybos ir kitų gautinų sumų (padidėjimas)/sumažėjimas		4.573	(11.006)
Atsargų, išankstinių apmokėjimų, kito trumpalaikio ir ilgalaikio turto (padidėjimas)/sumažėjimas		(7.876)	(1.029)
Prekybos ir kitų mokėtinų sumų, ateinančių laikotarpių pajamų, gautų avansų, kitų ilgalaikių ir trumpalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas/(sumažėjimas) ¹		96.771	53.658
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		245.493	213.172
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(249.917)	(184.641)
Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimo		5	132
Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma (grynąja verte)		(5.951)	-
Gautos dotacijos	28	13.906	11.448
Gauti dividendai	19	192	197
Gautos palūkanos		70	62
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(241.695)	(172.802)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Gautos paskolos	26	193.000	-
Sugrąžintos paskolos	26	(7.901)	(7.901)
Grupės lėšų koncentravimo platforma (grynąja verte)	26	(47.122)	47.123
Išmokėti dividendai		(50.041)	(55.357)
Nuomos mokėjimai	26	(4.085)	(5.006)
Sumokėtos palūkanos	26	(17.548)	(13.670)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		66.303	(34.811)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	26	14.524	8.965
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	22	84.625	14.524

¹2022 m. (i) mokėtinų sumų už ilgalaikį materialųjį turtą buvo pridėtos prie eilutės „Prekybos ir kitų mokėtinų sumų, ateinančių laikotarpių pajamų, gautų avansų, kitų ilgalaikių ir trumpalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas/(sumažėjimas)“, (ii) atidėjinių padidėjimas/(sumažėjimas), finansinio turto vertės sumažėjimas/(vertės sumažėjimo atstatymas), atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės/(atstatymas) buvo išskirtas į atskirus eilučių vienetus, todėl palyginamieji skaičiai buvo atitinkamai pakeisti.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

Už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d.

1 Bendroji informacija

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje įregistruota akcinė bendrovė. 2015 m. gruodžio 11 d. Bendrovė buvo įregistruota Juridinių asmenų registre, kurio tvarkytojas yra VĮ „Registru centras“. Bendrovė veiklą pradėjo vykdyti nuo 2016 m. sausio 1 d. Bendrovės buveinės adresas – Laisvės pr. 10, LT-04215, Vilnius, Lietuva. Bendrovės kodas 304151376, PVM mokėtojo kodas LT100009860612. Bendrovė įsteigta neribotam laikui.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymas bei elektros energijos garantinis tiekimas.

Bendrovės akcininkai:

	2022 m. gruodžio 31 d.		2021 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)
AB „Ignitis grupė“	894.630.333	100	894.630.333	100
Iš viso	894.630.333	100	894.630.333	100

Bendrovės patrunuojančioji įmonė yra AB „Ignitis grupė“ (įmonės kodas 301844044, registracijos adresas Laisvės per. 10, LT-04215 Vilnius, Lietuva), kuri 2022 m. gruodžio 31 d. valdo 100 proc., o 2021 m. gruodžio 31 d. – 100 proc. Bendrovės akcijų. Patrunuojančiosios įmonės akcininkų struktūra 2022 m. gruodžio 31 d. buvo – Lietuvos Respublikos finansų ministerija (valdo 74,99 proc.), mažmeniniai bei instituciniai investuotojai (valdo 25,01 proc.). 2021 m. gruodžio 31 d. patrunuojančiosios įmonės akcininkų struktūra buvo LR finansų ministerija (valdo 73,08 proc.), mažmeniniai bei instituciniai investuotojai (valdo 25,25 proc.) ir savos akcijos (1,67 proc.).

AB „Ignitis grupė“ yra pagrindinė kontroliuojanti įmonė. Grupę sudaro AB „Ignitis grupė“ ir visos jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė).

Bendrovės investicijos į asocijuotąsias įmones sudarė:

Asocijuotoji įmonė	Įmonės buveinės adresas	Įsigijimo metai	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
			Bendrovės dalis (proc.)	Bendrovės dalis (proc.)	
UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“	Laisvės pr. 10, LT-04215, Vilnius, Lithuania	2013 m.	26,40	26,40	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų, viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugos, klientų aptarnavimo paslaugos.

Rengiant šias finansines ataskaitas Bendrovės investicijos į asocijuotąsias įmones buvo pripažintos naudojant nuosavo kapitalo metodą (3.12 pastaba). 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo dukterinių įmonių.

Bendrovės veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas. Licencijas išduoda ir licencijuotą veiklą kontroliuoja Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba, VERT). Taryba nustato viršutines elektros ir gamtinių dujų skirstymo paslaugų kainų ribas (3.23 pastaba).

Šias finansines ataskaitas Bendrovės vadovybė pasirašė 2023 m. vasario 28 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti arba nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų bei reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

2 Rengimo pagrindas

2.1 Apskaitos pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – TFAS)

Bendrovės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d. (toliau – finansinės ataskaitos), yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu ir vertinimu istorine įsigijimo savikaina, išskyrus tam tikrą ilgalaikį materialųjį turtą (3.23 pastaba), kuris įvertintas tikrąja verte.

Šių finansinių ataskaitų pateikimo valiuta yra euras, kuris yra Bendrovės funkcinė valiuta, ir visos vertės yra suapvalintos iki artimiausio tūkstančio skaičiaus (tūkst. Eur), išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip. Bendrovės finansinėse ataskaitose pateikiama palyginamoji praėjusio ataskaitinio laikotarpio informacija. 2022 m. tam tikrų finansinės padėties ataskaitos ir pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnių pateikimas buvo pakeistas, todėl 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitos ir pelno (nuostolių) ataskaitos pateikimas buvo pakoreguotas, kad atspindėtų tokius pokyčius. Šie pokyčiai neturėjo įtakos bendrųjų pajamų, pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoms. Visa susijusi informacija atskleista 6-oje pastaboje.

Finansiniai Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

3 Reikšmingi apskaitos principai

3.1 Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai

3.1.1 Apskaitos politikos pasikeitimai ir atskleidimai

Rengiant šias finansines ataskaitas taikyta apskaitos politika atitinka apskaitos politiką, taikytą rengiant Bendrovės metines finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d., išskyrus naujus standartus, kurie įsigaliojo 2022 m.

3.1.1.1 Standartai ar išaiškinimai, kurie buvo paskelbti ir priimti taikymui Europos sąjungoje per ataskaitinį laikotarpį

Toliau pateikiami nauji standartai ir (arba) standartų pataisos, kurie buvo patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (toliau – TASV) ir priimti taikymui Europos Sąjungoje per metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d.:

Standartai ir/ar išaiškinimai, kurie įsigaliojo 2022 metais:

Ilgalaikis materialusis turtas: Įplaukos prieš naudojimą pagal paskirtį (16-ojo TAS pataisos)

Nuostolingos sutartys – Sutarties užbaigimo išlaidos (37-ojo TAS pataisos)

TFAS standartų metiniai patobulinimai 2018–2020 m.

Nuorodos į Konceptualiuosius finansinės atskaitomybės pagrindus

Šių standartų, standartų pakeitimų ir aiškinimų taikymas neturėjo reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms.

3.1.2 Išleisti, bet dar neįsigalioję ir anksčiau nepradėti taikyti standartai

Rengdama šias finansines ataskaitas, Bendrovė netaikė naujų TASV patvirtintų TFAS, TAS, standartų pataisų ir išaiškinimų, kurių įsigaliojimo data yra vėlesnė nei 2022 m. gruodžio 31 d. ir kuriuos galima taikyti anksčiau. Toliau pateikiami nauji standartai ir/ar standartų pataisos, kurie yra išleisti, bet dar negalioja:

Atidėtasis mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, atsirandančiais iš vieno sandorio (12-ojo TAS pataisos)

Pataisomis susiaurinama pradinio pripažinimo išimties apimtis neįtraukiant sandorių, dėl kurių susidaro lygūs ir kompensuojantieji laikinieji skirtumai, pvz., dėl nuomos įsipareigojimų. Pataisos taikomos metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau. Nuomos sutarčių atveju susijęs atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai turės būti pripažįstami nuo anksčiausio pateikto lyginamojo laikotarpio pradžios, o bet kokia sukaupta įtaka pripažįstama kaip nepaskirstytojo pelno arba kitų nuosavybės komponentų, buvusių tą dieną, koregavimas. Visiems kitiems sandoriams pataisos taikomos tiems, kurie įvyko po anksčiausio pateikiamo laikotarpio pradžios. Pataisos dar nėra patvirtintos taikyti ES.

Bendrovės vadovybė šiuo metu vertina šių pataisų įtaką finansinėms ataskaitoms.

Informacijos apie apskaitos politiką atskleidimas (1-ojo TAS ir 2-ojo TFAS praktikos pareiškimo pataisos)

Pataisų tikslas – parengti gaires ir pavyzdžius, padedančius ūkio subjektams priimti sprendimus dėl reikšmingumo pateikiant apskaitos politiką. Konkrečiau, pataisomis reikalaujama, kad ūkio subjektai atskleistų reikšmingą, o ne svarbią apskaitos politikos informaciją. Pataisomis taip pat nurodoma, kad apskaitos politikos informacija laikoma reikšminga, jei galima pagrįstai tikėtis, kad, vertinant kartu su kita ūkio subjekto finansinėse ataskaitose pateikta informacija, ji turės įtakos sprendimams, kuriuos priima finansinių ataskaitų pirminiai naudotojai. Pataisose taip pat išaiškinama, kad:

- ne visa apskaitos informacija, susijusi su reikšmingais sandoriais, kitais įvykiais ar sąlygomis, yra reikšminga;
- apskaitos politikos informacija yra reikšminga, jei ūkio subjekto finansinių ataskaitų naudotojams ji reikalinga, kad suprastų kitą reikšmingą finansinių ataskaitų informaciją;
- atskleisti nereikšmingą informaciją apie apskaitos politiką nedraudžiama, tačiau ji neturi užgožti reikšmingos apskaitos politikos informacijos; ir
- pataisos neatleidžia ūkio subjekto nuo pareigos laikytis kitų TFAS nustatytų informacijos atskleidimo reikalavimų.

Šias pataisas ūkio subjektas turi taikyti metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau. Pataisos yra patvirtintos taikyti ES.

Bendrovės vadovybė šiuo metu vertina šių pataisų įtaką finansinėms ataskaitoms.

Kiti standartai

Dėl žemiau pateiktų naujų standartų ar standartų pataisų nėra tikimasi reikšmingo poveikio Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Kiti nauji standartai ir pataisai	TASV įsigaliojimo data	Patvirtinimo taikymui ES statusas
17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ ir 17-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pataisai	2023 m. sausio 1 d.	Patvirtinta
Informacijos apie apskaitos politiką atskleidimas (1-ojo TAS ir 2-ojo TFAS praktikos pareiškimo pataisai)	2023 m. sausio 1 d.	Patvirtinta
Apskaitinių įvertinimų apibrėžtis (8-ojo TFAS pataisai)	2023 m. sausio 1 d.	Patvirtinta
Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams ir ilgalaikiams įsipareigojimams (1-ojo TAS pataisai)	2024 m. sausio 1 d.	Dar nepatvirtinta
16-ojo TFAS „Nuoma“ pataisos. Nuomos įsipareigojimo vertinimas pardavimo ir atgalinės nuomos atveju	2024 m. sausio 1 d.	Dar nepatvirtinta

3.2 Pajamos pagal sutartis su klientais

Bendrovė sutartyse su klientais nustato, ar sutarties vykdymo įsipareigojimas (tiek aiškiai apibrėžtas, tiek numanomas) yra perduoti atskiras prekes ar paslaugas ar perduoti keletą atskirų prekių ar paslaugų, kurios iš esmės yra tos pačios ir turi tą patį perdavimo modelį klientui. Pažadėtos prekės ar paslaugos reikiama atskirą veiklos įsipareigojimą, jei prekės ar paslaugos yra atskiros. Pažadėta prekė ar paslauga laikoma atskira, jei tenkinami abu šie kriterijai:

- (i) klientas gali gauti naudos iš prekės ar paslaugos savarankiškai arba naudodamas kitus lengvai prieinamus išteklius ir
- (ii) prekė ar paslaugą galima atskirti nuo kitų pažadų sutartyje (skiriasi sutarties kontekste).

Bendrovės pagrindiniai teisiniai veiklos įsipareigojimai, nustatyti sutartyse su klientais, yra šie: elektros energijos skirstymas ir perdavimas, elektros energijos garantinis tiekimas, naujų vartotojų prijungimas.

Pajamos iš sutarčių su klientais yra pripažįstamos, kai perduotų prekių ar paslaugų kontrolė yra perduodama klientui už kainą, kuri atspindi atlygį, kurį Bendrovė tikisi turinti teisę gauti mainais į šias prekes ar paslaugas. Pajamos yra įvertinamos atsižvelgiant į atlygį, kurį Bendrovė tikisi turinti teisę gauti pagal sutartį su klientu, neįtraukiant sumų, surinktų trečiųjų šalių vardu.

Pajamos ir iš tam tikrų paslaugų sutarčių su klientais pripažįstamos remiantis faktiškai suteiktomis paslaugomis iki atskaitinio laikotarpio pabaigos kaip visų teikiamų paslaugų dalis, nes klientas gauna ir naudojasi nauda tuo pačiu metu. Pripažindama pajamas Bendrovė atsižvelgia į sutarčių su klientais sąlygas ir į visus svarbius faktus bei aplinkybes, įskaitant pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

3.2.1 Elektros energijos persiuntimo (skirstymo ir perdavimo) pajamos

Pajamos iš elektros energijos persiuntimo, apimančio perdavimą ir skirstymą, buitiniams vartotojams pripažįstamos per laikotarpį pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras, kuriose pateiktas suvartotos elektros energijos kiekis yra apskaičiuotas remiantis deklaruotais ar faktiniais skaitiklių rodmenimis, t. y. nustatytais patikrinus arba gavus duomenis per išmaniuosius skaitiklius. Jei nėra deklaruotų ar faktinių skaitiklių rodmenų, pajamos iš elektros energijos skirstymo ir perdavimo pripažįstamos remiantis vidutinio vartojimo įvertinimo metodu.

Pajamos iš elektros energijos persiuntimo, apimančio perdavimą ir skirstymą, verslo klientams yra pripažįstamos per laikotarpį pagal faktiškai patiektą elektros energiją, kurios kiekis yra nustatomas pagal elektros skaitiklių rodmenis. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui, per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t. y. sekančio mėnesio pradžioje, todėl sutarčių turtas nepripažįstamas. Taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti išankstiniai apmokėjimai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, tačiau vartotojų perdeklaravimo (5.5 pastaba) atveju susidaro permokos, kurios yra pripažįstamos sutarčių įsipareigojimais. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

Remiantis istoriniais Bendrovės duomenimis, buvo nustatyta, kad augant elektros energijos skirstymo ir perdavimo kainai, privatūs vartotojai paskutiniuosius metų mėnesiais yra linkę deklaruoti didesnę elektros energijos suvartojimą, negu buvo suvartota iš tikrųjų. Kadangi Bendrovės elektros energijos skirstymo ir perdavimo pajamos priklauso nuo vartotojų suvartotos elektros energijos kiekio, dėl deklaruoto per didelio elektros energijos suvartoto kiekio šios pajamos išauga, todėl, norint įvertinti atidėtų pajamų dydį, Bendrovė įvertina deklaruojamą elektros energijos suvartojimo kiekį. Bendrovės atidėtosios pajamos yra parodomos finansinės padėties ataskaitos eilutėje „Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai“ (24 pastaba). Įvertinimas grindžiamas istoriniu vartotojų suvartojimu ir Bendrovės atliktu elektros tinklų technologinių nuostolių įvertinimu. Visos prielaidos yra peržiūrimos finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Elektros energijos perdavimo paslaugos yra teikiamos ir perkamos iš elektros perdavimo sistemos operatoriaus. Bendrovė per vartotojo mokamą elektros tarifą surenka mokesčius už elektros energijos perdavimo paslaugas iš buitinių ir verslo klientų ir perveda juos elektros perdavimo sistemos operatoriumi. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis elektros perdavimo paslaugose, įsigytose iš elektros perdavimo sistemos operatoriaus, ir pripažįsta elektros energijos perdavimo pajamas (5.6 pastaba).

Pajamos iš elektros energijos skirstymo ir perdavimo yra reguliuojamos (3.24 pastaba).

3.2.2 Elektros energijos garantinio tiekimo pajamos

Bendrovė teikia elektros energijos garantinio tiekimo paslaugą buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Elektros energijos garantinis tiekimas – tai elektros energijos tiekimo užtikrinimo paslauga, teikiama laikinai 6 mėnesius vartotojams:

- kurie nustatytu laiku nepasirinko nepriklausomo elektros energijos tiekėjo;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su vartotojais sąlygomis;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia veiklą;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia su vartotoju sudarytą elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį.

Garantinio tiekimo elektros tarifas vartotojui, kuriam užtikrinamas garantinis tiekimas, susideda iš skirstymo ir perdavimo paslaugos kainos, VIAP (Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos) kainos ir garantinio tiekimo kainos. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui, per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t. y. sekančio mėnesio pradžioje, taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti išankstiniai apmokėjimai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, todėl sutarčių turtas ir sutarties įsipareigojimai nėra pripažįstami. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

Garantinio tiekimo kaina susideda iš elektros energijos kainos, kuri lygi vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainai, pritaikius koeficientą 1,15 buitiniams vartotojams ir 1,25 nebutiniams vartotojams. Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo kainos pripažįstamos per laikotarpį pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras, kuriose pateiktas suvartotos elektros energijos kiekis yra apskaičiuotas remiantis deklaruotais ar faktiniais skaitiklių rodmenimis, t. y. nustatytais patikrinus arba gavus duomenis per išmaniusius skaitiklius.

Bendrovė per garantinio tiekimo elektros tarifą surenka iš vartotojų VIAP mokesčius ir perveda VIAP lėšų administratoriui UAB „Baltpool“. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė surinkdama ir pervesdama VIAP mokesčius veikia kaip agentas, todėl VIAP mokesčiai apskaitomi pajamas sudengiant su sąnaudomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos eilutėje „Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimai“ (5.8 pastaba).

Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo yra reguliuojamos (3.24 pastaba).

Elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos yra nustatomos vadovaujantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 (toliau – Metodika).

Elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu elektros energetikos sektoriui yra taikomas 2022–2026 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojamos ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatytos viršutinės kainų ribos, pokyčių, įskaitant esminį paslaugų apimtį, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių (nuo rinkos dalyvio nepriklausančių) veiksnių pokytį.

3.2.3 Gamtinių dujų skirstymo pajamos

Pajamos iš nebutinių vartotojų už gamtinių dujų skirstymą pripažįstamos per laikotarpį, remiantis vartotojų pateiktomis matavimo prietaisų rodmenimis arba, jei vartotojai nepateikė matavimo prietaisų parodymų, dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, suderintą su VERT (kaupimo principu).

Pajamos iš buitinių vartotojų pripažįstamos per laikotarpį, remiantis dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, t. y. apskaičiuojant pajamas yra įvertinti neatitikimai tarp buitinių vartotojų deklaruotų ir jiems išskirstytų dujų kiekių (kaupimo principas). Pajamos iš buitinių vartotojų nesudaro reikšmingos dujų skirstymo pajamų dalies. Klientams sąskaitos faktūros yra išrašomos mėnesiui, per kurį vykdomas veiklos įsipareigojimas, pasibaigus, t. y. sekančio mėnesio pradžioje, taip pat pagal šias sutartis su klientais nėra numatyti išankstiniai apmokėjimai veiklos įsipareigojimo prieš vykdymą ar vykdymo metu, todėl sutarčių turtas ir sutarties įsipareigojimai nėra pripažįstami. Sutartyse nėra nustatytos reikšmingos apmokėjimo sąlygos.

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainodara yra reguliuojama Tarybos vadovaujantis Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367.

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos ir (ar) pajamų viršutinė riba yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu gamtinių dujų sektoriuje yra taikomas 2019–2023 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojama kartą per metus pasikeitus infliacijos lygiui, importuojamų (atgabenamų) gamtinių dujų kainoms, mokesčiams, teisės aktų reikalavimams, gamtinių dujų įmonėms įgyvendinus su Taryba suderintas investicijas, nepasiekus arba viršijus pajamų viršutinę ribą ar nukrypus nuo pagal aprašą, patvirtintą Tarybos 2012 m. balandžio 11 d. nutarimu Nr. O3-90, nustatytų rodiklių.

Gamtinių dujų skirstymo pajamos yra reguliuojamos (3.24 pastaba).

3.2.4 Naujų vartotojų prijungimų pajamos

Bendrovės gautos įmokos už naujų vartotojų prijungimą, pripažįstamos pajamomis per laikotarpį, kuriuo Bendrovė užtikrina kliento prijungimą prie elektros ir dujų skirstomųjų tinklų. Bendrovė pasirašo atskiras sutartis su klientais dėl prijungimo prie skirstomojo tinklo paslaugos. Taip pat, Bendrovė pasirašo skirstymo sutartis su verslo klientais dėl skirstymo paslaugų arba turi menamą sutartį dėl elektros energijos skirstymo paslaugų su buitiniiais klientais ir dujų skirstymo paslaugų su verslo ir buitiniiais klientais. Prijungimas prie skirstomojo tinklo yra ne atskiras įvykdymo įsipareigojimas, o veikiau neatsiejama elektros energijos ir dujų tiekimo ir skirstymo paslaugos dalis. Pasirašius sutartį su klientu klientas sumoka 100 proc. avansą, kurį Bendrovė apskaito kaip sutartinį įsipareigojimą kaip gautus išankstinius apmokėjimus (31.2 pastaba). Vėliau, užbaigus prijungimo darbus yra pasirašomas darbų priėmimo-perdavimo aktas ir išrašoma sąskaita ir šie iš klientų gauti mokesčiai tuomet yra apskaitomi kaip ateinančių laikotarpių pajamos (sutartiniai įsipareigojimai, žr. 31.1 pastabą), kurios yra proporcingai pripažįstamos pajamomis per numatomą santykių su klientais laikotarpį, kurio trukmę riboja susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis, kurio trukmė – 27 metai elektros tinklui ir 46-55 metai dujų tinklui. Prijungimo mokesčiai, gauti iš klientų, finansinės padėties ataskaitoje apskaitomi kaip įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais.

3.3 Kitos pajamos

Veiklos (technologinio ir dujų turto) nuomos pajamos yra pripažįstamos lygiomis dalimis per nuomos laikotarpį.

3.4 Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolių) dalyje kaupimo principu, kai jos yra patiriamos.

3.5 Pelno mokestis ir atidėtas mokestis

3.5.1 Pelno mokestis

Ataskaitinių ir praėjusių laikotarpių pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri, tikimasi, bus atgauta iš arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Taikomas toks pelno mokestis ir mokesčių įstatymai, kurie galiojo ar iš esmės galiojo finansinės padėties ataskaitos datą.

Pelno mokestis apskaičiuojamas nuo pelno prieš mokesčius. Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2022 ir 2021 m. buvo 15 proc.

Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje avansu sumokėtas pelno mokestis bei apskaityti pelno mokesčio įsipareigojimai rodomi sudengiant juos, kai jie yra susiję su ta pačia mokesčius administruojančia institucija.

3.5.2 Atidėtas mokestis

Atidėtas mokestis apskaitomas įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų likutinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei apmokestinamam, nei finansiniam pelnui ar nuostoliumi.

Atidėtojo mokesčio turto likutinė vertė peržiūrima kiekvieną kartą sudarant finansinių ataskaitų rinkinį ir yra sumažinama, jeigu nėra tikėtina, kad ateityje bus gautas pakankamas apmokestinamas pelnas šiam turtui ar jo daliai realizuoti. Atidėtojo mokesčio turto suma sumažinama iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas taikant mokesčio tarifus, kuriuos numatoma taikyti, kai bus realizuojamas susijęs atidėtojo mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kai atidėtas mokestis susijęs su ta pačia mokesčius administruojančia institucija.

3.5.3 Pelno mokestis ir atidėtas mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtieji mokesčiai turi būti pripažinti pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukti į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis yra susijęs su sumomis, apskaitomomis per kitas bendrąsias pajamas, ir kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje tą patį ar kitą laikotarpį.

3.6 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

3.7 Nematerialusis turtas

3.7.1 Programinė įranga

Programinė įranga apskaitoma įsigijimo savikaina, atėmus sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui susijusiomis išlaidomis.

Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį.

3.7.2 Servitutai

Bendrovės nematerialaus turto grupėje „Servitutai ir apsaugos zonos“ apskaitomos Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, servitutų pagrindais. Servitutai yra įstatyminiai ir sutartiniai:

- Įstatyminiai servitutai – tai Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, kuriuose iki 2004 m. liepos 10 d. buvo įrengti elektros tinklai, įstatyminių servitutų pagrindais. Laikotarpiu nuo 2004 m. liepos 10 d. iki 2018 m. pagal tuo metu galiojusias Elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) nuostatas buvo numatyta, kad tiesiti naujus tinklus galima tik susitarus su savininkais, tad šiuo laikotarpiu buvo tariamasi su savininkais individualiai (buvo sudaromos notarinės sutartys, susitariama su savininko sutikimu ir pan.), todėl EEĮ nenumato pareigos Bendrovei atlyginti už šiuo laikotarpiu nustatytus servitutus.
- Sutartiniai servitutai – tai Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, kuriuose nuo 2018 m. įrengti elektros tinklai, servitutų pagrindais.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra neribotas, todėl turtas neamortizuojamas. Naudingo tarnavimo laikas nėra ribotas, kadangi teisės naudotis nustatytais žemės plotais suteikiamos neterminuotam laikui, vadovaujantis servituto išmokų sutarties nuostatomis bei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.130 punktu. Tai reiškia, kad nepriklausomai nuo Bendrovės ilgalaikio materialaus turto, kuris pastatytas minėtuose plotuose, būklės, teisė naudotis nustatytu plotu išlieka ir, atstačius fizinę turto būklę ar sukūrus naują, plotu bus naudojamas ir toliau neribota laiką. Įstatyminių servitutų turtui yra formuojamas ir ilgalaikių įsipareigojimų atidėjinyss pagal TAS 37 (žr. 3.18 pastabą „Atidėjiniai“). Vertinant įsipareigojimų sumą yra atsižvelgiama į tikėtiną atsiskaitymo laiką ir besikreipiančių asmenų kiekį, atidėjinyss apskaičiuotas diskontuota verte (žr. 5.4 pastabą).

Bendrovė tikrina servitutų nematerialiojo turto galimą vertės sumažėjimą, lygindama jo atsiperkamąją vertę su likutine verte bent kartą per metus, arba tais atvejais, kai yra vertės sumažėjimo požymių. Pasikeitus turto vertei, toks pokytis apskaitomas mažinant/didinant servitutų turto vertę.

3.7.3 Specialiosios žemės naudojimo sąlygos (apsaugos zonos)

Bendrovės nematerialaus turto grupėje „Servitutai ir apsaugos zonos“ apskaitomos Bendrovės pareigos įregistruoti ir teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus specialiųjų žemės naudojimo sąlygų pagrindais. Taikomi apskaitos principai analogiški 3.7.2 „Servitutai“ taikomiems apskaitos principams.

3.7.4 Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolio suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3-4 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį. Turto amortizacija pradedama skaičiuoti tada, kai turtas pradedamas naudoti, t. y. kai jis yra toje vietoje ir tokios būklės, kokia yra reikalinga vadovybės numatomu būdu naudoti.

3.8 Ilgalaikis materialusis turtas

Turtas, priskiriamas elektros veiklos segmento pinigų generuojantiems vienetais (toliau – „Elektros veiklos segmento PGV“ arba „Elektros PGV“), apskaitomas perkainota verte, o turtas, priskiriamas dujų veiklos segmento pinigų generuojantiems vienetais (toliau – „Dujų veiklos segmento PGV“ arba „Dujų PGV“), apskaitomas savikaina.

Savikainos metodas – Dujų PGV	Perkainota verte – Elektros PGV
Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	Žemė
Nebaigta statyba	Pastatai
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Elektros tinklai ir jų statiniai
	Nebaigta statyba
	Kitas ilgalaikis materialusis turtas

Eilutėse „Nebaigta statyba“ ir „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“ priskiriamos įvairios turto grupės, todėl dalis šių grupių turto apskaitoma savikainos metodu, o kita dalis – perkainota verte.

Savikaina apima ilgalaikio materialiojo turto dalių pakeitimo išlaidas, kai jos patiriamos, jei šios išlaidos atitinka turto pripažinimo kriterijus. Pakeistos turto dalies likutinė vertė yra nurašoma. Vėlesnės remonto išlaidos yra pridedamos prie likutinės turto vertės, jei yra tikėtina, kad Bendrovė ateityje iš šių išlaidų gaus ekonominę naudą ir jei jas galima patikimai įvertinti. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos pelno (nuostolių) dalyje per tą finansinį laikotarpį, kuriame jos buvo patirtos.

Ilgalaikis materialusis turtas apima atsargines dalis, atsarginius įrenginius ir priežiūros įrenginius, kai jie atitinka ilgalaikio materialiojo turto apibrėžimą. Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai nors kartą per metus peržiūrimi ir, prireikus, koreguojami. Skolinimosi išlaidų apskaita atskleista 3.13 pastaboje.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susiję sukauptas nusidėvėjimas ir sukauptas vertės sumažėjimas neapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Pelnas arba nuostoliai, perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę. Pardavus perkainotą turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai nebaigta statyba užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi likutinės vertės padidėjimo suma bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstama kitose bendrosiose pajamose, o paskui priskiriama perkainojimo rezervui nuosavame kapitale. Tačiau padidėjimas pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstamas tokia suma, kokia atstato to paties turto anksčiau pelno (nuostolių) dalyje pripažintą sumažėjimą dėl perkainojimo. Turto perkainojimo metu susidariusi likutinės vertės sumažėjimo suma dažniausiai pripažįstama pelne (nuostoliuose); o sumažėjimai, kurie padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, pripažįstami kitose bendrosiose pajamose ir šia suma yra mažinamas perkainojimo rezervas. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo (kai likutinė vertė padidėja po perkainojimo) parodomas pelno (nuostolių) dalyje, o nusidėvėjimas, apskaičiuotas remiantis turto pradine įsigijimo savikaina, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, atėmus atidėtojo mokesčio poveikį.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo savikainą/perkainotas sumas iki likvidacinės vertės per šiuos įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius (metais):

Ilgalaikio materialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikotarpis (metų skaičius)
Pastatai	15-60
Elektros tinklai ir jų statiniai	
Inžineriniai pastatai	50
35-110 kV transformatorinių pastočių pastatai	35
6-10 kV skirstomųjų punktų pastatai	35
10/0.4 kV transformatorinių pastatai	35
Ryšių ir valdymo sistemos įranga	15-25
Elektros tinklai ir jų statiniai	5-50
35-110 kV transformatorių pastočių el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	30
6-10 kV skirstomųjų punktų el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	30
10/0.4 kV galios transformatoriai	30
35 kV kabelių ir oro linijos	40-45
0.4-10 kV kabelių ir oro linijos	15-40
35-110 kV galios transformatoriai	40
Ryšių ir valdymo sistemos įranga (išskyrus pastatus)	5-45
Hidrotechniniai įrenginiai ir statiniai	50-75
Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	13-55
Transporto priemonės	5-10
Kompiuterinė ir kita ryšių technika	3-10
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	3-50

3.9 Naudojimo teise valdomas turtas

Naudojimo teise valdomas turtas yra turtas, kuris parodo Bendrovės teisę naudotis nuomojamu turtu nuomos laikotarpiu. Bendrovė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą visų rūšių nuomai, įskaitant naudojimo teise valdomo turto nuomą subnuomos atveju, išskyrus nematerialiojo turto nuomą, trumpalaikę nuomą ir mažaverčio turto nuomą.

3.9.1 Naudojimo teise valdomo turto pirminis vertinimas

Nuomos pradžios datą Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą įvertina savikaina. Naudojimo teise valdomo turto savikainą sudaro: nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo suma, bet kokios nuomos mokesčiai pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas; bet kokios Bendrovės patirtos pirminės tiesioginės išlaidos; ir išlaidų, kurias Bendrovė patirs išmontuodama ir pašalindama nuomojamą turtą, tvarkydama jo buvimo vietą arba atkurdama tokią nuomojamo turto būklę, kokios reikalaujama pagal nuomos sąlygas, įvertis, nebent tos išlaidos patiriamos atsargoms gaminti. Bendrovė prisiima su šiomis išlaidomis susijusį įsipareigojimą pradžios datą arba pasinaudojusi nuomojamu turtu tam tikrą konkretų laikotarpį. Bendrovė pripažįsta šias išlaidas kaip dalį naudojimo teise valdomo turto savikainos, kai yra prisiimamas įsipareigojimas dėl šių išlaidų.

3.9.2 Naudojimo teise valdomo turto vėlesnis vertinimas

Po pradžios datos Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina taikydama savikainos metodą. Taikydama savikainos metodą, Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina savikaina: atėmus visą sukauptą nusidėvėjimą ir visus sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, pakoreguotus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo.

Apskaičiuodama naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą, Bendrovė taiko 16-ojo TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“ nusidėvėjimo reikalavimus.

Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą:

Naudojimo teise valdomo turto grupė	Nusidėvėjimo laikotarpis (metais)
Žemė	3-136
Transporto priemonės	2-5
Patalpos	3-31
Kitas naudojimo teise valdomas turtas	3-6

Jeigu iki nuomos laikotarpio pabaigos Bendrovei perleidžiama nuomojamo turto nuosavybės teisė arba jeigu naudojimo teise valdomo turto kaina rodo, kad Bendrovė pasinaudos pasirinkimo pirkti teise, Bendrovė apskaičiuoja naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą

nuo pradžios datos iki nuomojamo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos. Kitu atveju Bendrovė naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą skaičiuoja nuo pradžios datos iki ankstesnės iš šių datų: naudojimo teise valdomo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos arba nuomos laikotarpio pabaigos.

Bendrovė naudojimo teise valdomą turą finansinės padėties ataskaitoje pateikia atskirai nuo ilgalaikio materialaus turto.

3.10 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų datą Bendrovė peržiūri likutinę ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo turto ir naudojimosi teise valdomo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti individualaus turto atsiperkamosios vertės, yra paskaičiuojama pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamoji vertė. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams, priešingu atveju turtas yra paskirstomas mažesnėmis pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra neapibrėžtas, prestižo ir nematerialiojo turto, kuris nėra dar paruoštas naudojimui, vertės sumažėjimo testai yra atliekami kiekvienų finansinių ataskaitų datą bei, kai yra vertės sumažėjimo požymių.

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini grynieji būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, dabartinę pinigų laiko vertę bei su turto susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant grynuosius būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (arba pinigų generuojančio vieneto, toliau – PGV) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto likutinė vertė, likutinė turto (arba PGV) vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo nedelsiant pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai likutinė turto (arba PGV) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų likutinės šio turto (arba PGV) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas nedelsiant pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

3.11 Investicijos į asocijuotąsias įmones

Investicijos į asocijuotas įmones, kurioms Bendrovė daro reikšmingą įtaką, yra apskaitomos nuosavybės metodu. Vadovaujantis nuosavybės metodu, investicijos pradžioje pripažįstamos įsigijimo savikaina, o likutinė vertė didinama arba mažinama, atsižvelgiant į investuotojui tenkančią įsigytos įmonės grynojo turto pokyčio dalį po įsigijimo.

Bendrovei tenkanti pelno ar nuostolio dalis po įsigijimo datos yra pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje, o jai tenkantys kitų bendrųjų pajamų pasikeitimai po įsigijimo datos yra pripažįstami kitose bendrosiose pajamose, atitinkamai koreguojant investicijos likutinę vertę. Kai Bendrovei tenkanti asocijuotosios įmonės nuostolių dalis lygi ar viršija jos turimą nuosavybės dalį asocijuotoje įmonėje, įskaitant visas užtikrinimo priemonėmis negarantuotas gautinas sumas, Bendrovė toliau nepripažįsta nuostolių, nebent ji prisiėmė įsipareigojimus ar atliko mokėjimus asocijuotosios įmonės vardu.

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną Bendrovė įvertina, ar yra objektyvių įrodymų, kad investicijos į asocijuotą įmonę vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė apskaičiuoja vertės sumažėjimo sumą, kurios dydis lygus asocijuotosios įmonės atsiperkamosios ir likutinės vertės skirtumui ir pripažįsta šią sumą asocijuotųjų įmonių pelno (nuostolių) ataskaitoje.

3.12 Finansinės priemonės

Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, dėl kurios pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė.

3.12.1 Finansinis turtas

Bendrovė finansinį turtą skirsto į toliau nurodytas 3 kategorijas:

- i) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- ii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis (toliau – TVKBP); ir
- iii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (toliau TVPN).

Sandorio išlaidos apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Bendrovė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų sudariusi finansinės priemonės sutarties.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba TVKBP, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (toliau – SPPI) nuo pagrindinės nepadengtos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei. Finansinis turtas, susijęs su pinigų srautais, kurie nėra SPPI, yra priskiriamas ir vertinamas TVPN, nepriklausomai nuo verslo modelio. Nuo šio finansinio turto apskaičiuotos palūkanų pajamos yra pripažįstamos finansinės veiklos pajamomis amortizuojant faktinių palūkanų metodu. Visas pelnas arba nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi kaip gautinų sumų ir paskolų vertės sumažėjimo sąnaudos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Finansinio turto skirstymas po pirminio pripažinimo į pirmiau aprašytas kategorijas pagrįstas verslo modeliu, kurį Bendrovė taiko valdydama finansinį turtą bei turto pinigų srauto ypatybes. Finansinio turto grupei taikomas verslo modelis nustatomas lygmeniu, kuriuo matyti, kaip visos finansinio turto grupės kartu valdomos siekiant konkretaus Bendrovės verslo tikslo. Taikomam verslo modeliui neturi įtakos Bendrovės vadovybės ketinimai pavienių priemonių atžvilgiu. Bendrovė gali taikyti daugiau nei vieną verslo modelį savo finansiniam turtui valdyti. Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, finansinio turto apskaita, išskyrus finansinį turtą, kuris vėliau įvertinamas TVKBP ir TVPN, ir kurio Bendrovė neturi, yra tokia:

3.12.1.1 Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina

Amortizuota savikaina vertinamas finansinis turtas vėliau yra apskaitomas naudojant faktinių palūkanų normos metodą (toliau – FPN) ir jiems taikomas vertės sumažėjimas. Amortizuota savikaina yra suma, kuria finansinė priemonė buvo pradžioje pripažinta, atėmus pagrindinės sumos grąžinimus, pridėjus sukauptas palūkanas ir, finansiniam turtui – atėmus bet kokius nurašymus dėl tikėtinų kredito nuostolių.

Finansinis turtas pripažįstamas trumpalaikiu turtu, išskyrus tuos atvejus, kuomet jo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju jis pripažįstamas ilgalaikiu turtu.

3.12.1.2 Faktinių palūkanų normos metodas

FPN metodas taikomas apskaičiuojant finansinio turto amortizuotą savikainą, taip pat atitinkamu laikotarpiu pelno (nuostolių) ataskaitoje paskirstant palūkanų pajamas.

FPN – norma, kurią taikant apskaičiuotos būsimos pinigų įplaukos tikėtiniu finansinio turto galiojimo laiko-tarpiu, tiksliai diskontuojamos iki finansinio turto bendrosios likutinės vertės, kuri rodo finansinio turto amortizuotą savikainą prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams. Skaičiuojant FPN, Bendrovė vertina tikėtinius pinigų srautus, atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas (pvz., išankstinį mokėjimą, pratęsimą, pasirinkimo pirkti ir panašius pasirinkimo sandorius), bet neatsižvelgdama į tikėtinius kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi atlygiai ir kitos sumos, kuriuos sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir, kurie yra neatskiriama FPN dalis, sandorių sąnaudos, taip pat visos kitos premijos arba nuolaidos. Skaičiuojant FPN daroma prielaida, kad pinigų srautus ir tikėtiną panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laikotarpį galima patikimai įvertinti. Kai pinigų srautų arba finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) tikėtino galiojimo laikotarpio patikimai įvertinti neįmanoma, Bendrovė naudoja sutartyje numatytus pinigų srautus per visą sutartyje numatytą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) galiojimo laikotarpį.

3.12.1.3 Finansinio turto vertės sumažėjimas - tikėtini kredito nuostoliai (toliau – TKN)

Bendrovė atlieka į ateitį orientuotą TKN, susijusių su jos skolos priemonėmis, vertinamos amortizuota savikaina, vertinimą nepaisant to, ar egzistuoja vertės sumažėjimo požymių.

Bendrovės patiriami kredito nuostoliai apskaičiuojami, kaip visų sutartyje numatytų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė turi gauti pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė tikisi gauti, skirtumas (t. y. visas pinigų trūkumas), diskontuotas taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Pinigų srautus Bendrovė apskaičiuoja atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas per tikėtiną tos finansinės priemonės galiojimo laikotarpį, įskaitant turimo užstato pardavimo arba kitokio kredito vertės didinimo, kuris yra neatskiriamas nuo sutarties sąlygų, pinigų srautus.

TKN vertinami taip, kad atspindėtų nešališką ir tikėtiną svertinę sumą, nustatomą atsižvelgiant į galimus gauti rezultatus; pinigų laiko vertę; pagrįstą ir patvirtinamą informaciją apie įvykius praeityje ir dabartines sąlygas; bei pagrįstas ir patvirtinamas prognozes dėl įvykių ateityje ir ekonominių sąlygų finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai - tai TKN, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per laikotarpį nuo finansinio turto pirminio pripažinimo iki vėlesnės, finansinio turto padengimo, arba finansinio turto galutinio nurašymo, datos.

Bendrovė siekia, kad tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai būtų pripažįstami prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta. Paprastai kredito rizika reikšmingai padidėja prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta arba pastebima kitų su skolininku susijusių delsos veiksnių (pvz., pakeitimas arba restruktūrizacija). Todėl, jei ne per didelėmis išlaidomis ar pastangomis galima gauti pagrįstos ir patvirtinamos informacijos, kuri yra labiau orientuota į ateitį nei apie pradelstus mokėjimus, ja būtina remtis vertinant kredito rizikos pasikeitimus. Tikėtini kredito nuostoliai pripažįstami atsižvelgiant į individualiai arba bendrai įvertinta išduotų paskolų ir prekybos gautinų sumų kredito riziką, kurios vertinimas remiasi visa pagrįsta informacija, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Bendrovė taiko individualų ir bendrą vertinimą gautinų sumų vertės sumažėjimui vertinti.

Taikant bendrąjį vertinimą gautinų sumų tikėtinų kredito nuostoliams nustatyti Bendrovė naudoja atidėjinių matricą, pagal kurią atidėjiniai nuostoliams skaičiuojami prekybos gautinų sumų, kurioms būdingi skirtingi senėjimo ir pradelsto mokėjimo terminai, atžvilgiu. Siekiant apskaičiuoti TKN, gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes. Neatgautinumo analizė atliekama už pastaruosius 3 metus, siekiant nustatyti įsipareigojimų neįvykdymo rodiklį.

Bendrovės vadovybės sprendimas dėl individualaus vertinimo priimamas atsižvelgiant į galimybę gauti informaciją apie konkretaus skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, kuri leistų laiku nustatyti konkretaus skolininko reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, tokiu būdu leidžiant vadovybei priimti sprendimą dėl viso galiojimo laikotarpio TKN pripažinimo konkretaus skolininko atžvilgiu. Nesant patikimų informacijos šaltinių apie skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, Bendrovė vertina skolą taikydama bendrąjį vertinimą.

Suteiktų paskolų ir pinigų bei pinigų ekvivalentų tikėtinų kredito nuostolių pripažinimo etapai:

1. Suteikus paskolą, gavus pinigus ar pinigų ekvivalentus, Bendrovė pripažįsta dvylikos mėnesių tikėtinus TKN. Paskolos ar pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės nekoreguojant ją TKN suma.
2. Nustačius, kad kredito rizika, susijusi su paskolos gavėju arba banku, kuriame laikomi pinigai ir pinigų ekvivalentai, reikšmingai padidėjo (o tai parodo gautinos sumos, kurios yra pradelstos daugiau kaip 30 dienų, bei reikšminga neigiama informacija apie pokyčius, darančius įtaką skolininkui ir pan.), Bendrovė apskaitos viso paskolos ar pinigų ekvivalentų galiojimo tikėtinus kredito nuostolius. Visi finansinės priemonės galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai apskaičiuojami tik esant reikšmingam kredito rizikos, susijusios su paskolos gavėju, padidėjimui. Paskolos ar pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės nekoreguojant jų TKN suma.
3. Jeigu Bendrovė nustato, kad paskolos atgavimas tampa abejotinas, kai pagal sutartį vėluojama sumokėti 90 dienų, kad šio kliento skolą reikia priskirti prie abejotinų skolų, tuomet šią paskolą Bendrovė priskiria prie finansinio turto, kurio vertė sumažėjo dėl kredito rizikos (abejotinos paskolos ir gautinos sumos). Paskolos palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės, kuri sumažinama TKN suma.

Tikėtini gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai per visą laikotarpį pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Pinigų ir pinigų ekvivalentų TKN apskaičiuojama įvertinus finansinių institucijų, kuriuose pinigai laikomi, kredito reitingus ir kitus reikšmingus kriterijus (tokius kaip likvidumas, kapitalo pakankamumo priežiūra). Vadovybė įvertino, kad pinigų ir pinigų ekvivalentų TKN dažniausiai nėra reikšminga.

3.12.1.4 Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. credit-impaired) finansinis turtas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos įvykus vienam arba daugiau įvykių, kurie neigiamai paveikia tikėtinus būsimus to finansinio turto pinigų srautus. Finansinio turto vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos įrodymai yra stebėjimais grindžiami duomenys apie šiuos įvykius:

- a) dideli skolininko finansiniai sunkumai;
- b) sutarties pažeidimai, pavyzdžiui, laiku neapmokėta skola arba įmoka vėluojanti daugiau negu 90 dienų;
- c) skolininkui suteikta nuolaida, kurios skolininkas kitu atveju nebūtų suteikęs dėl ekonominių ar sutartyje nurodytų priežasčių, siejamų su skolininko finansiniais sunkumais;
- d) išauga tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas;
- e) dėl finansinių sunkumų išnyksta finansinio turto aktyvioji rinka;
- f) finansinis turto perkamas arba suteikimas su didele nuolaida, iš ko matyti patirti kredito nuostoliai.

Finansinio turto vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos gali kartu lemti keli įvykiai, kurie gali įvykti vienu metu arba vienas po kito per finansinio turto sutarties galiojimo laikotarpį.

3.12.1.5 Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal pardavimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turto susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę:
 - jei Bendrovė neišlaikė kontrolės, ji nutraukia finansinio turto pripažinimą, o visos perduodant sukurtos arba išlaikytos teisės ir prievolės pripažįstamos atskirai turtu arba įsipareigojimais;
 - jei Bendrovė išlaikė kontrolę, ji toliau pripažįsta finansinį turtą tiek, kiek toliau kontroliuoja finansinį turtą.

Vertinant ar Bendrovė išlaikė perduoto turto kontrolę, atsižvelgiama į gavėjo gebėjimą parduoti šį turtą. Jei gavėjas praktiškai geba parduoti visą turtą nesusijusiai trečiajai šaliai ir atlikti tai vienašališkai, netaikydamas perdavimui papildomų apribojimų, laikoma, kad Bendrovė kontrolės neišlaikė. Visais kitais atvejais Bendrovė kontrolę išlaikė.

3.12.2 Finansiniai įsipareigojimai ir išleistos nuosavybės priemonės

Skolos ar nuosavybės priemonės klasifikuojamos kaip finansiniai įsipareigojimai arba nuosavas kapitalas pagal susitarimo esmę. Bendrovė neturi išleidusi nuosavybės priemonių, išskyrus išleistą kapitalą.

3.12.2.1 Finansinių įsipareigojimų pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra klasifikuojami kaip finansiniai įsipareigojimai TVPN (kurių tikrosios vertės pokytis apskaitomas per pelno (nuostolių) dalį), paskolos, mokėtinos sumos arba kaip išvestinės finansinės priemonės, nurodytos kaip apsidraudimo priemonės efektyviame apsidraudime. Visi finansiniai įsipareigojimai iš pradžių pripažįstami tikrąja verte, o paskolų ir skolinių įsipareigojimų bei mokėtinų sumų atveju, atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas.

3.12.2.2 Vėlesnis vertinimas

Vėliau atliekant finansinių įsipareigojimų vertinimą jie yra skirstomi į dvi kategorijas:

- Finansiniai įsipareigojimai TVPN. 2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo finansinių įsipareigojimų TVPN.
- Finansiniai įsipareigojimai apskaitom amortizuota savikaina.

3.12.2.3 Finansiniai įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina

Tai kategorija, labiausiai aktuali Bendrovei. Po pirminio pripažinimo mokėtinos sumos, paskolos su palūkanomis vėliau vertinamos amortizuota savikaina, naudojant FPN metodą. Pelnas ir nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai įsipareigojimai yra nurašomi, taip pat vykdant EIR amortizacijos procesą.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į visas įsigijimo nuolaidas ar premijas ir mokesčius ar išlaidas, kurios yra neatskiriama FPN dalis. EIR amortizacija įtraukiama kaip finansinės išlaidos į pelno (nuostolių) ataskaitą.

3.12.2.4 Pateikimas ir skolinimosi kaštai

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami trumpalaikiams įsipareigojimams, išskyrus atvejus, kai Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimų vykdymą mažiausiai 12 mėnesių nuo ataskaitos datos.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės padėties ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitos datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kurio vertė viršija 100 tūkst. Eur, įsigijimu, statyba ar turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia gana daug laiko (daugiau nei vienerių metų), pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

3.12.2.5 Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų likutinių verčių pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

3.12.2.6 Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai sudengiami ir neto suma parodoma finansinės padėties ataskaitoje, kai yra teisinė galimybė užskaityti pripažintą sumą ir yra ketinimas atsiskaityti neto suma arba realizuoti turtą ir įsipareigojimus vienu metu. Įgyvendinama teisė nepriklauso nuo ateities įvykių ir teisiškai įgyvendinama ūkio subjekto ir visų sandorio šalių tiek įprastomis veiklos sąlygomis, tiek įsipareigojimų nevykdymo, nemokumo ar bankroto atveju.

3.13 Atsargos

Atsargos pateikiamos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų mažesnė. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą, išskyrus gamtines dujas, kurių savikaina apskaičiuojama naudojant svertinio vidurkio metodą (žr. toliau). Atsargų savikaina apima pirkimo kainą, mokesčius (išskyrus tuos, kuriuos vėliau Bendrovė susigražina iš mokesčių institucijų), transportavimo, tvarkymo ir kitas išlaidas, tiesiogiai priskirtinas atsargų įsigijimui. Savikaina skolinimosi išlaidų neapima. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

Vidutinė svertinė kaina yra apskaičiuojama kaip vidutinė svertinė atsargų kaina mėnesio pradžioje ir pirkimai per mėnesį.

3.14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima grynuosius pinigus, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių pradinis terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai, bei banko sąskaitos kreditus (angl. overdrafts). Banko sąskaitos kreditas apskaitomas finansinės padėties ataskaitos trumpalaikių įsipareigojimų paskolų straipsnyje.

3.15 Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą Bendrovė vertina nuomos įsipareigojimą ta data nesumokėtų nuomos mokesčių dabartine verte. Pradžios datą nuomos mokesčiai, įtraukti į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima fiksuotuosius mokesčius, atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas; kintamuosius nuomos mokesčius, kurie priklauso nuo indekso ar normos, iš pradžių įvertinamus naudojant indeksą ar normą pradžios datą; sumas, kurias Bendrovė turėtų mokėti pagal likvidacinės vertės garantijas; pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Bendrovė ta pasirinkimo teise pasinaudos; ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Bendrovė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą.

Kintami nuomos mokesčiai, nepriklausantys nuo indekso ar palūkanų normos, pripažįstami sąnaudomis (nebent išlaidos patiriamos atsargoms gaminti) tuo laikotarpiu, kai įvyksta įvykis ar sąlyga, lemianti mokėjimą.

Skaiciuodama dabartinę nuomos mokesčių vertę, Bendrovė naudoja nuomininko priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nuomos pradžios datą, nes nuomos sutartyse numatytos palūkanų normos negalima lengvai nustatyti. Po pirminio pripažinimo Bendrovė nuomos įsipareigojimą vertina: padidindama likutinę vertę, kad būtų atsižvelgta į nuomos įsipareigojimo palūkanas; sumažindama likutinę vertę, kad būtų atsižvelgta į sumokėtus nuomos mokesčius. Papildomai nuomos įsipareigojimo likutinė vertė pakartotinai vertinama jeigu yra nuomos pakeitimai, pakeistas nuomos terminas, pakeičiami nuomos mokesčiai (pvz., būsimų mokesčių pokyčiai, atsirandantys dėl indekso ar normos, naudojamų tokiems nuomos mokesčiams nustatyti), arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

3.15.1 Trumpalaikė ir mažos vertės turto nuoma

Bendrovė taiko trumpalaikės nuomos pripažinimo išimtį (t. y. nuomai, kurios terminas baigiasi per 12 mėnesių nuo nuomos pradžios ir nėra pasirinkimo teisės pirkti). Taip pat mažos vertės turto pripažinimo išimtis taikoma nuomai, kuri laikoma mažaverte. Trumpalaikės nuomos ir mažos vertės turto nuomos mokesčiai yra pripažįstami sąnaudomis proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

3.15.2 Bendrovė kaip veiklos nuomos davėjas

Nuomos sutartys, pagal kurias Bendrovė neperduoda iš esmės visos nuomojamo turto nuosavybei būdingos rizika ir naudos, yra priskiriamos veiklos nuomai. Įplaukos iš nuomos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitos kitų pajamų straipsnyje atsižvelgiant į nuomos pobūdį. Pirminės tiesioginės išlaidos, kurios patiriamos dėl derybų ir nuomos organizavimo, turi būti įskaičiuojamos į išnuomoto turto likutinę vertę ir pripažįstamos nuomos laikotarpio sąnaudomis tuo pačiu pagrindu, kaip ir pagal nuomos sutartį gaunamos pajamos. Neapibrėžtosios įmokos pripažįstamos pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos uždirbamos.

3.16 Dotacijos ir subsidijos

3.16.1 Dotacijos, susijusios su turtu

Finansinėse ataskaitose su turtu susijusias dotacijas Bendrovė pripažįsta atidėtosiomis pajamomis, kurios sistemingai pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba pinigais bei skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas per atitinkamo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpį. Įsipareigojimai, susiję su gautomis dotacijomis, susijusiomis su turtu, pateikiami finansinės padėties ataskaitos ilgalaikių įsipareigojimų dalyje „Dotacijos ir subsidijos“.

Ilgalaikio turto perkainojimo metu, kuomet turtui apskaitomas perkainojimas mažinantis turto vertę, dotacijos, susijusios su šiuo ilgalaikiu turtu, yra proporcingai nurašomos.

3.16.2 Dotacijos, susijusios su pajamomis

Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija. Šios dotacijos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje atėmus susijusias išlaidas.

3.17 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kai Bendrovė tikisi, kad dalis ar visa atidėjinių suma bus kompensuota, gautina kompensacija yra pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai kompensavimas yra garantuotas. Su atidėjiniais susijusios išlaidos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, atėmus gautinas kompensacijas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimų specifiinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

3.17.1 Atidėjiniai servitutams

Su atidėjiniais servitutams susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas.

Kompensacijų išmokos žemės savininkams apskaitomos kaip atidėjinių sumažėjimas, o atidėjinių perkainojimas dėl pagrindinių prielaidų pokyčių – kaip atitinkamo nematerialaus turto pokytis (5.4 pastaba).

3.17.2 Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui

Su atidėjimais apsaugos zonų registravimui ir kompensacijoms susijusios išlaidos yra pripažįstamos ilgalaikiu nematerialiuoju turtu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas.

Išmokos už kompensacijas žemės savininkams apskaitomos mažinant atidėjinius, o atidėjinių perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo – atitinkamai kaip nematerialiojo turto pokytis. (5.4.3 pastaba)

3.18 Išmokos darbuotojams

3.18.1 Valstybės planai

Bendrovė dalyvauja tik valstybės planuose. Teisės aktuose nustatomi valstybės planai apima visus ūkio subjektus, juos tvarko nacionalinės ar vietos valdžios institucijos arba kuri kita įstaiga (pavyzdžiui, Bendrovės atveju, Valstybinis socialinio draudimo fondas). Valstybės planas – tai išmokų planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į atskirą ūkio subjektą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Tokios įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

3.18.2 Išėitinės kompensacijos

Išėitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išėiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išėitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą ir pasirašytus susitarimus su darbuotojais be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru ir kurių negali būti atsisakyta.

3.18.3 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išėinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Jei darbuotojas priklauso Bendrovės profesinei sąjungai, jis taip pat turi teisę į papildomą ištarnauto laiko išmoką pagal Bendrovės kolektyvinę sutartį. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje ir atspindi uždirbtų tų išmokų dabartinę vertę finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitos dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas ilgalaikėms Vyriausybės obligacijoms, t. y. nuo 5 metų trukmės. Vadovybės vertinimu, toks diskontavimo koeficientas geriausiai atspindi būsimų išmokų vertę. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai iš karto pripažįstami kitose bendrosiose pajamose.

3.19 Neapibrėžtasis turtas ir neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai jų įvykdymui išteklių panaudojimas nėra tikėtinas.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

3.20 Susijusios šalys

Susijusiomis šalimis pripažįstami:

- Grupės įmonės;
- patronuojančiosios bendrovės pagrindiniai akcininkai arba turintys reikšmingą įtaką;
- asocijuotosios įmonės;
- valstybės valdomos įmonės ir jų dukterinės įmonės (atskleidžiami tik reikšmingi sandoriai su tokiomis įmonėmis);
- Lietuvos Respublikos finansų ministerija kartu su įstaigomis ir įmonėmis, priskiriamomis sprendimų valdymui (atskleidžiami tik reikšmingi sandoriai su tokiomis įmonėmis)
- pagrindiniai vadovaujantys darbuotojai, jų artimi šeimos nariai ir jų kontroliuojamos įstaigos bei įmonės.

3.21 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja būtent tokio užskaitymo.

3.22 Tikroji vertė

Bendrovė neturi finansinių priemonių ir nefinansinio turto, kurie yra vertinami tikrąja verte. Bendrovė atskleidžia amortizuota savikaina vertinamų finansinių priemonių tikrąją vertę 34 pastaboje.

Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje arba
- jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Bendrovė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių stebimų duomenų ir kuo mažiau nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamomis (nekoreguotomis) kainomis aktyviose rinkose.
- 2-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis kitais tiesiogiai arba netiesiogiai stebimais rodikliais.
- 3-ajam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotiniai, Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliama suma vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

3.23 Reguluojama veikla

Bendrovės pelningumas yra reguliuojamas VERT, tvirtinant paslaugų kainas ateinantiems metams. Kainų lygis priklauso nuo numatomų ateinančių metų sąnaudų, prognozuojamos teikiamų paslaugų apimties (paskirstomų energijos kiekių), ankstesniais laikotarpiais uždirbto pelno nukrypimo nuo reguliuojamo dydžio ir kt.

Faktinės per metus Bendrovės patirtos sąnaudos gali skirtis nuo prognozuojamų tvirtinant kainas, taip pat faktinė paslaugų apimtis gali skirtis nuo prognozuojamos. Tokiu būdu, Bendrovės faktinis pelnas gali nukrypti nuo reguliuojamo lygio, ir skirtumas turės įtakos ateities paslaugų kainoms.

Bendrovė nepripažįsta reguliuojamos veiklos turto ar įsipareigojimų, kurių paskirtis būtų išlyginti einamųjų metų pelną iki reguliuojamo lygio, jei šis skirtumas bus atgautas / grąžintas per paslaugų teikimą ateityje.

VERT, nustatydamą kainų viršutines ribas, reguliuoja elektros energijos skirstymo kainas. VERT reguliuoja elektros energijos garantinio tiekimo kainą, kuri yra apskaičiuojama taikant koeficientą 1,25 vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros biržos kainai, susidariusiai Lietuvos kainų zonoje. Kaip ir elektros segmente VERT reguliuoja dujų skirstymo kainas, nustatydamą jų viršutines ribas.

3.24 Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio

Visi po ataskaitinio laikotarpio įvykį įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms. Visi įvykiai, kurie yra reikšmingi, tačiau nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami 35 pastaboje.

4 Rizikos valdymas

4.1 Apžvalga

Rizika yra natūrali ir neatsiejama verslo veiklos dalis, o rizikos pobūdis nuolat kinta. Valdydama riziką, Bendrovė siekia ją sušvelninti ir sumažinti iki priimtino lygio. Šioje dalyje aprašomas tik pagrindinių finansinių rizikų valdymas. Kitų rizikų valdymas pateikiamas skyriuje „Valdymas“.

4.2 Finansinės rizikos veiksniai

Valdydama veiklą Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant užsienio valiutos riziką, pinigų srautų palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdydama šias rizikas Bendrovė siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Bendrovės finansinius veiklos rezultatus, įtaką.

4.2.1 Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad finansinės priemonės tikroji vertė arba būsimi pinigų srautai svyruos dėl rinkos kainų pokyčių. Rinkos rizika apima dviejų rūšių riziką – užsienio valiutos kurso riziką ir palūkanų normos riziką.

4.2.1.1 Užsienio valiutos kurso rizika

Užsienio valiutos kurso rizika – tai rizika, kad pozicijos tikroji vertė arba būsimi pinigų srautai svyruos dėl užsienio valiutos kurso pokyčių.

Bendrovė pirkimo ir pardavimo sandorius sudaro eurais, todėl bendra Bendrovės rizika išlieka žema.

4.2.1.2 Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – tai rizika, kad finansinės priemonės tikroji vertė arba būsimi pinigų srautai svyruos dėl rinkos palūkanų normos svyravimų.

Bendrovė pajamoms ir pinigų srautams daro įtaką rinkos palūkanų normos svyravimai, kadangi 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo suteiktų ir gautų paskolų su kintama palūkanų norma. Bendrovė turi kintamų palūkanų normų finansinio turto, kuris vertinamas amortizuota savikaina, todėl ji patiria palūkanų normos riziką.

Prisiimant skolinius įsipareigojimus siekiama, jog ilgalaikiai įsipareigojimai turėtų fiksuotą palūkanų normą. Jei dėl objektyvių priežasčių palūkanų normos fiksavimas yra negalimas ir prisiimtas įsipareigojimas sudaro ženkliai sumą, palūkanų valdymui būtų naudojami palūkanų normos išvestiniai produktai. Turi būti siekiama, kad bent 50 proc. Bendrovės ilgalaikių paskolų portfelio sudarytų ilgalaikės fiksuotos palūkanų normos paskolos. Naudojant bet kurį iš palūkanų normos išvestinių produktų būtina, jog jo pabaigos data sutaptų su skolos įsipareigojimų pabaigos data.

Investicijų palūkanų normos neigiamo pokyčio rizika nėra aktyviai draudžiama. Rizikos valdymo priemonės yra naudojamos tik tada, jei rinkoje yra aiškios indikacijos, jog palūkanų norma gali reikšmingai sumažėti tiek, kad investicinė grąža taptų neigiama.

Dalis Bendrovės paskolų yra su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką, o dalis – su fiksuota palūkanų norma. 2022 m. gruodžio 31 dienai paskolos, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, sudarė 809.288 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 663.411 tūkst. Eur), paskolos, už kurias mokamos kintamos palūkanos sudarė 33.542 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 41.443 tūkst. Eur) (25 pastaba).

Bendrovė nesudarė išvestinių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Palūkanų normos rizika vertinama atsižvelgiant į Bendrovės jautrumą palūkanų normų pokyčiams. Šis vertinimas pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Pelno padidėjimas/ (sumažėjimas)
2022 m.	1,0/(1,0)	(380)/380
2021 m.	1,0/(1,0)	(457)/457

4.2.2 Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika, kad sandorio šalis neįvykdys įsipareigojimų pagal finansinę priemonę ar sutartį su klientu ir dėl to patirs finansinių nuostolių.

Bendrovės kredito rizika yra susijusi tiek su pagrindine įmonių veikla (prekybos bei kitos gautinos sumos), tiek su finansavimo veikla (suteiktos paskolos, finansinės nuomos sutartys). Bendrovės rizika, susijusi su pinigais, yra ribota, nes pinigų likučius Bendrovė laiko tik patikimose finansinėse institucijose.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Taip pat dėl Bendrovės veiklos specifikos užstatas iš pirkėjų nėra reikalaujamas, išskyrus elektros energijos skirstymo sutartis su nepriklausomais tiekėjais.

Prioritetinis Bendrovės išdo valdymo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Sandorio šalies kredito rizika valdoma sudarant sandorius tik su patikimomis finansinėmis institucijomis (arba tokių institucijų dukterinėmis bendrovėmis), turinčiomis ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta kredito reitingą ne žemesnį nei A- pagal „Fitch Ratings“ agentūrą (arba kitų tarptautinių kredito reitingų agentūrų atitikmenį).

Maksimali kredito rizika yra lygi likutinei finansinio turto vertei:

tūkst. Eur	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d. (pertvarkyta) ¹
Finansinis turtas, apskaitomas amortizuota savikaina			
Ilgalaikės gautinos sumos		3.700	200
Suteiktos paskolos		6.017	109
Prekybos gautinos sumos	20	77.585	80.533
Kitos gautinos sumos	21	624	6.161
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	22	84.625	14.524
Iš viso		172.551	101.527

¹ Dalis sumų neatitinka 2021 m. gruodžio 31 d. metinių finansinių ataskaitų dėl 2022 m. atliktų atskirų eilučių vienetų pertvarkymų, todėl palyginamoji informacija už 2021 m. buvo atitinkamai pakeista.

4.2.3 Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / trumpalaikių įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / trumpalaikių įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2022 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,66 ir 0,64 (2021 m. gruodžio 31 d. – 0,46 ir 0,44).

Esamas skolos lygis Bendrovei leidžia optimizuoti kapitalo struktūrą, finansuojant veiklą ilgalaikio skolinimosi sprendimais – ilgalaikėmis paskolomis ar obligacijų įsipareigojimų perkėlimo sutartimis. Kaip atskleista 25 pastaboje, trumpalaikiam pinigų srautų poreikio suvaldymui 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 110.000 tūkst. Eur nepanaudotas finansavimo galimybes pagal trumpalaikio skolinimo susijusioms šalims platformos sutartį (2021 m. gruodžio 31 d. – 22.877 tūkst. Eur).

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo prielaida. Nepaisant to, kad 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 95.732 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 129.219 tūkst. Eur), Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad ši aplinkybė esminės įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui neturės (žr. 4.3 pastabą).

Toliau lentelėje pateikta informacija apie Bendrovės finansinius įsipareigojimus pagal grupes:

tūkst. Eur	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d. (pertvarkyta) ²
Mokėtinos sumos, vertinamos amortizuota savikaina			
Paskolos	25	853.262	713.269
Nuomos įsipareigojimai	27	7.426	11.206
Prekybos mokėtinos sumos		59.996	48.560
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai ¹	30	54.953	27.826
Iš viso		975.637	800.861

² 2022 m. iš nepriklausomų elektros tiekėjų gautus depozitus (30 pastaba) Bendrovė klasifikavo kaip amortizuota savikaina vertinamus finansinius įsipareigojimus, todėl palyginamieji skaičiai už 2021 m. buvo atitinkamai pakeisti pridėdant 2.808 tūkst. Eur prie eilutės „Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai“.

Toliau lentelėje pateikta informacija apie Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus pagal sutartis (imant finansinių įsipareigojimų, kuriems skaičiuojamos palūkanos, nediskontuotus pinigų srautus, ir kitų finansinių įsipareigojimų likutinę vertę):

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.				Iš viso
	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Nuomos įsipareigojimai	203	1.001	5.227	2.972	9.403
Paskolos	7.543	22.838	288.143	674.291	992.815
Prekybos mokėtinų sumos	59.849	147	-	-	59.996
Kitos trumpalaikės mokėtinų sumos ir įsipareigojimai	54.911	42	-	-	54.953
2022 m. gruodžio 31 d.	122.506	24.028	293.370	677.263	1.117.167

tūkst. Eur	2021 m. gruodžio 31 d.				Iš viso
	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Nuomos įsipareigojimai	1.174	3.521	5.547	2.978	13.220
Paskolos	6.068	65.520	96.478	656.507	824.573
Prekybos mokėtinų sumos	48.560	-	-	-	48.560
Kitos trumpalaikės mokėtinų sumos ir įsipareigojimai	27.826	-	-	-	27.826
2021 m. gruodžio 31 d.	83.628	69.041	102.025	659.485	914.179

4.3 Veiklos tęstinumas

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo prielaida. Nepaisant to, kad 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turą 95.732 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 129.219 tūkst. Eur), Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad ši aplinkybė esminės įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui neturės. Neigiamas skirtumas tarp trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų yra įprastas infrastruktūrą valdančioms įmonėms, vystančioms bei atnaujinančioms savo valdomą turą, kadangi ženkli dalis trumpalaikių mokėtinų sumų yra susijusios su investicijomis į ilgalaikį turą. Kadangi įprastai apmokėjimams už atliktus darbus yra numatytas atidėjimo terminas, iki sąskaitos apmokėjimo susidaro situacija, kuomet atlikti darbai, susiję su valdomu ilgalaikiu turtu apskaitomi kaip ilgalaikis turtas, o mokėtinų sumos – trumpalaikiais įsipareigojimais.

Skirtumas tarp trumpalaikio turto ir įsipareigojimų 2022 m. gruodžio 31 d. lyginant su 2021 m. gruodžio 31 d. sumažėjo dėl didesnio pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio, susijusio su metų pabaigoje iš valstybės biudžeto gauta kompensacija, skirta dėl susidariusių reguliacinių skirtumų elektros energijos įsigijimui technologinėms reikmėms.

Pažymėtina, kad Bendrovės stabilūs pinigų srautai iš pagrindinės reguliuojamos veiklos, kurie 2022 m. sudarė 245.493 tūkst. Eur (2021 m. – 213.172 tūkst. Eur), ateityje leis užtikrinti likvidumą, o esamas skolos lygis nėra pasiekęs maksimalaus lygio. Tvari bei įgalinanti reguliavimo aplinka bei esamas įsiskolinimo lygis ateityje užtikrins reikiamą finansavimą Bendrovės veiklos tęstinumui bei investicinių projektų įgyvendinimui. Kaip atskleista 4.2.3 pastaboje, trumpalaikiam pinigų srautų poreikio suvaldymui 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 110.000 tūkst. Eur nepanaudotas finansavimo galimybes pagal Grupės lėšų koncentravimo (angl. *cash-pool*) platformos sutartį.

5 Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas

Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turėjo įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Prielaidų vertinimų ir sprendimų pasikeitimai ateityje galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Šioje pastaboje aprašyti tik svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas. Kiti naudojami apskaitiniai įvertinimai ir sprendimai pateikti kitose šių finansinių ataskaitų pastabose.

5.1 Klimato kaitos įtaka

Bendrovė ypatingą dėmesį skiria galimam klimato kaitos ir su ja susijusių ekonominių, pereinamojo laikotarpio pokyčių poveikiui Bendrovės veiklai atskleisti. Poveikis, susijęs su klimato kaita, gali atsirasti dėl fizinių (ekstremalių) klimato pakeitimų ir dėl valstybių siekio pereiti prie Žaliojo kurso susitarimo (angl. *Green deal*), kuris gali lemti papildomų reikalavimų energetikos sektoriuje: atitiktis naujai reguliacinei aplinkai; naujų technologijų diegimas; reputacinių rizikų valdymas; reakcija į rinkos paklausos pokyčius dėl žalios energijos sprendimų.

Rengiant šias finansines ataskaitas buvo atsižvelgta į klimato kaitą ir tikslą pasiekti nulinį balansą. Rengiant šias finansines ataskaitas buvo atsižvelgta į:

5.1.1 Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas ir prestižo vertės sumažėjimas

Bendrovė kasmet įvertina savo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas sutrumpintas nebuvo. Turto vertės sumažėjimo požymių, reikšmingo klimato kaitos poveikio Bendrovės prielaidoms, naudojamoms vertinant atsiperkamąją vertę, nėra; nėra poreikio atlikti klimato rizikos poveikio jautrumo analizės, atsižvelgiant į padarytas prielaidas. Atlikta techninių nuostolių metodologijos peržiūra. Įvertinta metodologijoje esančių įrenginių nuostolių skaičiavimo koeficientų priklausomybė nuo atliekamų gamtinių dujų tinklo eksploatacijos, dujų nuotėkio matavimų, rekonstrukcijos darbų (daugiau pateikta metinio pranešime „5.1 Tvarumo apžvalga“). Bendrovės vadovybė pagrįstai nesitiki, kad klimato kaita turės reikšmingą poveikį.

5.1.2 Klimato kaitos poveikis rizikos atidėjiniui ir TKN

Bendrovės vadovybė nemano, kad yra rizikos ar galimų įsipareigojimų atidėjinių, į kuriuos reikėtų atsižvelgti finansinėse ataskaitose, susijusių su galimais ginčais, konkrečiais teisės aktų reikalavimais, kuriais siekiama sumažinti žalą aplinkai, sankcijomis, susijusiomis su aplinkosaugos reikalavimų nesilaikymu, sutartimis, kurios gali tapti nenaudingos, galimais restruktūrizavimo darbais, kuriais siekiama privalomų klimato tikslų. Apskaičiuojant TKN reikšmingos klimato ir aplinkos apsaugos rizikos nebuvo.

Būsimo klimato kaitos reguliavimo poveikis šiuo metu pateiktoms Bendrovės turto ir įsipareigojimų sumoms nėra reikšmingas.

5.2 Elektros skirstyme naudojamo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir vertės sumažėjimas

Šiam PGV priskirto ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė (įskaitant nebaigtos statybos sumą ir kitą materialųjį turta) 2022 m. gruodžio 31 d. yra 1.465.9 mln. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 1.315.0 mln. Eur).

Atsižvelgdama į tai, kad nebuvo reikšmingų su elektros energija susijusių teisinės reguliavimo aplinkos pokyčių, įvertinusi visas susijusias prielaidas, Grupė nustatė, kad 2022 m. gruodžio 31 d. elektros energijos skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė pasikeis nereikšmingai (iki 5 %); atsižvelgdama į tai, Grupės vadovybė nusprendė neatlikti viso tokio turto perkainojimo, kad jis būtų parodytas nauja tikraja verte. Išsamesnė informacija pateikiama 17.2 pastaboje.

Tačiau Bendrovė nustatė 0,5 mln. elektros skaitiklių, kuriuos planuojama pakeisti 2023–2024 m. pagal SMART skaitiklių įrengimo planą, vertės sumažėjimo požymių. Nustačiusi vertės sumažėjimo požymius, Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testą. Testas parodė, kad šio turto atsiperkamoji vertė yra mažesnė už apskaitinę vertę, todėl pelno (nuostolių) ataskaitoje buvo pripažinti 9,4 mln. Eur vertės sumažėjimo nuostoliai. Šis vertės sumažėjimo nuostolis buvo perkainojimo sumažėjimas. Išsamesnė informacija pateikiama 17 pastaboje.

5.3 Gamtinių dujų skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas

Šiam PGV priskirto ilgalaikio materialiojo turto (įskaitant nebaigtos statybos sumą ir kitą materialųjį turta) likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d. yra 1259.7 mln. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 258.8 mln. Eur).

2022 m. gruodžio 31 d. buvo atliktas įvertinimas, ar yra galimo PGV vertės sumažėjimo požymių. Atlikdama vertinimą Bendrovės vadovybė nustatė, kad per 2022 m. nebuvo reikšmingų teisinio reguliavimo aplinkos, susijusių su gamtinių dujų skirstymo veikla, pokyčių, taip pat pakartotinai įvertintos prielaidos, naudotos vertinant atsiperkamąją vertę, turėjo nereikšmingą poveikį (iki 5 %) gamtinių dujų skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės pokyčiui. Tačiau 2022 m. šis PGV patyrė nuostolį (prieš vadovybės pakeitimus), todėl vadovybė nusprendė atlikti vertės sumažėjimo testą.

Atlikus vertės sumažėjimo testą, papildomas vertės sumažėjimo nuostolis nenustatytas (žr. 17 pastabą).

5.4 Atidėjiniai įstatymu nustatytiems servitutam ir specialiosioms žemės naudojimo sąlygoms (apsaugos zonoms)

5.4.1 Atidėjiniai įstatymais numatytiems žemės servitutam

2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimai, pagal kuriuos numatyta kompensuoti servitutus, nustatomus operatoriui nepriklausančios žemės sklypuose įrengiant elektros tinklus. Pagal šį įstatymą numatyta, kad statant perdavimo, skirstymo tinklus ar montuojant kitą elektros įrangą, nuostoliams atlyginti bus mokama vienkartinė kompensacija už naudojamąsi įstatymu nustatytais servitutais (įsigalios iki 2004 m. liepos 10 d.). Kompensacijos už servitutus mokėjimo metodika įsigaliojo nuo 2018 m. liepos 31 d. Remiantis šia metodika 2018 m. buvo įvertinta ir apskaityta bendra išmokų už servitutus suma. Atliekant šį vertinimą, buvo padaryta reikšminga prielaida dėl žemės savininkų, kurie kreipsis kompensacijos, skaičiaus, nes įstatyme numatyta, kad kompensacijos turi būti išmokamos tiems savininkams, kurie kreipiasi dėl jos.

2020 m. liepos 8 d. Konstitucinis teismas priėmė nutarimą, kuriame nurodo, kad kompensacijų už panaudotus servitutus mokėjimo metodikos nuostatos, pagrįstos koeficiento ir žemės sklypo dalies vertės nustatymo principais, prieštarauja Konstitucinei teisei ir Lietuvos Respublikos įstatymams (dėl 0,1 lygus koeficiento ir principų, pagal kuriuos nustatoma žemės sklypo dalies vertės nustatymo, nes pagal sutartį nustatomiems servitutam taikomi skirtingi principai ir koeficientas). Tai reiškia, kad Bendrovė negalės nagrinėti prašymų ir taikyti metodiką tais atvejais, kai taikoma metodika laikytina prieštaraujančia Konstitucijai, kol nebus parengta ir patvirtinta nauja metodika. Nutarimas galioja tik ateinančioms laikotarpiais, todėl išmokėtų kompensacijų nereikia perskaičiuoti. Šiuos pakeitimus Bendrovė laiko koreguojančiais įvykiais, todėl Bendrovė atitinkamai perskaičiavo išmokų už servitutus atidėjinį taikydama naujomis prielaidomis pagrįstą koeficientą:

- žemės plotui, kuriame elektros įrenginiai buvo pastatyti iki 1990 m. kovo 10 d., taikomas metodikoje nurodytas 0,1 lygus koeficientas. Tokie įrenginiai sudaro 88,93 proc. visų iki 2004 m. liepos 10 d. pastatytų įrenginių. Todėl, skaičiuojant bendrą išmokos sumą, 0,1 lygus koeficientas taikomas 89% sklypo ploto. Daroma prielaida, kad žemė su elektros skirstymo įrenginiais, pastatytais iki 1990 m. kovo 10 d., t. y. žemė buvo įsigyta su jau įrengtu tinklu, taigi ir nuosavybės teisė į žemę buvo įgyta su jau nustatytais žemės naudojimo apribojimais, todėl tokios žemės vertė ir galimybė naudoti ja nepasikeitė, vadinasi, turi būti taikomas 0,1 lygus koeficientas už naudojamąsi servitutais;
- žemės plotui, kuriame elektros įrenginiai buvo pastatyti per laikotarpį nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2004 m. liepos 10 d., taikomas 0,5 lygus koeficientas (jis taikomas visiems pagal sutartį numatytiems servitutam). Tokie įrenginiai sudaro 11,07 proc. visų iki 2004 m. liepos 10 d. pastatytų įrenginių. Todėl skaičiuojant kompensacijos sumą, 0,5 lygus koeficientas taikomas 11% sklypo ploto.

Bendrovė peržiūrėjo kitas prielaidas, taikytas atidėjinių apskaičiavimui, ypač dėl tikėtino pareiškėjų skaičiaus, laikotarpio per kurį turi būti išmokėtos kompensacijos, ir diskonto normos:

- diskonto norma, taikoma skaičiuojant atidėjinį, pasirinkta remiantis panašių įsipareigojimų 1,800 % skolinimosi norma (2021 m. gruodžio 31 d. – 0,160 %);
- tikėtinas pareiškėjų skaičius nustatytas remiantis faktine praėjusių trejų metų informacija. Bendra kompensacijos suma apskaičiuota remiantis klientų, kurie, tikėtina, nesikreips dėl kompensacijos, procentu – 76,91 % (2021 m. gruodžio 31 d. taikytas 65 % rodiklis), kurį nustato vadovybė remdamasi faktiniu 2018–2019 m. ir 2022 m. kompensacijos prašiusių klientų skaičiumi, kai vidutiniškai per metus kreipiasi tik apie 1,83 % klientų (istoriniai 2021 ir 2020 metų duomenys neįtraukiami į metodikos skaičiavimus dėl metodikos nuostatų atskyrimo, kuris iškreips bendrą vidurkį);
- laikotarpis, per kurį klientai kreipsis kompensacijos, – 10 metų, pradedant nuo 2022 m. Buvo taikomas papildomas 1 metų nuo paraiškos pateikimo dienos kompensacijos mokėjimo terminas (kompensacijų už servitutus panaudojimą nustatymo metodikoje numatyta, kad kompensacija išmokama per 2 metus nuo reikalavimus atitinkančio prašymo pateikimo dienos, tačiau iš tikrųjų Bendrovė sumoka per 1 metus).

Įvertinusi pasikeitusias aplinkybes, Bendrovė nusprendė pakoreguoti atidėjinį sumažindama jo sumą nuo 14,376 mln. Eur iki 8,154 mln. Eur (29 pastaba). Nematerialiojo turto dalyje sumažėjimas buvo nuo 14,346 iki 8,124 mln. Eur (16 pastaba).

Būtina pažymėti, kad atidėjinio suma gali būti keičiama atsižvelgiant į paraišką pateikusių klientų skaičių. Toliau pateikiama jautrumo analizė:

2022 m. gruodžio 31 d.	Paraiškas pateikusių klientų skaičius, procentais								
	23,09%	25%	35%	45%	55%	65%	75%	85%	95%
Atidėjinių servitutų kompensacijoms pokytis, tūkst. Eur	-	+932	+5,883	+10,833	+15,784	+20,735	+25,686	+30,636	+35,587

5.4.2 Atidėjiniai nekilnojamojo turto servitutam

2020 m. liepos 8 d. Konstitucinis teismas priėmė nutarimą, kuriame nurodo, kad kompensacijų už panaudotus servitutus mokėjimo metodikos nuostatos, pagrįstos koeficiento ir žemės sklypo dalies vertės nustatymo principais, prieštarauja Konstitucinei teisei ir Lietuvos Respublikos įstatymams ne tik žemės plotų, bet ir kitų nekilnojamojo turto daiktų atžvilgiu (dėl taikomo 0,1 koeficiento, nes sandoriu nustatomiems servitutam taikomi skirtingi principai ir koeficientas). Tai reiškia, kad Bendrovė negalės nagrinėti prašymų ir taikyti metodiką tais atvejais, kai taikoma metodika laikytina prieštaraujančia Konstitucijai, kol nebus patvirtintos naujos 2018 m. liepos 25 d. Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimo Nr. 725 „Dėl maksimalaus dydžio vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojamąsi įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės ir kito nekilnojamojo turto daikto servitutu, nustatymo metodikos patvirtinimo“ (TAR, Nr. 2103/30/01/2020, 2020 m. sausio 22 d. apibūrinimas) (toliau – Metodika) nuostatos.

Metodikos taikymas yra sustabdytas ir nėra aišku, kaip ji ir koks koeficientas bus taikomi ateityje, nes iki Konstitucinio teismo nutarimo priėmimo dienos kompensacijos už servitutus nebuvo mokamos, todėl Bendrovė negali patikimai įvertinti atidėjinių sumos dėl šių priežasčių:

- a) kadangi iki Konstitucinio teismo nutarimo priėmimo dienos kompensacijos už servitutus nebuvo mokamos, neįmanoma nustatyti, kiek asmenų galėtų kreiptis dėl nekilnojamojo turto servitūtų;
- b) neišaiškinti, koks koeficientas turėtų būti taikomas apskaičiuojant įstatymu nustatytus nekilnojamojo turto servitutus iki bus patvirtinta atnaujinta Metodika;
- c) aiški informacija, kurią reikia naudoti vertinant galimą šių turto vienetų vertę, nėra prieinama.

Atitinkamai, atsižvelgiant į tai, kad pagal 37-ojo TAS reikalavimus minėtas įsipareigojimas neatitinka atidėjinių pripažinimo reikalavimų, atidėjinyje 2022 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas. Be to, Bendrovė neturi pakankamai informacijos tokio įsipareigojimo finansiniam poveikiui nustatyti ar kompensavimo tikimybei nustatyti, todėl nėra pateikiama papildoma kiekybinė informacija.

5.4.3 Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) atidėjinyje

2019 m. birželio 6 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, pagal kurį Bendrovė privalo nekilnojamojo turto kadastrę įregistruoti specialiąsias apsaugos sąlygas (apsaugos zonas) žemei šalia Bendrovės infrastruktūros objektų ir sumokėti žemių savininkams kompensacijas už žemes. Šiame įstatyme yra nustatyti tokių specialiųjų žemės teritorijų registravimo tvarka ir principai bei numatyta, kad turi būti mokamos kompensacijos už specialiųjų žemės teritorijų naudojimą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą tvarką.

Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų pakeitimas, būtinas įgyvendinant Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, įsigaliojo 2020 m. vasario 12 d., kuriame formuojamų naujų ar pertvarkomų esamų tinklų keitimo tvarka. Šiame pakeitime numatytas alternatyvus apsaugos zonų registravimo procesas (siekiant išvengti kadastro duomenų keitimo ir žemės matavimų samdymo). Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, Vyriausybė turėjo pavedimą priimti šio teisės akto pataisas, tačiau atnaujinus nekilnojamojo turto registro nuostatas, kurios įsigaliojo 2022 m. sausio 1 d., nebuvo įtvirtintos nuostatos, kaip turėtų būti registruojamos apsaugos zonos nuo 2023 m. sausio 1 d.

2021 metais pradėjus vykdyti žymų registravimą buvo peržiūrėtas procesas, ir atsižvelgus į komunikacijos poreikio sumažėjimą bei į faktinius žemės sklypų savininkų kreipinius, buvo sumažintos komunikacijos bei kontaktų centro išlaidos. Taip pat įvertinus 2021 metais prognozuojamus žymų registravimo kiekius, atitinkamai atnaujintas ir poreikis prognozuojamų įregistruoti žymų (teritorijose ir sklypuose) sukauptumui tolesniems metams.

Per 2022 m. Bendrovė nematerialiajame turte kapitalizavo 4,672 mln. Eur faktinių išlaidų, patirtų atliekant su apsaugos zonomis susijusius darbus.

2023 m. sausio 1 d. Registrų centras įregistravo su apsaugos zonomis susijusius žemės sklypus nekilnojamojo turto registre pagal Bendrovės pateiktus apsaugos zonų erdvinis duomenis. Todėl Bendrovei nereikės imtis papildomų veiksmų, susijusių su apsaugos zonų registravimu, ir ji nepatirs su tuo susijusių papildomų išlaidų.

Įvertinusi pasikeitusias aplinkybes, Bendrovė nusprendė pakoreguoti atidėjinį turtu užtikrintos garanto registravimo išlaidoms, sumažindama jo sumą nuo 6.015 tūkst. Eur (po 2022 m. panaudojimo dėl faktinių sąnaudų) iki 1,575 tūkst. Eur.

5.4.4 Kompensacijų už specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (apsaugos zonas) atidėjinyje

Be pirmiau minėtų dalykų, Aplinkos ministerija parengė kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodiką, kuris įsigaliojo 2020 m. balandžio 8 d. 2020 m. birželio 18 d. buvo gautas Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos raštas, kuriame paaiškinta, kad Metodikos nuostatos taikomos tiek esamam, tiek naujai pastatytam tinklui. Remiantis Metodikos nuostatomis, kompensacija už apsaugos zonas būtų mokama įregistravus apsaugos zonas, t. y. pagal supaprastintą procedūrą tai įvyktų po 2023 m., o kompensacijos dydis yra nustatomas atsižvelgus į pagrindinę sklypo paskirtį, apribojimų apimtį tam tikrus nuostolius, kuriuos patyrė sklypo savininkai kurie pagrįsti patvirtinančiais dokumentais. Atsižvelgdama į šiuos metodinius reikalavimus ir turimus duomenis, Bendrovė negali patikimai įvertinti būsimų kompensacijų už įregistruotas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (saugomas teritorijas), todėl pagal 37-ąjį TAS šis įsipareigojimas neatitinka pripažinimo sąlygų ir atitinkamai nėra pripažįstamas finansinėse ataskaitose. Be to, vadovybė, neturėdama visos reikalingos informacijos, negali pateikti galimo nenumatyto įvykio kiekybinio įvertinimo.

5.5 Privačių klientų suvartoto elektros energijos ir gamtinių dujų kiekio perdeklaravimas ir sukauptų pajamų apskaita

Remiantis ankstesnių laikotarpių duomenimis, buvo nustatyta, kad didėjant fiksuotos kainos tarifui, privatūs vartotojai paskutiniaisiais metų mėnesiais yra linkę deklaruoti didesnę nei iš tikrųjų buvo suvartota elektros energijos ir gamtinių dujų kiekį. Kadangi Bendrovės elektros energijos ir dujų skirstymo pajamos priklauso nuo vartotojų deklaruoto suvartoto elektros energijos ir gamtinių dujų kiekio, dėl deklaruotų per didelių kiekių, išauga Bendrovės pajamos, todėl, norint įvertinti atidėtų pajamų dydį, Bendrovei reikia įvertinti perdeklaruojamą suvartotą kiekį. Įvertinimas atliekamas remiantis ankstesniais laikotarpiais vartotojų suvartotais kiekiais ir Bendrovės atliktu elektros ir dujų tinklų technologinių nuostolių įvertinimu. Visos prielaidos peržiūrimos kiekvieno finansinių ataskaitų datą.

5.6 Nustatymas, ar Bendrovė, teikdama elektros energijos persiuntimo paslaugas veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip agentas

Teikdama elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugas galutiniams vartotojams, Bendrovė įsigyja elektros energijos perdavimo paslaugas iš perdavimo tinklo operatoriaus. Išanalizavusi susijusias sutartis su elektros energijos perdavimo tinklo operatoriumi bei sutartis su klientais, taip pat įvertinusi taikytiną teisinį reglamentavimą, siekdama padaryti išvadą, ar Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip tarpinė elektros skirstymo srityje, Bendrovė apsvarstė tokius argumentus:

- a. Pagal įstatymus elektros energijos persiuntimo paslaugą sudaro: i) elektros energijos perdavimas aukštos įtampos tinklais ir (ii) skirstymo žemos ir vidutinės įtampos tinklais paslaugos. Elektros skirstymo paslaugas teikia Bendrovė. Perdavimo paslaugas teikia perdavimo sistemos operatorius.
- b. Bendrovė kontroliuoja perdavimo paslaugas prieš persiurdama jas galutiniam vartotojui dėl šių priežasčių:
 - Bendrovė pirmiausia yra atsakinga už elektros energijos perdavimo paslaugas galutiniams vartotojams.
 - Bendrovė prisiima nuostolių riziką nutrūkus elektros tiekimui, neatsižvelgiant į tai, ar tai buvo perdavimo ar skirstymo tinklų gedimas;
 - Bendrovė gali pati nustatyti galutinę skirstymo kainą, o perdavimo komponentas nėra tiesiogiai įtraukiamas į klientui išrašomą sąskaitą kaip tarpininko kainos elementas.

Remiantis aukščiau išvardintais argumentais, Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą, kad Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis elektros perdavimo paslaugose, įsigytose iš Lietuvos elektros perdavimo tinklo operatoriaus.

5.7 Nustatymas, ar įstatymu ir sandoriu nustatyti servitutai yra nuoma

Atlikusi analizę dėl to, ar įstatymu ir sandoriu nustatytiems servitutams taikomi 16-ojo TFAS „Nuoma“ reikalavimai, Bendrovė padarė išvadą, kad netaikomi, nes įstatymu ir sandoriu nustatytiems servitutams netaikomi laiko apribojimai ir Bendrovė gali juos naudoti neribotą laikotarpį.

5.8 Nustatymas, ar Bendrovė, rinkdama VIAP mokesčius ir SGGT saugumo dedamąją, veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip agentas

Bendrovė per garantinio tiekimo elektros tarifą surenka VIAP mokesčius iš vartotojų ir perveda juos VIAP lėšų administratoriui UAB „Baltpool“. VIAP lėšos yra naudojamos vietinei gamybai iš atsinaujinančių energijos šaltinių remti ir skatinti, elektros energijos rezervams paskirtose elektrinėse užtikrinti, ir užtikrinti kitas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas. VIAP remiamų paslaugų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Vadovybė priėmė reikšmingą sprendimą ir priėjo išvados, kad Bendrovė, rinkdama VIAP mokesčius ir SGGT saugumo dedamąsias iš klientų, veikia kaip agentas remdamasi šiais argumentais:

- Bendrovė neatsako už VIAP ir SGGT projektus / iniciatyvas, todėl neatsako už tai, kad surinkti VIAP mokesčiai ir SGGT saugumo dedamosios būtų naudojami pagal paskirtį;
- Bendrovė nepatiria su atsargomis susijusios rizikos;
- Bendrovė neturi teisinės galios nustatyti šių dedamųjų kainų.

5.9 Nuoma – sutarčių nuomos termino nustatymas ir priskaitytinos skolinimosi palūkanų normos įvertinimas

5.9.1 Sutarčių su atnaujinimo ir nutraukimo galimybėmis nuomos termino nustatymas

Bendrovė nuomos laikotarpį nustato kaip neatšaukiamą nuomos laikotarpį, kuris apima laikotarpius, kuriems taikoma pasirinkimo teisė pratęsti nuomą, jei yra pagrįstai žinoma, kad ta pasirinkimo teise bus pasinaudota, arba laikotarpius, kuriems taikoma pasirinkimo teisė nutraukti nuomą, jei yra pagrįstai žinoma, kad ta pasirinkimo teise nebus pasinaudota.

Nustatydamas, ar yra pagrįstai žinoma, kad bus pasinaudota pasirinkimo teise pratęsti nuomą arba nepasinaudota pasirinkimo teise nutraukti nuomą, Bendrovė priima sprendimą. Ji apsvarsto visus svarbius veiksnius, kurie sukuria ekonominę paskatą pasinaudoti pasirinkimo teise pratęsti nuomą arba nepasinaudoti pasirinkimo teise nutraukti nuomą. Po pradžios datos Bendrovė iš naujo įvertina, ar ji pagrįstai žino, kad pasinaudos pasirinkimo teise pratęsti nuomą arba nepasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą, kai įvyksta reikšmingas įvykis arba reikšmingai pasikeičia aplinkybės (pvz., esminiai atlikti nuomojamo turto pagerinimai arba esminis nuomojamo turto pritaikymas).

Bendrovė įtraukė atnaujinimo periodą trumpesnio neatšaukiamo laikotarpio (t. y. nuo vienerių iki trejų, nuo trejų iki penkerių, nuo penkerių iki septynerių metų ir t. t.) nuomos termino dalį. Paprastai Bendrovė pasinaudoja galimybe pratęsti šias nuomos sutartis. Valstybinės žemės nuomos sutartims netaikoma pratęsimo sąlyga, pasibaigus nuomos laikotarpiui, nuomininkas turi pirmumo teisę pratęsti sutartį. Laikotarpiai, kuriems taikoma pasirinkimo teisė nutraukti nuomą, yra įtraukiami į nuomos laikotarpį tik, jeigu yra pagrįstai žinoma, kad tokia teise bus pasinaudota.

5.9.2 Priskaitytinos skolinimosi palūkanų normos apskaičiavimas

Bendrovė negali lengvai nustatyti nuomos sutartyje numatytos palūkanų normos, todėl ji taiko priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą (toliau – PSPN) nuomos įsipareigojimams įvertinti 27 pastaba). PSPN – palūkanų norma, kurią Bendrovė turėtų mokėti, kad su panašiomis garantijomis panašiam laikotarpiui pasiskolintų lėšų, būtinų turtui, kurio vertė panaši į naudojimo teise valdomo turto vertę, įsigyti panašiomis ekonominėmis sąlygomis.

5.10 Prekybos ir kitų gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai

Bendrovė naudoja gautinų sumų vertės sumažėjimo koeficientų matricą prekybos gautinų sumų tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuoti. Bendrovė apskaito tikėtinius kredito nuostolius (toliau – TKN), įvertindama individualiai ar kolektyviai gautinas sumas, taikydama atidėjimų matricas, kurias Bendrovė priima savo klientų / skolininkų atžvilgiu.

TKN kitoms gautinoms sumoms ir sutarčių turtui apskaičiuojami atliekant individualų vertinimą.

Trumpalaikėms prekybos gautinoms sumoms, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, Bendrovė taiko supaprastintą metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS, ir apskaito vertės sumažėjimo nuostolius viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo.

5.10.1 Bendrasis TKN vertinimas naudojant atidėjinių matricą

Trumpalaikėms prekybos gautinoms sumoms, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, Bendrovė taiko supaprastintą metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS, ir apskaito vertės sumažėjimo nuostolius viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo. Bendrovė naudoja atidėjinių matricą, kad apskaičiuotų atidėjinių už nuostolius dėl prekybos gautinų sumų su skirtingais terminais ir pradelstų mokėjimo terminų. Siekiant apskaičiuoti tikėtinius kredito nuostolius, prekybos gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes, t. y. gautinos sumos iš AB „Ignitis grupė“ įmonių, kitų verslo klientų ir fizinių asmenų. Neatgaunamumo analizė atliekama už tris paskutinius metus, siekiant nustatyti bendrą įsipareigojimų nevykdymo rodiklį.

Svarstymai susiję su istoriškai stebėtų įsipareigojimų neįvykdymo lygiu, prognozuojamomis ekonominėmis sąlygomis ir TKN, reikalauja reikšmingų įvertinimų. TKN suma yra jautri ateities ekonomikos prognozėms bei kitų aplinkybių pasikeitimams. Bendrovės ankstesnių kredito nuostolių patirtis ir ekonominių sąlygų prognozė ateityje taip pat gali neatspindėti faktinio kliento įsipareigojimų neįvykdymo. Informacija apie Bendrovės prekybos gautinų sumų TKN atskleista 20 pastaboje.

Vertinimo dieną nesant patikimų informacijos šaltinių apie skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, Bendrovė vertina skolą taikydama bendrąjį vertinimą.

5.11 Bendrovės buitinių ir nebutinių vartotojų lėšų atskyrimas

Bendrovė priėmė svarbų sprendimą dėl 2022 m. gruodžio mėn. valstybės biudžeto administruojamų lėšų, esančių Bendrovės atsiskaitomosiose sąskaitose, skirtų dalinėms kompensacijoms buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Lėšos, skirtos dalinėms kompensacijoms vartotojams, pervedamos į specialiai tam skirtas atskiras atsiskaitomasias sąskaitas, kurių paskirtis aiškiai apibrėžta su Lietuvos Respublikos finansų ministerija sudarytose valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyse. Bendrovė negali disponuoti šiomis lėšomis, jų neinvestuoja ir negauna iš jų jokių palūkanų ar kitų pajamų. Pažymėtina, kad Bendrovės kredito rizika yra susijusi su šių sutarčių vykdymu, o valstybės biudžeto lėšų išmokėjimas kompensacijų gavėjams yra minimalus, nes Bendrovė nėra atsakinga už nurodytiems subjektams dalinėms kompensacijoms išmokėtų lėšų netinkamą panaudojimą ir neprisiima galimų kredito nuostolių. Dėl šios priežasties Bendrovė šių pinigų nepripažįsta finansinės padėties ataskaitoje. Administruojamų valstybės biudžeto lėšų likutis sąskaitose 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 283,395 tūkst. Eur. Šios lėšos gavėjams buvo išmokėtos ir (arba) gražintos Lietuvos Respublikos finansų ministerijai 2023 m. sausio mėn.

6 Atskirų finansinės padėties, pinigų srautų ir pelno (nuostolių) ataskaitų eilučių vienetų pertvarkymas

6.1 Atskirų finansinės padėties ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymas

2022 m. Bendrovės vadovybė peržiūrėjo straipsnių Nr. 12 „Prekybos ir kitos gautinos sumos“, Nr. 41 „Prekybos ir kitos mokėtinų sumos“ ir Nr. 43 „Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai“ pateikimą ir nusprendė išskaidyti juos į atskirus eilučių vienetus kaip atskleista toliau pateiktoje finansinės padėties ataskaitos lentelėje. Vadovybė mano, kad šis pokytis leis geriau patenkinti šių finansinių ataskaitų naudotojų poreikius. Vadovybė taip pat patikslino kai kurių straipsnių eilučių pavadinimus, kad geriau atspindėtų šiose eilutėse apskaitytų sumų pobūdį.

Finansinės padėties ataskaitos struktūros pokyčiai dėl pertvarkymų:

Eilutės Nr.	Sena finansinės padėties ataskaitos struktūra	Nauja finansinės padėties ataskaitos struktūra	2021 m. gruodžio 31 d. prieš pokyčius	Pertvarkymai	2021 m. gruodžio 31 d. po pokyčių	Paaškinimas dėl pokyčių
1	Turtas	Turtas				
2	Ilgalaikis turtas	Ilgalaikis turtas				
3	Nematerialusis turtas	Nematerialusis turtas	46.446		46.446	Jokių pokyčių
4	Ilgalaikis materialusis turtas	Ilgalaikis materialusis turtas	1.649.739		1.649.739	Jokių pokyčių
5	Naudojimo teise valdomas turas	Naudojimo teise valdomas turas	11.033		11.033	Jokių pokyčių
6	Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turą	Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turą	3		3	Jokių pokyčių
7	Investicijos į asocijuotąsias įmones	Investicijos į asocijuotąsias įmones	3.891		3.891	Jokių pokyčių
8	Kitos ilgalaikės gautinos sumos	Ilgalaikės gautinos sumos	255		255	Pakeistas pavadinimas
9	Ilgalaikio turto iš viso	Ilgalaikio turto iš viso	1.711.367	-	1.711.367	
10	Trumpalaikis turtas	Trumpalaikis turtas				
11	Atsargos	Atsargos	2.786		2.786	Jokių pokyčių
12	Prekybos ir kitos gautinos sumos		86.748	(86.748)		Eilutė ištrinta. Prekybos gautinų sumų suma pridėta prie eilutės Nr. 14, o kitų gautinų sumų suma pridėta prie eilutės Nr. 15.
13	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	684		684	Jokių pokyčių
14		Prekybos gautinos sumos	-	80.533	80.533	Nauja eilutė, pertvarkanti prekybos gautinų sumų sumą iš eilutės Nr. 12.
15		Kitos gautinos sumos	-	6.215	6.215	Nauja eilutė, pertvarkanti kitų gautinų sumų sumą iš eilutės Nr. 12.
16	Kitas trumpalaikis turtas	Kitas trumpalaikis turtas	3.345		3.345	Jokių pokyčių
17	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	14.524		14.524	Jokių pokyčių
18			108.087	-	108.087	
19	Ilgalaikis turtas, laikomas parduoti	Turtas, laikomas parduoti	1		1	Pakeistas pavadinimas
20	Trumpalaikio turto iš viso	Trumpalaikio turto iš viso	108.088	-	108.088	
21	TURTO IŠ VISO	TURTO IŠ VISO	1.819.455	-	1.819.455	

Lentelė tęsiama kitame puslapyje

Eilutės Nr.	Sena finansinės padėties ataskaitos struktūra	Nauja finansinės padėties ataskaitos struktūra	2021 m. gruodžio 31 d. prieš pokyčius	Pertvarkymai	2021 m. gruodžio 31 d. po pokyčių	Paaiškinimas dėl pokyčių
22	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI				
23	Nuosavas kapitalas	Nuosavas kapitalas				
24	Įstatinis kapitalas	Įstatinis kapitalas	259.443		259.443	Jokių pokyčių
25	Perkainojimo rezervas	Perkainojimo rezervas	83.101		83.101	Jokių pokyčių
26	Įstatymų numatytas rezervas	Įstatymų numatytas rezervas	25.944		25.944	Jokių pokyčių
27	Nepaskirstytasis pelnas	Nepaskirstytasis pelnas	259.169		259.169	Jokių pokyčių
28	Nuosavo kapitalo iš viso	Nuosavo kapitalo iš viso	627.657	-	627.657	
29	Įsipareigojimai	Įsipareigojimai				
30	Ilgalaikiai įsipareigojimai	Ilgalaikiai įsipareigojimai				
31	Ilgalaikės paskolos	Ilgalaikės paskolos	649.830		649.830	Jokių pokyčių
32	Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	6.634		6.634	Jokių pokyčių
33	Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	18.028		18.028	Jokių pokyčių
	Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais	Ateinančių laikotarpių pajamos	231.759		231.759	Pakeistas pavadinimas
35	Dotacijos ir subsidijos	Dotacijos ir subsidijos	27.168		27.168	Jokių pokyčių
36	Atidėjiniai	Atidėjiniai	21.072		21.072	Jokių pokyčių
37	Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	954.491	-	954.491	
38	Trumpalaikiai įsipareigojimai	Trumpalaikiai įsipareigojimai				
39	Paskolos	Paskolos	63.439		63.439	Jokių pokyčių
40	Nuomos įsipareigojimai	Nuomos įsipareigojimai	4.572		4.572	Jokių pokyčių
41	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos		76.208	(76.208)		Eilutė ištrinta. Prekybos mokėtinų sumų suma pridėta prie eilutės Nr. 42, - kitų mokėtinų sumų suma pridėta prie eilutės Nr. 47.
42		Prekybos mokėtinos sumos		48.560	48.560	Nauja eilutė, pertvarkanti prekybos mokėtinų sumų sumą iš eilutės Nr. 41.
	Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai		85.479	(85.479)		Eilutė ištrinta. Sukauptų sąnaudų suma pridėta prie eilutės Nr. 47, ateinančių laikotarpių pajamų suma pridėta prie eilutės Nr. 46, gautų - avansų suma pridėta prie eilutės Nr. 44.
44	Atidėjiniai	Gauti išankstiniai apmokėjimai	7.609	47.125	47.125	Nauja eilutė, pertvarkanti gautų avansų sumą iš eilutės Nr. 43.
45		Atidėjiniai	7.609		7.609	Jokių pokyčių
46		Ateinančių laikotarpių pajamos	-	11.247	11.247	Nauja eilutė, pertvarkanti ateinančių laikotarpių pajamų sumą iš eilutės Nr. 43.
47		Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	-	54.755	54.755	Nauja eilutė, pertvarkanti kitų mokėtinų sumų sumą iš eilutės Nr. 41 ir sukauptų sąnaudų sumą iš eilutės Nr. 43.
48	Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	237.307	-	237.307	
49	Įsipareigojimų iš viso	Įsipareigojimų iš viso	1.191.798	-	1.191.798	
50	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	1.819.455	-	1.819.455	

6.2 Atskirų pelno (nuostolių) ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymas

2022 m. Bendrovės vadovybė peržiūrėjo eilučių vienetų, susijusių su perkainojimu, vertės sumažėjimu, vertės sumažėjimo atstatymu bei ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymais, pateikimą ir nusprendė juos atskleisti vienoje eilutėje Nr. 11 „Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymų, perkainojimų ir vertės sumažėjimo sąnaudos“. Su gautinomis sumomis ir atsargomis susijęs vertės sumažėjimas, vertės sumažėjimo atstatymas ir nurašymai buvo pridėti prie eilutės Nr. 13 „Kitos sąnaudos“. Vadovybė mano, kad šis pokytis leis geriau patenkinti šių finansinių ataskaitų naudotojų poreikius.

Pelno (nuostolių) ataskaitos struktūros pokyčiai dėl pertvarkymų:

Eilutės Nr.	Sena pelno (nuostolių) ataskaitos struktūra	Nauja pelno (nuostolių) ataskaitos struktūra	2021 m. gruodžio 31 d. prieš pokyčius	Pertvarkymai	2021 m. gruodžio 31 d. po pokyčių	Paaškinimas dėl pokyčių
1	Pajamos pagal sutartis su klientais	Pajamos pagal sutartis su klientais	533.134	-	533.134	Jokių pokyčių
2	Kitos pajamos	Kitos pajamos	2.172	-	2.172	Jokių pokyčių
3	Dividendų pajamos	Dividendų pajamos	-	-	-	Jokių pokyčių
4	Pajamos ir kitos pajamos, iš viso	Pajamos ir kitos pajamos, iš viso	535.306	-	535.306	Jokių pokyčių
5	Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai	Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai	(255.655)	-	(255.655)	Jokių pokyčių
6	Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	(53.085)	-	(53.085)	Jokių pokyčių
7	Nusidėvėjimas ir amortizacija	Nusidėvėjimas ir amortizacija	(85.540)	-	(85.540)	Jokių pokyčių
8	Remontų ir priežiūros sąnaudos	Remontų ir priežiūros sąnaudos	(22.102)	-	(22.102)	Jokių pokyčių
9	Telekomunikacijos ir IT paslaugos	Telekomunikacijos ir IT paslaugos	(11.213)	-	(11.213)	Jokių pokyčių
10	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas		(5.852)	5.852		Eilutė ištrinta. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo suma pridėta prie eilutės Nr. 11.
11	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymų, perkainojimų ir vertės sumažėjimo sąnaudos	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymų, perkainojimų ir vertės sumažėjimo sąnaudos	-	(15.797)	(15.797)	Nauja eilutė, kurioje perklasifikuotos sumos iš eilučių Nr. 10 ir Nr. 12.
12	Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos		(10.117)	10.117		Eilutė ištrinta. Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas ir vertės sumažėjimo atstatymas už 6.095 tūkst. Eur sumą ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymas už 3.850 tūkst. Eur sumą pridėti prie eilutės Nr. 11, vertės sumažėjimas ir nurašymų sąnaudos, nesusijusios su ilgalaikiu materialiuoju turtu, už 172 tūkst. Eur sumą, pridėtos prie eilutės Nr. 13.
13	Kitos sąnaudos	Kitos sąnaudos	(21.837)	(172)	(22.009)	
14	Sąnaudos iš viso	Sąnaudos iš viso	(465.401)	-	(465.401)	Jokių pokyčių
15	Veiklos pelnas (nuostoliai)	Veiklos pelnas (nuostoliai)				
16	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos pajamos	62	-	62	Jokių pokyčių
17	Finansinės veiklos sąnaudos	Finansinės veiklos sąnaudos	(13.526)	-	(13.526)	Jokių pokyčių
18	Finansinės veiklos grynasis rezultatas	Finansinės veiklos grynasis rezultatas	(13.464)	-	(13.464)	Jokių pokyčių
19	Asocijuotųjų įmonių rezultatų dalis	Asocijuotųjų įmonių rezultatų dalis	366	-	366	Jokių pokyčių
20	Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	56.807	-	56.807	Jokių pokyčių
21	Atidėtojo mokesčio (sąnaudos)/pajamos	Atidėtojo mokesčio (sąnaudos)/pajamos	(6.776)	-	(6.776)	Jokių pokyčių
22	Grynasis pelnas už metus	Grynasis pelnas už metus	50.031	-	50.031	Jokių pokyčių

6.3 Atskirų pinigų srautų ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymas

Pinigų srautų ataskaitos struktūros pokyčiai dėl pertvarkymų:

Eilutės Nr.	Sena pinigų srautų ataskaitos struktūra	Nauja pinigų srautų ataskaitos struktūra	2021 m. gruodžio 31 d. prieš pokyčius	Pertvarkymai	2021 m. gruodžio 31 d. po pokyčių	Paaiškinimas dėl pokyčių
1	Pagrindinės veiklos pinigų srautai	Pagrindinės veiklos pinigų srautai				
2	Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus	Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus	50.031	-	50.031	Jokių pokyčių
3	Koregavimai suderinti grynąjį pelną su gryniaisiais pinigų srautais:	Koregavimai suderinti grynąjį pelną su gryniaisiais pinigų srautais:				
4	Mokėjimų akcijomis sąnaudos	Mokėjimų akcijomis sąnaudos	14	-	14	Jokių pokyčių
5	Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	86.793	-	86.793	Jokių pokyčių
6	Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas/(atstatymas)	Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas/(atstatymas)	6.095	-	6.095	Jokių pokyčių
7	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezultatas	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	5.852	-	5.852	Jokių pokyčių
8		Finansinio turto vertės sumažėjimas/(vertės sumažėjimo atstatymas)	-	(355)	(355)	Nauja eilutė, perklasifikuojanti kitos nepiniginės veiklos eliminavimo sumą ir prekybos ir kitų gautinų sumų (padidėjimo)/sumažėjimo sumas iš eilučių Nr. 18, 20.
9	Pelno mokesčio sąnaudos/(pajamos)	Pelno mokesčio sąnaudos/(pajamos)	6.776	-	6.776	Jokių pokyčių
10	Dotacijų amortizacija	Dotacijų nusidėvėjimas ir amortizacija	(1.253)	-	(1.253)	Jokių pokyčių
11		Atidėjinį padidėjimas/(sumažėjimas)	-	670	670	Nauja eilutė, perklasifikuojanti kitos nepiniginės veiklos eliminavimo sumą iš eilutės Nr. 18.
12		Atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės/ (atstatymas)	-	26	26	Nauja eilutė, perklasifikuojanti kitos nepiniginės veiklos eliminavimo sumą iš eilutės Nr. 18.
13	Ilgalaikio materialiojo turto ir turto, skirto parduoti, perleidimo / nurašymo nuostoliai/(pelnas)	Ilgalaikio materialiojo turto ir turto, skirto parduoti, perleidimo / nurašymo nuostoliai/(pelnas)	3.802	-	3.802	Jokių pokyčių
14	Asocijuotų įmonių (pelno) dalis	Asocijuotų įmonių (pelno) dalis	(366)	-	(366)	Jokių pokyčių
15	Finansinės veiklos pajamos	Palūkanų pajamos	(62)	-	(62)	Jokių pokyčių
16	Finansinės veiklos sąnaudos	Palūkanų sąnaudos	13.526	(37)	13.489	Pakeistas pavadinimas ir reklasifikuojama kitų finansinės veiklos sąnaudų/(pajamų) suma į naują eilutę Nr. 17.
17		Kitos finansinės veiklos sąnaudos/(pajamos)	-	37	37	Nauja eilutė, perklasifikuojanti finansinės veiklos sąnaudų sumą iš eilutės Nr. 16.
18	Kitos nepiniginės veiklos eliminavimas		640	(640)	-	Eilutė ištrinta. Kitos nepiniginės veiklos eliminavimo suma buvo pridėta prie eilučių Nr. 8, 11, 12.

Lentelė tęsiama kitame puslapyje

Eilu- tės Nr.	Sena pinigų srautų ataskaitos struktūra	Nauja pinigų srautų ataskaitos struktūra	2021 m. gruodžio 31 d. prieš pokyčius	Pertvar- kymai	2021 m. gruodžio 31 d. po pokyčių	Paaiškinimas dėl pokyčių
19	Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:	Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:				
20	Prekybos ir kitų gautinų sumų (padidėjimas)/sumažėjimas	Prekybos ir kitų gautinų sumų (padidėjimas)/sumažėjimas	(11.305)	299	(11.006)	Finansinio turto vertės sumažėjimo/(vertės sumažėjimo atstatymo) suma perklasifikuojama į naują eilutę Nr. 8.
21	Atsargų, išankstinių apmokėjimų, kito trumpalaikio ir ilgalaikio turto (padidėjimas)/sumažėjimas	Atsargų, išankstinių apmokėjimų, kito trumpalaikio ir ilgalaikio turto (padidėjimas)/sumažėjimas	(1.029)	-	(1.029)	Jokių pokyčių
22	Prekybos ir kitų mokėtinų sumų, sukauptų sąnaudų ir sutartinių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	Prekybos ir kitų mokėtinų sumų, ateinančių laikotarpių pajamų, gautų avansų, kitų ilgalaikių ir trumpalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas/(sumažėjimas)	56.302	(2.644)	53.658	Jokių pokyčių
23	Mokėtinos sumos už ilgalaikį materialųjį turtą		(2.644)	2.644	-	Jokių pokyčių
24	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	213.172	-	213.172	Jokių pokyčių
25	Investicinės veiklos pinigų srautai	Investicinės veiklos pinigų srautai				
26	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	(184.641)	-	(184.641)	Jokių pokyčių
27	Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimo	Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimo	132	-	132	Jokių pokyčių
28		Tarpusavio skolinimosi platforma (grynąja verte)	-	-	-	Jokių pokyčių
29	Gautos dotacijos	Gautos dotacijos	11.448	-	11.448	Jokių pokyčių
30	Gauti dividendai	Gauti dividendai	197	-	197	Jokių pokyčių
31	Gautos palūkanos	Gautos palūkanos	62	-	62	Jokių pokyčių
32	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(172.802)	-	(172.802)	Jokių pokyčių
33	Finansinės veiklos pinigų srautai	Finansinės veiklos pinigų srautai				
34	Gautos paskolos	Gautos paskolos	-	-	-	Jokių pokyčių
35	Sugrąžintos paskolos	Sugrąžintos paskolos	(7.901)	-	(7.901)	Jokių pokyčių
36	Paskolos iš susijusių šalių (grynąja verte)	Paskolos iš susijusių šalių (grynąja verte)	47.123	-	47.123	Jokių pokyčių
37	Išmokėti dividendai	Išmokėti dividendai	(55.357)	-	(55.357)	Jokių pokyčių
38	Nuomos mokėjimai	Nuomos mokėjimai	(5.006)	-	(5.006)	Jokių pokyčių
39	Sumokėtos palūkanos	Sumokėtos palūkanos	(13.670)	-	(13.670)	Jokių pokyčių
40	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(34.811)	-	(34.811)	Jokių pokyčių
41	Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	5.559	-	5.559	Jokių pokyčių
42	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	8.965	-	8.965	Jokių pokyčių
43	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	14.524	-	14.524	Jokių pokyčių

7 Veiklos segmentai

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniams sprendimams priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra valdyba.

Remiantis vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du veiklos segmentus: elektros energijos skirstymo ir perdavimo bei dujų skirstymo. Visas Bendrovės turtas ir klientai yra Lietuvos Respublikoje. Elektros energijos skirstymo ir perdavimo segmento pajamas apima: elektros energijos pėsniuntimo pajamas, garantinio tiekimo pajamas, kitus elektros ir susijusių paslaugų pirkimus, taip pat elektros naujų vartotojų prijungimo ir galios didinimo pajamas bei kitas pajamas pagal sutartis su klientais ir kitas pajamas. Dujų skirstymo segmentas apima su dujomis susijusias pajamas, pajamas iš dujų naujų vartotojų prijungimo ir galios didinimo, bei kitas pajamas pagal sutartis su klientais bei kitas pajamas.

Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo stebi rezultatus remdamasis finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir sudaromos finansinės ataskaitos. Pagrindiniai veiklos rodikliai yra pakoreguotas pelnas neatskaičius palūkanų, mokesčiai, nusidėvėjimas ir amortizacija (pakoreguotas EBITDA – ne pagal TFAS taikomas alternatyvus veiklos rodiklis). Vadovybė taip pat analizuoja kiekvieno veiklos segmento investicijas. Visi rodikliai skaičiuojami remiantis finansinėse ataskaitose pateiktais duomenimis ir patikslintais vadovybei atliekant koregavimus, susijusius su pozicijomis, kurios nėra apibrėžtos pagal TFAS nuostatas.

Bendrovės vadovybė pagrindinius veiklos rodiklius skaičiuoja taip:

Veiklos rodiklis	Skaiciavimas
EBITDA	Iš viso pajamų ir kitų pajamų - elektros energijos, dujų ir kitų paslaugų pirkimas - darbo užmokestis ir susijusios išlaidos - remonto ir priežiūros išlaidos - kitos išlaidos
Koreguotas EBITDA	EBITDA + vadovybės koregavimai
Investicijos	Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai + nematerialiojo turto įsigijimai + turtas, įsigytas įsigyjant dukterines įmones + kito finansinio turto įsigijimai + investicinio turto įsigijimai + išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą - išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą, perklasifikuoti į ilgalaikio materialiojo arba nematerialiojo turto įsigijimus

7.1 Vadovybės koregavimai, koreguotas EBITDA

Vadovybės koregavimai apima laikinuosius reguliacinius skirtumus.

Koreguotas EBITDA – tai EBITDA, kuris koreguojamas atsižvelgiant į vadovybės koregavimus. Visi vadovybės koregavimai gali turėti tiek teigiamą, tiek neigiamą įtaką einamųjų metų rezultatams.

Vadovybės manymu, koreguoto EBITDA rodikliai tiksliau atspindi veiklos rezultatus ir leidžia geriau palyginti rezultatus tarp laikotarpių, kadangi parodo, kiek Bendrovė realiai uždirbo ataskaitiniais metais:

- eliminuojant skirtumus tarp VERT nustatyto leistino uždirbti ir faktiškai uždirbto ataskaitinio laikotarpio pelno (laikinieji reguliaciniai skirtumai);
- koreguojant įtaką, nesusijusią su pagrindine Bendrovės veikla ar susijusią su kitais laikotarpiais.

Vadovybės koregavimai naudojami skaičiuojant koreguotą EBITDA:

Segmentas / vadovybės koregavimai, tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Laikinieji reguliaciniai skirtumai už praėjusius laikotarpius	31.680	27.560
Laikinieji reguliaciniai skirtumai už ataskaitinį laikotarpį	(15.204)	(50.751)
Iš viso vadovybės koregavimų įtaka koreguotam EBITDA	16.476	(23.191)

Koreguoto EBITDA rezultatai pateikiami po vadovybės koregavimų, kuriuos sudaro laikinųjų reguliacinių skirtumų įtaka dėl VERT sprendimų, ir atimant einamaisiais metais susidariusį skirtumą tarp VERT leistinos ir vadovybės vertinimu apskaičiuotos investicijų grąžos. Koregavimo suma 2022 m. ataskaitiniam laikotarpiui buvo lygi 16,5 mln. Eur (2021 m. – (23,2) mln. Eur). Šis koregavimas apima:

- laikinuosius ankstesnių laikotarpių reguliavimo skirtumus, kurie buvo padengti per tarifus, nustatytus ataskaitiniam laikotarpiui – 31,7 mln. Eur (2021 m. – 27,6 mln. Eur). Šios sumos yra apskaičiuotos remiantis VERT paskelbtomis pažymomis;
- per 2020 m. ataskaitinį laikotarpį susidariusias naujas laikinųjų reguliavimo skirtumų sumas – (15,2) mln. Eur (2021 m. – (50,8) mln. Eur). Einamųjų metų perskaičiavimo rezultatas yra paremtas vadovybės vertinimu lyginant, VERT pateiktą informaciją apie laikotarpio investicijų grąžą, ir turimą aktualią einamojo periodo finansinę informaciją.

Toliau lentelėje pateikiama Bendrovės informacija apie segmentus už 2022 ir 2021 m.

EURk	Elektros energijos skirstymas ir perdavimas		Dujų skirstymas		Iš viso	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
<i>TFAS¹</i>						
Su elektros energija susijusios pajamos	619.042	469.730			619.042	469.730
Su dujomis susijusios pajamos			42.089	45.473	42.089	45.473
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	18.325	15.483	2.404	2.448	20.729	17.931
Kitos pajamos	1.595	1.689	0.197	0.483	1.792	2.172
Iš viso pajamų pagal sutartis su klientais ir kitų pajamų	638.961	486.901	44.691	48.404	683.652	535.306
Elektros, dujų ir kitų paslaugų pirkimai	(382.803)	(249.067)	(15.848)	(6.640)	(398.651)	(255.706)
Darbo užmokesčio ir susijusios pajamos	(45.979)	(39.662)	(18.519)	(13.421)	(64.498)	(53.083)
Remontų ir techninės priežiūros sąnaudos	(27.865)	(19.362)	(2.847)	(2.740)	(30.713)	(22.102)
Kitos sąnaudos	(30.199)	(26.261)	(8.955)	(6.911)	(39.153)	(33.172)
EBITDA	152.116	152.549	(1.479)	18.693	150.637	171.242
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(79.631)	(72.458)	(13.282)	(13.083)	(92.913)	(85.540)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymai, perkainojimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai	(11.317)	(8.948)	(0.488)	(6.849)	(11.805)	(15.797)
Veiklos pelnas (nuostoliai) (EBIT)	61.168	71.143	(15.249)	(1.239)	45.919	69.905
<i>Koregavimai²</i>						
EBITDA	152.116	152.549	(1.479)	18.693	150.637	171.242
Vadovybės koregavimai	(6.316)	(26.351)	22.792	3.160	16.476	(23.191)
Koreguotas EBITDA	145.800	126.198	21.312	21.853	167.113	148.051

¹Pateikiamos sumos pagal šių finansinių ataskaitų pelno (nuostolių) ir bendrųjų pajamų ataskaitą.²Koreguoto EBITDA ir koreguoto EBIT rodikliai, kurie abu yra – ne TFAS nustatyti alternatyvūs veiklos rodikliai, pateikiami taip kaip juos seka vadovybė, kadangi vadovybės manymu šie koreguoti rodikliai tiksliau atspindi atitinkamo periodo veiklos rezultatus ir leidžia geriau palyginti rezultatus tarp laikotarpių.

8 Pajamos pagal sutartis su klientais

8.1 Informacija apie išskaidytas pajamas

:

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m. (pertvarkyta) ¹
Su elektros energija susijusios pajamos		
Elektros perdavimo ir skirstymo pajamos	532.933	429.806
Garantinio tiekimo pajamos	75.741	30.271
Pajamos už kitą su elektra susijusią veiklą	10.368	9.653
Su dujomis susijusios pajamos		
Dujų skirstymo pajamos	41.920	45.473
Dujų pardavimo pajamos	169	-
Kitos pajamos		
Naujų vartotojų prijungimo ir galios padidinimo mokesčių pajamos	11.827	10.812
Kitos pajamos pagal sutartis su klientais	8.902	7.119
Iš viso	681.860	533.134

¹ 2022 m. pajamos už kitą su elektra susijusią veiklą Bendrovė parodė atskiroje eilutėje „Pajamos už kitą su elektra susijusią veiklą“, todėl palyginamieji skaičiai už 2021 m. buvo atitinkamai pakeisti perklasifikuojant 9.653 tūkst. Eur sumą iš eilutės „Elektros perdavimo ir skirstymo pajamos“.

Bendrovės pajamos pagal prekių ar paslaugų perdavimo periodiškumą:

	2022 m.	2021 m.
Veiklos įsipareigojimai įvykdomi per laikotarpį	674.107	526.015
Veiklos įsipareigojimai įvykdomi konkrečiu momentu	7.753	7.119
Iš viso	681.860	533.134

8.2 Sutarčių likučiai

tūkst. Eur	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	20	77.585	80.533
Sutarčių turtas		82	-
Kitos sukauptos pajamos		82	-
Sutarčių įsipareigojimai		316.088	288.286
Gauti išankstiniai apmokėjimai	31	46.057	45.280
Ateinančių laikotarpių pajamos	31	270.031	243.006

Per ataskaitinį laikotarpį taikyti vertinimo metodai ar padarytos reikšmingos prielaidos vertinant gautinų sumų pagal sutartis su klientais vertės sumažėjimą nepasikeitė. Pripažinti tikėtini kredito nuostoliai (jei tokių yra) atskleidžiami 20–21 pastabose.

8.3 Sutarčių kainos paskirstymas likusiems veiklos įsipareigojimams

Visi Bendrovės veiklos įsipareigojimai klientams suteikia Bendrovei teisę gauti tokios sumos atlygį iš kliento, kuris tiesiogiai klientui atitinka iki tam tikros datos Bendrovės baigtos vykdyti veiklos vertę, todėl Bendrovė taiko 15 TFAS 121 straipsnyje numatytą praktinę priemonę ir neatskleidžia sutarčių kainos paskirstymo likusiems veiklos įsipareigojimams.

8.4 Teisės į gražintas prekes ir mokėtini įsipareigojimai

Bendrovė nėra pasirašiusi reikšmingų sutarčių, kuriose būtų nustatytos kliento teisės gražinti prekes.

8.5 Veiklos įsipareigojimai

Veiklos įsipareigojimai laikomi įvykdytais, kai paslauga yra suteikta, apmokėjimo terminas įprastai yra 30 dienų nuo paslaugos suteikimo. Daugiau informacijos apie veiklos įsipareigojimų vykdymą, sąskaitų išrašymą, yra pateikta 3.2 pastaboje.

9 Kitos pajamos

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Delspinigiai, prilyginami palūkanoms	710	1.558
Nuomos pajamos	332	370
Ilgalaikio turto perleidimo pelnas	-	56
Kitos pajamos	750	188
Iš viso:	1.792	2.172

10 Dividendai

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Patvirtinti dividendai	50.010	55.467

2022 m. balandžio 29 d. įvykęs eilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2021 metus paskirstymą ir nusprendė skirti 0,056 Eur dividendų vienai akcijai, iš viso 50.010 tūkst. Eur dividendų.

11 Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Darbo užmokesčio sąnaudos	58.977	50.171
Socialinio draudimo įmokos	1.511	1.222
Išmokų darbuotojams atidėjimo pokytis	708	1.016
Išieitinės kompensacijos	471	399
Sukaupto atostogų rezervo pokytis	885	277
Papildomas darbo užmokestis (darbas už kelis darbuotojus)	1.946	-
Iš viso	64.498	53.085

12 Vertės sumažėjimo, perkainojimo ir nurašymo sąnaudos

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas (17.2 pastaba)	-	6.645
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas (17.2 pastaba)	4.103	3.850
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai	7.702	5.852
Nebaigtos statybos vertės sumažėjimas ir (sumažėjimo atstatymas) (17 pastaba)	-	(550)
Iš viso	11.805	15.797

13 Kitos sąnaudos

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m. (pertvarkyta) ¹
Klientų aptarnavimo sąnaudos	4.519	3.018
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	4.052	3.270
Transporto sąnaudos	3.580	2.932
Nuoma ir komunalinės paslaugos	3.350	2.463
Konsultacinės paslaugos	2.840	4.702
Personalo mokymai, komandiruotės	2.327	1.385
Mažos vertės atsargų vienetų sąnaudos	1.954	-
Kitos sąnaudos	3.880	4.239
Iš viso	26.502	22.009

¹ 2022 m. aptarnavimo sąnaudas Bendrovė klasifikavo kitose eilutėse „Konsultacijų paslaugos“, „Personalo mokymai, komandiruotės“, „Kitos sąnaudos“, todėl palyginamieji skaičiai už 2021 m. buvo atitinkamai pakeisti perklasifikuojant 4.971 tūkst. Eur sumą iš eilutės „Aptarnavimo įmonės sąnaudos“.

14 Finansinė veikla

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Finansinės pajamos		
Palūkanų pajamos faktinių palūkanų norma	76	62
Iš viso	76	62
Finansinės sąnaudos		
Ilgalaikių ir trumpalaikių mokėtinų paskolų palūkanų sąnaudos	(15.218)	(13.324)
Nuomos įsipareigojimų palūkanų ir diskonto sąnaudos	(133)	(160)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(24)	(42)
Iš viso	(15.375)	(13.526)

15 Pelno mokesčiai

15.1 Sumos, pripažintos pelne (nuostoliuose)

Bendrovės pelno mokesčio sąnaudos už metus sudaro pelno mokestis ir atidėtasias pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį. Bendrovės pelno mokesčio sąnaudas sudaro:

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Atidėtojo mokesčio sąnaudos (pajamos)	(299)	6.776
Iš viso	(299)	6.776

Bendrovė turėjo reikšmingą nepanaudotą investicijų lengvatos sumą, skirtą padengti visa apmokestinamą pelną 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 16,45 mln. Eur nepanaudotą investicijų lengvatą, kurią gali panaudoti iki 2023 m. gruodžio 31 d. (2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 22,4 mln. Eur sukauptą nepanaudotą lengvatą).

15.2 Pelno mokesčio tarifo sutikrinimas

Pelno mokestis, apskaičiuotas Bendrovės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri susidarytų taikant Bendrovei taikytiną pelno mokesčio tarifą:

tūkst. Eur	2022 m.	2022 m.	2021 m.	2021 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		30.825		56.807
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos) taikant 15 proc. tarifą	15,00%	4.624	15,00%	8.521
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	4,72%	1.456	0,067%	380
Neapmokestinamos pajamos	(1,25)%	(385)	-	-
Investicinio projekto lengvata	(19,45)%	(5.994)	(3,74)%	(2.125)
Iš viso	(0,97)%	(299)	11,93%	6.776

15.3 Atidėtasias mokestis

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kai atidėtasias mokestis susijęs su ta pačia fiskaline institucija. Toliau pateikti atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį:

tūkst. Eur	2020 m. gruodžio 31 d.	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose	2021 m. gruodžio 31 d.	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose	2022 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo mokesčio turtas							
Naujų vartotojų prijungimo mokesčių pajamų pripažinimo skirtumas	13.491	(720)	-	12.771	(720)	-	12.051
Atsargų nurašymas ir gautinų sumų vertės sumažėjimas	382	(33)	-	349	98	-	447
Sukauptos sąnaudos	1.280	488	-	1.768	98	-	1.866
Elektros energijos perdeklaravimas	719	1.196	-	1.915	4.885	-	6.800
Naudojimo teise valdomo turto likutinė vertė	22	4	-	26	12	-	38
Nepanaudota investicinio projekto pelno mokesčio lengvata	9.656	(6.295)	-	3.361	(895)	-	2.466
Atidėtojo mokesčio turtas	25.550	(5.360)	-	20.190	3.478	-	23.668
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas							
Ilgalaikio materialiojo turto mokestinių ir finansinių verčių	(39.040)	(1.012)	5.756	(34.296)	(3.384)	262	(37.418)
Investicinio projekto pelno mokesčio lengvata	(971)	206	-	(765)	170	-	(595)
Naudojimo teise valdomo turto įsipareigojimo likutinė vertė							
Dotacijų mokesčių ir finansinių verčių skirtumai	(2.546)	(610)	-	(3.157)	35	-	(3.122)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(42.557)	(1.416)	5.756	(38.218)	(3.179)	262	(41.135)
Atidėtasias mokestis, grynąja verte	(17.007)	(6.776)	5.756	(18.028)	299	262	(17.467)

16 Nematerialusis turtas

tūkst. Eur	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Servitutai ir apsaugos zonos	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	213	16.333	4.329	34.634	55.509
Sukaupta amortizacija	(213)	(12.076)	(253)	-	(12.542)
Likutinė vertė	-	4.257	4.076	34.634	42.967
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.					
Įsigijimai	4	4.257	4.076	34.634	42.967
Nurašymai	-	7	6.482	3.560	10.053
Perklasifikavimai tarp grupių	-	(4)	-	-	(4)
Perklasifikuota (i) iš ilgalaikio nematerialiojo turto	-	3.347	(3.347)	-	-
Amortizacija	-	-	49	-	49
Servitutų ir apsaugos zonų perskaičiavimas (5.4 pastaba)	(1)	(1.981)	(10)	-	(1.992)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	3	5.626	7.250	33.567	46.446
2021 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	216	19.678	7.513	33.567	60.974
Sukaupta amortizacija	(213)	(14.052)	(263)	-	(14.528)
Likutinė vertė	3	5.626	7.250	33.567	46.446
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.					
Įsigijimai	4	-	10.371	-	10.375
Perklasifikavimai tarp grupių	12	1.068	(1.080)	-	-
Perklasifikuota (i) ilgalaikį materialųjį turtą	-	-	189	-	189
Amortizacija	(3)	(2.806)	(11)	-	(2.820)
Servitutų ir apsaugos zonų perskaičiavimas (5.4 pastaba)	-	-	-	(10.662)	(10.662)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	16	3.888	16.719	22.905	43.528
2022 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	232	20.745	16.992	22.905	60.874
Sukaupta amortizacija	(216)	(16.857)	(273)	-	(17.346)
Likutinė vertė	16	3.888	16.719	22.905	43.528

16.1 Įsigijimo įsipareigojimai

2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės neturėjo reikšmingų ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo įsipareigojimų, kurie turi būti įvykdyti vėlesniais metais.

16.2 Įkeistas turtas

2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeisto ilgalaikio nematerialiojo turto.

16.3 Servitutai ir apsaugos zonos

Nematerialaus turto „Servitutai ir apsaugos zonos“ judėjimas per 2022 metus pateikiamas žemiau:

Servitutai ir apsaugos zonos, tūkst. Eur	2021 m. gruodžio 31 d.	Pasikeitimas	2022 m. gruodžio 31 d.
Įstatyminiai servitutai – atidėjiny (5.4.1 pastaba)	14.346	(6.222)	8.124
Apsaugos zonos – atidėjiny (5.4.2 pastaba)	10.687	(9.112)	1.575
Įstatyminiai ir sutartiniai servitutai – įsigijimo savikaina	5.558	629	6.187
Apsaugos zonos – įsigijimo savikaina	2.976	4.043	7.019
Servitutai ir apsaugos zonos, iš viso	33.567	(10.662)	22.905

16.4 Nematerialiojo turto įsigijimai pagal veiklos segmentus

2022 m. nematerialiojo turto įsigijimai sudarė 10.375 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir paskirstymo veiklos segmentu, sudarė 9.132 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 1.243 tūkst. Eur.

2021 m. nematerialiojo turto įsigijimai sudarė 10.053 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir paskirstymo veiklos segmentu, sudarė 9.502 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 551 tūkst. Eur.

17 Ilgalaikis materialusis turtas

17.1 Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas

tūkst. Eur	Žemė	Pastatai	Elektros tinklai ir jų statiniai	Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	Transporto priemonės	Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d.									
Įsigijimo arba perkainota vertė	79	31.481	1.317.799	460.907	3.148	12.394	14.704	47.327	1.887.839
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(8.979)	(113.339)	(127.152)	(1.589)	(3.403)	(3.549)	-	(258.011)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(19.019)	-	-	-	(640)	(19.659)
Likutinė vertė	79	22.502	1.204.460	314.736	1.559	8.991	11.155	46.687	1.610.169
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.									
Įsigijimai	-	2	517	-	921	379	295	175.865	177.979
Pardavimai	-	(1)	(38)	(36)	-	(1)	-	-	(76)
Nurašymai	-	(2)	(3.626)	(174)	-	(4)	(35)	(9)	(3.850)
Perkainojimas (17.2 pastaba)	-	22.167	(69.406)	-	140	(1.585)	114	-	(48.570)
Vertės sumažėjimo nuostoliai (17.3 pastaba)	-	-	-	(6.645)	-	-	-	-	(6.645)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	1.239	94.450	17.593	3	1.264	4.558	(119.107)	-
Perklasifikavimas iš (I) nematerialiojo turto	-	-	-	-	-	-	-	(49)	(49)
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-	-	550	550
Nusidėvėjimas	-	(5.041)	(59.941)	(9.756)	(706)	(2.251)	(2.074)	-	(79.769)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	79	40.866	1.166.416	315.718	1.917	6.793	14.013	103.937	1.649.739
2021 m. gruodžio 31 d.									
Įsigijimo arba perkainota vertė	79	40.915	1.166.416	420.803	2.717	6.936	19.224	103.937	1.761.027
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(49)	-	(80.695)	(800)	(143)	(5.211)	-	(86.898)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(24.390)	-	-	-	-	(24.390)
Likutinė vertė	79	40.866	1.166.416	315.718	1.917	6.793	14.013	103.937	1.649.739
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.									
Įsigijimai	-	61	407	14	144	293	522	253.201	254.642
Perleidimai	-	(4)	(47)	-	-	-	-	-	(51)
Nurašymai	-	(31)	(3.722)	(236)	-	(24)	(30)	(60)	(4.103)
Perkainojimas (17 pastaba)	-	-	(9.448)	-	-	-	-	-	(9.448)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	4.049	223.899	15.394	1	3.139	2.750	(249.232)	-
Perklasifikavimai iš (I) atsargas	-	-	-	-	-	-	-	(10)	(10)
Perklasifikavimai iš (I) nematerialųjį turtą	-	-	-	-	-	-	-	(189)	(189)
Nusidėvėjimas	-	(2.072)	(69.938)	(9.615)	(729)	(1.744)	(2.432)	-	(86.530)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	79	42.869	1.307.567	321.275	1.333	8.457	14.823	107.647	1.804.050
2022 m. gruodžio 31 d.									
Įsigijimo arba perkainota vertė	79	44.988	1.377.292	435.542	2.862	10.332	22.683	107.647	2.001.425
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(2.119)	(69.725)	(91.579)	(1.529)	(1.875)	(7.860)	-	(174.687)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(22.688)	-	-	-	-	(22.688)
Likutinė vertė	79	42.869	1.307.567	321.275	1.333	8.457	14.823	107.647	1.804.050

Bendrovės 2022 m. kapitalizuotos palūkanos į ilgalaikį materialųjį turtą atitinkančius kriterijus sudarė 853 tūkst. Eur, taikyta vidutinė palūkanų norma – 2,21 proc. (2021 m. kapitalizuotos palūkanos buvo 839 tūkst. Eur, taikyta vidutinė palūkanų norma – 1,51 proc.)

2022 m. dalis kito ilgalaikio materialaus turto buvo apskaityta perkainota verte (11,3 mln. Eur), kita dalis - savikainos metodu (3,5 mln. Eur). 2022 m. dalis nebaigtos statybos turto buvo apskaityta perkainota verte (105,7 mln. Eur), kita dalis – savikainos metodu (1,9 mln. Eur).

17.2 Elektros veiklos segmento PGV

Šiam PGV priskirto ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė (įskaitant nebaigtos statybos sumą ir turtas kitose grupėse) 2022 m. gruodžio 31 d. yra 1.465.9 mln. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 1.315.0 mln. Eur).

Kaip nurodyta 5.2 pastaboje, Bendrovė atliko šio CGU tikrosios vertės įvertinimą ir nusprendė neatlikti viso perkainojimo. Tam Bendrovė išanalizavo, ar 2021 m. atliekant pilną perkainojimą padarytos prielaidos reikšmingai nepasikeitė – buvo nustatyta, kad pasikeitė tik diskonto norma ir WACC.

- diskonto norma (po mokesčių) buvo 4,25 % (5,00 % prieš mokesčius)
- VERT nustatyta grąžos norma 2022 m. – 4,16 %, 2023 m. – 4,17 %, nuo 2024 m. – 5,00 %.

Tačiau šie pokyčiai neturėjo reikšmingos įtakos atsiperkamajai vertei. Kitos prielaidos reikšmingai nepasikeitė, todėl buvo naudojamos 2022 m. vertinime.

Atliekant 2021 m. gruodžio 31 d. vertinimą naudotos šios pagrindinės prielaidos:

- Diskonto norma (po mokesčių) buvo 3,78% (4,45% prieš mokesčius).
- WACC (VERT nustatyta grąžos norma) 2021 m. – 5,34 %, 2022–2026 m. – 4,16 %, nuo 2027 m. – 4,45 % (apytikslė ikimokestinė diskonto norma).
- Nustatyta papildoma tarifo dedamoji investicijoms finansuoti, kurios pagrindu 28 mln. Eur suma kasmet bus įtraukta į 2022–2026 m. ir vėlesnių laikotarpių Bendrovės reguliuojamos veiklos pajamas; vadovybės vertinimu, nors yra tikimybė, kad po prognozuojamo laikotarpio (2022–2036 m.) papildoma dedamoji (28 mln. Eur kasmet per visą prognozuojamą laikotarpį) išliks, tačiau, remiantis konservatyvia prielaida, ji nėra įtraukta į nuolatinės vertės vertinimą.
- Elektros energijos segmento investicijoms taikoma ilgalaikė prognozė ir jų finansavimas pagal atnaujintą Bendrovės 10 metų investicijų planą.
- Pagal vertinimo modelį apskaičiuotas 2018–2020 m. grąžos koregavimas (116 mln. Eur) ir 2021 m. prognozė – 44 mln. Eur, susidaręs dėl pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, optimizuoto ir neoptimizuoto pagal ilgalaikes vidutines priaugio sąnaudas (angl. long run average increase costs, LRAIC) modelį, ir faktinio nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio, sumažins Bendrovės pajamas – 6,5 mln. Eur 2022–2026 m. ir 153,5 mln. Eur 2032–2036 m., be to, nuo nesumokėtos dalies kasmet bus skaičiuojamos palūkanos.
- Turto tikroji vertė nustatyta taikant pajamų modelį prognozuojant pinigų srautus iki 2036 m., atsižvelgiant į numatomus investicijų grąžos koregavimus dėl LRAIC turto nusidėvėjimo ir numatomą grąžos skirtumų grąžinimo terminą 2018–2021 m. (2020 m. pabaigoje apskaičiuotas 40 metų laikotarpis pagal pagrindinio turto – elektros linijų – ilgalaikio turto nusidėvėjimo terminą).

Informacija apie elektros energijos PGV turto perkainojimo pajamas ir nuostolius, patirtus 2022 m., pateikta lentelėje:

tūkst. Eur	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose ir perkainojimo rezerve	Pripažinta per pajamas ar nuostolius	Bendras perkainojimo rezultatas
Likutinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	(1.746)	(7.702)	(9.448)
Dotacijų nurašymo atstatymas	-	-	-
Iš viso	(1.746)	(7.702)	(9.448)

Informacija apie elektros energijos PGV turto perkainojimo pajamas ir nuostolius, patirtus 2021 m., pateikta lentelėje:

tūkst. Eur	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose ir perkainojimo rezerve	Pripažinta per pajamas ar nuostolius	Bendras perkainojimo rezultatas
Likutinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	(38.373)	(10.197)	(48.570)
Dotacijų nurašymo atstatymas (28 pastaba)	-	4.345	4.345
Iš viso	(38.373)	(5.852)	(44.225)

Jautrumo analizė

Nestebimų įvesčių kintamumo tikrosios vertės vertinimo analizę Bendrovė atliko remdamasi šiais scenarijais:

Investicijų grąžos normos (WACC) (pradedant nuo reguliavimo laikotarpio pradžios 2027 m.) ir diskonto normos kintamumo jautrumas. Galimi tikrosios vertės pasikeitimai dėl šių įvesčių pasikeitimų atskleisti lentelėje (Eur mln.):

		WACC (prieš apmokestinimą), %							
		Δ	4,17%	4,50%	4,75%	5,00%	5,25%	5,50%	5,85%
			(17)%	(10)%	(5)%	0%	5%	10%	17%
Diskonto norma (prieš apmokestinimą) %	4,17%	(17)%	7	71	119	168	216	265	332
	4,50%	(10)%	(58)	4	52	99	146	194	260
	5,00%	0%	(152)	(92)	(46)	-	46	92	156
	5,50%	10%	(240)	(181)	(137)	(93)	(48)	(4)	58
	5,85%	17%	(298)	(241)	(197)	(155)	(111)	(68)	(7)

17.3 Dujų veiklos segmento PGV

Šiam PGV priskirto ilgalaikio materialiojo turto (įskaitant nebaigtos statybos sumą ir turtas kitose grupėse) likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d. yra 338,1 mln. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 334,7 mln. Eur).

2022 m. gruodžio 31 d. buvo atliktas įvertinimas, ar yra galimo dujų verslo segmento PGV vertės sumažėjimo požymių. Atsižvelgdama į tai, kad esminių pokyčių su dujomis susijusioje teisinio reguliavimo aplinkoje nebuvo, Bendrovė, įvertinusi visas susijusias prielaidas, nenustatė, kad dujų PGV naudojamo ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d. galėtų būti sumažėjusi.

Kaip nurodyta 5.3 pastaboje, Grupė atliko šio CGU vertės sumažėjimo testą. Grupė išanalizavo, ar 2021 m. padarytos prielaidos reikšmingai nepasikeitė – buvo nustatyta, kad pasikeitė tik diskonto norma ir WACC.

- diskonto norma 3,39 % po mokesčių (3,99 % prieš mokesčius),
- WACC (regulatoriaus nustatoma grąžos norma): 2022 m. – 3,98 %, 2023 m. – 3,99 % (nustatyta VERT), nuo 2024 m. – 3,99 % (lygi diskonto normai prieš mokesčius)

Tačiau šie pokyčiai neturėjo reikšmingos įtakos atsiperkamajai vertei. Kitos prielaidos reikšmingai nepasikeitė, todėl buvo naudojamos 2022 m. vertinime.

Atliekant vertės sumažėjimo testą 2021 m. gruodžio 31 d. buvo naudotos šios pagrindinės prielaidos:

- diskonto norma 3,81 % po mokesčių (4,48 % prieš mokesčius).
- WACC (regulatoriaus nustatyta grąžos norma): 2022–2023 m. – 3,98 % (VERT nustatyta 2022 m.), nuo 2024 m. – 4,48 % (lygi diskonto normai prieš mokesčius).
- Taikoma ilgalaikė investicijų į dujų verslo segmentą prognozė ir jo finansavimas pagal atnaujintą Bendrovės 10 metų investicijų planą:
- Ateinančių laikotarpių pinigų srautai buvo įtraukti naudojant amžinąją vertę, kuri buvo apskaičiuota diskontuojant reguliuojamos turto bazės (angl. *regulated asset base, RAB*) vertę paskutinio prognozuojamo laikotarpio pabaigoje.

Vertės sumažėjimo testas neparodė papildomų vertės sumažėjimo nuostolių 2022 m.

Jautrumo analizė

Galimi 2022 m. pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių pasikeitimai dėl investicijų grąžos normos (WACC) (pradedant nuo reguliavimo laikotarpio pradžios 2024 m.) ir diskonto normos kintamumo atskleisti lentelėje (mln. Eur):

			WACC (prieš apmokestinimą), %						
			3,31%	3,59%	3,80%*	3,99%	4,19%	4,39%	4,67%
			(17)%	(10)%	(5)%	0%	5%	10%	17%
Diskonto norma (prieš apmokestinimą) %	3,31%	Δ	-	7	13	17	23	28	35
	3,59%	(17)%	(7)	-	5	10	15	20	27
	3,99%	(10)%	(17)	(10)	(5)	-	5	10	17
	4,39%	0%	(26)	(19)	(14)	(10)	(5)	-	7
	4,67%	10%	(32)	(26)	(21)	(16)	(11)	(7)	-

17.4 Vertės sumažėjimo testai skaitikliams, priskirtiems elektros skirstymo PGV

Bendrovė turi elektros skaitiklius, priskiriamus elektros skirstymo PGV, kurių likutinė vertė siekia 10.4 mln. Eur (prieš vertės sumažėjimą). Kaip aprašyta 5.2 pastaboje, Bendrovė šiam turtui pripažino 9,4 mln. Eur vertės sumažėjimo nuostolį. Vertės sumažėjimas buvo apskaičiuotas dėl ketinimų 2023–2024 metais šiuos skaitiklius keisti į išmaniuosius. Vertės sumažėjimo nuostolis pripažintas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

17.5 Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Jeigu ilgalaikis materialusis turtas nebūtų buvęs perkainotas, Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė būtų tokia:

tūkst. Eur	Žemė	Pastatai	Elektros tinklai ir jų statiniai	Transporto priemonės	IT ir telekomunikacijų įranga	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Bendras perkainojimo rezultatas
2021 m. gruodžio 31 d.	109	22.029	1.320.052	1.776	9.461	13.898	103.938	1.471.263
2022 m. gruodžio 31 d.	109	24.831	1.464.555	1.271	10.726	14.743	-	1.516.255

17.6 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai ir perleidimai

2022 m. ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai apima tokius pagrindinius nebaigtos statybos straipsnius:

- su elektros skirstymo tinklo vystymu susiję įsigijimai (kabelių linijos, modulinės transformatorinės, skaitikliai ir t.t.)
- su dujų skirstymo tinklo vystymu susiję įsigijimai (plastikiniai skirstomieji dujotiekiai ir t.t.)

Bendrovės 2022 m. ir 2021 m. kapitalinių investicijų įsipareigojimai aprašyti 32.1 pastaboje.

17.7 Ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės hierarchijos lygiai

Bendrovės vadovybės vertinimu 2022 m. gruodžio 31 d. iš esmės viso turto, vertinamo perkainota verte likutinė vertė reikšmingai nesiskyrė nuo jo tikrosios vertės. Visa Bendrovės pervertinto ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė priskirta 3-iam hierarchijos lygiui (tikrosios vertės hierarchijos lygiai nurodyti 3.23 pastaboje).

17.8 Pilnai nudėvėtas turtas, vis dar naudojamas Bendrovės veikloje

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Pastatai	139	4
Elektros tinklai ir jų statiniai	2.224	35
Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	10.845	9.111
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	3.556	1.691
Visiškai amortizuoto turto savikaina arba perkainota vertė, iš viso	16.764	10.841

17.9 Įkeistas ilgalaikis materialusis turtas

2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeisto ilgalaikio materialiojo turto.

17.10 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai pagal veiklos segmentus

2022 m. ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai sudarė 254.642 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir skirstymo veiklos segmentu, sudarė 239.010 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 15.632 tūkst. Eur.

2021 m. ilgalaikio materialiojo turto įsigijimai sudarė 177.979 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir skirstymo veiklos segmentu, sudarė 152.809 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 25.170 tūkst. Eur.

18 Naudojimo teise valdomas turtas**18.1 Bendrovės naudojimo teise valdomas turtas**

tūkst. Eur	Žemė	Pastatai	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo savikaina	1.475	12.265	11.906	25.646
Sukaupta amortizacija	(69)	(4.078)	(5.261)	(9.408)
Likutinė vertė	1.406	8.187	6.645	16.238
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	1.406	8.187	6.645	16.238
Įsigijimai	-	148	332	480
Nurašymai ir perleidimai	(27)	(575)	(51)	(653)
Nusidėvėjimas	(46)	(2.217)	(2.769)	(5.032)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	1.333	5.543	4.157	11.033
2021 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo savikaina	1.448	10.979	11.668	24.095
Sukaupta amortizacija	(115)	(5.436)	(7.511)	(13.062)
Likutinė vertė	1.333	5.543	4.157	11.033
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.	1.333	5.543	4.157	11.033
Įsigijimai	47	853	61	961
Nurašymai ir perleidimai	-	-	(20)	(20)
Nusidėvėjimas	(51)	(1.952)	(2.744)	(4.747)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	1.329	4.444	1.454	7.227
2022 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo savikaina	1.495	11.833	11.708	25.036
Sukaupta amortizacija	(166)	(7.389)	(10.254)	(17.809)
Likutinė vertė	1.329	4.444	1.454	7.227

18.2 Sąnaudos, susijusios su nuomos sutartimis, pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Nusidėvėjimas	4.747	5.032
Palūkanų sąnaudos	133	160
Su trumpalaikėmis nuomomis susijusios sąnaudos (kitos sąnaudos)	11	165
Sąnaudos, susijusios su mažos vertės nuomomis (kitos sąnaudos)	677	-
Nuomos sąnaudos iš viso	5.568	5.357

18.3 Naudojimo teise valdomo turto įsigijimai pagal veiklos segmentus

2022 m. naudojimo teise valdomo turto įsigijimai sudarė 961 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir skirstymo veiklos segmentu, sudarė 761 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 200 tūkst. Eur.

2021 m. naudojimo teise valdomo turto įsigijimai sudarė 480 tūkst. Eur, iš jų įsigijimai, susiję su elektros perdavimo ir skirstymo veiklos segmentu, sudarė 381 tūkst. Eur, o įsigijimai, susiję su gamtinių dujų skirstymo veiklos segmentu, sudarė 99 tūkst. Eur.

19 Investicijos į asocijuotąsias įmones

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Likutinė vertė sausio 1 d.	3.891	3.722
Išstatinio kapitalo didinimas	-	-
Gauti dividendai	(192)	(197)
Pelno (nuostolių) iš investicijų į asocijuotąsias įmones dalis	205	366
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	3.904	3.891

Asocijuotųjų įmonių apibendrinta finansinė informacija už 2022 m. (neaudituoti duomenys) ir 2021 m. (audituoti duomenys) pateikiama žemiau:

Apibendrinta finansinės padėties ataskaita, tūkst. Eur	UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“	
	2022 m.	2021 m.
Ilgalaikis turtas	20.500	16.459
Ilgalaikio turto iš viso	20.500	16.459
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	53	1.464
Kitas trumpalaikis turtas	9.897	8.651
Trumpalaikio turto iš viso	9.950	10.115
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	(526)	(574)
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	(526)	(574)
Trumpalaikės paskolos	(7.054)	(8.840)
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	(8.861)	(3.158)
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	(15.915)	(11.998)
Grynasis turtas	14.009	14.002

20 Prekybos gautinos sumos

tūkst. Eur	2022 m.		2021 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d. (pertvarkyta) ²	
Prekybos gautinos sumos už elektros energiją ¹	71.884		73.579
Prekybos gautinos sumos už gamtinių dujų skirstymą ¹	7.847		7.546
Kitos prekybos gautinos sumos ¹	619		1.591
Iš viso	80.350		82.716
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas ¹	(2.765)		(2.183)
Iš viso:	77.585		80.533

¹2022 m. Bendrovė pakeitė prekybos gautinų sumų iš susijusių šalių pateikimą suskirstydama jas į gautinas sumas pagal pobūdį, t. y. už elektrą, dujas ir t. t. Atitinkamai, 2021 m. gruodžio 31 d. palyginamieji skaičiai taip pat buvo pakeisti perklasifikuojant 32.637 tūkst. Eur gautinas sumas iš susijusių šalių į tokias lentelėje viršuje pateiktus eilučių vienetus.

Prekybos gautinų sumų atskleidimas neatitinka metinių finansinių ataskaitų už 2021 m. dėl atskirų finansinės padėties ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymų, kaip aprašyta 6 pastaboje.

Prekybos gautinoms sumoms palūkanos neskaiciuojamos, įprastas atsiskaitymo terminas yra 25–35 dienų.

20.1 Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas (tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai)

Nuostolių koeficientai atnaujinami sudarant metines finansines ataskaitas įvertinant ateities veiklos prognozių įtaką, kai šios prognozės rodo ekonominių sąlygų pablogėjimą per ateinančius metus, bei vartotojų rūšis. Skirtingoms vartotojų grupėms nustatomi skirtingi nuostolių koeficientai.

Žemiau pateikiamos Bendrovės prekybos gautinos sumos 2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d., kurių vertinimui yra taikomas bendrasis vertinimas naudojant nuostolių koeficientų matricą:

2022 m., tūkst. Eur	Nuostolių koeficientas	Prekybos gautinos sumos	Atidėjiny nuostoliams
Nepradelsta	0,22%	37.808	84
Iki 30 dienų	1,83%	1.530	28
30–60 dienų	7,81%	1.396	109
60–90 dienų	10,82%	1.220	132
90–120 dienų	15,74%	705	111
Daugiau nei 120 dienų	56,66%	4.061	2.301
Likutinė vertė	5,92%	46.720	2.765

2021 m., tūkst. Eur	Nuostolių koeficientas	Prekybos gautinos sumos	Atidėjiny nuostoliams
Nepradelsta	0,19%	40.736	78
Iki 30 dienų	2,25%	887	20
30–60 dienų	7,55%	278	21
60–90 dienų	9,03%	144	13
90–120 dienų	12,70%	126	16
Daugiau nei 120 dienų	62,79%	3.241	2.035
Likutinė vertė	2,64%	45.412	2.183

Žemiau pateikiamos Bendrovės prekybos gautinos sumos, kurioms taikomas individualusis vertinimas:

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.		2021 m. gruodžio 31 d.	
	Prekybos gautinos sumos	Atidėjinyms nuostoliams	Prekybos gautinos sumos	Atidėjinyms nuostoliams
Nepradelsta	33.630	-	37.304	-
Iki 30 dienų	-	-	-	-
30–60 dienų	-	-	-	-
60–90 dienų	-	-	-	-
90–120 dienų	-	-	-	-
Daugiau nei 120 dienų	-	-	-	-
Likutinė vertė	33.630	-	37.304	-

Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų atidėjinių nuostoliams judėjimas:

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m. (pakeista) ¹
Likutinė vertė sausio 1 d.	2.183	2.394
Metų vertės sumažėjimo nuostoliai	947	248
Atidėjinių nuostoliams atstatymas	(365)	(459)
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	2.765	2.183

¹ Dėl atskirų finansinės padėties ataskaitos eilučių vienetų perklasifikavimų palyginamieji skaičiai už 2021 buvo pakeisti pašalinant sumas, susijusias su kitų gautinų sumų vertės sumažėjimu. Daugiau informacijos pateikta 6 pastaboje.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai apskaityti pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje „Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos“.

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikroji vertė 2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų likutinei vertei.

21 Kitos gautinos sumos

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma	5.951	-
Kitos sukauptos pajamos, susijusios su kitomis sutartimis	512	-
Kitos gautinos sumos	174	230
Pridėtinės vertės mokestis (PVM)	-	5.990
Ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų einamųjų metų dalis, įskaitant palūkanas	47	54
Iš viso	6.684	6.247
Atimti: kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(62)	(59)
Likutinė vertė	6.622	6.215

Kitų gautinų sumų atskleidimas neatitinka metinių finansinių ataskaitų už 2021 m. dėl atskirų finansinės padėties ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymų, kaip aprašyta 6 pastaboje.

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo suteikusi tarpusavio skolinimosi platformos paskolą su fiksuota palūkanų norma.

22 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Pinigų likučiai banko sąskaitose	84.625	14.524
Iš viso	84.625	14.524

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė 2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų likutinei vertei.

2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo įkeistų ar kitaip apribotų disponuojamų lėšų bankuose.

Administruojamų valstybės biudžeto lėšų likutis 2022 m. gruodžio 31 d. sudarė 283.395 tūkst. Eur (žr. 5.11 pastabą).

Vadovybės vertinimu, TKN dėl pinigų ir pinigų ekvivalentų nėra reikšmingi, nes:

- Bendrovės pinigai ir pinigų ekvivalentai laikomi tarptautiniuose bankuose su aukštais kredito reitingais. Šiems bankams taikomi aukščiausi likvidumo, kapitalo pakankamumo, nuosavų lėšų, papildomo kapitalo rezervų ir kiti riziką mažinantys reikalavimai bei nuostatos, kurių bankai privalo laikytis ir reguliariai apie tai informuoti priežiūros institucijas.
- Bendrovė daugiausia naudojami bankų, kurių veiklą prižiūri Europos centrinis bankas, paslaugomis.
- 2022 m. didžioji dalis pinigų buvo priskirta vienam iš bankų, kuris turi aukštą kredito reitingą ir kurį tiesiogiai prižiūri ECB.

23 Įstatinis kapitalas

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Įstatinis kapitalas		
Paprastosios akcijos, Eur	894.630	894.630
Išleistos ir visiškai apmokėtos paprastosios akcijos, Eur	894.630	894.630

2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 259.442.797 Eur ir buvo padalintas į 894.630.333 paprastasias vardines akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 Eur. Visos išleistos akcijos yra pilnai apmokėtos.

24 Rezervai

24.1 Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas – tai Lietuvos Respublikos įstatymų numatytas privalomas sudaryti rezervas. Bendrovės privalo pervesti į privalomąjį rezervą 5 proc. grynojo pelno, kol bendra šio rezervo suma pasiekia 10 proc. bendrovės įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas negali būti naudojamas dividendams išmokėti ir sudaromas tik būsimiems nuostoliams padengti.

Bendrovės privalomasis rezervas 2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai suformuotas.

24.2 Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas susidaro dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo tikrosios vertės pasikeitimų (daugiau informacijos žr. 17.2 pastaboje). Iš perkainojimo rezervo negali būti mažinami nuostoliai.

2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės perkainojimo rezervo judėjimas buvo toks:

tūkst. Eur	Perkainojimo rezervas	Atidėtasis pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	149.456	(22.418)	127.038
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(13.317)	1.997	(11.320)
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo per metus	(38.373)	5.756	(32.617)
Pajamos arba nuostoliai dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo už metus	97.766	(14.665)	83.101
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	97.766	(14.665)	83.101
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.	(11.586)	1.738	(9.848)
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(1.746)	262	(1.484)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	84.434	(12.665)	71.769

25 Paskolos

tūkst. Eur	Pastabos	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės			
Paskolos iš susijusių šalių	26	834.929	649.830
Trumpalaikės			
Paskolos iš susijusių šalių	26	7.901	7.901
Tarpusavio skolinimosi platforma		-	47.123
Sukauptos mokėtinos palūkanos	26	10.432	8.415
Iš viso		853.262	713.269

Ilgalaikių finansinių skolų grąžinimo terminai:

	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Nuo vieno iki dviejų metų	7.901	7.901
Nuo dviejų iki penkerių metų	184.028	191.929
Po penkerių metų	643.000	450.000
Iš viso:	834.929	649.830

25.1 Paskolų judėjimas

Paskolų judėjimą 2022 metais daugiausia sudarė:

2022 m. balandžio 20 d. Bendrovė pagal sutartį su patronuojančiąją įmone pasiskolino 73 mln. Eur. Paskola bus finansuojama naudojant lėšas, gautas iš Europos investicijų banko. Paskolos grąžinimo terminas – 2038 m. vasario 14 d. Sutartis neapima papildomų priemonių, užtikrinančių įsipareigojimų vykdymą. 2022 m. gruodžio 31 d. paskolos likutis sudaro 73.0 mln. Eur.

2022 m. rugpjūčio 26 d. Bendrovė su patronuojančiąją įmone pasirašė periodinės paskolos suteikimo sutartį dėl 80 mln. Eur paskolos. Didžiausia suteiktų paskolų suma – 120 mln. Eur. Paskolos grąžinimo terminas – 2032 m. balandžio 19 d. Paskolos tikslas – investicijos į ilgalaikį turtą ir apyvartinių lėšų poreikis. 2022 m. gruodžio 31 d. paskolos likutis sudaro 120 mln. Eur.

25.2 Įsipareigojimų vykdymas ir nepanaudoti likučiai

Bendrovė turi šias nepanaudotas finansavimo galimybes, kurių terminas baigiasi vienu metų laikotarpiu arba vėliau

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Finansavimo galimybės	110.000	22.877

Paskolų sutartyse yra numatytos finansinės ir nefinansinės sąlygos, kurių atskiros Bendrovės įmonės įsipareigojusios laikytis. Bendrovė 2022 ir 2021 m. gruodžio 31 d. vykdė sutartyse numatytus įsipareigojimus.

26 Grynoji skola

Grynoji skola yra ne TFAS likvidumo rodiklis, kuris naudojamas skolos ir labai likvidaus Bendrovės valdomo turto santykiui nustatyti. Vadovybė seka grynosios skolos rodiklį rizikos valdymo tikslais.

Grynosios skolos likučiai:

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos	834.929	649.830
Trumpalaikės paskolos - paskolos, įskaitant sukauptas palūkanas	18.239	16.298
Trumpalaikės paskolos – Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma, įskaitant sukauptas palūkanas	94	47.141
Nuomos įsipareigojimai	7.426	11.206
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	(84.625)	(14.524)
Grynoji skola	776.063	709.951

Bendrovės grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų suderinimas:

tūkst. Eur	Turtas		Nuomos įsipareigojimai		Paskolos		Iš viso
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai		Ilgalaikiai	Trumpalaikiai	Ilgalaikės	Trumpalaikės	
Grynoji skola 2021 m. sausio 1 d.	(8.965)		11.302	5.083	657.732	15.549	680.701
Piniginiai pokyčiai							
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (padidėjimas)	(5.559)	-	-	-	-	-	(5.559)
Gautos paskolos	-	-	-	-	-	-	-
Grąžinimas paskolų	-	-	-	-	-	(7.901)	(7.901)
Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma – pasikeitimas grynąja verte	-	-	-	-	-	47.123	47.123
Nuomos mokėjimai	-	-	(5.006)	-	-	-	(5.006)
Sumokėtos palūkanos	-	-	(160)	-	-	(13.510)	(13.670)
Nepiniginiai pokyčiai							
Sukauptos mokėtinos palūkanos	-	-	160	-	-	14.168	14.328
Sudarytos nuomos sutartys	-	257	223	-	-	-	480
Nurašyti nuomos įsipareigojimai	-	(105)	(548)	-	-	-	(653)
Perklasifikavimai tarp straipsnių	-	(4.820)	4.820	-	(7.902)	7.902	-
PVM nuo mokėtinų palūkanų	-	-	-	-	-	108	108
Grynoji skola 2021 m. gruodžio 31 d.	(14.524)		6.634	4.572	649.830	63.439	709.951
Grynoji skola 2022 m. sausio 1 d.	(14.524)		6.634	4.572	649.830	63.439	709.951
Piniginiai pokyčiai							
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (padidėjimas)	(70.101)	-	-	-	-	-	(70.101)
Gautos paskolos	-	-	-	-	193.000	-	193.000
Grąžinimas paskolų	-	-	-	-	-	(7.901)	(7.901)
Grupės lėšų koncentravimo (angl. cash-pool) platforma – pasikeitimas grynąja verte	-	-	-	-	-	(47.122)	(47.122)
Nuomos mokėjimai	-	-	(4.085)	-	-	-	(4.085)
Sumokėtos palūkanos	-	-	(133)	-	-	(17.415)	(17.548)
Nepiniginiai pokyčiai							
Sukauptos mokėtinos palūkanos	-	-	133	-	-	16.071	16.204
Sudarytos nuomos sutartys	-	785	176	-	-	-	961
Nurašyti nuomos įsipareigojimai	-	-	(19)	-	-	-	(19)
Perklasifikavimai tarp straipsnių	-	(1.091)	1.091	-	(7.901)	7.901	-
Perklasifikavimai į prekybos mokėtinas sumas	-	-	(637)	-	-	-	(637)
PVM nuo mokėtinų palūkanų	-	-	-	-	-	3.360	3.360
Grynoji skola 2022 m. gruodžio 31 d.	(84.625)		6.328	1.098	834.929	18.333	776.063

27 Nuomos įsipareigojimai

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Minimalios įmokos		
Per pirmus metus	1.204	4.694
Nuo dviejų iki penkerių metų	5.227	5.548
Po penkerių metų	2.972	2.978
Iš viso	9.403	13.220
Būsimos finansinės sąnaudos		
Per pirmus metus	(106)	(122)
Nuo dviejų iki penkerių metų	(268)	(276)
Po penkerių metų	(1.603)	(1.616)
Iš viso	(1.977)	(2.014)
Likutinė vertė	7.426	11.206

Pagrindiniai Bendrovės nuomos įsipareigojimai susiję su pastatų ir transporto priemonių nuoma.

2022 m. gruodžio 31 d. su pastatais susiję Bendrovės nuomos įsipareigojimai siekė 4.517 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 5.600 tūkst. Eur). 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. pastatų nuomos palūkanų normos buvo nuo 0,61 iki 4,07 proc. 2022 m. gruodžio 31 d. galiojusių pastatų nuomos sutarčių terminai pasibaigia 2023–2049 m. laikotarpiu.

2022 m. gruodžio 31 d. su transporto priemonėmis susiję Bendrovės nuomos įsipareigojimai siekė 1.378 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 4.062 tūkst. Eur). 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. transporto priemonių nuomos palūkanų normos buvo nuo 0,72 iki 4,88 proc. 2022 m. gruodžio 31 d. galiojusių transporto nuomos sutarčių terminai pasibaigia 2023–2026 m. laikotarpiu.

28 Dotacijos ir subsidijos

Dotacijų likutį sudaro dotacijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo finansavimu ir neatlygintinai gautas turtas. Pokyčiai dotacijų straipsniuose buvo šie:

tūkst. Eur	
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	21.318
Gautos dotacijos	11.448
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(1.253)
Dotacijų atstatymas ir nurašymas	(4.345)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	27.168
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.	27.168
Gautos dotacijos	13.906
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(1.184)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	39.890

Dotacijų amortizacija apskaitoma pelno (nuostolių) ataskaitoje nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas. Dotacijų nurašymas apskaitomas turto perkainojimo / vertės sumažėjimo straipsniuose ir mažina šias sąnaudas.

29 Atidėjiniai

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikiai	10.689	21.072
Trumpalaikiai	3.183	7.609
Iš viso	13.872	28.681

Bendrovės atidėjinių judėjimas pateikiamas žemiau:

tūkst. Eur	Atidėjiniai servitūtų kompensacijoms	Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui	Atidėjiniai išmokoms darbuotojams	Iš viso
Likutinė vertė 2021 m. sausio 1 d.	14.638	15.070	2.643	32.351
Padidėjimas per laikotarpį	-	-	1.055	1.055
Diskonto įtaka	(18)	-	-	(18)
Išmokėjimas per laikotarpį	-	-	-	-
Perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo	(244)	(4.383)	(80)	(4.707)
Likutinė vertė 2021 m. gruodžio 31 d.	14.376	10.687	3.618	28.681
Likutinė vertė 2022 m. sausio 1 d.	14.376	10.687	3.618	28.681
Padidėjimas per laikotarpį	-	-	707	707
Diskonto įtaka	-	-	-	-
Išmokėjimas per laikotarpį	-	(4.672)	-	(4.672)
Perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo	(6.222)	(4.440)	(182)	(10.844)
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	8.154	1.575	4.143	13.872
Ilgalaikiai	7.182	1	3.506	10.689
Trumpalaikiai	972	1.574	637	3.183
Likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d.	8.154	1.575	4.143	13.872

Bendrovės atidėjiniai ir tikėtinas ekonominės naudos išmokų laikas

Atidėjinys servitūtams yra susijęs su servitūtų kompensacija trečiosioms šalims, kai skirstymo operatorius (Bendrovė) ant joms priklausančios žemės stato elektros tinklus. Vienkartinė išmoka už įstatyminių servitūtų naudojamą išmokama nuostoliams kompensuoti, kai trečioji šalis kreipiasi dėl kompensacijos. Bendrovės vadovybė apskaičiavo (5.4.1 pastaba), kad laikotarpis, per kurį trečiosios šalys kreipsis dėl kompensacijos, yra 10 metų, pradedant nuo 2022 m. Buvo taikomas papildomas 1 metų nuo paraiškos pateikimo dienos kompensacijos mokėjimo terminas (kompensacijų už servitūtų panaudojamą nustatymo metodikoje numatyta, kad kompensacija išmokama per 2 metus nuo reikalavimus atitinkančio prašymo pateikimo dienos, tačiau iš tikrųjų Bendrovė sumoka per 1 metus).

Atidėjinys apsaugos zonų registravimui yra susijęs su Bendrovės įsipareigojimu registruoti specialiąsias apsaugos sąlygas (apsaugos zonas) žemei šalia Bendrovės infrastruktūros objektų. Remiantis Bendrovės vadovybės planais, apsaugos zonų registracija turėtų trukti iki 2024 m. pabaigos (5.4.3 pastaba).

Atidėjiniai išmokoms darbuotojams apima įstatymu numatytą išeitinę pensinę išmoką Bendrovės darbuotojams (3.19.3 pastaba). Ilgalaikio atidėjinio laikotarpis apskaičiuojamas kiekvienam darbuotojui naudojant aktuarines prielaidas, tarp kurių yra:

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Diskonto norma	0,55%	0,04%
Darbuotojų kaitos rodiklis	7,7%	7,8%
Metinis atlyginimo didinimas	5%	5%
Vidutinis laikas iki pensinio amžiaus (metais)	19	19

30 Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d. (pakeista) ¹
Už ilgalaikį materialųjį turtą mokėtinos sumos	45.102	21.418
Už elektrą ir susijusias paslaugas sukauptos sąnaudos	42.098	15.192
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	20.364	295
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	11.020	9.707
Iš nepriklausomų elektros tiekėjų gauti depozitai	6.202	2.808
Nekontroliuojančios dalies dividendai	2.193	2.224
Kitos sukauptos sąnaudos	2.163	1.735
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	1.456	1.376
Likutinė vertė	130.598	54.755

¹Kitų trumpalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų atskleidimas neatitinka metinių finansinių ataskaitų už 2021 m. dėl atskirų finansinės padėties ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymų, kaip aprašyta 6 pastaboje.

Eilučių vienetai „Už ilgalaikį materialųjį turtą mokėtinos sumos“, „Iš nepriklausomų elektros tiekėjų gauti depozitai“, „Nekontroliuojančios dalies dividendai“ ir „Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai“ yra finansinės priemonės.

31 Ateinančių laikotarpių pajamos ir gauti išankstiniai apmokėjimai

31.1 Ateinančių laikotarpių pajamos

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.		2021 m. gruodžio 31 d.	
	Trumpalaikė dalis	Ilgalaikė dalis	Trumpalaikė dalis	Ilgalaikė dalis
Ateinančių laikotarpių pajamos pagal sutartis su klientais				
Ateinančių laikotarpių pajamos, susijusios su naujų klientų prijungimo ir galios padidinimo mokesčiais	12.380	251.014	11.247	231.759
Ateinančių laikotarpių pajamos, susijusios su elektros energijos perdeklaravimu	6.634	-	-	-
Kitos ateinančių laikotarpių pajamos	3	-	-	-
Likutinė vertė	19.017	251.014	11.247	231.759

Bendrovės ateinančių laikotarpių pajamų judėjimas:

tūkst. Eur	2022 m.		Iš viso
	Trumpalaikė dalis	Ilgalaikė dalis	
Likutinė vertė sausio 1 d.	11.247	231.759	243.006
Padidėjimas per metus	7.770	31.082	38.852
Pripažinta pajamomis	(11.827)	-	(11.827)
Perklasifikavimai tarp straipsnių	11.827	(11.827)	-
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	19.017	251.014	270.031

Ateinančių laikotarpių pajamų atskleidimas neatitinka metinių finansinių ataskaitų už 2021 m. dėl atskirų finansinės padėties ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymų, kaip aprašyta 6 pastaboje.

Pajamos iš naujų klientų mokesčių pripažįstamos per vidutinį susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingojo tarnavimo laikotarpį (17 pastaba).

31.2 Gauti išankstiniai apmokėjimai

tūkst. Eur	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Trumpalaikiai išankstiniai apmokėjimai pagal sutartis su klientais (sutarčių įsipareigojimai)	46.057	45.280
Trumpalaikiai išankstiniai apmokėjimai pagal kitas sutartis	797	1.845
Iš viso	46.854	47.125

Gautų išankstinių apmokėjimų atskleidimas neatitinka metinių finansinių ataskaitų už 2021 m. dėl atskirų finansinės padėties ataskaitos eilučių vienetų pertvarkymų, kaip aprašyta 6 pastaboje.

32 Neapibrėžtieji įsipareigojimai

32.1 Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

2022 m. Bendrovės kapitalinių investicijų įsipareigojimai, priimti pagal sudarytas sutartis finansinių ataskaitų sudarymo datą, tačiau neapskaityti finansinėse ataskaitose sudarė 80 mln. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 62 mln. Eur).

32.2 Tarifo koregavimai dėl ankstesniais metais uždirbto pelno viršijančio leistiną Komisijos nustatytą investicijų grąžą (2022 metais)

32.2.1 Elektros energijos skirstymas

2022 m. spalio 17 d. sprendimu Nr. O3E-1424 VERT, atsižvelgdama į 2022 m. spalio 15 d. pažymą Nr. O5E-1206, nustatė 2023 metams taikomas elektros energijos skirstymo paslaugų kainos viršutinės ribas.

Likusi investicijų grąžos dalis 2018–2021:

- (157,4) tūkst. Eur perrinkta suma susidarė dėl skirtumų tarp ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (toliau – LRAIC) modelio optimizuotų ir neoptimizuotų pagrindinių tinklo elementų nusidėvėjimo ir investicijų grąžos lygio ir faktinio nusidėvėjimo bei investicijų grąžos lygio;
- Visa paskaičiuota investicijos grąža (skirtumas, susidaręs dėl OPEX, technologinių nuostolių ir kitų sąnaudų prognozių neatitikimo lyginant su faktiškai patirtomis sąnaudomis), viršijanti nustatytą, už 2018–2021 m. laikotarpį yra grąžinta klientams.

2022 m. investicijų grąžos vertinimas bus atliktas 2024 metais, siekiant nustatyti 2025 metams taikytinas elektros energijos skirstymo paslaugų kainos viršutinės ribas.

32.2.2 Gamtinių dujų skirstymas

Skirtumas apskaičiuojantis remiantis 2022 m. spalio 31 d. VERT sprendimu Nr. O3E-1473, kuriuo, atsižvelgiant į 2022 m. spalio 28 d. pažymą Nr. O5E-1268, nustatytos 2023 metams taikomos gamtinių dujų skirstymo paslaugų kainos viršutinės ribos.

2022 m. gruodžio 31 d. 2014–2020 metų investicijų grąžos likutis buvo 0 mln. Eur (2021 m. – (6,6) mln. Eur perrinkta suma).

Visa apskaičiuota investicijų grąža, viršijanti nustatytą dydį, susidariusi už 2014–2018 m. laikotarpį ir 2019–2020 m. laikotarpį, grąžinama vartotojams.

2021 m. ir 2022 m. investicijų grąžos vertinimas bus atliktas 2023 metais, siekiant nustatyti 2024 metams taikytinas dujų skirstymo kainos viršutinės ribas.

32.3 Teisminiai ginčai

32.3.1 Teisminis ginčas su AB „Šiaulių energija“

AB „Šiaulių energija“ kreipėsi į teismą su ieškiniu dėl įpareigojimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) atlyginti nuostolius, patirtus dėl 2019 m. kovo 25 d. AB „LitGrid“ tinklų gedimo, dėl kurio atsirado trumpasis jungimas ir viršįtampis ESO tinkluose ir prie jų prijungtoje AB „Šiaulių energija“ elektrinėse elektros įrangoje. Šiuo ieškiniu reikalaujama, kad ESO ir AB „LitGrid“ solidariai atlygintų 1,2 mln. Eur žalą.

VERT atliko šio incidento tyrimą, kurio metu ESO atsakomybės už ieškovo elektros įrangos gedimą nenustatė. Bendrovės vadovybė su ieškiniu nesutinka, nes ESO nepažeidė sutarties ar kitų teisės aktų, ir mano, kad AB „Šiaulių energija“ yra atsakinga už gedimo metu patirtus nuostolius.

2021 m. balandžio 6 d. AB „Šiaulių energija“ ieškinys ESO Vilniaus apygardos teismo sprendimu buvo atmestas. 2021 m. gegužės 11 d. AB „Šiaulių energija“ ir AB „LITGRID“ pateikė apeliacinius skundus dėl šio sprendimo. 2021 m. gegužės 30 d. ESO pateikė atsakymus į apeliacinius skundus. Lietuvos apeliacinis teismas 2022 m. kovo 24 d. nutartimi Vilniaus apygardos teismo 2021 m. balandžio 6 d. sprendimą ESO atžvilgiu paliko nepakeistą. 2022 m. birželio 3 d. Lietuvos Aukščiausiajame Teisme priimtas nagrinėti AB „LITGRID“ kasacinis skundas. Aukščiausiojo Lietuvos Teismo posėdis numatytas 2023 m. kovo 30 d.

Bendrovės nuomone, jai pavyks apginti savo interesus, todėl atidėjins šiam teisminiam procesui nebuvo suformuotas.

32.3.2 Teisminis ginčas su UAB „VILNIAUS ENERGIJA“

Ieškovas UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą su ieškiniu dėl 9,3 mln. Eur nuostolių priteisimo iš ESO. Ieškovas teigia patyręs 9,3 mln. Eur nuostolių dėl to, kad ESO 2014 metais supirko tik techninio minimumo režimu ieškovui priklausančiose termofikacinėse elektrinėse pagamintą elektros energijos kiekį. 2017 m. kovo 17 d. ieškovas patikslino ieškinio dalyką ir reikalauja 10,7 mln. Eur nuostolių atlyginimo priteisimo.

2020 m. sausio 28 d. Vilniaus apygardos teismas priėmė sprendimą, kuriuo iš dalies patenkino UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ ieškinį ir:

- 1) pripažino, kad UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ buvo diskriminuojama kitų termofikacinių elektrinių atžvilgiu;
- 2) priteisė UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ 1,7 mln. Eur iš ESO 2014 metais patirtų nuostolių atlyginimą ir 0,5 mln. Eur 2015 metais patirtų nuostolių atlyginimą (iš viso 2,3 mln. Eur);
- 3) priteisė 6 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme 2014 m. gegužės 24 d. iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Ieškinio dalis, pagal kurią UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ reikalavo pripažinti, kad UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ buvo diskriminuojama balansavimo paslaugų teikėjos AB „Ignitis gamyba“, ir pagal kurią reikalavo priteisti iš ESO 4,6 mln. Eur 2014 metais patirtų nuostolių atlyginimą ir 3,8 mln. Eur 2015 metais patirtų nuostolių atlyginimą, buvo atmesta.

2020 m. vasario 27 d. ESO pateikė apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimo dalies, kuria tenkintas UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ ieškiny. ESO nesutinka su Vilniaus apygardos teismo išvada, kad ji, supirkdama remtiną elektros energiją, diskriminavo UAB „VILNIAUS ENERGIJA“. Kadangi savo veiksmais ESO nepažeidė konkurencijos įstatymo reikalavimų, ESO neprivalo kompensuoti tariamai UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ patirtų nuostolių.

2020 m. birželio 11 d. nutartimi Lietuvos apeliacinis teismas pakeitė Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimą ir visiškai atmetė UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ reikalavimą.

2020 m. rugsėjo 22 d. nutartimi Lietuvos Aukščiausiasis Teismas priėmė UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ kasacinį skundą. 2020 m. spalio 21 d. ESO pateikė atsiliepimą į UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ kasacinį skundą.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2021 m. gegužės 25 d. nutartimi panaikino Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. birželio 11 d. nutarties dalį, kuria netenkintas UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ reikalavimas dėl UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ diskriminavimo kitų termofikacinių elektrinių atžvilgiu ir perdavė 1,7 mln. Eur 2014 metais ir 0,5 mln. Eur 2015 metais patirtų nuostolių atlyginimo klausimą nagrinėti iš naujo Lietuvos apeliaciniam teismui. Kita UAB „Vilniaus energija“ pareikšto ieškinio ESO dalis buvo galutinai atmesta.

Sprendimas byloje turėtų būti paskelbtas 2023 m. I ketvirtį.

Bendrovės vadovybė tikisi, kad UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ pretenzijos bus atmestos kaip nepagrįstos.

32.4 Rusijos invazijos į Ukrainą poveikio Bendrovės finansinėms ataskaitoms vertinimas

Bendrovė įvertino darbinę, ir kiek įmanomą, tikėtiną Rusijos įsiveržimo Ukrainoje įtaką finansinei būklei, veiklos rezultatams, pinigų srautams, ir esminėms rizikoms ir neapibrėžtumams, kurie aktualūs Bendrovei. Kadangi Bendrovė neturi jokių reikšmingų sandorių paveiktose rinkose ir paveiktose rinkose neturi dukterinių įmonių, Bendrovės vadovybė konstatavo:

- jokie koregavimai neturėtų būti atlikti tikėtinų kredito nuostolių vertinime, kadangi Bendrovė neturi likučių su paveiktomis rinkomis;
- jokie turto ar įsipareigojimų apskaitinių verčių koregavimai neturėtų būti atliekami;
- situacija neturi įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui;
- bendra galima įtaka, kuri yra stipriai susijusi su Bendrovės veiklomis, yra elektros ir dujų kainų išaugimas, galimi trikdžiai tiekimo grandinėse, taip pat išaugusi infliacija ir augančios kitų žaliavų kainos. Be to, visos šalies mastu didinamas budrumas kibernetinio saugumo srityje, o Bendrovė klasifikuojama kaip ypatingos svarbos infrastruktūros savininkė.

Kaip nurodyta pirmiau, reikšmingos Rusijos įsiveržimo į Ukrainą įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms nenustatyta. Tačiau pažymėtina, kad dėl besitęsiančio neapibrėžtumo galutinė Rusijos invazijos į Ukrainą įtaka Grupės įmonių veiklai yra nuolat vertinama.

33 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Susijusios šalys, tūkst. Eur	Mokėtinos paskolos	Mokėtinos sumos	Naudojimo teise valdomas turtas	Sukauptos sąnaudos	Gautinos paskolos	Gautinos sumos	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	Pirkimai	Pardavimai	Paskolų palūkanų pajamos (sąnaudos)
Patronuojančioji įmonė AB „Ignitis grupė“	853.262	90	38	239	-	-	-	2.304	-	(15.155)
Asocijuotosios įmonės AB „Ignitis grupė“	-	5.624	-	366	206	-	-	23.548	-	-
grupės įmonės UAB „EPSO-G“ grupės įmonės	-	5.447	1.303	2.850	5.746	27.664	-	43.425	166.293	(17)
UAB „EPSO-G“ grupės įmonės	-	35.174	-	33	-	910	200	214.178	(1.485)	-
Kitos susijusios šalys	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-
Iš viso	853.262	46.335	1.341	3.488	5.952	28.574	200	283.455	164.823	(15.172)

Bendrovė iš kitų grupės įmonių perka paslaugas, susijusias su turto nuoma, informacinių technologijų ir telekomunikacijų, viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugas, taip pat elektros įrenginių statybos, rekonstravimo ir techninės priežiūros darbus. Pagrindinę dalį pirkimų iš AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių sudaro elektros energijos pirkimai. UAB „EPSO – G“ grupės įmonės teikia elektros energijos ir dujų perdavimo paslaugas, viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP), bei atlieka rangos darbus.

2016 m. gegužės 18 d. Bendrovė sudarė neterminuoto galiojimo AB „Ignitis grupė“ Grupės įmonių tarpusavio skolinimosi ir skolinimo sutartį, pagal kurią gali gauti trumpalaikes paskolas iš kitų Grupės įmonių. Nuo 2022 m. gegužės 25 d. vidaus skolinimo limitas yra 110.000 tūkst. Eur, jis nustatytas laikotarpiui iki 2023 m. gegužės 24 d. 1,03 proc. palūkanų norma nustatoma vienerių metų laikotarpiui ir yra tokia pati, kaip skolinantis iš komercinių bankų.

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė tarpusavio skolinimosi platformoje nebuvo pasiskolinusi. 2022 metų pateiktoje lentelėje tarpusavio paskolų likutis atskleistas paskolų dalyje – 5.952 Eur buvo paskolinta asocijuotajai įmonei ir kitoms AB „Ignitis grupė“ grupės įmonėms.

2021 metų pateiktoje lentelėje tarpusavio paskolų likutis atskleistas paskolų dalyje – 28.727 tūkst. Eur buvo pasiskolinta iš patronuojančiosios įmonės ir 18.396 tūkst. Eur buvo pasiskolinta iš kitų AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių.

2021 m. sausio – gruodžio mėn. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys, tūkst. Eur	Mokėtinos paskolos	Mokėtinos sumos	Naudojimo teise valdomas turtas	Sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	Pirkimai	Pardavimai	Paskolų palūkanų pajamos (sąnaudos)
Patronuojančioji įmonė AB „Ignitis grupė“	694.873	222	40	5	-	-	1.539	-	(14.093)
Asocijuotosios įmonės	-	5.297	-	175	-	-	19.910	-	-
AB „Ignitis grupė“ AB grupės įmonės	18.396	3.630	3.895	10.876	31.839	-	53.259	224.034	(2)
„EPSO-G“ grupės įmonės	-	43.231	-	193	798	219	274.264	27.185	-
Iš viso	713.269	52.380	3.935	11.249	32.637	219	348.972	251.219	(14.095)

33.1 Sandorių su susijusiomis šalimis sąlygos

Atsiskaitymo terminai nustatomi per 30–90 dienų. Skolų likučiai metų pabaigoje nėra užtikrinti įkeitimais, joms nėra skaičiuojamos palūkanos, o atsiskaitymai įvyksta pinigais. 2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sumokėjusi AB „Litgrid“ 200 tūkst. Eur garantijų pagal balansavimo elektros pirkimo-pardavimo sutartį. Šios garantijos apskaitytos finansinės padėties ataskaitoje, eilutėje „Kitos ilgalaikės gautinos sumos“ 2022 m. Bendrovė neturėjo blogų skolų atidėjinių numatomiems kredito nuostoliams, gautinoms sumoms, kurias skolingos susijusios šalys.

33.2 Išmokos pagrindiniams vadovaujantiems asmenims

tūkst. Eur	2022 m.	2021 m.
Atlyginimai ir kitos trumpalaikės išmokos pagrindiniams vadovaujantiems asmenims	675	644
Iš jų:		
Trumpalaikės išmokos	633	630
Išeitinės išmokos	42	14
Pagrindinių vadovujančių asmenų skaičius	8	10

2022 ir 2021 m. valdybos, stebėtojų tarybos nariai ir generalinis direktorius priskiriami Bendrovės pagrindiniams vadovaujantiems asmenims. Daugiau informacijos apie pagrindinius vadovujančius asmenis pateikiama „Valdymo ataskaitoje“ metiniame pranešime.

34 Finansinių priemonių tikrosios vertės

Bendrovė neturi finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte. Bendrovė atskleidžia su gautomis paskolomis susijusius finansinius įsipareigojimus

Bendrovė atskleidžia Grupės įmonėms pagal paskolų sutartis suteiktų paskolų tikrąją vertę, kuri skaičiuojama diskontuojant būsimuosius pinigų srautus pagal rinkoje stebimą palūkanų normą. 2022 m. gruodžio 31 d. pinigų srautai diskontuoti naudojant svertinę vidutinę diskonto normą sudarė 4,80 proc. paskoloms, viršijančioms 1 mln. Eur, ir 4,84 proc. paskoloms, neviršijančioms 1 mln. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nebuvo suteikusi reikšmingų paskolų). Paskolos Grupės įmonėms priskiriamos 3-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Bendrovė atskleidžia finansinių įsipareigojimų, susijusių su skoliniais įsipareigojimais Grupės įmonėms pagal paskolų sutartis, tikrąją vertę, kuri skaičiuojama diskontuojant būsimuosius pinigų srautus pagal rinkoje stebimą palūkanų normą. 2022 m. gruodžio 31 d. pinigų srautai diskontuoti naudojant svertinę vidutinę diskonto normą sudarė 4,80 proc. paskoloms, viršijančioms 1 mln. Eur, ir 4,84 proc. paskoloms, neviršijančioms 1 mln. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 2,76 proc.). Nei 2022 m. gruodžio 31 d., nei 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo 1 mln. Eur neviršijančių paskolų. Paskolos iš Grupės įmonių priskiriamos 2-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Bendrovės finansinių įsipareigojimų, susijusių su skoliniais įsipareigojimais pagal paskolų sutartis, sudarytas su patronuojančiąja įmone AB „Ignitis grupė“, tikroji vertė yra apskaičiuojama diskontuojant pinigų srautus, susijusius su kupono mokėjimais, remiantis rinkoje stebima palūkanų norma ir įprastais su patronuojančiosios įmonės obligacijų emisija susijusiais būsimaisiais mokėjimais. 2022 m. gruodžio 31 d. pinigų srautai diskontuoti naudojant 5,01 proc. svertinę vidutinę diskonto normą (2021 m. gruodžio 31 d. – 2,90 proc.). Tam tikroms obligacijų emisijoms diskonto norma yra nustatyta kaip tam tikrų išleistų obligacijų pajamingumas. Obligacijų emisijos skola priskiriama 2-ajam tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Toliau lentelėje parodytas Bendrovės finansinių priemonių tikrosios vertės paskirstymas 2022 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius:

tūkst. Eur	Pastaba	Likutinė vertė	1-asis lygis Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	2-asis lygis Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi duomenys	3-iasis lygis Nestebimi duomenys	Iš viso
2022 m. gruodžio 31 d.						
Finansinės priemonės, kurių tikroji vertė atskleidžiama:						
Turtas						
Suteiktos paskolos	21	5.951	-	-	5.951	5.951
Įsipareigojimai						
Skoliniai įsipareigojimai Grupės įmonėms	25	228.618	-	184.188	-	184.188
Skoliniai įsipareigojimai patronuojančiai įmonei pagal žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartis	25	624.644	-	537.691	-	537.691
2021 m. gruodžio 31 d.						
Finansinės priemonės, kurių tikroji vertė atskleidžiama:						
Įsipareigojimai						
Skoliniai įsipareigojimai Grupės įmonėms	25	88.626	-	85.771	-	85.771
Skoliniai įsipareigojimai patronuojančiai įmonei pagal žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartis	25	624.643	-	596.129	-	596.129

35 Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio

35.1 Bendrovės valdyba pritarė sutarties su Lietuvos Respublikos finansų ministerija dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo 2023 m. pasirašymui.

2022 m. spalio 26 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau –Vyriausybė) priėmė nutarimą, kuriuo nustatė dalinę kompensaciją verslo klientams už 2022 m. IV ketv. ir 2023 m. I ketv. Šiuo nutarimu Vyriausybė nustatė, kad verslo klientams laikotarpiu nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. bus kompensuojama 50 proc. elektros energijos kainos, jei ji viršys 24 ct/kWh (be PVM ir akcizų), o laikotarpiu nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. kovo 31 d. – tiek pat, jei kaina bus didesnė nei 28 ct/kWh (be PVM ir akcizų).

Lėšas, skirtas dalinei kompensacijai verslo klientams išmokėti, sumokės administratorius – Bendrovė. 2022 m. spalio 26 d. Vyriausybės nutarime numatyta, kad dalinė kompensacija bus teikiama verslo klientams, gaunantiems energijos tiekimo paslaugas per elektros energijos tiekėją, arba tiesiogiai pačiam vartotojui, jei jis elektros energiją savo poreikiams (ne pardavimo ar perpardavimo tikslais) įsigyja tiesiogiai iš elektros energijos rinkos.

Sutartyje, kaip ir 2023 m. sausio 4 d. Vyriausybės nutarime „Dėl lėšų skyrimo“, numatyta, kad dalinio elektros energijos kainų kompensavimo verslo klientams išlaidoms padengti laikotarpiu nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. kovo 31 d. bus skirta iki 174 mln. Eur. Tai neturės įtakos Bendrovės rezultatams, nes Bendrovė nėra galutinis lėšų gavėjas (ji tik administruoja mokėjimus).

35.2 Teisminiai ginčai

Lietuvos apeliacinis teismas 2023 m. vasario 23 d. nutartimi nusprendė tenkinti ieškovės UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ reikalavimą (žr. pastabą 32.3.2) byloje prieš atsakovę – Bendrovę. Iš Bendrovės buvo priteista 1,7 mln. Eur nuostolių atlyginimo už 2014 m. ir 0,5 mln. Eur nuostolių atlyginimo už 2015 m., 6 procentų dydžio procesinės palūkanos už priteistą sumą (2,2 mln. Eur), skaičiuojant nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2014 m. kovo 24 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, ir 0,1 mln. Eur bylinėjimosi išlaidų. Teismo nutartis įsigalioja ir yra vykdytina iš karto. Vadovybės nuomone, yra pakankamas teisinis pagrindas kasacinei instancijai, todėl vertinama galimybė rengti kasacinį skundą.

Kitų reikšmingų įvykių po ataskaitinio laikotarpio iki šių finansinių ataskaitų išleidimo datos nebuvo.

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

■ Nuomonė

Mes atlikome AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų auditą. Įmonės finansines ataskaitas sudaro:

- 2022 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita,
- tą dieną pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita, ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Įmonės 2022 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

■ Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

■ Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Pajamų pripažinimas, susijęs su suvartoto elektros energijos kiekio perdeklaravimu / nepakankamu deklaravimu

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

2022 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažintos pajamos iš elektros energijos persiuntimo sudaro 532 933 tūkst. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 3.2 pastaba „Pajamos pagal sutartis su klientais“, finansinės informacijos atskleidimas – 5 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“, 8 pastaba „Pajamos pagal sutartis su klientais“.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Įmonės elektros energijos pajamos priklauso nuo privačių vartotojų, kurie neturi automatinių skaitiklių, deklaruotų kiekių. Įmonė nustatė, kad privatūs vartotojai paskutiniiais mėnesiais prieš tarifo dydžio pasikeitimą buvo linkę perdeklaruoti / nepakankamai deklaruoti suvartotą elektros energijos kiekį.

Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną Įmonė apskaičiuoja perdeklaruotą / nepakankamai deklaruotą suvartotą kiekį, kad apskaičiuotų faktiškai uždirbtas pajamas, kurias reikėtų pripažinti metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Be kitų dalykų, atliekant skaičiavimus atsižvelgiama į privačių vartotojų elektros ir gamtinių dujų suvartojimą ir Įmonės atliktus technologinių nuostolių elektros tinkle vertinimus finansinių ataskaitų data.

Dėl pripažintų pajamų reikšmingumo, vadovybės sprendimų, susijusių su pajamų pripažinimu, audito metu šiai sričiai teikėme daugiau dėmesio. Atitinkamai, mes nustatėme, kad tai yra pagrindinis audito dalykas.

Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias audito procedūras:

- įgijome supratimą apie Įmonės pajamų pripažinimo procesą ir jį įvertinome;
- įvertinome, ar visiems pajamų srautams taikyta pajamų pripažinimo apskaitos politika atitinka taikomus finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus;
- suvartotos elektros energijos pajamų perdeklaravimui / nepakankamam deklaravimui:
 - įvertinome pajamų pripažinimo procesui taikomų pagrindinių kontrolių sukūrimą ir jų įdiegimą,
 - įvertinome skaičiavimuose naudoto modelio nuoseklumą palygindami jį su pagrindinėmis ankstesniame modelyje naudotomis prielaidomis,
 - patikrinome modelio vidinį nuoseklumą, pagrindines formules ir matematinį tikslumą,
 - patikrinome Įmonės pagrindinių prielaidų ir sprendimų, naudotų apskaičiuojant perdeklaruotus / nepakankamai deklaruotus suvartotus elektros energijos kiekius, palygindami pagrindinius kintamuosius su pagrindžiančiais įrodymais,
 - įvertinome apskaičiuotos sumos išsamumą ir tikslumą, atlikdami nepriklausomą perdeklaruotų kiekių analizę, remdamiesi pagrindiniais veiklos rodikliais, įskaitant istorinių pajamų ir technologinių tinklo nuostolių informaciją,

	<p>patvirtintų tarifų pokyčius, ir palygindami rezultata su faktiškai pripažintomis sumomis,</p> <ul style="list-style-type: none"> • įvertinome, ar atskleidimai finansinėse ataskaitose, susiję su suvartotos elektros energijos perdeklaravimu / nepakankamu deklaravimu, atitinka finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.
--	---

Elektros energijos skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertinimas tikraja verte

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Elektros energijos skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d. – 1 465,9 mln. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 3.8 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“, 5 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“; finansinės informacijos atskleidimas – 17 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Elektros energijos skirstymo pinigus generuojančiam vienetui (toliau – PGV) priskiriamas ilgalaikis materialusis turtas (angl. *Property, Plant and Equipment, PPE*) apskaitomas perkainota verte, atėmus vėliau sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

2021 m. Įmonė atliko elektros energijos skirstymo PGV priskiriamo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimą ir apskaitė perkainojimo rezultatus. Vadovaujantis 16-uoju TAS, kai perkainoto turto tikroji vertė reikšmingai skiriasi nuo jo likutinės vertės, Įmonė privalo atlikti tolesnį turto perkainojimą.

Kaip atskleista 17-oje finansinių ataskaitų pastaboje, galima tikrosios vertės pokytį Įmonės vadovybė įvertino naudodama diskontuotų pinigų srautų modelį.

Mes nustatėme ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės apskaičiavimą kaip svarbią mūsų audito sritį dėl sumų reikšmingumo, reikalingų reikšmingų sprendimų parenkant tinkamus vertinimo metodus ir nustatant su Įmonės vadovybės padarytomis prielaidomis susijusį neapibrėžtumą. Todėl nusprendėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.

Be kitų audito procedūrų, mes atlikome tokias procedūras:

- įvertinome atitiktį taikomiems apskaitos standartams;
- pasitelkėme savo vidinius vertinimo specialistus, kurie mums padėjo:
 - vertinant Įmonės vadovybės taikomas metodologijos tinkamumą,
 - tikrinant pagrindines diskontuotų pinigų srautų modelyje taikytas prielaidas, palyginant pardavimo apimtį ir pelno maržas su istoriniais rezultatais ir reguliavimo duomenimis bei palyginant prognozuojamas augimo ir diskonto normas su naudojamomis sektoriuje ir nustatytais regulatoriaus,
 - analizuojant diskontuotų pinigų srautų modelio jautrumą pagrindinių prielaidų pasikeitimams, kad suprastume tokių pasikeitimų įtaką apskaičiuotai vertei; pagrindinės prielaidos apėmė pardavimo apimtį, pelno maržas, prognozuojamas augimo ir diskonto normas,
- įvertinome biudžeto sudarymo procesą (kuriuo grindžiamos prognozės) palygindami faktinius metų rezultatus su tais, kurie prognozuoti pradinėse prognozėse; pastebėjimus naudojome atlikdami jautrumo analizę;

	<ul style="list-style-type: none"> patikrinome diskontuotų pinigų srautų modelio matematinį tikslumą; išanalizavome Įmonės finansinėse ataskaitose pateiktos informacijos, susijusios su elektros energijos skirstymo pinigus generuojančiam vienetui priskiriamo ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės nustatymu, tinkamumą.
--	--

Dujų skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Dujų skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d. – 338,1 mln. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 3.8 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“, finansinės informacijos atskleidimas – 5 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“; 17 pastaba „Ilgalaikis materialusis turtas“.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Dujų skirstymo veikloje naudojamas ilgalaikis materialusis turtas (angl. *Property, Plant and Equipment, PPE*) apskaitomas savikaina, atėmus vėliau sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną Įmonė įvertina, ar yra vertės sumažėjimo požymių.

2022 m. gruodžio 31 d. Įmonė atliko dujų skirstymo PGV įvertinimą, kaip dalį ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo įvertinimo. Įmonė nustatė PGV'ų atsiperkamasias vertes pagal diskontuotų pinigų srautų metodu apskaičiuotas jų naudojimo vertes.

PGV atsiperkamosios vertės nustatymas yra procesas, kurio metu vadovybė, prognozuodama būsimus veiklos rezultatus, turi priimti daug reikšmingų sprendimų ir įvertinimų, susijusių su būsimųjų pinigų srautų sumomis ir susijusiomis diskonto normomis bei augimo tempais.

Prognozuojamiems grynujų pinigų srautams, gautiems iš Įmonės veiklos, daugiausia įtakos turi prielaidos, susijusios su dujų skirstymo kiekiu, reguliuojamų tarifų apskaičiavimo pokyčiais ir pagrindinių susijusių išlaidų lygiu.

Tokiu būdu šis dalykas, mūsų nuomone, yra susijęs su reikšmingais sprendimais ir įvertinimais, ir jam audito metu reikėjo skirti daugiau dėmesio. Atitinkamai, mes nustatėme, kad tai yra pagrindinis audito dalykas.

Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias procedūras:

- įvertinome Įmonės apskaitos politikos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymių nustatymu, atitiktą atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimams;
- įvertinome Įmonės vertės sumažėjimui nustatyti taikytos metodologijos tinkamumą, lygindami su panašiam turtui įprastai taikomomis metodologijomis bei atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimais. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta pirmiau, mes nustatėme atitinkamus metodus, prielaidas ir duomenų šaltinius bei įvertinome, ar tokie metodai, prielaidos, duomenys bei jų taikymas yra tinkami minėtų reikalavimų kontekste;
- įvertinome Įmonės prognozių kokybę, lygindami istorines prognozes su faktiniais rezultatais;
- įvertinome turto grupavimo į PGV'us tinkamumą remdamiesi savo žiniomis apie Įmonės veiklą ir verslo subjektus;
- įvertinome Įmonės pagrindinių prielaidų ir sprendimų, naudojamų nustatant atsiperkamąją vertę, tinkamumą, įskaitant:
 - padedant mūsų vertinimo specialistams, įvertinome pagrindinių taikytų makroekonominių prielaidų, pavyzdžiui,

	<p>susijusių su diskonto normomis, pagrįstumą, remdamiesi viešai prieinamais išoriniais šaltiniais,</p> <ul style="list-style-type: none"> - atlikome pagrindinių prielaidų, naudojamų apskaičiuojant diskontuotus pinigų srautus, pavyzdžiui, susijusių su būsima paklausa, pajamų augimu, veiklos sąnaudomis, patikrinimą ir jų palyginimą su vadovybės patvirtintais biudžetais, mūsų supratimu apie Įmonės veiklą ir tendencijas bei viešai prieinamais pramonės šakos duomenimis, • patikrinome diskontuotų pinigų srautų modelio vidinį nuoseklumą, pagrindines formules ir matematinį tikslumą; • įvertinome vertės sumažėjimo modelio ir išvadų dėl vertės sumažėjimo jautrumą vadovybės šališkumui, tikrindami Įmonės vertės sumažėjimo modelių jautrumą pagrindinių susijusių prielaidų pokyčiams; • įvertinome su vertės sumažėjimu susijusių atskleidimų tinkamumą Įmonės finansinėse ataskaitose.
--	--

Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Remiamės finansinėmis ataskaitomis:

Prekybos gautinų sumų likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje sudaro 77 585 tūkst. Eur. Pelno (nuostolių) ataskaitoje už 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus pripažinti prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai iš viso sudaro 947 tūkst. Eur.

Reikšmingi apskaitos principai – 3.12.1 pastaba „Finansinis turtas“; finansinės informacijos atskleidimas – 5 pastaba „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas“; 4 pastaba „Finansinės rizikos valdymas“, 20 pastaba „Prekybos gautinos sumos“.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
<p>Vertės sumažėjimo nuostolių dydis parodo geriausią vadovybės tikėtinų kredito nuostolių, susijusių su prekybos gautinomis sumomis, įvertinimą finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Mes sutelkėme dėmesį į šią sritį, nes, įvertindama vertės sumažėjimo nuostolių dydį, vadovybė turi atlikti daug vertinimų dėl bet kokio vertės sumažėjimo sumų.</p> <p>Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną prekybos gautinas sumas Įmonė vertina dėl vertės sumažėjimo bendrai ir individualiai. Vertės sumažėjimo nuostolių sumą prekybos gautinoms sumoms, vertinamoms bendrai, vadovybė nustato suma, lygia tikėtiniems kredito nuostoliams (toliau – TKN), t. y. atsižvelgiant į tikimybę apskaičiuotiems kredito nuostoliams. Kredito nuostoliai yra vertinami kaip tikėtino grynųjų pinigų trūkumo dabartinė vertė (t. y. skirtumas tarp</p>	<p>Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias audito procedūras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • įvertinome Įmonės vertės sumažėjimo metodikos tinkamumą, lyginant su atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimais; • nepriklausomai įvertinome į ateitį orientuotą informaciją ir makroekonominės prognozes, naudojamas vertinant TKN, tikrindami viešai prieinamą informaciją, remdamiesi mūsų žiniomis apie verslą ir aptarimais su vadovybe; • įvertinome Įmonės TKN apskaičiavimo tikslumą ir išsamumą 2022 m. gruodžio 31 d., įskaitant: - pagrindinių vertės sumažėjimo modelio parametrų įvertinimą, atsižvelgiant į pačios Įmonės istorinę kredito nuostolių patirtį, mūsų

Įmonės gautinų pinigų srautų ir tų, kuriuos ji tikisi gauti). Apskaičiuojant atsižvelgiama, be kita ko, į gautinų sumų apmokėjimo istoriją ir ankstesnę kredito nuostolių patirtį, ir tiek dabartinių, tiek prognozuojamų bendrųjų ekonominių sąlygų vertinimą finansinių ataskaitų dieną.

Tokiu būdu, svarbiausios vertinimo neapibrėžtumo sritys ir sprendimai, susiję su prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo pripažinimu, yra šie:

- prielaidos, naudojamos siekiant įvertinti susijusią kredito riziką ir tikėtiną kliento mokėjimų modelį;
- pozicijų, kurių kredito rizika reikšmingai padidėjo, ir pozicijų, kurių vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos (įsipareigojimų nevykdymas), nustatymas laiku.

Dėl susijusių sumų dydžio, taip pat sprendimų ir įvertinimų, reikalingų apskaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, sudėtingumo, mes manome, kad ši sritis yra susijusi su reikšminga reikšmingo iškraipymo rizika. Atitinkamai, audito metu tam skyrėme daugiau dėmesio ir nustatėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.

supratimą apie verslą ir dabartines ekonomines tendencijas bei lūkesčius,

- vadovybės padarytų vertės sumažėjimo prielaidų ir apskaičiavimų istorinio tikslumo retrospektyvinį įvertinimą, įskaitant nuostolių normas, lyginant su faktiniais rezultatais,
- įvertinome, ar finansinėse ataskaitose pateikti atskleidimai apie tikėtinus kredito nuostolius, susijusius su prekybos gautinomis sumomis, yra pateikti pagal atitinkamų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.

■ Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta 2022 m. metiniame pranešime, įskaitant Socialinės atsakomybės ataskaitą, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, arba mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jei nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

■ Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų išskraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti įmonės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti įmonę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti įmonės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

■ Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai išskraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą išskraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Išskraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skeptiškumo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo išskraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo išskraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo išskraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl įmonės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad įmonė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar verslo veiklą įmonėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie įmonės finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Mes atsakome tik už mūsų pareikštą audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

■ Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2021 m. rugsėjo 27 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimo atlikti Įmonės finansinių ataskaitų auditą akcininko sprendimu laikotarpis yra dveji metai, o bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 2 metai.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą, kurią pateikėme Įmonei bei AB „Ignitis grupė“ Audito komitetui.

Patvirtiname, kad, mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Įmonei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį be finansinėse ataskaitose atskleistų paslaugų Įmonei suteikėme finansinių ataskaitų vertimo paslaugas.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Rokas Kasperavičius.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu

Rokas Kasperavičius
Partneris
Atestuotas auditorius

Klaipėda, Lietuvos Respublika
2023 m. vasario 28 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada, esanti šio dokumento 126–133 puslapiuose.

6.3 INFORMACIJA APIE AUDITORIŲ

APŽVALGA

Per 2022 metus Bendrovės nepriklausomo auditoriaus nepasikeitė. Nuo 2021 m. rugsėjo mėn. 27 d. vykusio Bendrovės eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo paskyrimo nepriklausomu Bendrovės auditoriumi tapo UAB „KPMG Baltics“ (KPMG). Pagal sudarytą sutartį KPMG atliko 2021 ir 2022 metų Bendrovės ataskaitų auditą. Iki KPMG nepriklausomas Bendrovės auditorius buvo UAB „Ernst & Young Baltic“, kuris atliko Bendrovės finansinių ataskaitų auditą už laikotarpį nuo 2019 m. iki 2021 m. I pusmečio.

Atsižvelgiant į sutarties su KPMG termino pabaigą, 2022 m. liepos mėn. buvo paskelbtas naujas viešas patronuojančiosios įmonės finansinių ataskaitų, Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Grupės įmonių finansinių ataskaitų audito konkursas, kurio metu audito įmonės buvo paskelbtos, kviečiami pateikti savo pasiūlymus. Galiausiai konkurso procedūros buvo baigtos 2023 m. pirmąjį ketvirtį, o naujas nepriklausomas auditorius 2023-2027 metams turėtų būti paskirtas kitame patronuojančiosios bendrovės metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime, kuris įvyks 2023 m. kovo 30 d.

Verta paminėti, kad visi su nepriklausomu auditoriumi susiję konkursai vykdomi pagal vyraujančią geriausią praktiką. Kadangi audito konkursas vykdomas pagal viešosios teisės reikalavimus, siekiant užtikrinti konkurencingumą, pagrindinis atrankos kriterijus yra patirtis atliekant energetikos sektoriaus įmonių auditą. Visą atrankos procesą prižiūri Audito komitetas, o nepriklausomas auditorius skiria patronuojančios bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

Nepriklausomi auditoriai ir finansinis laikotarpis, per kurį buvo suteiktos audito paslaugos

2021 m. – 2022 m.	2019 m. – 2021 m. I pusmetis
„KPMG Baltics“, UAB Lvovo g. 101 LT-08104 Vilnius, Lietuva	Ernst & Young Baltic, UAB Aukštaičių g. 7 LT-11341 Vilnius, Lietuva

PASLAUGOS IR MOKESČIAI

2021–2022 m. Bendrovei nepriklausomi auditoriai ir jos tarptautiniai partneriai teikė šias paslaugas.

Remiantis Grupės politika, metinis mokesčio už ne audito paslaugas, teikiamas mūsų teisės aktų nustatyta auditą atliekančio auditoriaus, negali viršyti metinio mokesčio už teisės aktų nustatyto audito paslaugas, vertinamą grupės lygiu. Viršutinė riba gali būti viršyta, jei tam pritaria patronuojančiosios bendrovės audito komitetas.

Nepriklausomo auditoriaus paslaugos ir atlygis, tūkst. Eur

	2022 m.	2021 m.	2020 m.
Finansinių ataskaitų auditas	111	77	95

7 PAPILDOMA INFORMACIJA

7.1	Kita svarbi teisinė informacija	[136]
7.2	Informacija apie atitiktį valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėms	[138]

7.1 KITA SVARBI TEISINĖ INFORMACIJA

Šiame tarpiniame pranešime pateikiama informacija AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau tekste – „Bendrovė“) akcininkams, kreditoriams ir kitiems suinteresuotiems asmenims apie Bendrovę ir jos valdomų įmonių, jei tokių turi, veiklą per 2022 metus.

Tarpinį pranešimą parengė Bendrovės administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių, Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymų reikalavimais, tuo pačiu atsižvelgiant į Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo. Bendrovės vertybiniai popieriai nėra įtraukti ir jais nėra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje. Bendrovės įstatai nenumato daugiau reikalavimų Bendrovės metinio pranešimo turiniui negu yra numatyta aukščiau minėtuose įstatymuose.

Už tarpiniame pranešime pateiktą informaciją atsakinga Bendrovės vadovybė. Su pranešimu bei dokumentais, kuriais naudojantis jis buvo parengtas, galima susipažinti (iš anksto susitarus) darbo dienomis pirmadieniais–ketvirtadieniais 7.30–16.30 val., penktadieniais 7.30–15.15 val. Bendrovės centrinėje būstinėje (Laisvės pr. 10, Vilnius).

Informacija apie Bendrovę

Bendrovės pavadinimas: AB „Energijos skirstymo operatorius“

Bendrovės teisinė forma: Akcinė bendrovė

Įstatinis kapitalas: 259.442.796,57 eurų

Įregistravimo data ir vieta: 2015 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras

Bendrovės kodas: 304151376

Bendrovės adresas: Laisvės pr. 10, LT-04215 Vilnius

Bendrovės registras: Juridinių asmenų registras

Telefono numeris: (8 5) 277 7524

El. pašto adresas: info@eso.lt

Interneto svetainės puslapis: www.eso.lt

Teisinės pastabos

Kitų svarbių įvykių, nei atskleista metinėse finansinėse ataskaitose, neįvyko.

Bendrovė nenaudojo finansinių ir apsidraudimo priemonių, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, kurios būtų svarbios vertinant Bendrovės turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, finansinę būklę ir veiklos rezultatus.

Bendrovė ataskaitinio laikotarpio pradžioje savų akcijų neturėjo ir per ataskaitinį laikotarpį savų akcijų neįsigijo.

Bendrovė neturi filialų bei atstovybių.

Bendrovė numato tolimesnę tvarią esamos veiklos plėtrą, siekiant užtikrinti aukštesnį veiklos pelningumą ir turto panaudojimo efektyvumą ilgu laikotarpiu. Tyrimai bus atliekami esant poreikiui.

Bendrovės vykdoma veikla atitinka reikalavimus, nustatytus aplinkosaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Reikšmingi sandoriai

Reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra Bendrovė ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei, sudaryta nebuvo.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė žalingų sandorių (neatitinkančių patronuojančios bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.), turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai ir (arba) veiklos rezultatams, taip pat sandorių,

sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovei ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

Bendrovės ir jos organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl Bendrovės kontrolės pasikeitimo, sudaryta nebuvo.

Pagrindiniai vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su finansinių ataskaitų sudarymu, požymiai

Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal ES patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Visi metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys yra apskaičiuoti pagal TFAS ir atitinka audituotas Bendrovės finansinės ataskaitas.

Bendrovei apskaitos paslaugas teikiančios įmonės darbuotojai prižiūri, kad finansinės ataskaitos būtų tinkamai rengiamos, rūpinasi, kad duomenys būtų surinkti laiku ir teisingai. Bendrovės finansinių ataskaitų rengimas, vidaus kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemos, teisės aktai, reglamentuojantys finansinių ataskaitų sudarymą, yra kontroliuojami ir valdomi.

Alternatyvūs veiklos rodikliai

Alternatyvūs veiklos rodikliai (toliau tekste – „AVR“) – tai vidiniam veiklos valdymo vertinimui naudojami pakoreguoti šiame pranešime pateikiami skaičiai. Šie rodikliai nėra apibrėžti tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS) ir neatitinka TFAS reikalavimų. Alternatyvių veiklos rodiklių apibrėžtys pateiktos „Ignitis grupė“ svetainėje ([nuoroda](#)).

Kalbos pastaba

Esant neatitikimams tarp lietuvių ir anglų kalbos dokumentų versijų, pagrindine versija laikoma lietuvių kalba parengtas dokumentas.

7.2 INFORMACIJA APIE ATITIKTĄ VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLOS SKAIDRUMO UŽTIKRINIMO GAIRĖMS

Informacija apie atitiktą valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėms

Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo punktas (pagal 2021 m. balandžio 30 d. redakciją)	Atskleidimas	Paaiškinimas
II skyrius. Valstybės valdomos įmonės informacijos atskleidimas		
5. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie duomenys ir informacija:		
5.1. pavadinimas;	Taip	
5.2. kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę;	Taip	
5.3. buveinė (adresas);	Taip	
5.4. teisinis statusas, jeigu valstybės valdoma įmonė pertvarkoma, reorganizuojama (nurodomas reorganizavimo būdas), likviduojama, yra bankrutuojanti ar bankrutavusi;	Taip	
5.5. valstybei atstovaujančios institucijos pavadinimas ir nuoroda į jos interneto svetainę;	Taip	
5.6. veiklos tikslai, vizija ir misija;	Taip	
5.7. struktūra;	Taip	
5.8. vadovo duomenys;	Taip	
5.9. valdybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatus sudaroma valdyba;	Taip	
5.10. stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatus sudaroma Stebėtojų taryba;	Taip	Informacija skelbiama www.eso.lt
5.11. komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys, jeigu sudaromi komitetai;	Taip	
5.12. valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) valstybės valdomos bendrovės įstatiniame kapitale;	Taip	
5.13. vykdomi specialieji įpareigojimai, kurie nustatomi pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas: nurodomas specialiųjų įpareigojimų tikslas, einamaisiais kalendoriniais metais jiems vykdyti skirti valstybės biudžeto asignavimai ir teisės aktai, kuriais valstybės valdomai įmonei pavesta vykdyti specialųjį įpareigojimą, nustatomos specialiojo įpareigojimo vykdymo sąlygos ir (arba) reguliuojama kainodara;	Neaktualu	
5.14. informacija apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus.	Taip	
6. Siekiant viešumo dėl valstybės valdomose įmonėse sudaromų valdymo ir priežiūros organų, taip pat komitetų narių profesionalumo, skelbiami šie Aprašo 5.8–5.11 papunkčiuose nurodytų asmenų duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis. Jeigu Aprašo 5.9–5.11 papunkčiuose nurodytas asmuo yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys, tai papildomai nurodoma prie jo duomenų.	Taip	Informacija skelbiama www.eso.lt
7. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie jos dokumentai:	Taip	
7.1. įstatai;	Taip	Informacija skelbiama www.eso.lt
7.2. valstybei atstovaujančios institucijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomoje įmonėje nustatymo;	Taip	
7.3. veiklos strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei veiklos strategijoje yra konfidencialios informacijos ar informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi;	Taip	
7.4. atlyginimų politiką, apimančią valstybės valdomos įmonės vadovo darbo užmokesčio ir valstybės valdomoje įmonėje sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą, detaliau apibūdinantį Bendrovių valdysenos kodekse, nustatantis dokumentas;	Taip	
7.5. valstybės valdomos bendrovės metiniai ir tarpiniai pranešimai, valstybės įmonės metinės ir tarpinės veiklos ataskaitos už ne trumpesnę kaip 5 metų laikotarpį;	Taip	
7.6. ne trumpesnio kaip 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados.	Taip	
8. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra patronuojanti bendrovė, jos interneto svetainėje turi būti skelbiama įmonių grupės struktūra, taip pat dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys, interneto svetainių adresai, patronuojančios bendrovės valdomų akcijų dalis (procentais) jų įstatiniame kapitale, taip pat metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir konsoliduotieji metiniai pranešimai.	Neaktualu	
9. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra kitų nei Aprašo 8 punkte nurodytų juridinių asmenų dalyvė, jos interneto svetainėje turi būti skelbiami tų juridinių asmenų Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys ir jų interneto svetainių adresai.	Neaktualu	
9 ¹ . Jeigu bendrovė yra valstybės valdomos bendrovės dukterinė bendrovė ar paskesnės eilės dukterinė bendrovė, interneto svetainėje turi būti skelbiami ją patronuojančios bendrovės Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys ir nuoroda į patronuojančios bendrovės interneto svetainę.	Taip	Patronuojančios bendrovės dukterinių ir paskesnės eilės dukterinių bendrovių interneto svetainėse (jei tokia yra) skelbiama nurodyta informacija
10. Pasikeitę ar paskelbti klaidingi Aprašo 5 ir 6 punktuose, 7.1–7.4 papunkčiuose, 8, 9 ir 9 ¹ punktuose nurodyti duomenys, informacija ir dokumentai turi būti nedelsiant pakeičiami ir interneto svetainėje.	Taip	Pasikeitusi informacija ir dokumentai nedelsiant atnaujinami
11. Valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinys, valstybės valdomos bendrovės metinis pranešimas, valstybės įmonės metinė veiklos ataskaita, taip pat valstybės valdomos	Taip	Dokumentai svetainėje paskelbiami per nustatytą terminą

įmonės metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti paskelbti per 10 darbo dienų nuo valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo.

12. Valstybės valdomos įmonės tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, valstybės valdomos bendrovės tarpiniai pranešimai ir valstybės įmonės tarpinės veiklos ataskaitos valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui.	Taip	Dokumentai svetainėje paskelbiami per nustatytą terminą
13. Aprašo 7 punkte nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu ir sudaromos techninės galimybės juos išsispausdinti.	Taip	Skelbiami PDF dokumentai
III skyrius. Finansinių ataskaitų rinkinių, pranešimų ir veiklos ataskaitų rengimas		
14. Valstybės valdomos įmonės apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus.	Taip	Bendrovė apskaitą tvarko pagal TFAS
15. Be metinių finansinių ataskaitų rinkinio, valstybės valdoma bendrovė rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, o valstybės įmonė – 3, 6 ir 9 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius.	Taip	Bendrovė rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį
16. Valstybės valdoma bendrovė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą. Valstybės įmonė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinės veiklos ataskaitos, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinę veiklos ataskaitą.	Taip	Bendrovė rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą
17. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime arba valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje, be Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme arba Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatytų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama:	Taip	
17.1. trumpas valstybės valdomos įmonės verslo modelio aprašymas;	Taip	
17.2. informacija apie svarbius įvykius, įvykusius per finansinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo arba metinės veiklos ataskaitos parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę valstybės valdomos įmonės veiklai;	Taip	
17.3. valstybės valdomos įmonės veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai;	Taip	
17.4. pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai;	Taip	
17.5. specialiųjų įpareigojimų vykdymas;	Neaktualu	Bendrovė pateikia informaciją metiniame pranešime
17.6. investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei Investicijos per ataskaitinius metus;	Taip	
17.7. valstybės valdomoje įmonėje taikomos rizikos valdymo politikos įgyvendinimas;	Taip	
17.8. dividendų politikos įgyvendinimas valstybės valdomose bendrovėse;	Taip	
17.9. atlyginimų politikos įgyvendinimas;	Taip	
17.10. bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius;	Taip	
17.11. informacija apie Aprašo II ir III skyrių nuostatų laikymąsi: nurodoma, kaip jos įgyvendinamos, kokių nuostatų nesilaikoma, ir paaiškinama kodėl.	Taip	
18. Valstybės valdomoms bendrovėms ir valstybės įmonėms, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitos rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais.	Neaktualu	Bendrovė rengia socialinės atsakomybės ataskaitą (integruota į metinį pranešimą)
19. Jeigu Aprašo 17 punkte nurodyta informacija laikoma valstybės valdomos įmonės komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialia informacija, valstybės valdoma įmonė gali tokios informacijos neatskleisti, tačiau atitinkamai valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime ar valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje turi būti nurodyta, kad ši informacija neatskleidžiama, ir nurodyta neatskleidimo priežastis.	Neaktualu	Bendrovė pateikia informaciją metiniame pranešime
20. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime ar valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje gali būti pateikiama ir kita šiame Apraše nenurodyta informacija.	Taip	Metiniame pranešime pateikiama ir kita informacija
21. Valstybės valdoma bendrovė, kuri yra patronuojanti bendrovė, konsoliduotajame metiniame pranešime, o jeigu pagal teisės aktus ji neprivalo rengti konsoliduotojo metinio pranešimo, – savo metiniame pranešime pateikia įmonių grupės struktūrą, taip pat kiekvienos dukterinės bendrovės ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodytus duomenis, valdomų akcijų dalį (procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, finansinių metų finansinius ir nefinansinius veiklos rezultatus. Jeigu valstybės valdoma bendrovė, kuri yra patronuojanti bendrovė, rengia konsoliduotąjį metinį pranešimą, jam <i>mutatis mutandis</i> taikomi Aprašo 17 punkto reikalavimai.	Neaktualu	Bendrovė pateikia informaciją metiniame pranešime
22. Valstybės valdomos bendrovės tarpiniame pranešime ar valstybės įmonės tarpinėje veiklos ataskaitoje pateikiamas trumpas valstybės valdomos įmonės verslo modelio aprašymas, ataskaitinio laikotarpio finansinių veiklos rezultatų analizė, informacija apie per ataskaitinį laikotarpį įvykusius svarbius įvykius, taip pat pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu.	Taip	Bendrovė pateikia informaciją tarpiniame pranešime

8 TRUMPINIAI

#	Skaičius
%	Procentas
'000 / tūkst.	Tūkstančiai
12 mėn.	Ankstesnių dvylikos mėnesių laikotarpis
AB	Akcinė bendrovė
AVR	Alternatyvūs veiklos rodikliai – tai vidiniam veiklos valdymo vertinimui naudojami pakoreguoti šiame pranešime pateikiami skaičiai.
B2B	Verslas verslui (angl. business to business)
B2C	Verslas klientui (angl. business to consumer)
CO ₂	Anglies dioksidas
E	Elektra
EBIT	Veiklos pelningumas prieš palūkanas ir mokesčius
EBITDA	EBITDA – pelnas prieš finansinės veiklos rezultatą, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją.
eNPS	Darbuotojų patirties indeksas
ES	Europos Sąjunga
ESO	AB „Energijos skirstymo operatorius“
Garantinis tiekimas	El. energijos tiekimas, siekiant užtikrinti vartotojų, kurie nustatyta tvarka nepasirinko nepriklausomo tiekėjo arba kurių pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo savo įsipareigojimų, nutraukia veiklą arba el. energijos pirkimo–pardavimo sutartį, aprūpinimą el. energija
GDR	Tarptautiniai depozitoriumo pakvitavimai (angl. Global Depository Receipts, GDR)
GRI	Visuotinę ataskaitų teikimo iniciatyva (angl. Global Reporting Initiative)
Grupė arba „Ignitis grupė“	AB „Ignitis grupė“ įmonių grupė
GW	Gigavatas
k.d.	Kalendorinės dienos
ketv.	Ketvirtis
kt.	Kita
m.	Metai
mėnesį	Mėnesis / mėnesiai
min.	Minimalus
mln./m	Milijonas per
mlrd.	Milijardas
MW	Megavatas
MWh	Megavatvalandė
n/a	Neaktualu
Nauji prijungimai ir galios padidinimai	Klientai, kurie naujai prisijungė prie elektros ar dujų skirstomojo tinklo ar esamų prijungimo taškų galios padidinimas
OPEX	Veiklos sąnaudos
p. p.	Procentiniai punktai
Patronuojančioji bendrovė	AB „Ignitis grupė“ (buvusi UAB „Lietuvos energija“)
RAB	Reguliuojamo turto bazė (angl. Regulated asset base)
ROCE	Pastovaus kapitalo pelningumo rodiklis (angl. Return on Capital Employed)
ROE	Nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis (angl. Return on Equity)
ROI	Investicijų pelningumo rodiklis (angl. Return on Investment)
SAIDI	Vidutinė neplanuotų elektros energijos arba dujų persiuntimo nutraukimų trukmė
SAIFI	Neplanuotų nutrūkimų dažnis tenkantis vienam vartotojui
ŠESD	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
TWh	Teravatvalandė
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
VERT	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
Visuomeninis tiekimas	El. energijos tiekimo veikla, kurią teisės aktais nustatyta tvarka ir sąlygomis vykdo asmuo turintis visuomeninio tiekimo licenciją
WACC	Vidutinė svertinė kapitalo kaina (angl. Weighted average cost of capital)

9 ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2023 M. VASARIO 28 D.

Mes, AB „Energijos skirstymo operatorius“ Bendrovės vadovas Renaldas Radvila, Finansų ir administravimo tarnybos direktorius Audrius Ruseckas, UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ Finansinių ataskaitų ir konsultacijų skyriaus vadovas Paulius Žukovskis, veikiantis pagal 2023 m. vasario 17 d. įsakymą Nr. Nr. 23_GSC_SP_0010, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, 2022 m. AB „Energijos skirstymo operatorius“ finansinės ataskaitos, parengtos pagal Europos Sąjungoje priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Energijos skirstymo operatorius“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, laikotarpio pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o metiniame 2022 m. pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB „Energijos skirstymo operatorius“ būklė kartu su pagrindinių rizikų bei neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Renaldas Radvila

Audrius Ruseckas

Paulius Žukovskis

Bendrovės vadovas

Finansų ir administravimo
tarnybos direktorius

UAB „Ignitis grupės paslaugų
centras“, Finansinių ataskaitų ir
konsultacijų skyriaus vadovas,
veikiantis pagal 2023 m. vasario
17 d. įsakymą Nr. Nr.
23_GSC_SP_0010

AB „Energijos skirstymo
operatorius“
Laisvės pr. 10, LT-04215,
Vilnius, Lietuva

+370 5 277 7524
info@eso.lt
www.eso.lt

Juridinio asmens kodas
304151376
PVM mokėtojo kodas
LT100009860612